

28.01.2019

Kokousaika 28.01.2019 16:00 - 18:18

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari poistui 17:27
Arhinmäki, Paavo	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Honkasalo, Veronika Koulumies, Terhi Pakarinen, Pia	apulaispormestari poistui 17:31
Raatikainen, Mika Rantala, Marcus Razmyar, Nasima Rydman, Wille Sazonov, Daniel Sevander, Tomi Sinnemäki, Anni	apulaispormestari esteellinen: 76 § esteellinen: 76 §
Vesikansa, Sanna Vanhanen, Reetta Yanar, Ozan	apulaispormestari esteellinen: 69 § apulaispormestari varajäsen varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Arajärvi, Pentti	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö esteellinen: 72 §
Aho, Mikko Jolkkonen, Juha	kaupunkiympäristön toimialajohtaja sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja poistui 18:02
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

28.01.2019

		lajohtaja poistui 18:06 viestintäjohtaja elinkeinojohtaja kaupunginlakimies rahoitusjohtaja esteellinen: 69 § hallintojohtaja poistui 18:01 vs. henkilöstöjohtaja vs. kaupunginsihteer kaupunginsihteer tiedottaja johtava asiantuntija hallintoasiantuntija Mukana-ohjelman projektipäällikkö asiantuntija saapui 16:36, poistui 17:22, läsnä: 84 § toimitusjohtaja (HKL) asiantuntija saapui 17:27 projektijohtaja asiantuntija saapui 17:27 liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö asiantuntija saapui 17:27
	Kivelä, Liisa Rinkineva, Marja-Leena Rope, Jenni Saxholm, Tuula	
	Summanen, Juha	
	Enroos, Asta Linden, Timo Matikainen, Kristiina Hopeakunnas, Maisa Menna, Lauri Tammisto, Mari Rajaniemi, Katja	
	Lehmuskoski, Ville	
	Saarikoski, Juha	
	Putkonen, Reetta	
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 63 - 91 §
	Paavo Arhinmäki	varapuheenjohtaja (17:27 alkaen)
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 63 - 65 § ja 84 §
	Juha Summanen	hallintojohtaja 66 - 67 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 68 - 71 §, 73 - 83 § ja 85 - 91 §
	Tuula Saxholm	vs. kansliapäällikkö 72 §

28.01.2019

Pöytäkirjanpitäjä

Mari Tammisto

hallintoasiantuntija
63 - 91 §

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.01.2019

§	Asia	
63	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
64	Asia/2	V 13.2.2019, Eräiden vuoden 2018 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen, toimintakatteiden alittaminen ja määrärahojen siirtäminen
65	Asia/3	V 13.2.2019, Vuonna 2018 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävät ylitysoikeudet vuoden 2019 talousarvioon
66	Asia/4	V 13.2.2019, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
67	Asia/5	V 13.2.2019, Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen valinta
68	Asia/6	V 13.2.2019, Meilahden Töölöntullin korttelin 520 asemakaavan muuttaminen (nro 12515)
69	Asia/7	V 13.2.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Kulosaari, tontit 42047/33 ja 42047/35)
70	Asia/8	V 13.2.2019, Valtuutettu Otto Meren aloite Helsingin kaupungin jäsenyyksien selvittämiseksi eri yhdistyksissä
71	Asia/9	V 13.2.2019, Valtuutettu Petra Malinin aloite lentomatkestamisesta aiheutuvien päästöjen vähentämisestä
72	Asia/10	V 13.2.2019, Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite koulujen vaikutusvallan lisäämisestä
73	Asia/11	V 13.2.2019, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite koulujen pihojen kehittämisestä
74	Asia/12	V 13.2.2019, Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite harrastus- ja liikunta- paikkojen sukupuolineutraaleista pukeutumistiloista
75	Asia/13	V 13.2.2019, Valtuutettu Atte Harjanteen aloite liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä
76	Asia/14	V 13.2.2019, Valtuutettu Mai Kivelän aloite biomassalle laadittavista kestävyyskriteereistä
77	Asia/15	V 13.2.2019, Valtuutettu Emma Karin aloite toimeentulotuen muutoksista aiheutuneiden ongelmien korjaamisesta
78	Asia/16	V 13.2.2019, Valtuutettu Otso Kivekkään aloite sataman paremmasta yhdistämisestä kaupunkiin

28.01.2019

79	Asia/17	V 13.2.2019, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite Kruunusiltojen avaamisesta yöaikaan takseille ja sähköbussuille
80	Asia/18	V 13.2.2019, Valtuutettu Jenni Pajusen aloite Laajasalon ja Herttoniemen liikenteen sujuvuuden varmistamisesta
81	Asia/19	V 13.2.2019, Valtuutettu Emma Karin aloite koulujen kahdeksan aamuista luopumisesta
82	Asia/20	V 13.2.2019, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite perhevalmennuksen käynnistämisestä murrosikäisten nuorten vanhemmille
83	Asia/21	V 13.2.2019, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite kuntoutumista tukevan palvelukeskuksen perustamisesta asunnottomille päihteitä käyttäville nuorille
84	Asia/22	Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahanke
85	Asia/23	Helsingin kaupungin henkilöstön tasa-arvosuunnitelma vuosille 2019-2021
86	Asia/24	Maankäyttöjohtajan virkasuhteen päätyminen ja viran täyttömenettelyn aloittaminen
87	Asia/25	Valtuutettu Kaisa Hernbergin toivomusponsi Vantaan Energia Oy:n päästövähennystoimien ohjaamisesta
88	Asia/26	Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta kansalliseksi ilmansuojeluohjelmaksi 2030
89	Asia/27	Alueen varaaminen Jätkäsaaren liikuntapuistosta jalkapallohallin suunnittelua varten
90	Asia/28	Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite pyöräilyn ja jalankulun turvallisuuden edistämisestä Munkinseudulla
91	Asia/29	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

28.01.2019

Asia/1

§ 63

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Pia Pakarisen sekä varatarkastajiksi Tomi Sevanderin ja Mika Raatikaisen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.01.2019

Asia/2

§ 64

V 13.2.2019, Eräiden vuoden 2018 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittäminen, toimintakatteiden alittaminen ja määrärahojen siirtäminen

HEL 2019-000272 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2018 talousarvioon merkityn määrärahan sekä kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Käyttötalouden määrärahan ylitys ja toimintakatteiden alitukset ovat yhteensä 14 970 000 euroa.

Ta-kohta 3 10 02 Rakennukset
toimintakate talousarviossa 235 999 000 euroa
toimintakatteiden alitus 9 500 000 euroa

Ta-kohta 4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika
toimintakate talousarviossa -174 845 000 euroa
toimintakatteiden alitus 150 000 euroa

Ta-kohta 5 10 04 Apotti ja Sote- ja maakuntauudistus
toimintakate talousarviossa -3 009 000 euroa
toimintakatteiden alitus 1 320 000 euroa

Ta-kohta 5 10 05 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
määräraha talousarviossa 565 704 000 euroa
määrärahan ylitys 4 000 000 euroa

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tehdä siirrot vuoden 2018 talousarvioon merkittyihin määrärahoihin seuraavasti:

Talousarviokohdalta
8 04 Puistot ja liikunta-alueet
8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi
8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus - 4 200 000 euroa
Talousarviokohdalle
8 04 Puistot ja liikunta-alueet
8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi

28.01.2019

Asia/2

8 04 02 01 Kamppi-Töölönlahti alueen puistot + 3 600 000 euroa
8 04 02 05 Pasilan puistot + 600 000 euroa

Talousarviokohdalta

8 06 Arvopaperit

8 06 02 Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi -12 000 euroa

Talousarviokohdalle

8 06 Arvopaperit

8 06 01 HITAS-osakkeiden hankkiminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi +12 000 euroa

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristölautakunta 20.11.2018
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta 22.1.2019
- 3 Toimialajohtajan kirje talousarviokohdan 31002 toimintakatteen alituksesta
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.11.2018
- 5 Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.11.2018
- 6 Toimialajohtajan kirje 23.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käyttötalousosa

3 10 02 Rakennukset

Talousarviokohdan Rakennukset menojen arvioidaan ylittyvän yhteensä noin 4 000 000 euroa. Vuokrien ja vastikkeiden arvioidaan toteutuvan ennakoitua korkeampana, johtuen päiväkotien ja koulujen käyttöön toteutetuista väistötiloista. Lisäksi menojen osalta lämmityksen ja sähkön oston kustannukset ovat ennakoitua korkeammat. Menojen ylitymistä on pystytty kattamaan osin henkilöstömenoissa ja palveluiden ostoissa syntyneillä säästöillä.

Rakennukset talousarviokohdan tulojen ennakoidaan alittuvan noin 5 500 000 euroa. Talousarvion 2018 valmisteluvaiheessa tulojen arviointiin on liittynyt epävarmuustekijöitä, joiden takia vuokratuotot eivät toteudu talousarvion mukaisesti. Osassa toiminnoista on ollut resurssivajetta ja prosesseissa on ollut edelleen sujuvoitettavaa, joten tilojen vuokraus ei ole onnistunut täysimääräisesti. Esimerkiksi asuntojen korjaustoiminnan hidastumisen vuoksi asuntoja ei ole saatu vuokrattua tehokkaasti asukkaan vaihtuessa. Suurimpana tekijänä tuloja on alentanut Kättilöopiston vuokrasopimuksen päättyminen 1.6.2018, jonka vaikutus on ollut 1 850 000 euroa.

Toimintakatetta tulisi saada alittaa 9 500 000 euroa.

4 10 01 Kulttuuri ja vapaa-aika

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle on siirtynyt sosiaali- ja terveystoimialalta neljä vapaaehtoistyön koordinaattoria 1.5.2018 ja kaupunginkansliasta johtava asiantuntija 1.11.2018. Määräraha-vaikutukset ovat vuoden 2018 osalta yhteensä 150 000 euroa, joita ei ole huomioitu ao. vuoden talousarviossa.

Toimintakatetta tulisi saada alittaa 150 000 euroa.

5 10 04 Apotti ja Sote- ja maakuntauudistus

Apotti ja Sote- ja maakuntauudistus talousarviokohdan ennakoidaan alittavan toimintakatteen 1 320 000 eurolla. Talousarviokohdan menot ja tulot alittavat talousarvion, mutta toimintakate heikkenee, koska Apottin menot ovat toteutuneet talousarviovaiheessa arvioitua suurempana, suunnitellun hankkeen etenemisaikataulun mukaisesti. Talousarviokohdtaan sisältyvät sote- ja maakuntauudistuksen menot ovat palkkakustannuksia, jotka laskutetaan täysimääräisesti Uudenmaan maakunnalta. Talousarviokohdan sote- ja maakuntauudistuksen menojen ja tulojen toteutuminen arvioitua pienempinä johtuu sote- ja maakuntauudistuksen lainsäädännön ja valmistelun arvioitua hitaammasta etenemisestä.

Toimintakatetta tulisi saada alittaa 1 320 000 euroa.

5 10 05 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) määrärahojen ennakoidaan ylittyvän 4 000 000 euroa. Määrärahan ylitys johtuu Helsingille tuotetun Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin palvelutuotannon määrän ja laskutuksen toteutumisesta talousarviossa arvioitua suurempana. Palvelutuotannon kysynnän, määrän ja laskutuksen muutokset vastaavat muun muassa väestönkasvun ja ikääntymisen aiheuttamaa palvelutarpeen kasvua. Ylitysesityksessä on huomioitu HUS:in valtuus-

ton päättämä ylijäämän palautus vuodelle 2018 (17 300 000 euroa) sekä Töölön kiinteistön myyntivoiton palautus (13 500 000 euroa). Ilman Töölön kiinteistön myyntivoiton palautusta, talousarviokohdan ylitys olisi ollut noin 17 500 000 euroa.

Määrärahaa tulisi saada ylittää 4 000 000 euroa.

Määrärahojen siirtäminen

Talousarviokohdan 8 04 Puistot ja liikunta-alueet alakohdan 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi määrärahan ennakoidaan ylittyvän 4 200 000 euroa. Tämä johtuu siitä, että Kamppi-Töölönlahti alueella lisämäärärahan tarve on yhteensä 3 600 000, jotta joulukuussa 2018 avatun keskustakirjaston Oodin ympäristö pystyttiin toteuttamaan mahdollisimman valmiiksi samassa aikataulussa keskustakirjaston kanssa. Keskustakirjaston ympäristön mahdollisimman valmiiksi rakentaminen vuoden 2018 aikana mahdollistaa puiston viimeistelytyön valmistumisen ennen EU-puheenjohtajuuskauden alkua 1.7.2019. Lisäksi Pasilan alueella lisämäärärahan tarve on 600 000 euroa Konepajapuiston urakan toteuttamiseen välillä Venttiilikuja-Traverssikuja, jotta asuntojen vieressä sijaitseva puiston osa saadaan asukkaiden käyttöön mahdollisimman pian.

Projektialueiden puistojen määrärahaylitys on mahdollista kattaa talousarviokohdan 8 04 Puistot ja liikunta-alueet sitovien alakohtien määrärahojen siirroilla, koska kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi osoitetusta talousarviokohdan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet määrärahasta 19 600 000 euroa ylitysoikeuksineen, osa jää käyttämättä. Määrärahaa jää käyttämättä mm. siitä syystä, että osa hankkeista siirtyi toteutettavaksi aikataulujen yhteensovittamisen takia vuoden 2018 jälkeen.

Edellä esitetyn mukaisesti tulisi määrärahaa siirtää talousarviokohdan 8 04 Puistot ja liikunta-alueet alakohdalta 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi alakohdalle 8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, kaupunginhallituksen käytettäväksi yhteensä 4 200 000 euroa.

Asuntotuotannon lisääntyminen on kasvattanut Hitas-kohteiden rakentamismääriä AM-ohjelman mukaisesti ja siten lisännyt kaupungille ostettavien Hitas-osakkeiden lukumäärää, jolloin Hitas-osakkeiden ostamiseen talousarviossa varattu määräraha ylittyy 12 000 euroa. Ylitys pystytään kattamaan vastaavan suuruisella määrärahasäästöllä alakohdassa 8 06 02 Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Edellä esitetyn mukaisesti tulisi määrärahaa siirtää talousarviokohdan 8 06 Arvopaperit alakohdalta 8 06 02 Muut kohteet, kaupunginhallituksen

28.01.2019

käytettäväksi alakohdalle 8 06 01 HITAS-osakkeiden hankkiminen, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi yhteensä 12 000 euroa.

Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeiden mukaisesti toimialalautakunnat ovat toimittaneet määrärahan ylitysesityksen, toimintakatteiden alitus- ja määrärahojen siirtoesitykset vuoden 2018 marraskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen määrärahojen käyttöennusteet ovat tarkentuneet. Ohessa toimialalautakuntien esitykset.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunkiympäristölautakunta 20.11.2018
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta 22.1.2019
- 3 Toimialajohtajan kirje talousarviokohdan 31002 toimintakatteen alituksesta
- 4 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.11.2018
- 5 Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.11.2018
- 6 Toimialajohtajan kirje 23.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristötoimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

28.01.2019

Asia/3

§ 65

V 13.2.2019, Vuonna 2018 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävät ylitysoikeudet vuoden 2019 talousarvioon

HEL 2019-000557 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen, pormestarin, kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2019 talousarvion jäljempänä olevilla kohdilla olevia määrärahoja enintään seuraavasti:

TA-

luku/kohta

euroa

1 30 01	Kaupunginhallituksen käyttövarat	14 303 000
1 40 01	Kaupunginkanslia	4 734 000
1 50 01	Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi	40 000
3 10 01	Kaupunkirakenne	349 000
	Käyttötalousosa yhteensä	19 426 000

TA-

luku/kohta

euroa

8 01	Kiinteä omaisuus	
8 01 01	Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset, Kylkn käytettäväksi	15 000 000
8 01 02	Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi	35 470 000

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

8 01 03	Esirakentaminen, täyttötyöt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi	6 800 000
8 02	Rakennukset	
8 02 01	Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi	35 500 000
8 02 02	Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi	20 800 000
8 02 03	Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn Käytettäväksi	3 100 000
8 03	Kadut ja liikenneväylät	
8 03 01	Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi	19 620 000
8 03 02	Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi	9 660 000
8 03 03	Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi	710 000
8 04	Puistot ja liikunta-alueet	
8 04 01	Puistot ja liikunta-alueet, Kylkn käytettäväksi	4 230 000
8 04 02	Projektialueiden puistot, Khn käytettäväksi	100 000
8 05	Irtaimen omaisuuden perushankinta	
8 05 01	Keskushallinto	6 711 000
8 05 02	Kasvatus- ja koulutustoimiala	21 490 000
8 05 03	Kaupunkiympäristötoimiala	5 134 000
8 05 04	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala	3 297 000
8 05 05	Sosiaali- ja terveystoimiala	3 162 000

8 06	Arvopaperit	23 457 000
8 07	Muu pääomatalous	
8 07 01	Lähiörahostosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi	7 301 000
8 07 02	Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi	1 500 000
	Investointiosa yhteensä	223 042 000

TA-

luku/kohta

euroa

9 01	Pitkävaikutteinen rahoitus	
9 01 02 33	Muu antolainaus, Khn käytettäväksi	29 211 000
	Rahoitusosa yhteensä	29 211 000

Ylitysesitysten yhteismäärä on käyttötaloudessa 19,426 milj. euroa ja investointiosassa 223,04 milj. euroa sekä rahoitusosassa 29,2 milj. euroa (liite 1). Tilinpäätösvaiheesta johtuen ylitysoikeuksien perustana olevat käyttämättä jääneiden määrärahojen summat voivat vielä tarkentua, minkä vuoksi ylitysoikeudet myönnetään enintään edellä luetellun mukaisina.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää lisätä Kamppi-Töölönlahti –alueelle myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 110 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 06 Kamppi – Töölönlahtirahasto.

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää lisätä Lähiörahoston hankkeisiin myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 7 300 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 09 Lähiörahosto.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää kehottaa kaupunginhallitusta täytäntöönpanopäätöksessään osoittamaan Khn määrärahoista myönnettyt määrärahat uudelleen ao. toimialojen käyttöön.

Esittelijä

28.01.2019

Asia/3

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, vs. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Hallintokuntien esitykset käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävistä ylitysoikeuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Mikäli toimialoilla on ollut loppuvuoteen 2018 ajoittuvia ja aikataulultaan siirtyneitä investointihankkeita, joiden seuraavan vuoden rahoitustarve on selvinnyt vasta vuoden 2019 talousarvion käsittelyn jälkeen ja joita ei siksi ole voitu ottaa talousarviossa huomioon, hallintokunta on voinut tehdä määrärahan ylitysesityksen vuoden 2019 määrärahoihin. Edellytyksenä on vastaavan suuruisen määrärahasäästön osoittaminen vuonna 2018. Lisäksi ylitysesityksiin sisältyvät kaupunginhallituksen käyttövaroista ja investointimäärärahoista esimerkiksi esirakentamiseen, projektialueiden katuihin ja puistoihin sekä lähiörahastosta myöntämät hankemäärärahat, mikäli hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto on saanut toimialoilta esitykset vuonna 2018 käyttämättä jääneistä määrärahoista ja vastaavista ylitystarpeista. Käyttötalousosan ylitystarve on 19,43 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 16,74 milj. euroa) ja investointiosan ylitystarve 223,04 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 144,39 milj. euroa). Myös antolainamäärärahoja on jäänyt käyttämättä hankkeisiin, joiden aikataulu on viivästynyt. Rahoitusosan ylitystarve on yhteensä 29,2 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 20,2 milj. euroa).

Tähän esitykseen sisältyy myös joidenkin projektiluonteisen aikataulusyistä siirtyvän käyttötalousmäärärahan myöntäminen ylitysoikeutena vuodelle 2019.

Käyttötalousosa

28.01.2019

Asia/3

Käyttötalouden osan ylitysesitykset ovat yhteensä 19 426 000 euroa.

1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat

Vuodelle 2018 myönnettiin talousarviokohtaan 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat yhteensä 5,0 milj. euroa nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen. Varaus kohdennettiin käyttökohteisiin toimialalautakuntien esitysten pohjalta. Vuonna 2018 määrärahan käyttö oli noin 1 697 300 euroa ja siten erillismäärärahaa on edelleen käyttämättä noin 3 302 700 euroa.

Toimialalautakuntien esitysten perusteella nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen ja alueiden välisen eriytymisen torjumisen erillismäärärahojen osalta ylitystarpeet vuodelle 2019 ovat:

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinnoimiin hankkeisiin 1 740 000 euroa
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimaan hankkeeseen 290 000 euroa
- Sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimiin hankkeisiin 1 272 700 euroa

Näiden määrärahojen ylitystarpeen syynä on hankkeiden toimintojen jatkuminen vuonna 2019. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen ja alueiden välisen eriytymisen torjumisen osalta ylitysesitys on yhteensä 3 302 700 euroa.

Lisäksi Khn käyttövaroista rahoitetaan mm. kaupungin viihtyisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä projektiluontoisia hankkeita, joihin on kaupunkistrategian toteuttamiseksi perusteltua varautua. Osa vuodelle 2018 suunnitelluista hankkeista on siirtynyt vuodelle 2019 ja siten 11 000 000 euron osuus käyttämättä jääneistä määrärahoista olisi tarkoituksenmukaista myöntää ylitysoikeutena vuodelle 2019.

Ylitystarve on yhteensä 14 303 000 euroa

1 40 Kaupunginkanslia

Helsingin kaupungin kokonaan omistama Helsinki Abroad Ltd Oy ylläpitää ja edistää Helsingin kaupungin ja sen yhteistyökumppaneiden etuja ja edunvalvontaa ulkomailla kuntalain 76 §:n tarkoittamana kuntien yhteistoimintana. Kaupunginvaltuuston päätöksellä 28.2.2018 §53 myönnettiin elinkeino-osastolle ylitysoikeutta vuodelle 2018 säästyneiden varojen käyttöä varten 169 880 euroa. Vuonna 2018 myönnettyä ylitysoikeutta käytettiin 136 400 euroa. Ylitystarve on 34 000 euroa.

28.01.2019

Asia/3

Keskitettyssä tietotekniikassa on tietoliikenneverkon kehittämiseen liittyviä hankkeita siirtynyt vuodelle 2019. Määrärahaa tarvitaan mm. Digitaalinen Helsinki -ohjelma kustannuksiin sekä tietosuojadirektiivin käyttöönottoon liittyviin toimenpiteisiin. Ylitystarve on 4 700 000 euroa.

Ylitystarve on yhteensä 4 734 000 euroa

1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi

Historiatoimikunta päätti maaliskuussa 2018 tilata Helsingin historia vuosina 1864-1945 -tutkimuksen dosentti Jyrki Paaskoskelta. Kirjoittamisen aloittaminen siirtyy kirjoittajan kiireistä johtuen vuodelle 2019. Tämän takia historiatoimikunnan vuodelle 2018 varaama määräraha siirtyy maksettavaksi vuodelle 2019.

Ylitystarve on 40 000 euroa.

3 10 01 Kaupunkirakenne

Avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen on kaupungin oma avustus, jolla rahoitetaan 10 % jälkiasennetun hissien kustannuksista silloin, kun Ara on myöntänyt 50 % avustuksen. Hissien avulla parannetaan asuntokannan laatutasoa ja edistetään asuintalojen esteettömyyttä sekä mm. ikäihmisten selviytymistä pidempään omassa kodissaan. Yhteensä yhdeksän hissiprojektin loppuselvitykset ovat siirtyneet vuodelle 2019.

Ylitystarve on 349 000 euroa

Investointiosa

Investointiosan ylitysesitykset ovat yhteensä 223,04 milj. euroa.

8 01 Kiinteä omaisuus

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset Kylkn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä, koska täydennysrakentamiskaavojen tuoman suuren maankäyttösopimustarpeen ja useiden tavanomaista vaativimpien sopimusneuvottelujen vuoksi maanhankintatoiminnasta on merkittävästi jouduttu irrottamaan henkilöresursseja maankäyttösopimusneuvotteluihin.

Ylitystarve on 15 000 000 euroa.

8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käyttämättä jääneisiin määrärahoihin perustuvat ylitysoikeudet ovat tarpeen hankkeiden loppuun saattamiseen liitteessä 1 esitetyn projektialuejaon mukaisesti. Esirakentamiskohteissa suurimmat ylitystarpeet kohdistuvat Kalasataman, Kruunuvuorenrannan ja Länsisataman projektialueille.

Ylitystarve on yhteensä 35 470 000 euroa.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi

Esirakentamisen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin tarvittavia määrärahoja jää käyttämättä, koska hankkeiden toteutus siirtyy vuodelle 2019. Myöhentymiseen vaikuttavat useat eri tekijät kuten lupa-edellytysten ja asemakaavallisten edellytysten viivästyminen. Rakentamishankkeiden eteneminen on myös sidoksissa muiden osapuolten edellytyksiin toteuttaa suunniteltuja hankkeita.

Ylitystarve on 6 800 000 euroa.

8 02 Rakennukset

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Talousarviokohta on jaettu seitsemään alakohtaan, joista kuuteen esitetään ylitysoikeutta vuodelle 2019 liitteen 1 mukaisesti. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella ylitysoikeutta tarvitaan vuonna 2019 valmistuneiden uudisrakennushankkeiden takuuajaksiin velvoitteisiin. Lisäksi ylitysoikeutta tarvitaan suunnittelu- tai rakentamisvaiheessa oleviin hankkeisiin, joiden aikataulu tai laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Ylitystarve on 35 500 000 euroa

8 02 02 Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Talousarviokohta on jaettu kuuteen alakohtaan, joista viiteen esitetään ylitysoikeutta vuodelle 2019 liitteen 1 mukaisesti. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella ylitysoikeutta tarvitaan vuonna 2018 valmistuvien perusparannushankkeiden takuuajaksiin velvoitteisiin. Lisäksi ylitysoikeutta tarvitaan hankkeisiin, joiden aikataulu tai laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Ylitystarve on 20 800 000 euroa

8 02 03 Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä, koska osa kaupungintalokortteleiden korjauksista siirtyvät vuodelle 2019.

28.01.2019

Asia/3

Ylitystarve on 3 100 000 euroa

8 03 Kadut ja liikenneväylät

8 03 01 Uudisrakentaminen perusparantaminen sekä muut investoinnit Kylkn käytettäväksi

TA-kohdan 8 03 01 01 Uudisrakentamisen määrärahaa jää käyttämättä, koska suurpiirien keskinen, pohjoinen ja koillinen hankkeiden käynnistyminen on viivästynyt.

TA-kohdan 8 03 01 02 Katujen peruskorjaukset määrärahaa jää käyttämättä sekä suunnittelu- että rakentamishankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi. Myös LED-valaisinten saannissa on ollut vaikeuksia.

TA-kohdan 8 03 01 03 Siltojen peruskorjauksen määrärahaa jää käyttämättä mm. Vuosaaren sillan peruskorjauksen osalta, koska vanhan sillan peruskorjaus on osoittautunut suunniteltua haasteellisemmaksi ja jatkuu vuonna 2019.

TA-kohdan 8 03 01 04 Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden viivästyneen käynnistymisen vuoksi.

TA-kohdan 8 03 01 05 Liikennejärjestelyt määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi, mm. Oulunkylän liikenneturvallisuussuunnitelman toteutus.

TA-kohdan 8 03 01 06 Jalankulun ja pyöräilyn väylät määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

TA- kohdan 8 03 01 03 Muut investoinnit määrärahaa jää käyttämättä mm. lumenvastaanottoaikoista, hiekkasiiloista ja ranta-alueiden kunnostuksesta.

Ylitystarve on yhteensä 19 620 000 euroa.

8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä yhteensä 9,66 milj. euroa projektialueilla olevien hankkeiden viivästymisen vuoksi.

Länsisatama määrärahaa jää käyttämättä 1,0 milj. euroa hankkeiden viivästymisen vuoksi. Kruunuvuorenrannan määrärahaa jää käyttämättä 0,35 milj. euroa hankkeiden käynnistymisen viivästyksen vuoksi, Haakoninlahti II viivästyi Koirasaarten esirakentamisen viivästymisen vuoksi. Pasilan määrärahaa jää käyttämättä 3,4 milj. euroa Veturitien eteläosan ja Joukkoliikenneterminaalin urakoiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi. Kruunusillat määrärahaa jää käyttämättä 2,58 milj.

28.01.2019

Asia/3

euroa, koska osa projektista on päätetty toteuttaa allianssimallilla ja tässä vaiheessa laaditaan vain yleissuunnitelmat väliä Kruunuvuori - Nihti lukuunottamatta.

Ylitystarve on yhteensä 9 660 000 euroa

8 03 03 Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi

Liikenneviraston yhteishankkeissa määrärahaa jää käyttämättä 0,71 milj. euroa, koska Tuulusulanväylällä/ Yhdyskunnantien vaihtopysäkkien ja kehä I/Sepänmäen melusuojausten takuu- ja viimeistelytyöt jatkuvat vuonna 2019. Lisäksi tiehankkeiden suunnittelun osalta määrärahaa jää käyttämättä, koska yhteishankkeiden käynnistyminen on siirtynyt.

Ylitystarve on 710 000 euroa.

8 04 Puistot ja liikunta-alueet

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet Kylkn käytettäväksi

Alakohdan 8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet määrarahasta osa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

Ylitystarve on 4 230 000 euroa

8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi

Alakohdan 8 04 02 03 Kalasataman puistot ja liikunta-alueet määrarahasta osa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

Ylitystarve on 100 000 euroa.

8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta

Keskeneräiset kalusto- ja tietotekniikkahankinnat sekä kehittämishankkeet ovat suurin syy irtaimen omaisuuden hankintamenojen ylitystarpeisiin. Suurimmat ylitystarpeet kohdistuvat kasvatus- ja koulutustoimialan ICT-hankintoihin kuten digitalisaatio-hankkeisiin ja opetuksen verkkopalveluratkaisuihin. Lisäksi merkittävimpiä muita ylitystarpeita kohdistuu kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvan pelastuslaitoksen paloautoihin ja ensihoitoautoihin sekä öljyntorjuntakalustoon. Keskushallinnon ylitystarve muodostuu lähes kokonaan keskitetyn tietotekniikan siirtyneistä hankkeista (mm. HR- ja talousjärjestelmät, raportointi) sekä tietoteknisen infran korjausinvestoinneista.

28.01.2019

Asia/3

Ylitystarve on yhteensä 39 794 000 euroa.

8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä mm. Metropolia ammattikorkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnin ja Tanssin talon rakentamisen viivästymisestä johtuen.

Ylitystarve on 23 457 000 euroa

8 07 Muu pääomatalous

8 07 01 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi

Esitetyt ylitysoikeudet ovat tarpeen hankkeiden jatkamiseksi vuonna 2019. Kaupunkiympäristötoimialalla on käynnissä 13 hanketta, jotka jatkuvat vuodelle 2019. Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan hankkeista Stoan aukion kehittämishanke ja Pitäjänmäen kirjaston hankkeet jatkuvat vuodelle 2019.

Ylitystarve yhteensä on 7 301 000 euroa.

8 07 02 Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi

Määrärahaa jäi käyttämättä, koska kehittämishankkeita käynnistyi ennakoitua vähemmän. Vuonna 2019 on myös syytä varautua strategian toteuttamiseen.

Ylitystarve on 1 500 000 euroa.

Tuloslaskelmaosa

7 03 06 Kamppi-Töölönlahtirahasto

Investointien ylitysesityksiin sisältyy Kamppi-Töölönlahti –alueen hankkeita, jotka rahoitetaan Kamppi-Töölönlahtirahastosta. Talousarvion tuloslaskelmaosan kohdassa 7 03 06 Kamppi-Töölönlahtirahasto näkyy rahastosta rahoitettavien investointihankkeiden tulo-rahoitus. Rahastosta rahoitettavat investointihankkeet tulee näyttää samansuuruisena kyseisessä tulokohdassa.

Kamppi-Töölönlahti –alueen ylitysesitykset investointiosassa:

- 8 01 02 08 Töölönlahden esirakentaminen 110 000 euroa

Tuloarviota tulisi kasvattaa yhteensä 110 000 euroa.

7 03 09 Lähiörahasto

28.01.2019

Asia/3

Investointien ylitysesityksiin sisältyy 7,3 milj. euron edestä lähiörahastohankkeita, jotka rahoitetaan Lähiörahastosta. Talousarvion tulolaskelmaosan kohdassa 7 03 09 Lähiörahasto näkyy rahastosta rahoitettavien investointihankkeiden tulorahoitus.

Rahastosta rahoitettavat investointihankkeet tulee näyttää samansuuruisena kyseisessä tulokohdassa.

Tuloarviota tulisi kasvattaa yhteensä 7 301 000 euroa.

Rahoitusosa

Rahoitusosan ylitysesitykset ovat yhteensä 29,2 milj. euroa.

9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi

Vuodelle 2018 asuntotuotantoon myönnettäviin lainoihin tarkoitettua määrärahoista jää käyttämättä 10,0 milj. euroa. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella on tarpeen myöntää 10,0 milj. euron ylitysoikeus talousarviokohtaan 9 01 02 33 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainoitukseen, mm. asuinalueiden palvelutilaverkon kehittämistä varten.

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

Muusta antolainauksesta jää lainojen myöntämiseen tarkoitettuja määrärahoja käyttämättä yhteensä 9,21 milj. euroa. Jäljempänä on eritelty talousarvion alakohdittain hankkeiden viivästymisen vuoksi vuoden 2019 talousarvioon tarvittavat ylitysoikeudet.

Lisäksi talousarviokohdasta 9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi, jäi vuonna 2018 käyttämättä 10 milj. euroa, jonka perusteella esitetään vastaavaa ylitysoikeutta vuodelle 2019 käytettäväksi kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainoitukseen. Ylitysoikeus kohdennetaan talousarvion alakohtaan 9 01 02 33, Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille.

9 01 02 01 Lainojen myöntäminen kouluille

Talousarvion alakohdassa 9 01 02 01 siirtyvät seuraavien sopimuskoulujen peruskorjauslainoista nostamattomat lainaerät vuoteen 2019:

- Helsingin Yhteiskoulu ja Reaalilukiolle myönnetystä (Khs 9.10.2017, § 905) 1 942 000 euron suuruudesta lainasta 454 700 euroa

- Maanviljelyslyseon osakeyhtiölle myönnetystä (Khs 26.3.2018, § 184) 2 milj. euron suuruudesta lainasta 1 000 000 euroa

28.01.2019

- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle myönnetystä (Khs 9.5.2016, § 446) 3,1 milj. euron suuruisesta lainasta 287 638 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle koulun liikuntatilojen laajennukseen myönnetystä (Khs 11.9.2017, § 841) 2,7 milj. euron suuruisesta lainasta 1 136 700 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle myönnetystä (Khs 4.6.2018, § 402) 1,3 milj. euron suuruisesta lainasta 625 569 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle koulun liikuntatilojen laajennuksen lisämäärärahoista (Kvsto 4.6.2018, § 403) 3 000 000 euroa

9 01 02 02 Muut koululainat

Englantilaisen koulun kiinteistöjen vaihtoa koskevaan lainajärjestelyyn vuodelle 2018 varattu 10 milj. euron lainamäärärahatarve siirtyy vuoteen 2019.

9 01 02 04, Sosiaaliin tarkoituksiin myönnettävät lainat

Seuraavien sosiaaliin tarkoituksiin myönnettyjen lainojen nostotarve siirtyy vuoteen 2019:

- Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon peruskorjaukseen (24.4.2017, 442 §) myönnetystä lainasta 23 464 euroa
- Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n peruskorjaukseen (24.4.2017, 442 §) myönnetystä lainasta 47 189 euroa
- Oranssi Asunnot Oy:lle myönnetystä hankintalainasta (Khs 11.12.2017, 1114 §) 135 000 euroa

9 01 02 33, Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille

- Helsingin Toimitilat Koy:n omistaman Minervaskolanin peruskorjaukseen (Khs 23.4.2018, § 257) myönnetystä 10 milj. euron lainasta 2,5 milj. euroa siirtyy vuoteen 2019
- Varaudutaan muiden tytäryhteisöjen lainoittamiseen 10 000 000 eurolla.

Ylitystarve on yhteensä 29 211 000 euroa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

28.01.2019

Asia/3

Markku Riekko, vs. hankepäälikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallintokuntien esitykset käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävistä ylitysoikeuksista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Kasvatuksen ja koututuksentoimiala
Kaupunkiympäristötoimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kasvatuksen ja koututuksentoimiala

28.01.2019

Asia/4

§ 66

V 13.2.2019, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2019-000590 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- toteaa, että käräjäoikeuden lautamies Marita Tirin luottamustoimi on päättynyt ja
- valitsee Sonja Alangon käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Marita Tirin (Vihr.) käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Marita Tiri on kuollut 31.12.2018.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastaa-

28.01.2019

Asia/4

vaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

28.01.2019

Asia/5

§ 67

V 13.2.2019, Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen valinta

HEL 2019-000639 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anni Sinemäen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Kaisa Hernbergille eron kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ jäseneksi kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Kaisa Hernbergin (Vihr.) 7.6.2017 § 267 jäseneksi kaupunkiympäristölautakuntaan vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Kaisa Hernberg pyytää 16.1.2019 eroa kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

28.01.2019

Asia/5

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus luottamustehtävästä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Taloushallintopalveluliikelaitos

28.01.2019

Asia/6

§ 68

V 13.2.2019, Meilahden Töölöntullin korttelin 520 asemakaavan muuttaminen (nro 12515)

HEL 2016-014357 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 520 tontteja 8, 14 ja 19 koskevan asemakaavan muutoksen 5.6.2018 päivätyn piirustuksen numero 12515 mukaisena ja asemakaavaselvityksestä ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12515 kartta, päivätty 5.6.2018, muutettu 2.1.2019
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12515 selostus, päivätty 5.6.2018, muutettu 2.1.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 5.6.2018, täydennetty 2.1.2019
- 4 Lausunto Töölöntullin korttelin 520 asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12515, HSY Vesihuolto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä/Vesihuolto
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee korttelialuetta, joka sijaitsee Meilahdes-
sa Topeliuksenkadun ja Töölöntullinkadun rajaamalla alueella. Kaava-
ratkaisu mahdollistaa 1960-luvun toimistorakennuksen rakennussuoje-
lun ja osittaisen muutoksen asuinkäyttöön sekä uusien asuinkerrostalo-
jen rakentamisen 1960-luvun koulurakennuksen tilalle.

Uutta asuntokerrosalaa on n. 15 500 k-m² ja toimi-, liike- ja urheilutilo-
jen kerrosalaa on n. 4 500 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuuslu-
ku on e=2,12. Asukasmäärän lisäys on noin 400.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vähentää korttelin toimitilan määrää ja
muuttaa korttelia asumispainotteiseksi. Korttelin tärkeimmät toiminnot,
kuten uimahalli ja urheilutilat sekä päiväkotit säilyvät.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen ja edesaut-
taa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Alue sijaitsee nk. Töölöntullissa, Taka-Töölön ja Meilahden kaupungi-
nosien rajan tuntumassa kahden sairaalakeskittymän, Meilahden sai-
raala-alueen ja Laakson sairaalan muodostamalla työpaikkavyöhyk-
keellä. Yhtenäisen työpaikkavyöhykkeen katkaisee Urheilukadun ja To-
peliuksenkadun väliin jäävä alue, jolla sijaitsee kaksi kapeaa asuinker-
rostalokorttelia sekä kaavamuutoksen kohteena oleva yleisille toimin-
noille varattu kortteli. Kaavamuutuskortteli rajautuu lännessä Topeliuk-
senkatuun ja idässä Töölöntullinkatuun. Korttelin rakennuskanta on
pääosin peräisin 1960-luvulta, lukuun ottamatta vuonna 1910 rakennet-
tua ruotsinkielistä päivä- ja lastenkotia ja 1950-luvulla rakennettua päi-
väkodin lisärakennusosaa sekä tontin 520/12 asuinrakennusta. Alueel-
la on voimassa asemakaava numero 10481 (vuodelta 1998), jonka mu-
kaan alue on opetustoiminnan sekä hallinto- ja virastorakennusten kort-
telialuetta, jolle saa sijoittaa uimahallin ja liikuntatiloja.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi alueen asemakaavan muutos-
luonnoksen 7.11.2017 (202 §) jatkosuunnittelun pohjaksi. Kaavamuu-
toksen luonnosvaiheessa valmisteltiin samanaikaisesti poikkeamispää-
tös, joka koski pelkästään Töölön Urheilu- ja terveystaloa (tontti
520/19). Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi poikkeamispäätöksen
7.11.2017 (203 §).

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaupunki saa kaavaratkaisusta tuloja Markkinointi-instituutin tontin 520/20 myymisestä sekä Urheilutalon tontin 19 käyttötarkoituksen muutoksesta aiheutuvasta nousevasta tonttivuokrasta.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Helsingin kaupunki omistaa tontit. Kaavaratkaisu on tehty hakemusten johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Kaavarajausta on muutettu kaavaluonnoksen hyväksynnän jälkeen (kaupunkiympäristölautakunta 7.11.2017, 202 §). Ns. TVK-talon (toimihenkilö- ja virkamiesjärjestöjen keskusliiton toimitalo, Töölöntullinkatu 8) osalta suunnittelu on käynnissä omana kaavahankkeenaan. Neuvotteluja ja jatkosuunnittelua jatketaan hakijan tarpeen mukaan myös Töölön ruotsinkielisen päiväkodin tontin 520/13 (Stenbäckinkatu 7) osalta. Korttelia on kaavaprosessin aikana suunniteltu kokonaisuutena eivätkä kaavaehdotuksen ratkaisut estä päiväkodin ja TVK-talon tonttien jatko-suunnittelua.

Kaavaehdotus on pidetty julkisesti nähtävillä 26.6.–25.7.2018. Ehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) sekä kaupunginmuseon lausunnot. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat vesihuollon toimintaedellytyksiin sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen toiseksi viimeisessä luvussa. Muutoksista on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtävälle.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö

28.01.2019

Asia/6

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12515 kartta, päivätty 5.6.2018, muutettu 2.1.2019
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12515 selostus, päivätty 5.6.2018, muutettu 2.1.2019
- 3 Vuorovaikutusraportti 5.6.2018, täydennetty 2.1.2019
- 4 Lausunto Töölöntullin korttelin 520 asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12515, HSY Vesihuolto

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva 5.6.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä/Vesihuolto
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo

28.01.2019

Asia/6

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 28.6.2018

HEL 2016-014357 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnittelu on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Töölön urheilutalon tontin asemakaavamuutoksen ehdotuksesta. Kaupunginmuseo on osallistunut hankkeen neuvotteluihin ja katselmoinut paikalla. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennusperinnön säilymisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Töölön urheilutalo on arkkitehti Einari Teräsvirran vuonna 1967 suunnittelema toimistorakennus. Modernia arkkitehtuuria edustava kohde omaa rakennus- ja kulttuurihistoriallista arvoa, joka on tunnistettu kohteen käyttötarkoituksen muutoksen suunnittelussa. Kohde muodostaa viereisen tontin TVK-talon kanssa elimellisen kokonaisuuden ja yhteisen korttelipihan. Rakennuksen nauhaikkunajulkisivut vaihtelevine ikkunajakoineen luovat rakennukselle vahvan ominaisuuden. Tummat ikkunat kuparipellyksineen muodostavat kontrastin kerrosten välisille vaaleille tiilipinnoille. Urheilutalon liikuntahalli on näyttävä esimerkki rakennusajan betoniarkkitehtuurista.

Asemakaavaluonnoksen rakennussuojelumääräykset on valmisteltu yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Kohteesta on valmistunut rakennushistoriaselvitys (Arkkitehtitoimisto Gramatikova & Lindberg, 3.2.2017). Asemakaavan suojelumerkinnot kohdentuvat rakennuksen kaupunkikuvalliseen ja rakennustaiteellisesti arvokkaaseen kokonaisuuteen. Suojelumääräysten puitteissa rakennuksen käyttötarkoituksen muutos erityisasumiseen ja liikerakennuskäyttöön on mahdollista toteuttaa. Lisäksi kaavassa suojellaan viereisen päiväkodin vanhin puurakenteinen huvilaosa, myös kaupunkikuvallisesta ja rakennustaiteellisesta näkökulmasta.

Kaupunginmuseo puoltaa ehdotusta Töölön urheilutalon korttelin 520 asemakaavan muutokseksi.

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.06.2018 § 336

HEL 2016-014357 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.01.2019

Asia/6

Hankenumero 5666_1

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- asettaa 5.6.2018 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12515 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 520 tontteja 8, 14 ja 19 (tonteista 8 ja 14 muodostuvat uudet tontit 20, 21 ja 22).
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- että asemakaavoituspalvelu pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa asemakaavoituspalvelun tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Töölön Urheilu- ja terveystalo: 4 000 euroa
 - o Markkinointi-instituutin kannatusyhdistys 5 000 euroa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua valmistelemaan ko. korttelissa nyt kaavaan kuulumattomille Töölöntullinkadun varrella oleville tonteille asemakaavan muutosehdotuksen loppuvuoden 2018 aikana.

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12515 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkiympäristölautakunnassa.

Käsittely

12.06.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 4 kokouksen asiana nro 18.

28.01.2019

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Päätösehdotukseen kohtaan (2) neljänneksi luettelomavivaksi:

- kehottaa asemakaavoituspalvelua valmistelemaan ko. korttelissa nyt kaavaan kuulumattomille Töölöntullinkadun varrella oleville tonteille asemakaavan muutosehdotuksen loppuvuoden 2018 aikana.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

05.06.2018 Pöydälle

07.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Leena Paavilainen, arkkitehti, puhelin: 310 64424
leena.paavilainen(a)hel.fi
Hanna Pikkarainen, tiimipäällikkö, puhelin: 31037027
hanna.pikkarainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 03.05.2018 § 22

HEL 2016-014357 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12515 pohjakartan kaupunginosassa 15 Meilahti. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12515
Kaupunginosa: 15 Meilahti
Kartoituksen työnumero: 10/2018
Pohjakartta valmistunut: 13.2.2018
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

28.01.2019

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967
merja.kyyro(a)hel.fi

Kaupunginmuseo 29.6.2017

HEL 2016-014357 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto (Helsingin kaupungin maankäyttö ja kaupunkirakennetoimialan asemakaavoitusyksikkö 1.6.2017 lähtien) on pyytänyt kaupunginmuseon kannanottoa Meilahdessa sijaitsevan korttelin 520 tontteja 2,8,13,14 ja 19 koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta. Suunnittelualue on Taka-Töölön valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY-2009) rajalla, ns Töölontullissa ja kyseisillä tontilla sijaitsevat Töölön Urheilu- ja terveystalo, Helsingin Aikuisopisto, Markkinointi-instituutti ja Tölö daghem (Töölön ruotsinkielinen päiväkot).

Kaupunginmuseo on tutustunut 22.5.2017 päivättyyn osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaluonnokseen ja sen liitteisiin. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Esillä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja kaavaluonnoksen tavoitteeksi on asetettu seuraavan muutoksen toteuttaminen: Meilahden kaupunginosan kortteliin 520 tulee n. 20 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa ja asukasmäärän lisäys on noin 500 asukasta. Kaavaratkaisun toteuttaminen vähentää korttelin toimitilaa ja muuttaa sitä asumispainotteiseksi, mutta korttelin tärkeimmät palvelut, kuten uimahalli ja urheilutoiminta, säilyvät. Tonteilla 520/13, 520/2 ja 520/19 suojellaan asemakaavan sr-2/a ja sr-2/b merkinnöillä rakennettua kulttuuriympäristöä. Tontilla 520/8 ja 520/14 esitetään purettavaksi tyhjiilleen jäävä Markkinointi-instituutin rakennus ja esitetään tonttien yhdistämistä asuntorakentamisen toteutta-

miseksi. Tontilla 520/2 voidaan mahdollisesti jatkossa toteuttaa lisärakentamista.

Tontilla 520/19 sijaitsevassa Töölön Urheilu- ja terveystalossa on syksyllä 2017 käynnistymässä uimahallin ja urheilutilojen kunnostus, ja nämä tilat säilytetään nykyisessä käytössään. Tässä yhteydessä esitetään rakennusosan toimistokerroksia muutettaviksi seniori- ja opiskelija-asunnoiksi. Samaan kokonaisuuteen kuuluu tontilla 520/2 sijaitseva Helsingin Aikuisopisto, joka on myynnissä ja jota kaavamuutoksen myötä esitetään muutettavaksi asuinnoiksi. Vuonna 1965 suunniteltu ja vuonna 1967 valmistunut kokonaisuus on hyvin säilynyt ja ilmentää aikansa toimisto- ja urheilutaloille tyypillisiä pyrkimyksiä. Se on edustava esimerkki arkkitehti Einari Teräsvirran arkkitehtuuria. Rakennuskokonaisuus liittyy tiiviisti sekä SVUL:n (Suomen Valtakunnan Urheiluliitto ry) ja Aikuisopiston toimintaan sekä historiaan että Meilahden sairaala-alueen rakentumiseen.

Töölön Urheilu- ja Terveystalon ja Helsingin Aikuisopiston kokonaisuudesta on tehty kaksiosainen rakennushistoriallinen selvitys, jossa Teräsvirran suunnitelman ominaispiirteitä ja rakennuskokonaisuuden arvoja on tuotu esille. Kaavaluonnoksen suojelumääräys on sr-2/a, jossa määritellään Töölön Urheilu- ja Terveystaloa sekä Helsingin Aikuisopistoa kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaksi rakennuskokonaisuudeksi ja turvataan rakennuksen suojelua jatkossa. Asemakaavamääräyksen mukaisia suojeltavia rakennusosia ovat: julkisivumateriaalit, nauhaikkunat ja ikkunajaoiin sommitteluperiaate, kadunpuoleiset julkisivut katoksineen, tasossa n. +19;5 olevan vesikaton kattoikkunat ja kaarihalli. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos-, tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Töölön Urheilu- ja Terveystalon käyttötarkoituksen muutoksen selvityksissä on hyvällä tavalla pystytty osoittamaan, että tämän rakennuskokonaisuuden ainutlaatuisia piirteitä voidaan säilyttää, kun keskeisellä paikalla olevasta toimistotilasta rakennetaan asumista opiskelijoille ja senioreille. Selvitys tuo esille, miten Teräsvirran suunnitelman keskeisiä sisätila-aiheita, kuten sisääntuloa, portaita, porrashuoneita, käytäväratkaisuja ja kattoikkunoita on mahdollista säilyttää ja hyödyntää käytön muuttumisesta huolimatta. Luonnoksissa on rakennussuunnitelman alkuperäisen ajatuksen mukaisesti kiinnitetty huomiota tapaan, jolla rakennus liittyy katutilaan ja säilyttää asemansa Auratalon vieressä.

28.01.2019

Töölön päiväkotia (Tölö daghem) on rakennettu vuonna 1910 ja sen on suunnitellut eräs Suomen ensimmäisistä naispuolisista arkkitehteistä, Signe Lagerborg-Stenius. Alkuperäinen puurakennus on myöhemmin kytketty kerrostalolaajennukseen, mutta Töölön päiväkotia on edelleen tontillaan hyvin erottuva kaksikerroksinen, kulttuurihistoriallisesti tärkeä huvilatyyppinen puurakennus. Kaavaluonnoksessa säilytettäväksi esitetty rakennus on hyväkuntoinen ja sen julkisivut ovat hyvin säilyneitä ja edustavat aikansa suunnitteluihanteita ja arkkitehtuuria erinomaisella tavalla. Talon toimintaan tärkeänä osana kuuluva kallioinen piha on kaupunkikuvallisesti mielenkiintoinen ja avaa koko korttelia ja näkymiä lounaaseen. Päiväkodin pihalla kasvavat männyt ovat Meilahden alueelle tyypillisiä ja myös esitetty säilytettäväksi. Töölön päiväkodin suojelumääräys on kaavaluonnoksessa sr-2/b, jossa määritellään rakennusta kaupunkikuvallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaaksi rakennukseksi. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos-, tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennustaiteellisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien, materiaalien ja värien säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Kaavaluonnoksessa on esitetty tonteilla 520/8 ja 520/14 sijaitsevan arkkitehti Kaarlo Artturi Pinomaan suunnitteleman Markkinointi-instituutin purkaa ja mahdollisuutta muodostaa kahdesta tontista uusi tontti nr 520/20, jota jatkossa voidaan hyödyntää asumisen uudisrakentamiselle. Markkinointi-instituutin rakennushistoriallisessa selvityksessä on tuotu esille miten rakennuksen rakentaminen on liittynyt Myynti- ja mainoskoulun ja Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksen historiaan, oppilaitosten kasvuun ja kehittymiseen, sekä myöhemmin Markkinointi-instituutin syntyyn. Rakennuksen muodonanto on perustunut sekä ympäristöään huomioon ottavaan mittakaavaan ja sijoitteluun, että pitkän ja matalan, arkadein varustettuun kadunsuunteiseen osaan, edustaen samalla 1950- ja 1960-luvun taitteen oppilaitosarkkitehtuuria. Pinomaalle ominaista eräänlaista niukkaa ja eleeöntä tyylikkyyttä on kuitenkin menetetty lukuisten rakennuksissa tehtyjen muutosten myötä.

Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja kaavaluonnokseen.

Lisätiedot

Tove Hagman, tutkija, puhelin

tove.hagman(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 24.5.2017

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.01.2019

Asia/6

HEL 2016-014357 T 10 03 03

Meilahden (15.ko) asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointi-suunnitelmaan geoteknisellä osastolla ei ole huomautettavaa.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

28.01.2019

Asia/7

§ 69

V 13.2.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Kulosaari, tontit 42047/33 ja 42047/35)

HEL 2018-010325 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin Kulosaarella sijaitsevien asuinkerrostalotontin 42047/33 ja siitä muodostettavien tonttien sekä autopaikkatontin 42047/35 määräalojen ja niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Kartta
- 3 Tonttitietoja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kulosaaren ala-asteen koulun ja Kulosaaren kirkon välittömään läheisyyteen sijoittuvalle kerrostalotontille on suunniteltu pistetaloja. Tontti on varattu yleisellä tontinvarauskierroksella toteutettavaksi valtion tukeamana vuokra-asuntotuotantona. Kerrostalorakentamisen myötä viereisen kirkkotontin autopaikkoja siirretään sijoitettavaksi erilliselle autopaikkatontille.

Vuokrausperiaatteet vahvistetaan sekä kerrostalotontille (AK) että autopaikkatontin (LPA) määräaloille. Autopaikkatonttia rakennetaan parhailaan Werner Wirénin tien rakentamisen yhteydessä. Kerrostalotontin on tarkoitus lähteä rakentumaan vuoden 2019 kevään aikana. Vuokra päättyy 31.12.2080.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot

Kulosaaren korttelitalon ja sen ympäristön asemakaavan muutos nro 12285 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.9.2015 § 223 ja se on tullut voimaan 6.11.2015. Asemakaavan käsittämälle alueelle rakennetaan asuntoja yhteensä noin 6 410 k-m² sekä yksi autopaikkatontti. Samalla muutetaan alueen pysäköinti- ja kulkujärjestelyt.

Tontti (AK) 42047/33 kuuluu asuinkerrostalojen korttelialueeseen. Sen rakennusoikeus on 2 960 k-m², pinta-ala 3 603 m² ja osoite Kyösti Kallion tie. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 21.3.2018.

Tontti (LPA) 42047/35 kuuluu autopaikkojen korttelialueeseen. Suunnitellun tontin kokonaispinta-ala on 372 m² ja osoite Werner Wirénin tie. Tontti muodostuu seuraavista kolmesta kiinteistöstä:

- 91-42-47-7, 124 m² (Helsingin seurakuntayhtymän omistama)
- 91-42-47-8, 164 m² (Helsingin kaupungin omistama)
- 91-42-9903-1, 84 m² (Helsingin kaupungin omistama)

Tonttia ei ole vielä merkitty kiinteistörekisteriin.

Sijainti- ja asemakaavakartta ovat liitteenä 2. Tarkemmat tonttitiedot ilmenevät liitteessä 3.

Varaus- ja vuokrauspäätökset

AK-tontti

Kaupunginhallitus päätti 28.11.2016 § 1081 muun muassa varata asuntotontin (AK) 42047/33 Helsingin kaupungin asuntotuotantotoimistolle (nyk. asuntotuotantopalvelu) valtion tukemien vuokra-asuntojen suunnittelua varten 31.12.2018 saakka.

Kaupunkiympäristön toimialan asuntotonttitiimin tiimipäällikkö on 14.6.2018 § 188 päättänyt vuokrata tontin Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle lyhytaikaisesti rakennusluvan hakemista varten 15.6.2019 saakka.

LPA-tontti

Suunniteltuun LPA-tonttiin 47033/35 ei kohdistu varauspäätöstä. Asemakaavan muutoksessa tontille on osoitettu sijoitettavan viereisen kirkkotontin (AK 42047/7) autopaikkoja. LPA-tontti korvaisi nykyisen AK-tontin alueelle kohdistuvan seurakunnan autopaikoitusalueen vuokrauksen.

Tontti ei ole kokonaisuudessaan kaupungin omistuksessa. Osan omistaa Helsingin seurakuntayhtymä. Tarkoituksena on päättää voimassa oleva autopaikoitusalueen maanvuokrasopimus ennen aikaisesti, rakentaa LPA-tontti Werner Wirénin tien rakentamisen yhteydessä loppuvuodesta 2018 ja vuokrata kaupungin omistamat määräalat pitkäaikaisesti Helsingin Seurakuntayhtymälle. Tämä järjestely vaaditaan, jotta AK-tonttia voitaisiin vuokrata pitkäaikaisesti ja rakentaa voimassa olevan asemakaavan osoittamaan käyttöön.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Asuntotontin vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) arvio tontin hinnasta. Autopaikkatontin osalta puolestaan on noudatettu kaupungin autopaikkatontteilla yleisesti noudatettua hinnoittelua.

Vertailutiedot

Kulosaaren alueelta ei ole käytettävissä täysin vertailukelpoisia vuokrausperiaatteita. Vertailutietona todettakoon, että kiinteistölautakunta päätti 25.2.2016 § 81 vuokrata Kulosaaresta asemakaavaan nro 4676 merkityn asuntokerrostalojen korttelialueeseen kuuluvan tontin 42054/1 Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle ikääntyneiden henkilöiden asuntoja varten pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 34 euroa. Vuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jolloin tontille rakennettujen asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksumatta tai jolloin valtio maksaa tontille rakennettujen asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkotukea. Maanvuokraa ei peritä ajalta, jolloin tonttia käytetään ikääntyneiden henkilöiden (60 vuotta täyttäneet) asumistarkoituksiin, kuitenkin kauintaan 31.12.2025 saakka. Käyttötarkoituksena lisäksi esitetyn vertailutiedon osalta tulee lisäksi huomata, että kyseessä on tontin uudelleen vuokraaminen, joka noudatetun käytännön mukaan vaikuttaa hintaan alentavasti verrattuna esimerkiksi muutoin ominaisuuksiltaan vastaavaan, mutta rakentamattomaan tonttiin.

Vertailutietona voidaan käyttää myös Kulosaaren läheisyydessä sijaitsevaan Kalasatamaan vahvistettuja vuokrausperusteita. Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2016 § 181 oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan asuinkerrostalotontit (AK) 10630/1 ja 3, 10632/1 ja 3, 10634/1 ja

28.01.2019

4, 10636/3 ja 6 sekä 10637/1 ja 3 lautakunnan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen ja/tai asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) tukemien asuntojen osalta 42 euroa. Asuinkerrostalo- (AK) ja erityisasuntojen tonttien (AKS) 10630/2 ja 4, 10632/2 ja 4, 10634/2 ja 3, 10636/1, 4 ja 5 sekä 10637/2 ja 4 vuosi- vuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen ja/tai ARA:n tukemien asuntojen osalta 37 euroa. Alueen keskeneräisyyden perusteella myönnettävän alkuvuosilennuksen päättymisen jälkeen asuntonttien vuosivuokrista peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Vuokrausperiaatteet

Edellä olevan perusteella esityksen kohteena olevien tonttien vuokrien esitetään määräytyvän seuraavasti.

Asuinkerrostalotontin (AK) 42047/33 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon osalta 37 euroa.

Vuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta maanvuokraa ei peritäisi.

Autopaikkatontin (LPA) vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelämetrihintana 1 euroa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia 18) mukaan asuntontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallisesta hinnasta, joka määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Kulosaari kuuluu alueeseen, jossa ARA määrittelee erikseen hyväksymänsä kerrosneliömetrin yksikköhinnan hintatason, jonka perusteella

28.01.2019

valtion tukemaan asuntotuotantoon osoitetulta tontilta voidaan maanvuokrana korkeintaan periä sinä aikana, jolloin valtion takaamaa asuntolainaa on maksamatta tai jolloin valtio myöntää hankkeelle korkotukea. Asuntotontin hinnoitteluun on saatu ARA:lta arvio, jonka piiriin esitetty vuokrausperiaatehinta sisältyy.

Valtion korkotukemaan asuntotuotantoon vuokrattavan tontin laskennallinen k-m² -hinta hintatasossa (09/2018, ind. 19,55) olisi tontille myönnettävä ARA-alennus huomioiden esitetyn mukaisesti noin 579 euroa (ilman mainittua alennusta 723 euroa). Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin olisi mainitussa hintatasossa noin 2,31 euroa/as-m²/kk ARA-alennus huomioon ottaen (ilman mainittua alennusta 2,89 euroa/as-m²/kk).

Vuokra-ajaksi esitetään noin 60 vuotta siten, että maanvuokrasopimukset ovat voimassa 31.12.2080 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Kartta
- 3 Tonttitietoja

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 06.11.2018 § 553

HEL 2018-010325 T 10 01 01 02

Kyösti Kallion tie, Werner Wirénin tie

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

28.01.2019

-
- että Helsingin Kulosaarella sijaitsevien liitteessä 1 mainittujen kerrostalotontin (AK) ja autopaikatontin (LPA) vuokrausperiaatteet vahvistetaan liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Minja Mehtälä, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 76012
minja.makela(a)hel.fi

§ 70

V 13.2.2019, Valtuutettu Otto Meren aloite Helsingin kaupungin jäsenyyksien selvittämiseksi eri yhdistyksissä

HEL 2018-007171 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otto Meren aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki selvittää jokaisen järjestön jäsenyyden merkityksen kaupungin toiminnan kannalta. Erityisesti taloudelliselta merkitykseltään suurimpien, kuten Kuntaliiton jäsenyyden hyötyjä ja haittoja olisi syytä arvioida monipuolisesti. Erityisesti nyt kun suuret kaupungit ovat käynnistäneet aktiivista yhteistoimintaa, on Kuntaliiton jäsenyyden merkitystä Helsingille arvioitava kriittisesti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että suurin osa kaupungin jäsenyyksistä yhdistyksissä, järjestöissä ja muissa vas-

taavissa verkostoissa perustuu vapaaehtoisuuteen, mutta osa jäsenyyksistä on lakisääteisiä. Toimialojen kannalta jäsenyydet ovat tarpeellisia kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön ylläpitämiseksi laajojen asiantuntijaverkostojen kautta. Toimialat voivat jäsenyyksien kautta edistää kaupungin oman toiminnan ja toimintakulttuurin kehittämistä. Lisäksi jäsenyydet mahdollistavat mukanaolon sekä alan kehittämisessä että toimintojen kehittämisessä yli toimialarajojen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunnossa todetaan, että yhdistysten ja järjestöjen jäsenyyksien kautta henkilöstö saa koulutusta, pääsee mukaan kehitysprojekteihin, voi kehittää toimialan toimintoja kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Helsingin kaupungille on muun muassa yhtenä Suomen suurimmista ammatillisen koulutuksen järjestäjistä tärkeää olla mukana ammatillisen koulutuksen kehittämisessä ja edunvalvonnassa kattavimmassa ammatillisen koulutuksen kehittämisyhdistyksessä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan jäsenyydet ovat vapaaehtoisia.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialan lausunnossa todetaan, että kaupunki saa yhdistysten ja järjestöjen jäsenyyksillä hyödynnettäväkseen laajoja asiantuntijaverkostoja, ajankohtaista tietoa sekä osaamisen ja kokemusten arvokasta jakamista, mahdollisuuden osallistua järjestettäviin alan seminaareihin ja kongresseihin, mahdollisuuden osallistua alan kehittämiseen sekä mahdollisuuden edistää yhteistyötä kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Kaupunkiympäristön toimialan alan mukaan kaupungin kannalta oleellista on jakaa ja saada alaan liittyvää ajankohtaista tietoutta helposti ilman organisaatio- tai muita rajoja.

Kaupunkiympäristön toimialan jäsenyydet ovat vapaaehtoisia.

Keskushallinto

Keskushallinnon toimialaan kuuluvien jäsenyyksien osalta olennaisinta on, että yhdistysten toimintaan osallistumalla voidaan verkostoitua erilaisten organisaatioiden kanssa sekä hyödyntää niiden palveluita että osaamista. Jäsenyyksien kautta voidaan edistää kaupungin oman toiminnan ja toimintakulttuurin kehittämistä.

Suurin osa keskushallinnon jäsenyyksistä järjestöissä ja yhdistyksissä ovat vapaaehtoisia, mutta osa jäsenyyksistä on lakisääteisiä kuten kuu-

luminen Kunnallisen työmarkkinalaitoksen (KT Kuntatyönantajat) edunvalvonnan piiriin.

Keskushallinnon toimialaan kuuluu myös muun muassa jäsenyys Suomen Kuntaliitossa. Kuntaliitto on edunvalvontajärjestö, jonka jäseniä ovat Suomen kunnat ja kaupungit.

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsinki erilaistuu suhteessa muuhun maahan. Helsinki kansainvälistyy ja monimuotoistuu muuta maata nopeammin. Kaupunki pyrkii yleisen ymmärryksen lisäämiseen maan ainoan metropolin erityisestä luonteesta. Helsinki vahvistaa omaa kansallista edunvalvontaansa, edistää modernin kaupunkipoliittisen agendan luomista ja luo entistä aktiivisemmin kumppanuuksia pääkaupunkiseudun sekä muiden suurien suomalaisten kaupunkien kanssa.

Kaupunkipoliittisen agendan kehittämiseksi ja isojen kaupunkien yhteisten tavoitteiden määrittelemiseksi tarvitaan erilaisia kaupunkipoliittikan foorumeita, kaupunkitutkimusta ja edunvalvontaa. Tätä tarkoitusta varten Helsinki on ollut perustamassa maan suurimpien kaupunkien säännöllisesti kokoontuvaa C21-verkosta. Verkosto vahvistaa kaupunkipoliittista keskustelua ja kaupunkien yhteistä edunvalvontaa.

Kaupungin jäsenmaksu Kuntaliitolle on noin kaksi miljoonaa euroa vuodessa. Uusien edunvalvontatapojen ja -ryhmien myötä kaupungin jäsenyyttä Kuntaliitossa on tarkoituksenmukaista tarkastella jatkossa yksityiskohtaisemmin. Tästä riippumatta on joka tapauksessa tarpeen edistää yhteistyössä muiden suurten kaupunkien kanssa sitä, että suurten kaupunkien edut otetaan nykyistä paremmin huomioon Kuntaliiton edunvalvonnassa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa lausunnossaan, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on erittäin tarpeellista ylläpitää kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä sekä luoda myös uusia verkostoja ja niiden kautta benchmarkata toimintamalleja. Erityisesti kulttuuripalvelukokonaisuuksissa jäsenyydet eri yhdistyksissä ja järjestöissä ovat usein sekä verkostoitumisen kannalta että myös kustannuksiltaan tehokas tapa toimia.

Kaikki kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan jäsenyydet järjestöissä ja yhdistyksissä ovat vapaaehtoisia.

Liikenneliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Liikenneliikelaitoksen (HKL) lausunnossa todetaan, että jäsenyydet liittyvät kansallisiin ja kansainvälisiin järjestöihin, jotka edistävät joukkoliikenne- ja kaupunkiraideliikennealan parhaiten käytäntöjen ja tietojen jakamista sekä yhteistyötä alan toimijoiden välillä ja HKL:n henkilökunnan ammatillisen kehityksen ylläpitoa.

HKL:n jäsenyydet ovat vapaaehtoisia.

Pelastuslaitos

Pelastuslaitoksen lausunnossa todetaan, että pelastuslaitos on jäsenenä Helsingin Pelastusliitossa, joka tuottaa koulutuspalveluita Helsingin sopimuspalokunnille sekä turvallisuuskoulutusta helsinkiläisille. Pelastuslaitos ohjaa osaltaan Helsingin pelastusliiton toimintaa, joka on erottamaton osa Helsingin pelastustoimen järjestelyitä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Jäsenyys on ehdottoman tärkeä ja olennainen pelastuslaitoksen toiminnan kannalta.

Rakentamispalveluliikelaitos

Staran antamassa lausunnossa todetaan, että monivuotinen osallistuminen kansallisten katto-organisaatioiden yhdistystoimintaan on liikelaitoksen toimialojen asiantuntijuuden ja liiketoiminnan kehittämisen kannalta hyödyllistä ja tärkeää.

Erilaisten jäsenetujen (mm. neuvonta- ja koulutuspalvelut, ongelmanratkaisut) lisäksi Staran eri yksiköiden asiantuntijoiden verkostoituminen alan muiden julkisyhteisöjen asiantuntijoiden kanssa on omiaan edistämään ammatillista tiedonvaihtoa ja yhteistyötä.

Staran toimialakohtaiset jäsenyydet ovat omiaan tukemaan yksiköiden tuotannon kehittämistä ja asiantuntijoiden ammattitaidon ylläpitämistä. Yhdistysten jäsenyydet liikelaitostasolla tarjoavat erilaisten jäsenetujen ohella Staralle mahdollisuuden osallistua kehittämishankkeisiin ja asiantuntijoille mahdollisuuden ammatilliseen kouluttautumiseen ja verkostoitumiseen.

Starassa liikelaitostason jäsenyydet ovat vapaaehtoisia.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimiala toteaa lausunnossaan, että liitot ja yhdistykset vaikuttavat lainsäädäntöön kannanotoin ja lausunnoin sekä yleisiin asenteisiin tiedotuksella ja kampanjoilla. Sosiaali- ja terveystoimialalla nähdään tärkeäksi olla mukana toimintojen kehittämisessä yli toimialarajojen. Tämä mahdollistaa työntekijöiden ja asiantuntijoiden osallistumisen liittojen ja yhdistysten koulutustilaisuuksiin ja erilaisiin neuvotte-

lukuntiin. Jäsenyydet mahdollistavat myös verkostoitumisen alan eri toimijoiden kesken.

Sosiaali- ja terveystoimialan jäsenyydet ovat vapaaehtoisia.

Työterveysliikelaitos

Työterveysliikelaitos toteaa lausunnossaan, että yhdistykset ja verkostot mahdollistavat työterveyspalveluiden yhteisen kehittämisen sekä toimintatapojen ja tulosten vertailun.

Valtakunnallisen yhdistys toimii aktiivisesti edunvalvontaroolissa toimialan ajankohtaisissa asioissa ja mahdollistaa valtakunnallisen verkostoyhteistyön.

Lopuksi

Kaupungin talousarvion jäsenmaksuliitteessä on hallintokunnittain lueteltu kaikki ne järjestöt, joihin kaupunki on hallintokuntien esityksestä kaupunginhallituksen päätöksellä liittynyt. Hallintokunnat maksavat näiden järjestöjen jäsenmaksut talousarviomäärärahoillaan.

Kaupunginhallitus päätti 18.12.2018 antaa vuoden 2019 talousarvion noudattamisohjeet kaupungin kaikille lauta- ja johtokunnille sekä toimialoille, virastoille ja liikelaitoksille. Vuoden 2019 talousarvion noudattamisohjeen kohdassa 8.13 todetaan, että toimialan tai liikelaitoksen esityksestä kaupunginhallitus päättää kaupungin liittymisestä järjestöihin. Järjestöistä eroamisesta voi päättää toimialan tai liikelaitoksen päällikkö. Päätöksestä on toimitettava ilmoitus ao. järjestölle ja pöytäkirjanote kaupunginkansliaan. Mikäli hallintokunta ehdottaa liittymistä järjestöön, tulee samassa yhteydessä pyrkiä tarkastelemaan hallintokunnan jäsenyyksiä kokonaisuutena ja mahdollisuutta luopua jostakin jäsenyydestä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin jäsenyyksiä eri yhdistyksissä, järjestöissä ja verkostoissa tulee arvioida kokonaisvaltaisesti. Siltä osin kuin jäsenyyksille ei jatkuvan tarkastelun perusteella nähdä enää tarvetta, tulee jäsenyydestä luopua. Tarkastelu tulee tehdä ensisijaisesti sillä toimialalla tai siinä liikelaitoksessa, jonka toimintaan jäsenyys liittyy ja sen tulee koskea kaikkia vapaaehtoisuuteen perustuvia jäsenyyksiä riippumatta niiden jäsen- tai vastaavien maksujen suuruudesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tiina Leinonen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36109
tiina.leinonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Otto Meren aloite
- 2 Kaupungin vuoden 2019 talousarvioon sisältyvien jäsenmaksujen erittely

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Keskushallinto Työterveysliikelaitos 9.1.2019

HEL 2018-007171 T 00 00 03

Työterveys Helsinki antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuutettu Otto Meren ym. aloitetta Selvitys Helsingin kaupungin jäsenyyksistä eri yhdistyksissä.

Helsingin kaupungin työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki) on jäsenenä kolmessa työterveysalan järjestössä:

- Työ ja Terveys ry
- TTH-Seura ry
- Työterveyshuollon laatuverkosto

Työ ja Terveys ry on kuntaomisteisten työterveyspalvelutuottajien valtakunnallinen yhdistys. Yhdistys toimii aktiivisesti edunvalvontaroolissa, ajankohtaisena asiana mm. sote-uudistus ja kuntalain kilpailuneutraalteettikysymykset sekä näihin liittyvä verkostoyhteistyö muun muassa yhteistyö Keva, Kuntaliiton, Työterveyslaitoksen ja STM:n suuntaan. Yhdistys mahdollistaa työterveyspalveluiden yhteisen kehittämisen sekä toimintatapojen ja tulosten vertailun. Jäsenmaksu v. 2018 oli 900,00€.

TTH-seura ry:n tarkoituksena on työterveyshuollon tietojärjestelmien kehittäminen, niiden kehityksen seuraaminen sekä niiden käyttäjien välisen yhteistyön kehittäminen.

TTH-Seura ylläpitää ja kehittää, toiminta-ajatuksensa mukaan ja yhteistyössä muiden asiantuntijatahojen kanssa Acute sovellusta, tavoitteena työterveyshuollon tietojärjestelmä, joka täyttää tämän hetken ja tulevaisuuden tarpeet ja on hyvää työterveyshuoltokäytäntöä tukeva ja kehitetty. Vuoden 2019 toiminnan painopistealueita ovat mm. ohjelman käy-

28.01.2019

tettävyyden parantaminen ja sähköisten palveluiden kehittäminen. Jäsenmaksu v.2018 oli 400,00€.

Työterveyshuollon Laatuverkosto

Verkoston tarkoituksena on edistää työterveyshuollon toiminnan laatua ja vaikuttavuutta. Verkosto on osa Työterveyslaitoksen toimintaa. Verkoston jäseneksi voivat liittyä kaikki Suomessa toimivat työterveyshuollon palveluntuottajat. Jäsenmaksu v. 2018 oli 887,50€ .

Lisätiedot

Tiina Maasilta, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054080
tiina.maasilta(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 13.11.2018

HEL 2018-007171 T 00 00 03

Kaupunginvaltuutettu Otto Meri ja 16 muuta valtuutettua ovat jättäneet 20.6.2018 aloitteen, jossa pyydetään selvitystä kaupungin jäsenyyksistä eri yhdistyksissä.

Kaupunkiympäristön toimiala on jäsenenä seuraavissa yhdistyksissä:

- Pohjoismaiden Tieteellisen Liiton PTL Suomen osasto (Nordiska Vägtekniska Förbundet NVF avdelning i Finland ry)
- Pyöräilykuntien verkosto
- Pyöräilylähetystö (Finnish Cycling Embassy)
- DOCOMOMO Suomi Finland ry (International Working Party for Documentation and Conservation of Buildings, Sites and Neighbourhoods of the Modern Movement)
- ICOMOS Suomen osasto ry (International Council on Monuments and Sites)
- Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland Oy
- Kansainvälinen liikenneturvallisuustutkimuksen verkosto ICTCT (International Co-operation on Theories and Concepts in Traffic Safety, ICTCT) Kh 7.2.2011 §149
- Euroopan pyöräilyjärjestöjen kaupunkiverkosto - Cities for Cyclists
- Sähkölaitteiden kunnosapitoyhdistys, SÄKPY ry
- IFHP International Federation for Housing and planning
- Green Net Finland Oy
- Luonto-Liitto ry
- The International Council for Local Environmental Initiatives, ICLEI
- Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys – Vattenskyddsföreningen för Vanda å och Helsingforsnejen ry

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- WUP (World Urban Parks)
- Suomen tieyhdistys
- Viherympäristöliitto
- Energie Cities
- Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto, RAKLI ry
- ArchiMad-kerho; toimittaja Micro Aided Design
- Green Building Council, Finland (FIGBC)
- Pohjoismaiset Rakennuspäivät Suomen osasto - Nordisk Byggdag Finlands avdelning ry
- WUWM World Union of Wholesale Markets
- Nordisk Forum för torg-, salu- och partihallar (NOFO)
- Delice Network

Pohjoismaiset Rakennuspäivät Suomen osasto - Nordisk Byggdag Finlands avdelning ry on lopettanut toimintansa.

Pohjoismaiden tie- ja liikennefoorumi (PTL) Suomen osasto (Nordiskt vägforums (NVF) finska avdelning)

Pohjoismaiden tie- ja liikennefoorumi (PTL) Suomen osasto Suomen osaston tarkoituksena on tie- ja liikennetekniikan alalla edistää tutkimus-, suunnittelu-, kehittämis- ja standardisoimistyötä yhteistoiminnassa liiton muiden pohjoismaiden osastojen, muiden alalla toimivien yhteisöjen, ja tarvittavissa määrin muiden yhteisöjen kanssa suorittamalla ja suorituttamalla tutkimuksia ja selvityksiä, järjestelemällä kongresseja, avoimia seminaareja ja keskustelutilaisuuksia, sekä julkaisutoiminnalla. Helsingin kaupungin kannalta oleellista on jakaa ja saada alaan liittyvää ajankohtaista tietoutta helposti ilman organisaatio- tai muita rajoja. Kaupungilla on käytössään alalla toimivien asiantuntijoiden verkosto, johon kuuluu yli 800 jäsentä niin julkiselta kuin yksityiseltä puolelta. PTL:n jaokset kattavat laajasti tie- ja liikennetekniikan eri osa-alueet. Kaupunki saa jäsenyydellään hyödynnettäväkseen laajan ja toimivan tie- ja liikennealan asiantuntijoista muodostuvan verkoston; ajankoh- taista tietoa ja osaamisen ja kokemusten arvokasta jakamista; mahdollisuuden osallistua järjestettäviin alan seminaareihin ja kongresseihin, mahdollisuuden osallistua alan kehittämiseen ja mahdollisuuden edistää yhteistyötä pohjoismaisella tasolla. Jäsenyys mahdollistaa myös laajempaan kansainväliseen yhteistyöhön, esimerkiksi Baltian Tieliiton (BRA) tai Maailman Tieliiton (PIARC) kanssa.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksun suuruus on ollut 400 euroa vuosittain. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Pyöräilykuntien verkosto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Pyöräilykuntien verkosto ry on kuntien, valtionhallinnon, yritysten, järjestöjen ja muiden tahojen välinen yhteistyöverkosto. Verkoston pääta-voite on pyöräilyn ja kävelyn lisääminen kestävinä liikennemuotoina ja arkiliikuntana, jotka tuottavat hyvinvointia yksilölle, yhteiskunnalle ja ympäristölle. Helsingin kaupungin hallitus on asettanut pyöräilyn edistämisohjelmassa (2014) kaupungin tavoitteeksi pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvun. Pyöräliikenteen vastaa myös kaupunginhallituksen hyväksymän Liikkumisen kehittämisohjelman (2015) tavoitteisiin. Pyöräliikenteen edistäminen on myös osa Hiilineutraali Helsinki 2035 ohjelmaa (2018) sekä Liikkumisojelman (2018). Pyöräilykuntien verkosto auttaa Helsinkiä pääsemään asetettuihin tavoitteisiin vahvistamalla Suomen sisäistä yhteistyötä aiheen parissa ja tarjoamalla Helsingille osaamista muista Suomen kunnista.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 1900 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Pyöräilylähetystö (Finnish Cycling Embassy)

Pyöräilylähetystö edistää pyöräliikennettä kansainvälisen yhteistyön kautta ja tarjoaa suomalaista osaamista maailmalle. Helsingin kaupungin hallitus on asettanut pyöräilyn edistämisohjelmassa (2014) kaupungin tavoitteeksi pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvun. Pyöräliikenteen vastaa myös kaupunginhallituksen hyväksymän Liikkumisen kehittämisohjelman (2015) tavoitteisiin. Pyöräliikenteen edistäminen on myös osa Hiilineutraali Helsinki 2035 ohjelmaa (2018) sekä Liikkumisojelman (2018). Pyöräilylähetystö auttaa Helsinkiä pääsemään asetettuihin tavoitteisiin vahvistamalla kansainvälistä yhteistyötä aiheen parissa ja tarjoamalla Helsingille osaamista muista maista sekä tekemällä Helsingin pyöräilyosaamista tunnetuksi maailmalla.

Jäsenyys on vapaaehtoinen. Kertaluontoinen liittymismaksu oli 500 euroa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

DOCOMOMO Suomi Finland ry (International Working Party for Documentation and Conservation of Buildings, Sites and Neighbourhoods of the Modern Movement)

DOCOMOMO Suomi Finland ry (International Working Party for Documentation and Conservation of Buildings, Sites and Neighbourhoods of the Modern Movement) -yhdistykseen kuulumisen on tärkeää, että rakennussuojelusta vastaavat ovat tietoisia rakennussuojelun alalla tapahtuvasta kehityksestä. Docomomo keskittyy modernin rakennuskannan problematiikkaan, joka on meillä keskeisintä. Kaupunki saa jäsenyyden myötä asiantuntemusta, jolla tärkeitä rakennussuojeluun liittyviä päätöksiä perustellaan.

Yhdistyksen jäsenyys on vapaaehtoista. Yhdistyksen jäsenmaksu on ollut vuosittain 380 euroa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

ICOMOS Suomen osasto ry (International Council on Monuments and Sites)

ICOMOS Suomen osasto ry (International Council on Monuments and Sites) -yhdistykseen kuulumisen on tärkeää, että rakennussuojelusta vastaavat ovat tietoisia rakennussuojelun ja korjausrakentamisen alalla tapahtuvasta kehityksestä. Jäsenyys tuo kaupungille asiantuntemusta, jolla tärkeitä rakennussuojeluun ja korjausrakentamiseen liittyviä päätöksiä perustellaan.

Yhdistyksen jäsenyys on vapaaehtoinen. Vuosittainen jäsenmaksu on ollut 250 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Älykkään liikenteen verkosto - ITS Finland Oy

Älykkään liikenteen verkosto – ITS Finland ry. Helsingin kaupunkistrategian 2017 – 2021 mukaan Helsingin tavoitteena on olla maailman parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki maailmassa. Liikenteen osalta tavoitteen saavuttaminen edellyttää kustannustehokkaiden palveluiden ja järjestelmien toteuttamista sekä laaja-alaista verkottumista koti- ja ulkomaisiin alan toimijoihin. Helsingin verkostojäsenyys ITS Finlandissa edesauttaa tavoitteisiin pääsemistä. Yhdistyksen päätavoitteena on saada aikaan konkreettisia älyliikenteen palveluita Suomessa sekä rakentaa kansainvälistä kontaktiverkostoa. Yhdistys kattaa toimintakulunsa jäsenmaksuihin perustuvalla rahoituksella. Kansallisen älyliikenteen yhdistys, jonka verkostojäsenenä Helsinki on. Yhdistyksen kautta verkotumme koti- ja ulkomaisten älyliikennetoimijoiden kanssa, saamme ajankohtaista tietoa älyliikenteen hankkeista ja kehityksestä Suomessa sekä ulkomailla. Yhdistyksen toiminnassa on mukana tutkimuslaitoksia, julkisorganisaatioita sekä yrityksiä. Verkoston kautta löytyy kattavasti kontakteja ja yhteistyökumppaneita mm. erilaisia alan kokeiluja, pilotteja ja uusien hankkeiden toteutuksia varten. Em. asioiden edistämien yksin suoraan pelkästään kaupallisten isojen toimijoiden kanssa ei tuota kaupungin kannalta parasta mahdollista lopputulosta.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 3780 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Kansainvälinen liikenneturvallisuustutkimuksen verkosto ICTCT (International Co-operation on Theories and Concepts in Traffic Safety)

ICTCT-verkoston tavoitteena on edistää liikenneturvallisuustutkimusta, jossa vaarallisia liikennetilanteita pyritään ennakoimaan muutoin kuin tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien tietoja käyttäen. Periaatteena on ilmailuturvallisuudesta tuttu ajatus, että onnettomuuksien estämi-

seen ei tarvittaisi onnettomuuksia. Verkosto pyrkii yhtenäistämään tutkimustoimintaa ja edistämään tulosten hyödyntämistä eri maissa. Verkosto järjestää vuosittain vähintään yhden konferenssin, osallistuu kansainvälisiin työpajoihin ja julkaisee uutiskirjettä. Verkostoon kuuluvat liikenneturvallisuustutkimuksen keskeiset tutkimuslaitokset ja tutkijat pohjoismaissa ja muualla Euroopassa. Tiedonvaihdon ja Helsingin kaupungilla työskentelevien liikenneturvallisuusasiantuntijoiden verkostoitumisen kannalta jäsenyys on hyödyllistä ja auttaa parantamaan myös Helsingin liikenneturvallisuutta. Kaupunki hyötyy saamalla kansainvälistä uusinta tutkimustietoa liikenneturvallisuudesta. Lisäksi verkosto auttaa verkostoitumaan kansainvälisten liikenneturvallisuustutkijoiden kanssa. Tietoja hyödynnetään kehitettäessä Helsingin liikenneturvallisuutta.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 680 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Euroopan pyöräilyjärjestöjen kaupunkiverkosto - Cities for Cyclists

Euroopan pyöräilyjärjestöjen kaupunkiverkosto ECF edistää pyöräliikennettä EU:n jäsenmaissa EU:n rahoituksen ja lainsäädännön kautta. ECF tarjoaa suomalaisille osaamista Euroopan kaupungeista sekä tukea EU-yhteistyöhön. Helsingin kaupungin hallitus on asettanut pyöräilyn edistämishjelmassa (2014) kaupungin tavoitteeksi pyöräliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvun. Pyöräliikenteen vastaa myös kaupungin hallituksen hyväksymän Liikkumisen kehittämissuunnitelman (2015) tavoitteisiin. Pyöräliikenteen edistäminen on myös osa Hiilineutraali Helsinki 2035 ohjelmaa (2018) sekä Liikkumissuunnitelmaa (2018). EFC auttaa Helsinkiä pääsemään asetettuihin tavoitteisiin vahvistamalla yhteistyötä EU:n sisällä ja tarjoamalla Helsingille osaamista EU-maista. EFC auttaa Helsinkiä pääsemään asetettuihin tavoitteisiin vahvistamalla yhteistyötä EU:n sisällä ja tarjoamalla Helsingille osaamista EU-maiden parhaista käytännöistä.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 2000 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Sähkölaitteiden kunnossapitoyhdistys, SÄKPY ry

Kaupunki on Sähkölaitteistojen kunnossapitoyhdistys (SÄKPY ry) -yhdistykseen kuulumisen myötä näköalapaikalla sähkölaitteistojen kunnossapidon kehittämisessä turvallisempaan ja taloudellisempaan suuntaan. Saamme sekä STUL:n koulutuksia että Sähköinfon julkaisuja jäsenhintaan, jolloin niiden hankinta on 20-50% halvempaa.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Yhdistyksen vuosimaksu on ollut 700 euroa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

IFHP (International Federation for Housing and planning)

IFHP on kansainvälinen järjestö, joka edistää maailmanlaajuisesta yhteistyötä strategisessa kaupunkisuunnittelussa. Verkoston tavoitteena on mahdollistaa ideoiden ja tietotaidon jakaminen maailmanlaajuisesti sekä parhaiden käytäntöjen hyödyntäminen. IFHP ja Helsingin kaupunki ovat järjestäneet vuodesta 1995 yhdessä Aalto yliopiston arkkitehtuuri, kaupunkitutkimuksen ja kaupunkisuunnittelun koulutusohjelmien kanssa Kesäkoulun. Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala osallistuu Kesäkoulun ohjelmaan järjestämällä Helsinkiin liittyviä seminaareja, kaupunkitilan, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja asukaslähtöisen yhteistyön esittelyjä, opintoretkeä kärkehankkeisiin ja kiertokäyntejä Suomeenlinnaan.

Helsinki hyötyy maailmanlaajuisesta yhteistyöstä eri maiden strategiseen kaupunkisuunnitteluun liittyen. Osallistujia on mm. Kiinasta, Japanista, Kanadasta, USA:sta, Iso-Britanniasta, EU-maista, Venäjältä, Meksikosta, Argentiinasta, Brasiliasta, Intiasta ja Afrikasta. Helsinki auttaa muotoilemaan osallistujien sosiaalisen tasa-arvon ja taloudellisen ajattelun ideoita Pohjoismaisen yhteiskunnan näkökulmasta. Useat osallistujat jatkavat yhteydenpitoa ja vierailevat myös myöhemmin seuraamassa Helsingin kehitystä. Helsingin kokonaisvaltainen kaupunkisuunnittelun lähestymistapa varmistaa, että Kesäkoulussa jaetaan ja hyödynnetään tärkeimmät päämäärät ja toimintatavat yhdessä Aalto yliopiston arkkitehtuurin, kaupunkitutkimuksen ja kaupunkisuunnittelun koulutusohjelmien kanssa.

Yhdistyksen jäsenyys on vapaaehtoista ja Helsinki osallistuu Kesäkoulun ohjelmaan 1200 eurolla. Elokuussa 2019 pidetään 25. kesäkoulu, jonka yhteyshenkilö Helsingin kaupungilla on Douglas Gordon.

Green Net Finland Oy

Green Net Finland ry on cleantech-alan kehitysverkosto, jonka jäseninä on kuntia ja seudullisia toimijoita, tutkimus- ja kehitysorganisaatiota sekä cleantech-yrityksiä. Yhdistyksen keskeisenä tavoitteena on edistää älykkäiden ja vähähiilisten kaupunkialueiden rakentamista. Yhdistys valmistelee ja koordinoi laajoja kehityshankkeita (esim. EU-hankehau) jäseniensä kanssa ja auttaa rakentamaan yhteistyöverkostoja cleantech-projektien toteuttamiselle. Jäsenyyden myötä Helsinki on ollut mukana useissa GN:n kehityshankkeissa, parhaillaan on käynnissä mm. hukkalämpökuormien hyödyntämiseen, varastointiin ja kysyntäjoustopuun tehostamiseen liittyvä Hukatun-hanke sekä Rakentamisen kiertotalouskunnissa -hanke. Yhdistys toimii sillanrakentajana kaupungin, tutkimuslaitosten ja cleantech-yritysten yhteistyölle, ja toiminta edistää osaltaan

Helsingin hiilineutraaliustavoitteita. Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on 800 euroa vuodessa. Jäsenyys jatkuu vuonna 2019.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 800 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Luonto-Liitto ry

Luonto-Liitto on lasten ja nuorten oma ympäristöjärjestö. Helsingin kaupunki on liittynyt järjestön tukijäseneksi jo 90-luvulla, jäsenyyden myötä kaupunki on mukana edistämässä helsinkiläisten lasten ja nuorten luontokasvatus- ja ympäristönsuojelutyötä. Yhteistyötä on tehty pitkään mm. Helsingin kaupungin opettajien kouluttamisessa luontokasvatuksessa. Järjestön keskuksimisto sijaitsee Helsingissä, mikä on mahdollistanut lukuisten yhteisten tilaisuuksien ja projektien toteuttamisen (esim. Merenranta kutsuu -kirja v. 2014). Viime vuosina Luonto-Liiton kanssa on tehty yhteistyötä erityisesti talviseurannan toteuttamisessa www.talviseuranta.fi, minkä tuloksia kaupungin ympäristöpalvelut hyödyntää vuosittain.

Jäsenyys on vapaaehtoinen. Jäsenmaksu on ollut 200 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

ICLEI The International Council for Local Environmental Initiatives

ICLEI on yli 1500 kaupungin, kunnan ja seudullisen toimijan maailmanlaajuinen ympäristöverkosto, jonka tavoitteena on edistää paikallisen tason ilmasto- ja ympäristönsuojelutyötä ja kv-yhteistyötä kuntien välillä. Suomessa esimerkiksi kaikki kuutoskaupungit ovat ICLEI:n jäseniä. Helsinki on ollut pitkään mukana erityisesti kuntien ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen työtä tukevissa ilmastoverkostoissa, kuten vuosina 1998-2018 toteutetussa kuntien ilmastokampanjassa (Cities for Climate Protection). Ilmastoverkostojen kautta on saatu toimintamalleja ja tukea tavoitteellisen ilmastotyön toteuttamiseen, sekä esimerkiksi työkaluja ja konsultointia kasvihuonekaasupäästölaskentaan. Erittäin arvokasta on verkoston mahdollistama hyvä tiedonvälitys ja parhaiden käytäntöjen jakaminen samankaltaisten edelläkävijäkaupunkien kanssa. Helsinki on lisäksi ollut aktiivisesti mukana ICLEI:n koordinoimassa kestävien julkisten hankintojen kansainvälisessä Procura+-verkostossa. Verkoston varapuheenjohtana toimii tällä hetkellä apulaispormestari Anni Sinnemäki.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 4 500 euroa vuodessa. Jäsenyys jatkuu vuonna 2019.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys (Vattenskyddsföreningen för Vanda å och Helsingforsnejen ry)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.01.2019

Asia/8

Yhdistykseen kuulumisella on erittäin tärkeä merkitys kaupungille vesiensuojelussa. Yhdistys hoitaa Vantaanjoen vedenlaadun seurannan ja raportoinnin jäsenkunnille sekä toteuttaa vesistön kuormitusta vähentäviä toimia. Vastuut sisältävät mm. veden laadun yhteistarkkailu, jätevedenpuhdistamoiden tarkkailu ja käytön neuvonta, vesistön yleisen tilan ja hajakuormituksen vaikutusten seuranta, vesiensuojelun ja muun ympäristönsuojelun edistäminen, vesistön virkistyskäytön kehittäminen, pohjavesiasiat, erillisiä projekteja vesistön tilan parantamiseksi, valistusta ja neuvontaa sekä tilaustutkimuksia jäsenistölle. Vantaanjoen kuormitus on merkittävimpiä Helsingin rannikkovesien tilaa heikentäviä tekijöitä. Toiminnalla parannetaan Helsingin rannikkovesien tilaa. Yhdistykseen kuuluu Helsingin kaupungin lisäksi 26 jäsentä (7 muuta kuntaa, 7 teollisuuslaitosta ja 12 muuta yhteisöä tai yhdistystä).

Jäsenyys on vapaaehtoinen. Jäsenmaksu on ollut vuodessa 63 000 euroa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

WUP (World Urban Parks)

WUP:n kautta kaupunki saa kansainvälistä ajantasaista tietoa viheralueista, ilmastonmuutoksista, kansallispuistoista. Sen avulla tehdään sekä pohjoismaista että maailman laajuista yhteistyötä. Kaupunki saa myös eri viheralaan liittyviä tilastoja ja tietoa alan uusista trendeistä, kestävästä ratkaisusta sekä innovatiivisista hankkeista. Yllämainittuja tietoja joiden hyödyntämisessä on käytännössä on varmasti hyötyä. Käsittääkseni älyroska-astiat on mm. tätä kanavaa kautta tulleet Suomeen tietoisuuden saavuttamisen avulla kyseisessä yhdistyksessä

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 1800 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Suomen tieyhdistys

Suomen tieyhdistys on Suomessa alan merkittävin yhdistys, joka järjestää kaupunkiympäristön alalla joka toinen vuosi kaksi keskeistä seminaaria, Talvitiepäivät ja Tie&Liikenne-päivät. Seminaarit ovat tärkeitä koulutuksen ja verkostoitumisen kannalta. Alallemme ei ole suoraa koulutusta, vaan joudumme kouluttamaan osaajat työn ohessa. Keskeistä mm uusien henkilöiden perehdyttämisessä on osallistua Talvitiepäiville (talvihoidon tilaajat) ja tilaisuudet ovat tärkeitä jo pidempään meillä työskennelleille. Tilaisuuksissa keskeisintä on uuden tiedon jakaminen ja saaminen, verkostoituminen alan toimijoiden kanssa (konsultit, urakoitsijat) sekä tutustuminen uusiin toimintamalleihin ja kalustoon. Jäsenille kuuluu myös ammattialan julkaisu sekä alennus yhdistyksen tapahtumiin osallistumisesta

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 990 euroa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019

Viherympäristöliitto

Viherympäristöliitto on Suomen kattojärjestö (kuuluu myös WUP). Kouluttaa viheralaa ja tiedottaa ajankohtaisista hankkeista sekä tapahtumista kotimaassa että maailmalla. Kaupunki saa ajantasaista tietoa ja on osana vaikuttamassa viheralueiden kehittämiseen yhdessä muiden kotimaisten toimijoiden (kaupunkien ja kuntien sekä oppilaitosten) kanssa. Jäsenet saavat käyttöönsä kotimaisia viheralueiden tilastoja, Suomessa toteutettuja kokeiluja maailmalla tehdyistä hankkeista. Kotimaan sääoloissa tehdyillä kokeiluilla (usein oppilaitosvetoisia) on merkitystä alan kehittämiseen.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Helsingin kaupunki on perustajajäseniä. Kannatusjäsenmaksu on ollut 1500 euroa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Energie Cities

Energy Cities (ent. Energie-Cités) on eurooppalainen kaupunkiverkosto, johon Helsinki on kuulunut 90-luvun lopulta lähtien. Yhdistyksen tavoite on vahvistaa kaupunkien roolia ja osaamista kestävän energiantuotannon ja -käytön osalta sekä edustaa EU:ssa kaupunkien intressejä ja vaikuttaa EU:n politiikkaan energiaan, ympäristönsuojeluun ja kaupunkipolitiikkaan liittyvillä osa-alueilla. Verkostoon kuuluu suoraan ja alueellisten jäsenverkostojen kautta yli tuhat kaupunkia 30 eri maasta.

Energy Cities on aktiivinen verkosto, joka tarjoaa jäsenilleen arvokasta tietoa EU:n energiapolitiikasta, vertaistietoa muiden kaupunkien energia- ja ilmastotyöstä sekä hyvin koordinoituja EU-rahoitteisia kehityshankkeita em. aihepiireihin liittyen. Helsinki on osallistunut useisiin hankkeisiin, joissa kaupungin osaaminen on kasvanut. EU:ssa Energy Cities pitää esillä kaupunkien aktiivisuutta ja edistyskykyä ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaamisessa verrattuna valtioiden hitaampaan toimintaan. Energy Cities on hoitanut Covenant of Mayorsin (EU:n ilmasto- ja energiasopimus, jossa Helsinki on mukana) hallinnollista toimintaa ko. sitoumuksen alusta lähtien ts. pyörittää Covenant of Mayors Officea Brysselissä. Energy Citiesillä on myös oma toimisto Brysselissä. Ryj Pekka Sauri toimi Energy Citiesin hallituksessa useamman kaksivuotiskauden 2010-luvulla ja toi kaupungille paljon myönteistä näkyvyyttä edistyksellisenä energiatehokkuus- ja ilmastotoimijana. Hallituspaikka oli katkolla juuri ennen edellisiä kunnallisvaaleja ja seuraava hallitusjäsenten valinta on keväällä 2020.

Yhdistykseen kuulumisen luo hyödyllisiä kontakteja muiden eurooppalaisten kaupunkien ilmasto- ja energia-asiantuntijoihin. Yhdistyksen kautta saa käytännön kokemuksia ja esimerkkejä muiden kaupunkien energiatehokkuus- ja uusiutuvan energian hankkeista, tilaisuuksia myönteiseen näkyvyyteen ilmasto-, energia ja smart city -asioissa. Vuosittain tulee useita EU-hanke-ehdotuksia sekä kokemuksen perusteella hyvin valmisteltuja ja koordinoituja hankkeita silloin kun päätämme osallistua. Yhdistyksestä saa ajantasaista tietoa EU:n ajankohtaisista energia- ja ilmastoasioista, valmisteilla olevista linjauksista sekä myös sisäpiirin tietoa Covenant of Mayors –verkoston tilanteesta, valmistelusta ja tulevista muutoksista. Energy Cities järjestää jäsenilleen koulutuksia ja webinaareja sekä toimittaa uutiskirjeinä tietoa ajankohtaisista asioista ja EU:ssa valmisteltavana olevista energia- ja ilmastoasioista.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 5500 euroa vuosittain. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto, RAKLI ry

Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI eri Suomen kiinteistöalan ja rakennuttamisen ammattimaisten toimijoiden liitto. RAKLIn jäsenistö koostuu Suomen merkittävimmistä asuntojen, toimitilojen ja infran omistajista, rakennuttajista, kiinteistösijoittajista ja kiinteistöjohtamis- palveluja tarjoavista yhteisöistä. Jäsenistö omistaa noin puolet Suomen toimitilakiinteistöistä, merkittävän osan tuetuista ja vapaarahoitteisista vuokra-asunnoista sekä suurimman osan rakennetusta infrastruktuurista.

Helsingin kaupunki on yksi Suomen suurimmista kiinteistöjen ja infran omistajista. RAKLI tarjoaa tietoa muun muassa kiinteistö- ja rakentamisalasta, sen suhdanteista ja muutoksista sekä parhaista käytännöistä. RAKLI toimii tilaajia edustavana osapuolena alan neuvotteluissa. Kaudella 2018-2019 Helsingin kaupunki on mukana liiton Yhdyskunta ja infra –johtoryhmässä sekä kaikissa toimikunnissa: Rakennuttaminen, Käyttö ja ylläpito, Sijoittaminen.

Esimerkiksi Käyttö ja ylläpito –toimikunta edistää kiinteistöjen käyttäjien tavoitteiden toteutumista. Tähän ryhmään osallistumalla olemme mukana ylläpidon käytäntöjen kehittämisessä valtakunnallisesti. Johtoryhmä- ja toimikuntatyöskentelyn kautta kaupunki pääsee vaikuttamaan kiinteistö- ja rakennusalan toimintaan. Olemme mm. RAKLIn kautta pätevyyslautakunnissa valvomassa alan pätevyyksien myöntämistä. Lähes kaikki RAKLIn toiminnat tukevat Helsingin tavoitteita ja toimintaa niin lainsäädäntövaikuttamisen kuin toimialan kehittämisen kannalta. Toi-

minnan kautta Kaupunkiympäristön toimiala saa vahvan verkoston alan ammattilaisia omiensa rinnalle.

RAKLI toiminnan piiriin kuuluvat rakennetun ympäristön asiat kaupunkisuunnittelusta rakennuttamiseen ja ylläpitoon kiinteistöstrategioita unohtamatta. Hyödyt ovat mm. rakennetun ympäristön säädösympäristöön vaikuttaminen, moninainen kehitystoiminta uusista urakkamuodoista oppimisympäristöihin ja yhteiskehitysprojekteihin (esim. hankintaklinikat), tulevaisuuden ennakointi ja toimintaympäristön muutokset ja niiden vaikutukset, kattava ammattilaisverkosto osajia sekä kohdenettu viestintä eri asiantuntijoille. RAKLI on myös tärkeä yhteistyökumppani ja koordinaattori alan sopimusmallien ja tehtäväluetteloiden kehittämisessä.

RAKLI järjestää koulutuksia ja yhteisiä tietoiskutyyppejä tilaisuuksia jäsenistölleen. Nämä tilaisuudet ovat hyödyllisiä sekä uusimman tiedon saannin että verkostoitumisen kannalta

Koulutuksiin RAKLIn jäsenet saavat yleensä merkittävän alennuksen, esim. rakennuttajapäivät, rakennuttajakurssit jne. RAKLI on tärkeä yhteistyökumppani ja linkki alan tutkimuksen ja toimijoiden kanssa. Esimerkiksi digitalisaation edistäminen kiinteistöalalla on merkittävässä roolissa RAKLIn toiminnassa (mm. kiradigi) ja saamme sieltä paljon kokemuksia ja näkemystä omaan digitalisaation edistämiseen. RAKLIn merkitys erityisesti Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden toiminnassa on suuri.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Vuotuinen jäsenmaksu on ollut 25 000 euroa. Kaupunki jatkaa jäsenyyttä vuonna 2019.

ArchiMad-kerho; toimittaja Micro Aided Design

Archimad on tietomallinnusohjelma Archicad:in käyttäjien yhteisö. Tietomallinnuksen kehittäminen on osa kaupungin strategian mukaista digitalisaatiota. Yhteisö jakaa tukea, tietoa ja koulutusta jäsenilleen. Jäsenyys mahdollistaa osallistumisen tietomallinnuskoulutuksiin ja tapahtumiin

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut noin 600 euroa vuodessa, mutta se sisältää 2 koulutuspaikkaa. Jäsenyys jatkuu vuonna 2019.

Green Building Council Finland (FIGBC)

Green Building Council Finland on voittoa tavoittelematon yhdistys, joka perustettiin 2010. FIGBC:n keskeisimpiä tehtäviä ovat rakennettuun ympäristöön liittyvien kestävän kehityksen käytäntöjen ja kiinteistöjen

ympäristöluokitusten edistäminen, Suomen kytkeminen osaksi kansainvälistä Green Building Council -verkostoa, tiedon ja osaamisen välittäminen sekä vuoropuhelun ja keskustelun aktivointi. FIGBC:n tavoitteena on tuoda kestävä kehityksen näkökulma luonnolliseksi osaksi kaikkea kiinteistö- ja rakentamisalan toimintaa. FIGBC edistää uusien, innovatiivisten ratkaisujen hyödyntämistä ja tuottaa puolueetonta tietoa jäsenorganisaatioiden päätösten pohjaksi. FIGBC:n jäseniksi voivat liittyä ammattimaisesti toimivat kiinteistöjen omistajat, rakennuttajat, kiinteistöjen käyttäjät, kiinteistö- ja käyttäjäpalvelujen tuottajat, suunnittelijat, rakentajat sekä kaupalliset ja teolliset yritykset. Jäseniä ja yhteistyöjäseniä on yhteensä yli 120 kpl. Green Building Council Finland ja muut 92 kansallista yhdistystä kuuluvat maailmanlaajuiseen World Green Building Council -verkostoon, jonka jäsenenä on yli 25 000 organisaatiota.

Strategiansa mukaisesti Helsingin energiatehokkuusnormit ovat kansallista vähimmäistasoa kunnianhimoisemmat ja huolehtii vastuun kantamisesta ilmastomuutokseen liittyen. Kaupungin oman toiminnan suosta kasvihuonekaasupäästöistä yli 90 % syntyy rakennusten energiankäytöstä, joten rakennusten ja rakentamisen ilmastovaikutusten vähentäminen ja energiatehokkuuden parantaminen ovat ensiarvoisen tärkeitä toimenpiteitä energiantuotannon päästöjen vähentämisen ohella. Suomen GBC-verkostossa mukana oleminen varmistaa pysymisen ajan tasalla alan muiden toimijoiden näkemyksistä, asiantuntemuksesta ja kokemuksista sekä yhteisten kannanottojen valmistelun esimerkiksi rakentamista ja rakennusten kestävä kehitystä koskeviin määräyksiin. Kaudella 2018-2019 Helsingin kaupunki on mukana seuraavissa toimikunnissa: Kestävä infra, Energia, Kestävät alueet, Kiinteistöjen ympäristösertifiointi ja luokitustyökalut ja Kiinteistöjohtaminen.

GBC tukee jäsenistön toimintaa monin tavoin. Se kehittää itse tai on mukana kehitystyössä liittyen mm. ympäristöluokituksiin ja elinkaarimitareihin. GBC tarjoaa jäsenilleen tukea ja neuvontaa alueiden ja rakennusten kestäväan kehitykseen liittyen, tällä hetkellä tukea myös ostetaan aluerakentamisessa tontinluovutusehtojen täyttymisen neuvontaan ja ohjaukseen. Jäsenyyden ja toimikuntatyöskentelyn kautta Helsinki saa mahdollisuuden vaikuttaa siihen, että GBC:n toiminta ja kehityshankkeet liittyvät myös Helsingin kannalta merkittäviin asioihin ja edistävät osaamisen kehittämistä sekä alalla yleisesti että kaupungin omassa henkilöstössä. Jäsenet voivat myös osallistua kehityshankkeisiin projektipartnereina tai pilot-alustoina. GBC tarjoaa yhden kanavan saada yksityiskohtaisesti käsitellyt näkemykset rakennusten ja rakentamisen kestäväan kehitykseen liittyvien lainsäädäntömuutosten valmistelusta. GBC järjestää jäsenistölleen koulutuksia, webinaareja, ajankohtaisiin aiheisiin keskittyviä Vihreä Foorumi –tilaisuuksia sekä muita verkostoitumistilaisuuksia, näistä suurin osa on jäsenille ilmaisia.

28.01.2019

Asia/8

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 3500 euroa vuodessa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019

WUWM World Union of Wholesale Markets

WUWM on kansainvälinen, yleishyödyllinen yhdistys, jonka jäsenet edustavat tukku-, halli- ja toritoimintoja ympäri maailmaa. Yhdistys on perustettu vuonna 1955. WUWM tarjoaa jäsenilleen foorumin ja yhteistyökentän arkipäiväisten ongelmien kuin markkinoinnin ja kehittämishankkeiden ympärillä. Ajankohtaiset asiat niin ruoan turvallisuuden ja terveellisuuden, hygienian, kylmäketjun ja ympäristöystävällisyyden sekä erityisesti ilmastomuutoksen huomioiminen on tärkeää eri puolilla maailmaa. Nämä ja muut ajankohtaiset aiheet puhuttavat kaikkialla ja tapaamisissa näistä kuullaan merkittäviä alustuksia ja keskusteluja. Tukutori/Helsingin kaupunki on ollut organisaation jäsen jo vuosikymmeniä. Tukutorin edellinen toimitusjohtaja Timo Taulavuori oli hallituksen jäsen useita vuosia vuoteen 2016 asti. Organisaatio on järjestänyt kaksi tapaamista vuodessa, keväällä Euroopassa ja syksyllä kauempana. Jatkossa järjestetään vain yksi tapaaminen vuodessa.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 1100 euroa. Jäsenyyttä jatketaan vuonna 2019.

Nordisk Forum för torg-, salu- och partihallar (NOFO)

NOFO on pohjoismainen yhteisö pääkaupunkien tori- ja hallitoimijoiden kesken. Yhteisiä tapaamisia järjestetään kerran vuodessa. Suoria kontakteja tapahtuu useasti ympäri vuoden. Esimerkiksi Tukholmassa tehtiin väistöilahalli vuotta ennen kuin Hakaniemessä ja ajatusten ja kokemusten vaihdosta oli hyötyä kummallekin osapuolelle.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Jäsenmaksu on ollut 400 euroa vuodessa ja sillä kustannetaan isäntäkaupungin järjestämä virallinen ohjelma vuotuisessa tapaamisessa. Tukutori pitää tärkeänä pohjoismaista yhteistyötä.

Delice Network

Delice Network (on paremminkin alan yhteistyöverkosto kuin yhdistys/säätiö). Delice Network on globaali toimielin, jonka strateginen päätaavoite on kohdealueen turismin lisääminen gastronomian ja ruokakulttuurin keinoin. Nyt verkostossa on mukana 25 eri kaupunkia eri puolilta maailmaa. Viimeksi on valittu mukaan verkostoon Busan Koreasta ja Tucson USA:sta. Verkoston toimisto sijaitsee Ranskan ruokapäätalossa Lyonissa.

28.01.2019

Verkosto tarjoaa mahdollisuuden olemalla aktiivinen hyvien ideoiden ja hyvien käytäntöjen siirtoon sekä osaamisen kehittämiseen. Verkosto palvelee myös erilaisiin tapahtumiin erilaisten ruokakulttuureiden tuomista, esimerkiksi kumppaneiden kokkeja paikallisen tapahtumaan/ erikoisviikoille. Verkosto mahdollistaa myös osaltaan kansainvälistä markkinointia kustannustehokkaasti.

Verkoston jäsenyys on vapaaehtoista (kynnys päästä jäseneksi on korkea). Jäseneksi hyväksytään vain kaupunginjohtajan/pormestarin hakemuksesta ja muiden hyväksyessä.

Jäsenyys on vapaaehtoista. Helsinki on mukana 2019 verkoston toiminnassa ja aktiivinen toimija. Helsingillä on tällä kaudella verkostossa hallituspaikka (Helsinkiä edustaa tukkutorin päällikkö, tällä hetkellä vs. päällikkö). Ensi vuoden vuosikokouksessa järjestetään uudestaan hallituksen kokoonpanoa.

Lisätiedot

Mikko Ravantti, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36559
mikko.ravantti(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos 19.10.2018

HEL 2018-007171 T 00 00 03

Liikenneliikelaitos antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuutettu Otto Meren ym. aloitetta Selvitys Helsingin kaupungin jäsenyyksistä eri yhdistyksissä.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) on jäsenenä kolmessa joukkoliikennealan yhdistyksessä:

- Suomen paikallisliikenneliitto – Finlands lokaltrafikförbund ry
- Union Internationale des Transports Publiques (UITP)
- Verband Deutscher Verkehrsunternehmen (VDV)

Yhdistykset ovat kansallisia ja kansainvälisiä järjestöjä, jotka edistävät joukkoliikenne- ja kaupunkiraideliikennealan parhaiten käytäntöjen ja tietojen jakamista sekä yhteistyötä alan toimijoiden välillä ja HKL:n henkilökunnan ammatillisen kehityksen ylläpitoa.

Paikallisliikenneliiton kannattajajäsenenä HKL on mukana Suomen paikallisliikenteen järjestämisestä vastaavien kaupunkien ja kaupunkiseutujen viranomaisten yhteistyössä Suomen joukkoliikennealan kehittämiseksi ja kehittämisen edistämiseksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.01.2019

Asia/8

UITP:n jäsenenä HKL on mukana laajimmassa kansainvälisessä joukkoliikennealan järjestössä, jonka puitteissa HKL:llä on mahdollisuudet käyttää järjestön laajoja tietovarantoja Helsingin alueen kaupunkiraideliikenteen kehittämiseen ja pysyä mukana alan parhaista käytännöistä ympäri maailmaa sekä edistää Helsingin kaupunkiraideliikenteen kehitystä edellä mainittuja hyödyntäen.

VDV:n jäsenenä HKL pääsee hyödyntämään kaupunkiraideliikennealalla Suomea huomattavasti kehittyneemmän Saksan teknisiä ratkaisuja alalla sekä mahdollisuuksien mukaan saamaan apua sikäläisten joukkoliikennetoimijoiden osaamisesta oman toimintansa kehittämiseen.

HKL:n jäsenyys kaikissa näissä yhdistyksissä on vapaaehtoista.

Jäsenyyksien aiheuttamat kustannukset HKL:lle ovat vuosittain (vuoden 2018 jäsenmaksujen perusteella) yhteensä n. 26.500 euroa, jotka jakaantuvat seuraavasti:

- Suomen paikallisliikenneliitto 1.700 euroa
- Union Internationale des Transports Publiques 18.260 euroa
- Verband Deutscher Verkehrsunternehmen 6.500 euroa

Lisätiedot

Rain Mutka, hallintopäällikkö, puhelin: 310 35108
rain.mutka(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.10.2018 § 195

HEL 2018-007171 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää valtuustoaloitteessa esitettyä selvitystä eri järjestöjen ja yhdistysten jäsenyyksien merkityksen kaupungin toiminnan kannalta tarpeellisenä ja ajankohtaisena. Kaupungin organisaatiouudistuksen jälkeinen aika on hyvä ajankohta tarkastella jäsenyyksiä, niiden tämän hetkistä merkitystä kaupungille ja mahdollisia päällekkäisyyksiä jäsenyyksissä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on uusien jäsenyyksien osalta noudatettu vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeita, jonka mukaan mikäli hallintokunta ehdottaa liittymistä järjestöön, tulee samassa yhteydessä pyrkiä tarkastelemaan hallintokunnan jäsenyyksiä kokonaisuutena ja mahdollisuutta luopua jostakin jäsenyydestä.

Lautakunta toteaa samalla, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on erittäin tarpeellista ylläpitää kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä se-

kä luoda myös uusia verkostoja ja niiden kautta benchmarkata toimintamalleja. Erityisesti kulttuuripalvelukokonaisuudessa jäsenyydet eri yhdistyksissä ja järjestöissä ovat usein sekä verkostoitumisen kannalta että myös kustannuksiltaan tehokas tapa toimia. Kaikki toimialan jäsenyydet järjestöissä ja yhdistyksissä ovat vapaaehtoisia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan jäsenyydet:

Kaupunginkirjasto

International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)

Kirjastoalan merkittävin kansainvälinen järjestö, jonka tarkoitus on jakaa tietoa ja osaamista sekä verkottaa alan toimijoita. Järjestö toimii vuotuisen maailmankongressin sekä asiantuntijajaostojen kautta, joissa molemmissa Helsingin kaupunginkirjastolla on aktiivinen rooli. Kaupunginkirjastolla on edustaja metropolikaupunkien ja kestäväen kehityksen jaostoissa. Helsinki tunnetaan kansainvälisesti edelläkävijänä, mitä roolia keskustakirjasto Oodin avautuminen entisestään vahvistaa. IFLAn maailmankongressi pidettiin Helsingissä 2012 (n. 4 100 osallistujaa). IFLAn Metropolitan Libraries -jaoston kokous järjestetään Helsingissä 2019. Jäsenmaksu on 595 euroa vuodessa.

RFIDlab Finland ry

Kaupunginkirjastossa käytöön otettu RFID-teknologia on osa kaupungin digitalisaation toteuttamista. RFIDLab Finland ry on neutraali, voittoa tavoittelematon yhdistys, joka edistää Suomessa toimivien organisaatioiden tehokkuutta tunnistusteknologian avulla. Yhdistyksen kautta kaupunki tavoittaa myös alalla toimivat kansainväliset yritykset, jotka tuottavat ja kehittävät RFID tekniikkaa eri prosesseihin. Yhdistyksen jäsenmaksu on 1 575 euroa (alv. 0 %), ja se oikeuttaa yhdistyksen järjestämään edulliseen koulutukseen ja jopa maksuttomaan konsultointiin. Myös muut kaupungin toimijat voivat hyödyntää samaa jäsenyyttä.

International Association of Music Libraries (IAML)

Musiikkikirjastotoimijoiden kansainvälinen järjestö, jonka jäsenyys mahdollistaa musiikkiin erikoistuneiden kirjastoasiantuntijoiden ammatillisen verkottumisen, tietojen vaihdon, oppimisen ja kokemusten jakamisen. Kaupunginorkesteri on järjestön välillinen jäsen Suomen Musiikkikirjasto-yhdistyksen kautta. Jäsenmaksu on 100 euroa vuodessa.

HAM - Helsingin kaupungin taidemuseo

ICOM, International Council of Museums

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

ICOM on kansainvälinen museoneuvosto, joka on perustettu 1946 ajamaan museoalaan liittyviä asioita. Järjestö on epäkaupallinen, hallituksesta riippumaton ja UNESCO:n alainen. Siihen kuuluu 17 000 jäsentä lähes 150 valtiosta. Kansainväliset komiteat ovat olennainen osa ICOM:in toimintaa. Helsingin kaupungin taidemuseo tulee esittämään myös liittymistä järjestöjäsenenä yhteen komiteaan: CIMAM:iin (International Committee for Museums and Collections of Modern Art). ICOMin jäsenyys on tärkeä kansainvälisten verkostojen ylläpitämisen kannalta. Järjestetyt seminaarit ovat merkittäviä ammatillisen koulutuksen kannalta. Jäsenmaksu vuodessa on 747 euroa. Edut sisältävät mm. kolme jäsenkorttia museon nimellä; mahdollisuuden liittyä äänestäväksi jäseneksi yhteen kansainväliseen komiteaan; ICOM News-lehden; sekä asiantuntijapalveluita (on-line keskustelufoorumi, Unesco-Icom Museum Information Centre).

Engage International

Järjestö on museopedagogian järjestö. Sen tehtävänä on edistää kuvataiteen fyysistä ja henkistä saavutettavuutta sekä edistää alan hyviä käytäntöjä. Järjestö järjestää konferensseja ja seminaareja. Taidemuseon yleisötyön yksikkö edistää hyviä käytäntöjä aluetaidemuseotoiminnan yhtenä painopisteenä. Jäsenmaksu vuodessa on £ 209 (noin 250 euroa). Edut sisältävät viisi jäsenkorttia taidemuseon nimeämille työntekijöille. Nämä nimetyt museoalan ammattilaiset saavat mm. osallistua järjestön koulutustilaisuuksiin sekä alennuksia konferenssimaksuista.

Suomen Museoliitto – Finlands museiförbund rf (jäsenenä Helsingin kaupunki)

Museoalan keskusjärjestö, jonka keskeisenä tehtävänä on valvoa museoiden etuja ja edustaa niitä alan yhteisissä kysymyksissä. Taidemuseolla on kaupunginmuseon kanssa yhteensä kolme edustajaa vuosikokouksessa. Jäsenmaksu vuodessa on 2 000 euroa. (ks. myös kohta kaupunginmuseo)

Sponsorointi & Tapahtumamarkkinointi ry

Taidemuseon johtokunta päätti (12.4.2016, § 41) esittää kaupunginhallitukselle, että se päättäisi liittymisestä Sponsorointi & Tapahtumamarkkinointi ry:n jäseneksi. Jäsenyyden vuosimaksu on 2 000 euroa (alv 0 %). Koska markkinointi- ja viestintätoiminnot ovat siirtyneet toimialalle, taidemuseo tulee esittämään, että taidemuseo luopuu Sponsorointi- ja tapahtumamarkkinointi ry:n jäsenyydestä.

Sen sijaan taidemuseo tulee esittämään liittymistä International Biental Associationin jäseneksi. Jäsenyyden vuosimaksu on 200 euroa. Jäsenyyden perusteena on Helsinki Biennaali 2020. International Bien-

nial Associationin jäsenyys vahvistaa verkostoja eri biennaalien ja taiteen eri ammattilaisten kesken.

HAMin jäsenyydet eri järjestöissä ja yhdistyksissä ovat vapaaehtoisia, mutta toiminnan, tiedon välittämisen ja verkostojen ylläpitämisen kannalta hyödyllisiä ja jopa välttämättömiä

Yleiset kulttuuripalvelut

Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto (jäsenenä Helsingin kaupunki)

Helsinki on kaupunginhallituksen 27.4.2015 tekemällä päätöksellä Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton perustajajäsen. Liitto on perustettu toukokuussa 2015 valtakunnalliseksi lastenkulttuurikeskusten yhteistyöjärjestöksi. Sitä edelsi yli kymmenen vuotta järjestäytymättömänä verkostona toiminut Lastenkulttuurikeskusten verkosto, joka alkuvuosi-
na tunnettiin myös Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamana Taikalamppu-verkostona.

On ehdottoman tärkeää, että Annantalo Helsingin kaupungin lastenkulttuurikeskuksena kuuluu valtakunnalliseen verkostoon. Verkoston tarkoituksena on edistää ammattimaisesti toimivien lasten- ja nuorten kulttuurikeskusten toimintaedellytyksiä, lastenkulttuuritoiminnan yleistä kehitystä ja tunnetuksi tekemistä, vahvistaa lastenkulttuurin osaamista Suomessa sekä toimia jäsentensä yhteistyöelimenä. Lisäksi yhdistyksen tarkoituksena on mahdollistaa ja koordinoida valtakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä tasa-arvoisen ja hyvinvointia tukevan lastenkulttuuritoiminnan kehittämiseksi.

Liiton kautta Helsinki ja erityisesti Annantalo on mukana valtakunnallisessa lastenkulttuurityössä. Liiton jäsenmaksu on 370 euroa vuodessa ja summa maksetaan Annantaloon toimintabudjetista.

Artistic International Association small size (jäsenenä Helsingin kaupunki)

Helsinki on ollut vuodesta 2008 jäsenenä Artistic International Association small size -yhdistyksessä, joka toimii verkostona nimellä Small size network. Verkosto tukee pienille lapsille suunnattua taidetoimintaa ja puolustaa kaikkein pienimpien yhtäläistä oikeutta taiteeseen ja kulttuuriin. Verkoston jäsenet ovat pääosin esittävän taiteen alalta.

Annantalo liittyi yhdistykseen samalla kun se osallistui yhdentoista muun lastenkulttuuritoimijan kanssa Eu:n kulttuuriohjelman hakuun. Hanke hyväksyttiin ja viiden vuoden ajan kehitettiin Eu-rahoituksen turvin toimintamalleja, joilla perheen pienimmät pääsevät taiteen äärelle.

Luova Eurooppa-ohjelma jatkoi Small size toiminnan tukemista 2014–2018 sekä 2019–2023. Annantalo ei ole enää mukana Eu-hankkeessa

28.01.2019

partnerina, vaan on toiminut suomalaisjäsenen, tanssiteatteri Auracon yhteistyökumppanina ja täten päässyt osallistumaan myös Eu:n tueman projektiin toimintaan.

Eu-projektien innoittamana on syntynyt kasvava kansainvälinen verkosto, johon kuuluu tällä hetkellä 70 jäsentä 28 maasta neljästä maanosasta. Näyttävintä yhteistyömuotoa on kolmipäiväinen Small size days -festivaali, joka järjestetään kaikissa jäsenmaissa samaan aikaan. Small size -toiminta on Annantalon tärkeää perhetoimintaa, johon saamme ideoita kansainvälisiltä kollegoilta.

Annantalo on kansainvälisen verkoston aktiivinen jäsen ja vuodesta 2016 Annantalon tuottaja Katariina Metsälampi on verkoston puheenjohtaja. Yhdistyksen jäsenmaksu on 100 euroa ja se maksetaan Annantalon toimintabudjetista.

European Network of Cultural Centres, ENCC

Yleisten kulttuuripalveluiden aluetalot ovat kaupunginhallituksen päätöksellä ENCC:n jäseniä. Aiempi Malmitalon johtaja Irmeli Niemi kuuluu verkoston perustajajäseniin. ENCC tarjoaa ainutlaatuisen kanavan seurata eurooppalaista kulttuurikeskustoimintaa, mahdollisuuden tutustua vallitseviin trendeihin ja osallistua kulttuurialan eurooppalaiseen keskusteluun. Helsinki on toiminut useiden ENCC:n yleiskokousten (Shortcut Europe) ja projektitapahtumien Project Fair) kokouspaikkana. Malmitalon johtaja Antti Manninen on toiminut 2005–2016 ENCC:n hallituksen jäsenenä. Muun muassa Operaatio Pulssin syntyyn ja kehittämiseen ENCC-yhteydellä on ollut suuri merkitys. Vuotuinen jäsenmaksu on 500 euroa.

Suomen elokuvateatteriliitto, SEOL ry

Suomen elokuvateatteriliitto, SEOL ry on elokuvateatteritoimialaa harjoittavien yritysten, yhteisöjen ja yksityisten ammatinharjoittajien yhdistys. Sillä on 186 jäsenteatteeria, yhteensä 300 salia. Malmitalon alaisuudessa toimii elokuvateatteri Kino Helios, jonka asema paikallisena elokuvateatterina on vahva. Elokuvaesityksiä Malmitalossa on vuosittain yli 200. Jäsenmaksu on 245 euroa vuodessa.

Jäsenyys alan ainoassa kotimaisessa yhdistyksessä tuottaa lisäarvoa Malmitalolle ja on perusteltua, sillä Suomen elokuvateatteriliitto toimii julkista elokuvateatteritoimintaa harjoittavien yksityisten ja yhteisöjen ammatillisena järjestönä ja valvoo jäsentensä yhteisiä etuja sekä heidän oikeuksiaan.

International Cities of Refuge Network (ICORN) (jäsenenä Helsingin kaupunki)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsinki liittyi International Cities of Refuge Network (ICORN) -verkoston jäseneksi keväällä 2018. Järjestö toimii verkostomaisesti ja sen jäsenkaupungit sitoutuvat tietyin ehdoin tarjoamaan suojapaikkaa vainoituille toimittajille, kirjailijoille ja taiteilijoille. Jäsenyys perustuu vapaaehtoisuuteen. ICORN-jäsenenä kaupunki toimii osana laajempaa kansainvälistä verkostoa yhteistyössä muiden turvaresidenssikaupunkien kanssa. Jäsenyyden myötä Helsinki saa käyttöönsä järjestön asiantuntemuksen ja palvelut vainottujen taiteilijoiden turvaresidenssitoimintaan liittyvissä hakuprosesseissa ja valinnoissa sekä tukea toiminnalle. Jäsenyyden kautta kaupunki myös osaltaan viestii edistävänsä sananvapautta ja ihmisoikeusvelvoitteiden noudattamista. Jäsenmaksu on 2 000 euroa vuodessa.

Kaupunginmuseo

Suomen Museoliitto – Finlands museiförbund rf (jäsenenä Helsingin kaupunki)

Museoalan keskeinen järjestö, jossa jäsenenä ammatillisesti hoidettujen museoiden ylläpitäjät. Jäsenyys erittäin tärkeä. Museoiden edunvalvontaa, koulutusta ja viestintää. Etuina mm. jäsenmuseoiden henkilöstölle mahdollisuus osallistua alan koulutuksiin, joita ei muualta saa. Mahdollisuus vaikuttaa lausuntojen kautta lainsäädäntövalmisteluun. Museoiden näkyvyys liiton eri kanavissa tärkeää. Valitsee Vuoden museon ja jakaa muitakin palkintoja, joihin jäsenmuseot voivat osallistua. Museonjohtaja toiminut eri vaiheissa ja parhaillaan liiton hallituksen varapuheenjohtajana, joten kyse on myös vaikuttajapaikasta Helsingille ja edunvalvonnasta. Jäsenyys on jaettu HAMin ja kaupunginmuseon kanssa eli vuosikokousedustajat (3 ääntä) valittu vuorotteluperiaatteella 2-1 edustajaa kummastakin museosta. HKM maksoi jäsenmaksun vuosikautia, nyt parin vuoden ajan maksajana ollut HAM. Jäsenmaksu vuodessa on 2 000 euroa

Suomen Kotiseutuliitto ry – Finlands Hembygdsförbund rf (jäsenenä Helsingin kaupunki)

Museoliiton tavoin kansallinen keskusjärjestö, jossa yhdistysten lisäksi suomalaiset kaupungit ja kunnat jäsenenä. Helsingillä yksi ääni vuosikokouksessa. Omaan kotiseutuun ja lähiympäristöön liittyvän kansalais-toiminnan ja -vaikuttamisen foorumi, jossa osallisuus yhä enemmän keskiössä. Koordinoi erilaisia hankkeita kuten Euroopan kulttuuriperintövuotta Suomessa, vastaa ei ammatillisten paikallismuseoiden kehittämishankkeesta ja muista kulttuuriympäristöön liittyvistä kansalaishankkeista. Tärkeä foorumi, johon tulee kuulua. Jäsenmaksu on 800 euroa vuodessa.

Art Nouveau European Route (Ruta Europaea del Modernise) -verkosto

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro F10680001200062637 Alv.nro F102012566
--	---	---	------------------------------	--

Barcelona lähtöinen Euroopan art nouveau -kaupunkien verkosto, julkaisee hienoa aviisia, jossa Helsingin hienolle jugendarkkitehtuurille mahdollisuus saada eurooppalaista näkyvyyttä. Jäsenyys on maksuton.

Kaupunginorkesteri

Major Orchestra Librarians Association, MOLA

Major Orchestra Librarians Association (MOLA) on vuonna 1983 perustettu orkesterin kirjastoyhdistys. MOLA:n tehtävänä on helpottaa esittävien taiteiden kirjastojen ammattilasten välistä viestintää, kouluttaa ja auttaa heitä tarjoamaan palveluitaan järjestöilleen, tarjoamaan tukea ja resursseja esittäville taiteille sekä työskentelemään julkaisijoiden kanssa ylläpitääkseen korkeat standardit musiikki esityksissä käytettävissä materiaaleissa. MOLA on kansainvälinen, voittoa tavoittelematon yhdistys, jolla on jäsenyyksiä maailmanlaajuisesti lähes 270; mukaan lukien sinfoniaorkestereita, oopperoita- ja baletteja, oppilaitoksia, musiikkifestivaaleja, ammattilaisyhtyeitä sekä muita ensemblejä. Yksi jäsenorkestereista järjestää aina vuosittaisen konferenssin, jossa on esityksiä, työpajoja, pyöreän pöydän keskusteluja, verkottumismahdollisuuksia ja lukuisia muita arvokkaita resursseja.

Jäsenyys on välttämätön kaupunginorkesterin tuotannollisen toiminnan kannalta esim. nuottilainojen saamiseksi muilta orkestereilta. Järjestö kehittää myös orkesterien nuotistojen toimintamenetelmiä, järjestää näistä kursseja, seminaareja ja koulutuksia. Jäsenmaksu vuodessa on noin 205 euroa (250 USD)

Nordisk Orkesterbibliotek Union, NOBU

Nordisk Orkesterbiblioteks Union (NOBU) on ammattimaisten pohjoismaisten orkesterien ja musiikkiteatterilaitosten sekä musiikkikorkeakoulujen ja konservatorioiden musiikki- ja nuottikirjastojen yhdistys. NOBU:n pääasiallinen tarkoitus on: edistää pohjoismaisten orkesterikirjastojen välistä yhteyttä, painottaa kirjastojen yhteisiä vaatimuksia ja toiveita julkaisijoille ja muille toimielimille, antaa kehityskohteille ja koulutuskysymyksille vauhtia, lisätä tietoisuutta pohjoismaisesta ohjelmistosta sekä vaalia pohjoismaista kulttuuri-identiteettiä - ei vähiten suhteessa muihin EU-maihin.

Jäsenyys on välttämätön kaupunginorkesterin tuotannollisen toiminnan kannalta esim. nuottilainojen saamiseksi muilta orkestereilta. Järjestö kehittää myös orkesterien nuotistojen toimintamenetelmiä, järjestää näistä kursseja, seminaareja ja koulutuksia. Jäsenmaksu vuodessa on noin 77 euroa (700 NOK).

Suomen Sinfoniaorkesterit ry

Suomen Sinfoniaorkesterit ry edistää ja kehittää maamme sinfonia- ja kamariorkesteritoimintaa sekä valvoo orkestereiden etuja ja oikeuksia. Yhdistys perustettiin jo vuonna 1965, ja siitä lähtien se on aktiivisesti taistellut tilaa orkesterimusiikille. Yhdistys pyrkii pitämään huolen siitä, että suomalaiset orkesterit tulisivat toimeen mahdollisimman hyvin: että niiden rahoituspohja on riittävä, että niiden toiminta on tunnettua, että ne ovat mahdollisimman korkeatasoisia. Yhdistyksen kautta keskittämällä yksi taho keskitetysti hallitsee ammattitaidolla koko orkesterikentän. Suomen sinfoniaorkesterit ry järjestää myös koulutustilaisuuksia orkestereiden intendenteille, muulle hallintohenkilökunnalle sekä luottamushenkilöille, jonka lisäksi pidetään laajat valtakunnalliset orkesteripäivät.

Välttämätön yhteistyöelin mm. orkesterin näkemysten välittämiseksi valtiosuusjärjestelmän kehityshankkeissa. Jäsenyys on äärimmäisen hyödyllinen orkesterin henkilöstön koulutustarpeen kannalta: järjestää kurssseja on ja seminaareja ajankohtaisista aiheista. Kaikki Suomen sinfoniaorkesterit sekä muutama muu orkesteri ovat jäseninä, joten on myös yhteistyön kannalta merkittävä yhteisö. Viime vuosien kuluessa yhdistys kehittänyt toimintaa myös työehtosopimustoiminnan asiantuntijajärjestönä ja orkesterilla on merkittäviä etuja valvottavana tässä toiminnassa. Jäsenmaksu vuodessa on 4 900 euroa.

Suomen Musiikkikirjastoyhdistys

Vuonna 1979 perustettu Suomen musiikkikirjastoyhdistys ry on aatteellinen järjestö, jonka tehtävänä on edistää suomalaisten musiikkikirjastojen toimintaa ja niiden tarjoamia palveluja. Musiikkikirjastoyhdistys toimii kansainvälisen musiikkikirjastojen ja -arkistojen liiton International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres (IAML/AIBM/IVBM) kansallisena osastona Suomessa. Jäsenmaksu vuodessa on 80 euroa.

IAMA International Artist Managers' Association

The International Artist Managers' Association (IAMA) on ainoa maailmanlaajuinen yhdistys klassisen musiikin taiteellisille johtajille ja konserttijärjestäjille. Yhdistys on perustettu vuonna Britanniassa aluksi kansallisena järjestönä Britanniassa 1954. Vuonna 1996 - laajan kansainvälisen jäsenlistansa johdosta - sen muutti asemansa virallisesti kansainväliseksi yhdistykseksi, jonka jäsenyys on avoin kaikille musiikin ammattimaisille järjestäjätahoille tai muuten klassisen musiikin parissa työskenteleville.

Kaupunginorkesteri on IAMA:n affiliate member. Tämä kevyempi kumppanuusjäsenyys mahdollistaa sen, että orkesteri saa edustuksen kokouksiin ja tapaamisiin, joissa on tarjolla toiminnalle ehdottoman tärkeitä kontakteja ja tietoa. Jäsenmaksu vuodessa on 399 euroa.

Liikuntapalvelut, Kiinteistötekniikkatiimi

Sähkölaitteiden kunnossapito ry

Helsingin kaupunki on liittynyt kaupunginhallituksen päätöksellä yhdistyksen jäseneksi vuoden 2001 alusta päätoimipisteinä. Kaupungin muut virastot ja laitokset, joilla on sähkötekniisiä yksiköitä ovat voineet liittyä yhdistykseen lisätoimipisteinä. Yhdistyksen kautta saadaan ammattikoulutuksia puoleen hintaan. Jäsenmaksu vuodessa on 190 euroa.

Nuorisopalveluiden tapahtumayksikkö

Sponsorointi & Tapahtumamarkkinointi ry

Yhdistys on voimakkaasti kasvava ja siihen kuuluu paljon verkostoitumisen kannalta oleellisia jäseniä. Jäsenyyttä on markkinoinnillisesti järkevää jatkaa ja se on ollut tarpeellinen. Lisäksi yhdistys järjestää korkeatasoisia alan koulutustilaisuuksia ja verkostotapaamisia. Jäsenyys on aina voimassa kalenterivuoden kerrallaan ja viimeksi tammikuussa on sovittu, että jäsenyyttä jatketaan. Vuotuinen jäsenmaksu on 1 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että päällekkäisiä jäsenyyksiä (mm. Sponsorointi & Tapahtumamarkkinointi ry) olisi hyvä tarkastella toimiala- ja kaupunkitasoisesti sekä selvittää olisiko tarkoituksenmukaisempaa jos Helsingin kaupunki olisi mukana yhdellä kattavalla jäsenyydellä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle (11.9.2018, § 175), että Helsingin kaupunki liittyisi World Cities Culture Forum -verkoston jäseneksi.

Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on luovuttu viime aikoina tai oltaaneen luopumassa seuraavista jäsenyyksistä: ProCom Viestinnän ammattilaiset, The European Museum Forum, Suomen Numismaattinen Yhdistys – Numismatiska Föreningen i Finland, Kiipeilyurheilijat ry, European Association on Communication Directors, The European Museum Forum, International Association of Museums of History, Biennale des jeunes créateurs de l'Europe et de la Méditerranée -verkosto (BJCEM) ja Informal European Theatre Meeting (IETM) ja International Network for Contemporary Performing Arts (IETM).

28.01.2019

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tulee toimittamaan kaupunginkanslialle erillisen päivitetyn listauksen aktiivisista jäsenyyksistä eri yhdistyksissä ja järjestöissä.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Miska Nera, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37012
miska.nera(a)hel.fi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala 27.9.2018

HEL 2018-007171 T 00 00 03

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa asiassa seuraavan lausunnon.

Kansalaisopistojen liitto KoL ry

Yhdistys toimii kansalaisopistojen ja vapaan sivistystyön edunvalvojana ja vaikuttajana. Liitto edistää sivistyksellistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä kansallisesti ja kansainvälisesti ja auttaa opistoja turvaamaan tasa-arvoista ja elämänlaajuista oppimista lähipalveluna. KoL on vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja ja vapaan sivistystyön edelläkävijä, jonka tarkoituksena voimassa olevien sääntöjen mukaan on aikuiskoulutuksen ja aikuisopiskelun, kansalaisopistojen ja niitä vastaavien oppilaitosten sekä opiskelijayhdistysten edunvalvonta ja toiminnan tukeminen sekä vuorovaikutuksen edistäminen eri aikuiskoulutusorganisaatioiden välillä.

KoL toimii neuvottelu- ja tiedonkulkuelimenä mm. valtion keskushallinnon ja kansalais- ja työväenopistokentän välillä. Koska ko. opistojen toimintaa käsitellään melko vähän opetus- ja kulttuuriministeriössä ja opetushallituksessa, on valtakunnallisella liitolla tärkeitä oppilaitostoittoiminnan ylläpitoa ja kehittämistä käsitteleviä tehtäviä. Helsingin työväenopiston kaltaisen suuren opiston on hyvä kuulua alan edunvalvontajärjestöön sekä valvoakseen omia etuja että vaikuttaakseen koko opistotoiminnan etuun painoarvolla. Jäsenmaksu on 3579 euroa vuodessa.

Bidningsalliansen r.f.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Järjestö on ruotsinkielisen vapaan sivistystyön katto-organisaatio Suomessa ruotsinkielisille kansalaisopistoille, urheiluopistoille ja kesäyliopistoille.

Järjestö turvaa jäsenilleen toimintaedellytykset aktiivisella edunvalvonnalla kansallisella tasolla. Järjestö kulkee pedagogisen kehityksen eturintamassa vapaassa sivistystyössä ja järjestää täydennyskoulutusta jäsenille ilmaiseksi. Arbiksen opettajat osallistuvat mm. koulutukseen maahanmuuttajaopiskelijoiden vastaanottamisessa ja tutoroinnissa, mikä on Arbiksessa kasvava asiakasryhmä. Järjestön laaja yhteistyöverkosto antaa Arbikselle mahdollisuuden ottaa osaa ja seurata kehityspotentiaaleja. Jäsenmaksu on 2000 euroa vuodessa.

Suomen OMEP:n toimikunta

Toimikunta on Lastensuojelun keskusliiton alainen ja käsittelee varhaiskasvatuksen vaikutuksia yhteiskunnassa ja lapselle. Toimikunta koostuu melko harvoin. Toimikunta antaa mahdollisuuden verkostoitua ja keskustella laajemmin eri toimijoiden kesken, jotka toimivat varhaiskasvatuksen kentällä. Toimikunnassa voi vaihtaa ajatuksia ja näin arvioida myös Helsingin varhaiskasvatusta eri näkökulmista. Kyseessä on kansainvälinen verkosto, mitä kautta saa tietoa myös siitä, mitä tapahtuu varhaiskasvatuksessa globaalisti ja täten asemoida Helsingin kehitystä suhteessa muualla maailmassa järjestettyyn varhaiskasvatukseen. Jäsenyydestä ole ennalta määrättyä vuosikustannusta.

International Baccalaureate Organization

Ressun lukio

Ressun lukio sai IB:n (International Baccalaureate) jäsenyyden syksyllä 2002, jolloin ensimmäiset opiskelijat aloittivat Ressun lukion IB-linjalla (IB Diploma Programme) valmistavan vuoden. Koululla on opetusministeriön myöntämä erityislukion (IB) tehtävä ja opetusministeriö tukee erityistuellla toimintaa. Lukio toimii NGO-periaatteella (non governmental organisation). Lukion IB-linjan kaikki laajemmat hallinnolliset ja pedagogiset linjaukset tehdään muualla kuin Suomessa. Englanninkielinen International Baccalaureate -lukiolinja edellyttää, että koulu on IB-organisaation jäsen. IB-opetusta voi antaa vain sellainen koulu, joka maksaa järjestön vuosimaksun ja on järjestön auktorisoima koulu. Maksulla IB kattaa organisaationsa kulut. Jäsenmaksu on 8300 euroa vuodessa.

Ressun peruskoulu

Ressun peruskoulu sai IB:n (International Baccalaureate) jäsenyyden syksyllä 2007, jolloin ensimmäiset opiskelijat aloittivat Ressun peruskoulun Primary Year Programme ja Middle Year Programme –ohjelmis-

sa. IB-opetuksen pedagogisia linjauksia tehdään IBO:n osalta keskiteysti Haagissa, ja Resson peruskoulu kuuluu IB World School –kouluihin. Resson peruskoulu tarjoaa IB-opetusta, jonka perustana on suomalainen opetussuunnitelma, sekä suomeksi (lähikouluperiaate) että englanniksi (soveltuvuuskoeotto). IB-opetusta voi antaa vain sellainen koulu, joka maksaa järjestön vuosimaksun ja on järjestön auktorisoima koulu. Resson peruskoulu maksaa jäsenmaksun kahteen ohjelmaan, PYPiin (luokat 1-4) ja MYPiin (luokat 5-9). Jäsenmaksut ovat 5766 euroa ja 6856 euroa vuodessa.

Suomi-Kiina –seura ry

Resson lukiossa opetetaan A-kiinaa ja B3-kiinaa ja opetusta tarjotaan myös Helsingin kaupungin ylläpitämien muiden lukioiden opiskelijoille. Resson lukiolla/ Helsingillä on kaksi virallista yhteistyökoulua Helsingin kaupungin ystävyyskaupungissa Beijingissä jo vuodesta 2002. Ystävyyskoulujen ja Beijingin kaupungin kanssa on tehty sopimukset ja tehdään tiivistä yhteistyötä. Resson lukio on toiminut lisäksi opetushallituksen Suomen ja Kiinan välisen yhteistyön lukioiden Kiina –koordinaattorikouluna. Kiina-seuran pitkäaikaisena yhteisöjäsenenä koulu on saanut lehden, yhteistyökumppanin, luennoitsijoita ja materiaaleja opiskelijoille. Jäsenmaksu on 60 euroa vuodessa.

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry

Valtakunnallinen työpajayhdistys ry (jatkossa TPY) on työpaja-ammattilaisten perustama järjestö, jonka jäsenenä on yli 250 työpajakentän ja sosiaalisen työllistämisen organisaatiota Suomessa. Järjestön tehtävänä on ehkäistä syrjäytymistä edistämällä työpajatoiminnan, etsivän nuorisotyön ja sosiaalisen työllistämisen kehitystä Suomessa ja vahvistaa toiminnallaan työpajojen ja etsivän nuorisotyön toimintaedellytyksiä ja niissä työskentelevien ammattilaisten osaamista. TPY tekee kehittämistyötä ja ennakoii työpajatoiminnan kehittymistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

TPY:n jäsenpalveluja ovat mm. alueellinen toiminta työpajojen verkostoitumisen ja vertaiskehittämisen edistämiseksi, työpajojen henkilöstön valmennusosaamista vahvistavat koulutukset ja verkottumista ja ammatillista kehittymistä tukevat monipuoliset tapahtumat. Jäsenetuina työpajoilla on mahdollisuus osallistua yhdistyksen teemaverkostoihin, kehittämishankkeisiin- ja työryhmiin sekä vaikuttamistyöhön, tilata sähköinen uutiskirje PajaInfo, joka tarjoaa tietoa TPY:n toiminnasta ja kentän ajankohtaisista asioista, saada alennusta TPY:n maksullisiin tapahtumiin osallistumisesta sekä maksullisista julkaisuista ja mahdollisuus ottaa käyttöön työpajatoiminnan vaikuttavuuden mittaamiseen laadittu

28.01.2019

Asia/8

sosiaalisen vahvistamisen Sovari-mittari ja Sosiaalisen Työllistämisen Laadunarviointimalli STL. Jäsenmaksu on 300 euroa vuodessa.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry

AMKE ry on valtakunnallinen ammattiosaamisen kehittämissyhdystys, jonka jäseniä ovat ammatillisen koulutuksen järjestäjät. Yhdistyksen 84 jäsentä ovat kunnallisia ja yksityisiä, monialaisia ja erikoistuneita koulutuksen järjestäjiä. AMKE:n jäsenet kouluttavat lähes 95 prosenttia ammattiin opiskelevista aikuisista ja nuorista Suomessa. Yhdistyksen päätehtävänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjien edunvalvonta ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen ammatillisen koulutuksen kehittämiseen. Helsingin kaupungille yhtenä Suomen suurimmista ammatillisen koulutuksen järjestäjistä on tärkeää olla mukana ammatillisen koulutuksen kehittämisessä ja edunvalvonnassa kattavimmassa ammatillisen koulutuksen kehittämissyhdystyksessä. Jäsenmaksu 20000 euroa vuodessa.

SAKU ry

Yhdistys on ammatillisen koulutuksen järjestäjien muodostama valtakunnallinen yhdistys, jonka toiminnan tavoitteena on edistää sekä opiskelijoiden että henkilöstön työ- ja toimintakykyisyyttä ja hyvinvointia ammatillisessa koulutuksessa. SAKU ry:n jäsenenä ovat lähes kaikki merkittävät suomalaiset ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja toiminnan piiriin kuuluu n. 75% kaikista ammattiin opiskelevista nuorista ja aikuisista. Helsingin kaupungin on tärkeää olla SAKU ry:n jäsen, koska muuten ei pystytä järjestämään opiskelijoille ja ammattiopistolle tätä toimintaa eikä vaikuttaa toiminnan kehittämiseen.

Stadin ammattiopiston ja aikuisopiston opiskelijat ja henkilöstö saavat osallistua SAKU ry:n tapahtumiin ja koulutuksiin, oppilaitos voi hyödyntää materiaaleja ja olla mukana valtakunnallisissa kehittämishankkeissa. SAKU ry tukee opiskelijoiden liikunnan edistämistä vaikuttamistyön, kampanjoiden, materiaalien ja erilaisten tapahtumien ja kilpailuiden avulla. SAKUstars on valtakunnallinen ammattiin opiskelevien kulttuuri-kilpailu, johon Stadin ammattiopiston opiskelijat ovat osallistuneet vuosittain laajasti ja hyvällä menestyksellä. Tutor-koulutukset ovat olleet tärkeä osa ammattiopiston tutor-opiskelijoiden toiminnassa.

Työkykyisyyden ja kestävän ammattitaidon tueksi SAKU ry tarjoaa esimerkiksi Työkykypassin ja Hyvinvointivirtaa-teemaviikon. Opiskelijoille suunnatun toiminnan lisäksi henkilöstölle suunnattua tukea opiskelijoiden työkykyisyyden kehittämiseen (mallit, materiaalit, virikkeet, koulutukset ja kohtaamiset). SAKU ry tarjoaa mahdollisuuden osallistua henkilöstön työkykyä ylläpitäviin kampanjoihin ja liikuntatapahtumiin sekä verkostoja työn tueksi. Jäsenmaksu 13230 euroa vuodessa.

Suomen oppisopimuskoulutuksen järjestäjä ry

Yhdistys varmistaa ja kehittää oppisopimuskoulutuksen laatua osana työpaikalla järjestettävän koulutuksen kokonaisuutta ja se edistää oppisopimuskoulutusta antavien koulutusorganisaatioiden toimintaa. Se edistää jäsenten välistä yhteistoimintaa, osaamista ja toiminnan laatua sekä oppisopimustoimijoiden osaamista ja oppisopimuskoulutuksen erityispiirteiden tuntemusta käytännön toteutuksessa. Lisäksi se seuraa lainsäädäntöä ja tekee näihin liittyviä aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja. Yhdistys myös ohjaa ja neuvoo jäseniään toimintaan liittyvissä asioissa järjestämällä neuvontatilaisuuksia, koulutusta ja kokouksia sekä laatimalla asiaa koskevia selvityksiä. Kansallisessa verkostossa mukana olemalla voimme vaihtaa ajatuksia ja näin arvioida oppisopimustoimintaamme sekä varmistaa toimintamme laadukkuuden. Jäsenmaksu on 150 euroa vuodessa.

Suomen ammattitaito – Skills Finland ry

Skills Finland on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka jäseninä ovat kaikki suurimmat ammatillisen koulutuksen järjestäjät. Henkilöjäseniä on lähes sata. Yhdistyksen taustavoimia ovat Opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus, oppilaitokset ja ammatillisen koulutuksen järjestäjät sekä keskeiset työmarkkina- ja opetusalan järjestöt. Skills Finland ry:n tarkoituksena on edistää ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen osaamisen arvostusta ja tunnettavuutta yhteiskunnassa, ammatillisen koulutuksen oppimistuloksia, opiskelijoiden kiinnostusta ammattitaidon jatkuvaan kehittämiseen ja opiskelijoiden kiinnostusta itsenäiseen yrittäjyyteen.

Skills Finland ry:n jäsenyys mahdollistaa koulutuksen järjestäjän opiskelijoiden sekä henkilöstön osallistumisen ammattitaitokilpailuihin ja niihin liittyviin hankkeisiin (kilpailijana, tuomarina, asiantuntijana) sekä olla aktiivisessa roolissa ammatillisen koulutuksen kehittämisessä kansallisessa ja kansainvälisessä verkostossa. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa mahdollistetaan opiskelijoiden osallistuminen Suomen-, Euroopan- ja maailmanmestaruuden ammattitaitokilpailuihin osana ammatillisia opintoja. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua kilpailutoimintaan valmentajana, tuomarina ja asiantuntijana sekä osallistua niihin valmentaviin koulutuksiin. Kilpailutoimintaan osallistuminen laajentaa osaamista ja yhteistyöverkostoja sekä kehittää siten suoraan toimintaa. Kilpailutoimintaan osallistuminen lisää Helsingin kaupungin tunnettavuutta korkeatasoisena ammatillisen koulutuksen järjestäjänä ja edistää kiinnostusta oppilaitoksen koulutustarjonnasta sekä sen toteutuksesta. Jäsenmaksu on 2900 euroa vuodessa.

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012

28.01.2019

timo.t.korhonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Hallinto- ja kehittämisosasto 26.9.2018

HEL 2018-007171 T 00 00 03

Helsingin pelastuslaitos on jäsenenä Helsingin Pelastusliitossa, joka tuottaa koulutuspalveluita Helsingin sopimuspalokunnille sekä turvallisuuskoulutusta helsinkiläisille. Pelastuslaitos ohjaa osaltaan Helsingin pelastusliiton toimintaa, joka on erottamaton osa Helsingin pelastustoimen järjestelyitä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Jäsenyys on ehdottoman tärkeä ja olennainen pelastuslaitoksen toiminnan kannalta.

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Keskushallinto Rakentamispalveluliikelaitos 18.9.2018

HEL 2018-007171 T 00 00 03

Helsingin kaupunginkanslia on 7.8.2018 pyytänyt rakentamispalveluliikelaitokselta (jäljempänä Stara) lausuntoa liikelaitoksen toimialaan liittyvistä jäsenyyksistä eri yhdistyksissä. Lausuntopyyntö (HEL 2018-007171) liitteenä toimitettiin luettelo kaupungin jäsenyyksistä, joita Staraa koskien on yhteensä viisi.

Lausunnon pohjalta vastataan valtuustoaloitteeseen, jossa edellytetään jäsenyyden merkityksen arviointia kaupungin toiminnan kannalta, ja jossa huomioidaan erityisesti kaupungin saama hyöty kustakin jäsenyydestä sekä jäsenyyden lakisääteisyys tai vapaaehtoisuus.

Staran jäsenyydet yksiköittäin edustettuna

Logistiikkayksikkö

Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry; yhdistys on Suomen suurin logistiikan ja hankinnan asiantuntijoiden verkosto. LOGY ry:n jäsenyys edistää koko Staran hankintatoimen sekä logististen palvelujen asiantuntijuuden sekä ammattiosaamisen ylläpitämistä ja kehittämistä. Jäsenyyden kautta liikelaitos osallistuu alan tiedonvaihtoon. Lisäksi jäsenyys edistää ammatillisen osaamisverkoston kehittämistä.

28.01.2019

Asia/8

Helsingin Autoteknillinen yhdistys (Haty); yhdistys toimii autoalan kehityksen edistäjänä sekä teknillisen ja toiminnallisen ammattitaidon kehittäjänä pääkaupunkiseudun alueella. Jäsenyys edistää ajoneuvoteknologian erikoisosaamista Starassa ja mahdollistaa alan uusimpaan sääntelyyn liittyvää tiedonvaihtoa ja tarjoaa neutraalin tavan seurata alan nykytilaa sekä kehittymistä.

Rakennustekniikan yksikkö

Sähkölaitteiden kunnossapitoyhdistys SÄKPY ry; yhdistyksen jäsenistö koostuu teollisuuslaitoksista, sairaaloista, terveyskeskuksista, kiinteistöyhtiöistä, julkishallinnon yhteisöistä ja yksittäisistä käytönjohtajista. Yhdistys auttaa ylläpitämällä jäsenyhteisöjen henkilökunnan ammattitaitoa kouluttamalla asentajia (esim. käyttöönottomittausrkurssit) ja jakamalla heille ammatti-informaatiota (ammattikirjallisuus, alan uutisointi).

Ympäristöhoitoyksikkö

Kauppapuutarhaliitto ry edistää ja kehittää kasvihuonealaa Suomessa seuraamalla alansa toimintaympäristön muutoksia ja pyrkimällä vaikuttamaan alaa koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksen tekoon. Yhdistys tekee esityksiä, antaa lausuntoja ja toimii asiantuntijaorganisaationa kasvihuonealaa koskevissa asioissa pitäen yhteyttä hallintoon ja poliittisiin päättäjiin.

Taimistoviljelijät-Plantskoleodlarna ry on suomalaisten taimitarhojen yhteistyöjärjestö. Jäsenistö on pääasiassa yksityisiä taimitarhoja, jotka viljelevät monivuotisia koriste- ja hyötykasveja. Noin 80 jäsentaimiston tuotanto kattaa 90% maamme taimituotannosta. Yhdistyksen päätavoite on edistää kotimaista taimitarhatuotantoa, ja sen toiminnassa korostuvat yhteydenpito eri asiakasryhmiin, viranomaisiin, koulutukseen ja tutkimukseen sekä menekinedistäminen ja tiedottaminen.

Jäsenyyksien merkitys kaupungin toiminnalle

Staran monivuotinen osallistuminen kansallisten katto-organisaatioiden yhdistystoimintaan on liikelaitoksen toimialojen asiantuntijuuden ja liiketoiminnan kehittämisen kannalta hyödyllistä ja tärkeää.

Erilaisten jäsenetujen (mm. neuvonta- ja koulutuspalvelut, ongelmanratkaisut) lisäksi Staran eri yksiköiden asiantuntijoiden verkostoituminen alan muiden julkisyhteisöjen asiantuntijoiden kanssa on omiaan edistämään ammatillista tiedonvaihtoa ja yhteistyötä.

Kaupungin saama hyöty jäsenyyksistä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.01.2019

Staran toimialakohtaiset jäsenyydet ovat omiaan tukemaan yksiköiden tuotannon kehittämistä ja asiantuntijoiden ammattitaidon ylläpitämistä. Yhdistysten jäsenyydet liikelaitostasolla tarjoavat erilaisten jäsenetujen ohella Staralle mahdollisuuden osallistua kehittämishankkeisiin ja asiantuntijoille mahdollisuuden ammatilliseen kouluttautumiseen ja verkostoitumiseen.

Stara toteaa, että kaikki edellä mainitut liikelaitostason jäsenyydet ovat vapaaehtoisia.

Lisätiedot

Eero-Pekka Eskelinen, hallintolakimies, puhelin: 310 38425
eero-pekka.eskelinen(a)hel.fi

28.01.2019

Asia/9

§ 71

V 13.2.2019, Valtuutettu Petra Malinin aloite lentomatkestamisesta aiheutuvien päästöjen vähentämisestä

HEL 2018-009594 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki sitoutuu toimimaan aktiivisesti lentomatkestamisen päästöjen vähentämiseksi. Helsingin tulee selvittää keinoja vähentää helsinkiläisten lentomatkestamista tekemällä vähäpäästöisempiä matkestusmuotoja tukevaa liikennepolitiikkaa sekä kannustamalla helsinkiläisiä lähimatkailuun ja yrityksiä työmatkalentämisen vähentämiseen. Kaupungin tulee myös selvittää kaupungin oman työmatkalentämisen määrä ja sen aiheuttamat päästöt, ja mahdollinen tarve kaupungin työmatkalentämisen vähentämiseen. Esitämme myös, että kaupunki selvittää mahdollisuuden suorittaa hiilidioksidipäästöjen kompensatiomaksut kaupungin omista lentomatkastoista.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Lentomatkustaminen ja sen infrastruktuuri eivät sinänsä kuulu kaupungin toimialaan tai toimivaltaan. Kaupunkistrategian mukaisesti liikenteen päästövähennyksiä toteutetaan koko Helsingin liikennejärjestelmässä niin pyöräilyn ja kävelyn suosiota lisäämällä kuin sähköautojen, sähköbussien ja raidejoukkoliikenteen osuutta nostamalla. Helsingissä luodaan edellytykset sähköautojen määrän voimakkaalle kasvulle mahdollistamalla sähköautojen julkisen latausinfrastruktuurin rakentaminen markkinaehtoisesti. Helsinki osallistuu siten aktiivisesti toimenpiteillään ilmastomuutoksen torjuntaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön virkamatkojen tarve arvioidaan aina tapauskohtaista harkintaa käyttäen. Kaupungin matkustusohjeiden mukaan virkamatka tehdään niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin mahdollista ottaen huomioon matkan ja hoidettavien tehtävien tarkoituksenmukainen suorittaminen.

Helsingin kaupungin hankintakeskus on kilpailuttanut lentomatkustamisen matkatoimistopalvelut. Matkatoimistopalvelujen tuottajana on American Express Global Business Travel (GBT). Keskittämisen etuna on, että kaupungilla on yhtenäinen toimintamalli lentomatkoja varattaessa. Lisäksi GBT:lla on selkeät ohjeet lentomatkastajille mahdollisissa kriisi- ja poikkeustilanteissa. Matkapalvelut tilataan pääsääntöisesti kyseisestä matkatoimistosta.

GBT matkanjärjestäjänä kertoo toteuttavansa vastuullista liiketoimintaa taloudellisissa, sosiaalisissa ja ympäristöasioissa. Yritys on kehittänyt yhdessä asiakkaidensa kanssa erilaisia raportointiratkaisuja, joita voidaan hyödyntää ympäristö- ja vastuullisuusraporteissa. Lentojen seuranta perustuu lentolippujen etäisyystietoihin sekä Corinair-nimisen ilmailualan järjestön tietoihin konekohtaisista päästöistä. Kasvihuonepäästöjen laskennassa käytetään eurooppalaista standardia, joissa huomioidaan nousujen ja laskujen määrät.

GBT:n raportin mukaan vuonna 2018 Helsingin kaupungin työntekijät matkustivat lentäen yhden suuntaisia lentoja yhteensä 6470 kertaa. Matkojen pituus oli yhteensä 10 637 707 kilometriä ja hiilidioksidipäästöt näiltä lennoilta olivat yhteensä 1 028 119 kiloa. Lentolippuja kirjattiin yhteensä 3027 kpl.

Kaupungin voimassa oleva virkamatkaohjeistus kannustaa virkamatkojen tekemiseen julkisilla kulkuvälineillä. Korvaus virkamatkoista maksetaan aina edullisimman matkustustavan mukaan. Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja

28.01.2019

Asia/9

uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota myös hiilineutraaliin matkustamiseen. Myös matkatoimistopalveluita ollaan kilpailuttamassa vuonna 2019 ja kilpailutuksessa tullaan kiinnittämään huomiota vastuullisen lentomatkustamiseen ja mahdollisten lentojen päästökompensaation maksamiseen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli se on ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta perusteltua. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki on sitoutunut Hiili-neutraali Helsinki 2035-toimenpideohjelmassaan kantamaan vastuunsa ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.01.2019

Asia/10

§ 72

V 13.2.2019, Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite koulujen vaikutusval- lan lisäämisestä

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Vesa Korkkulan aloitteen lop-
puun käsitellyksi.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Vesa Korkkula ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloittees-
saan, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tiedustelee kouluilta

- näkemyksiä siitä, mistä asioista tulisi päättää koulun tasolla ja miten koulujen vaikutusvaltaa oman arkensa pyörittämiseen voidaan lisätä
- mihin ne tarvitsevat lisää tukea ja
- mitkä asiat kuormittavat kouluja turhaan.

Aloitteen tekijä ehdottaa, että em. kyselyn tulokset tuodaan kasvatus-
ja koulutuslautakunnan tietoon ja sen päätettäväksi laaditaan toimenpi-
deohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi. Aloitteen mukaan

koulujen mahdollisuudet päättää ja vaikuttaa omaan arkeensa ovat heikentyneet hallintosäännön uudistuksen jälkeen, ja yksityiskouluilla on huomattavasti enemmän vaikutusvaltaa omaan toimintaansa kuin kaupungin kouluilla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon. Lausunnossa eritellään yksityiskohtaisesti mm. ne koulujen johtokuntien toimivaltaa koskevat määräykset, jotka muuttuivat kun opetustoimen johtosäännöstä siirryttiin yhteen hallintosääntöön. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja tarvittaessa muutoksista. 1.6.2017 voimaan tulleeseen hallintosääntöön koottiin määräykset, jotka aiemmin olivat valtuuston työjärjestyksessä, hallintosäännössä, hallintokuntien johtosäännöissä, taloussäännössä ja tarkastussäännössä.

Luottamushenkilötason päättävänä toimielimenä kouluissa ja lukioissa on luottamushenkilöistä koostuva johtokunta, jonka toimivallasta määrättiin kumotussa opetustoimen johtosäännössä ja nyt voimassa olevassa hallintosäännössä. Koulujen ja lukioiden viranhaltijatason johtaminen kuuluu rehtorille.

Lainsäädäntö, viranomaisohjeistus, toimivaltaa koskevat päätökset ja kaupungin hallintosääntö asettavat selkeät reunaehdot koulujen ja lukioiden sekä hallinnon yhteistyölle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla hallinto käy jatkuvaa vuoropuhelua, keskustelua ja osallistamista rehtoreiden kanssa. Palvelukokonaisuuksien johtajat ja aluepäälliköt rehtoreiden esimiehinä ovat tietoisia aloitteessa kuvatuista haasteista. Opetushenkilöstö kokee tällä hetkellä työn kuormittavuutta, eikä työaika tunnu aina riittävän kaikkien työtehtävien suorittamiseen. Työmäärät vaihtelevat huomattavasti lukuvouden eri vaiheissa. Koetaan, että hallinnolliset tehtävät työllistävät, eikä kehittämiselle, pedagogikalle ja suunnittelulle jää riittävästi aikaa.

Kouluille ja lukioille toteutetaan loppusyksystä 2018 asiakastyytyväisyyskysely hallinto- ja tukipalvelujen toiminnasta.

Useaa peruskouluista ja lukioista esiin tullutta parannusehdotusta ei ole mahdollista toteuttaa sääntelyn muuttamisella tai toimivallan siirtämisellä kouluihin ja lukioihin, vaan niihin tarvitaan taloudellisia lisäresursseja.

Toimivaltaa on siirretty toimialajohtajan päätöksellä rehtoreille, mikä myös vähentää byrokratiaa. Päätöksenteon tasot ovat samat kuin ennen organisaatiomuutosta.

Yksityisen koulutuksen järjestäjän päätöksenteko ja sitä koskevat menettelytavat ovat yhtä lailla säädelyjä kuin kunnan viranomaisten päätöksenteko ja menettely. Yksityiset koulutuksen järjestäjät noudattavat toiminnassaan asianomaista yhteisömuotoa koskevaa lainsäädäntöä (esim. yhdistyslaki, osakeyhtiölaki ja säätiölaki) sekä koulutusta koskevaa lainsäädäntöä. Näillä säädellään ainakin osittain koulutuksen järjestäjän päätöksentekoa ja sen menettelyjä.

Kunnan järjestämän opetuksen osalta toimivallat ja tehtävät määräytyvät valtuuston hyväksymän hallintosäännön, lautakunnan tai jaoston tekemien päätösten, delegointipäätösten ja toimintasäännön perusteella. Yksityisen järjestämässä koulutuksessa toimivallan jakautumisesta ja tehtävistä päättää ao. rekisteröity yhteisö tai säätiö.

Päätöksenteko eroaa julkisen ja yksityisen opetuksen järjestäjän osalta lähinnä siinä, mikä taho päättää mitäkin. Helsingin kaupunki on paljon suurempi koulutuksen järjestäjä kuin esim. yksityiset säätiöt. Monien koulun kokonaisuus aiheuttaa tiettyjen periaatteiden ja käytäntöjen yhtenäistämistä. Tästä seuraa yksittäisen koulun tasolle ohjeistusta, mikä saattaa tuntua hallinnollisesti raskaalta. Yksityiset koulut voivat toimia omana kokonaisuutena, jossa rehtori on samalla käytännössä koulutuksen järjestäjä. Niiden hallinto on paljon kompaktimpi kuin kaupungin hallinto.

Perusopetuslaissa ja lukiolaissa on säännökset koskien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta, ja ne koskevat sekä julkisia että yksityisiä koulutuksen järjestäjiä. Opetuksen järjestäjän tulee edistää oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua koulun tai oppilaitoksen toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä. Oppilaille ja opiskelijoille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelmien ja siihen liittyvien suunnitelmien valmisteluun. Lisäksi lapset ja nuoret ovat mukana monissa koulujen ja lukioiden työryhmissä ja tiimeissä.

Kouluissa ja lukioissa tulee olla oppilaista tai opiskelijoista muodostuva oppilas- tai opiskelijakunta. Oppilas- tai opiskelijakunnan hallitus edustaa kaikkia koulun oppilaita ja tapaa säännöllisesti koulun johtoa. Oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta valmistaa lapsia ja nuoria aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. Oppilaat voivat Helsingissä saada edustuksen myös johtokuntiin, mikä lisää oppilaiden mahdollisuutta osallistua yhteisten asioiden hoitamiseen toimielinprosessin kautta. Kaupunkitasoiseen Ruuti-toimintaan osallistuminen ja Ruudin kautta vaikuttaminen

28.01.2019

Asia/10

on yksi keino saada lasten ja nuorten ääni kuuluviin kaupungin päätöksenteossa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta totesi lausunnossaan, että uuden hallintosäännön mukainen organisaatio on ollut toiminnassa noin vuoden ajan ja hallinnon ja palvelukokonaisuuksien välisen yhteistyön muodot hakevat vielä lopullisia rakenteitaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan arvion mukaan aloitteessa esitetty kysely olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa, kun hieman enemmän aikaa on kulunut organisaatiomuutoksen voimaantulosta.

Kaupunginhallitus palautti 19.11.2018 aloitevastauksen uudelleen valmisteltavaksi siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan tietoon. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala valmistelee kyselyä kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 19.11.2018 § 749

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan tietoon.

Käsittely

19.11.2018 Palautettiin

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Palautusehdotus:

Anna Vuorjoki: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan tietoon ja laaditaan lautakunnan päätettäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Palautusehdotus:

Pia Pakarinen: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan tietoon.

Kannattaja: Tomi Sevander

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Anna Vuorjoen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 13

Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Veronika Honkasalo, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus päätti hylätä Anna Vuorjoen palautusehdotuksen äänin 13 - 2.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi Pia Pakarisen palautusehdotuksen mukaisesti.

12.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

28.01.2019

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 19.06.2018 § 126

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi Vesa Korkkulan ynnä muiden koulujen vallan lisäämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Kunnallishallinnon oikeudellinen perusta

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Kuntalain 12 luku sisältää säännökset kunnan päätöksenteko- ja hallintomenettelystä. Perussäännökset valtuuston kokoontumisesta ovat kuntalaissa, mutta muiden toimielinten kohdalla kokousmenettely perustuu pääosin hallintosäännön määräyksiin.

Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan.

Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja tarvittaessa muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Lähtökohtana on, että nykyisin kaikki johtosäännöillä määrättävät asiat kootaan hallintosääntöön. Hallintosääntöön otetaan määräykset, jotka aiemmin olivat valtuuston työjärjestyksessä, hallintosäännössä, hallintokuntien johtosäännöissä, taloussäännössä ja tarkastussäännössä.

Koulujen ja lukioiden osalta viranhaltijatason johtaminen kuuluu rehtorille. Vastaavasti luottamushenkilötason päättävänä toimielimenä on kouluissa ja lukioissa luottamushenkilöistä koostuva johtokunta, jonka toimivallasta määrättiin kumotussa opetustoimen johtosäännössä ja nyt voimassa olevassa Helsingin kaupungin hallintosäännössä.

Kumotun opetustoimen johtosäännön 7 §:ssä määrättyt johtokunnan tehtävät

1 hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai lukiossa sovellettavat järjestysmääräykset

2 tehdä jaostolle esitys opetussuunnitelmasta ja muista opetuksen järjestämiseen liittyvistä koulu- tai lukiokohtaisista suunnitelmista

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

3 hyväksyä vuosittain koulun ja lukion opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma lukuun ottamatta 5 §:n 9 kohdassa mainittuja vuotuisia työaikoja

4 hyväksyä koulun ja lukion talousarvion käyttösuunnitelma

5 tarvittaessa määrätä oppilaskunnan ehdotuksesta oppilaskunnan ohjaajana toimiva opettaja ja hänen sijaisensa sekä tarvittaessa vahvistaa oppilaskunnan ja kerhojen säännöt

6 erottaa peruskoulun oppilas sekä lukion opiskelija enintään kuukau-
deksi ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen
kuin päätös on lainvoimainen, sekä päättää lukion opiskelijan oikeudes-
ta osallistua opetukseen, jos tämä on tutkimuksen alaisena rikokses-
ta

7 suorittaa muut lautakunnan tai sen jaoston määräämät tehtävät.

Lisäksi johtokunta antoi lautakunnan jaostolle hakijoista lausuntonsa peruskoulun ja lukion rehtoria otettaessa (johtosäännön 20 §:n 4 mom.). Johtokunta otti peruskoulussa ja lukiossa opettajaviran haltijan ja tuntiopettajan (johtosäännön 20 §:n 5 mom.).

Lautakunnan jaoston päätöksellä johtokunnat ovat voineet päättää lu-
kuvuoden aikana tehdystä yhdestä työpäivän muutoksesta.

1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön 15 luvun 3 §:ssä määrätyt johtokunnan tehtävät

Johtokunta

1) hyväksyy vuosittain koulun ja lukion opetussuunnitelmaan perustu-
van suunnitelman lukuun ottamatta 2 §:n 2 momentin 4 kohdassa tar-
koitettuja vuotuisia työaikoja

2) hyväksyy järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai lukiossa so-
vellettavat järjestysmääräykset

3) erottaa peruskoulun oppilaan tai lukion opiskelijan enintään kuukau-
deksi ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen
kuin päätös on lainvoimainen, sekä päättää lukion opiskelijan oikeudes-
ta osallistua opetukseen, jos tämä on esitutkinnassa epäiltynä rikokses-
ta.

Opetustoimen johtosäännössä johtokuntien tehtäviin kuului koulun
käyttösuunnitelman hyväksyminen. Tätä ei ole enää hallintosäännössä.
Opetuslautakunta tarkisti 16.5.2017 (§ 71) laskentaperiaatteita, joilla
lasketaan kaupungin peruskoulujen budjetit. Tämän päätöksen mukaan
koulujen johtokunnilla on toimivalta päättää määrärahojen kohdentami-
sesta eli koulun käyttösuunnitelmasta. Sama on todettu toimialajohta-

jan 27.3.2018 tekemässä vuoden 2018 käyttösuunnitelmapäätöksessä:
peruskoulujen ja lukioiden käyttösuunnitelmasta päättää johtokunta.

Yksityinen opetuksen järjestäjä

Perusopetusta ja lukiokoulutusta voi järjestää rekisteröity yksityinen tai julkisoikeudellinen yhteisö tai säätiö. Näitä yhteisöjä ovat suomalaiset ja ulkomaalaiset yhdistykset, osakeyhtiöt, osuuskunnat ja uskonnolliset yhdyskunnat. Nämä koulutuksen järjestäjät noudattavat toiminnassaan asianomaista yhteisömuotoa koskevaa lainsäädäntöä (esim. yhdistyslakia, osakeyhtiölaki ja säätiölakia), omia sääntöjään (esim. yhdistyksen säännöt, osakeyhtiön yhtiöjärjestys, säätiön säännöt) sekä koulun ja lukion osalta koulutusta koskevaa lainsäädäntöä. Näillä säädellään ainakin osittain koulutuksen järjestäjän päätöksentekoa ja sen menettelyjä.

Yksityisen järjestämän koulutuksen hallintoon sovelletaan lisäksi valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annettua lakia. Seuraavassa on asiaa koskevat säännökset:

2 §

Johtokunta

Koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä sekä hallinnosta vastaa johtokunta, jossa on vähintään kolme jäsentä. (Valtion oppilaitoksen johtokuntaa...). Rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä koulutuksessa johtokunnan asettaa mainittu yhteisö tai säätiö. Johtokuntana voi toimia myös yhteisön tai säätiön hallitus.

4 §

Johtosääntö

Koulutuksen järjestämisestä määrätään tarkemmin johtosäännössä. (Johtosäännöstä päättää valtion järjestämässä koulutuksessa johtokunta.) Rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä koulutuksessa johtosäännöstä päättää koulutuksen järjestäjä.

Johtosäännössä määrätään koulutuksen järjestämisen yleisistä perusteista, hallinnosta, toimielinten ja henkilöstön toimivallasta ja tehtävistä sekä muista tarpeellisista asioista.

7 §

Hallintolain soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämään koulutukseen sovelletaan hallintolakia.

Yksityinen opetuksen järjestäjä suhteessa julkiseen opetuksen järjestäjään

Yksityisen koulutuksen järjestäjän päätöksenteko ja sitä koskevat menettelytavat ovat yhtä lailla säädelyjä kuin kunnan viranomaisten päätöksenteko ja menettely. Säädöspohja on osaksi eri. Kunnan järjestämisen opetuksen osalta toimivallat ja tehtävät määräytyvät valtuuston hyväksymän hallintosäännön, lautakunnan tai jaoston tekemien päätösten, delegointipäätösten ja toimintasäännön perusteella. Koulutusta koskevassa lainsäädännössä on hyvin vähän toimivaltasäännöksiä (lähinnä vain ojentamis- ja kurinpitokeinojen käyttämisessä ja arvioinnissa). Yksityisen järjestämässä koulutuksessa päättää toimivallan jakautumisesta ja tehtävistä ao. rekisteröity yhteisö tai säätiö koulutuksen järjestäjänä.

Päätöksenteko eroaa julkisen ja yksityisen opetuksen järjestäjän osalta lähinnä siinä, mikä taho päättää mitäkin. Asianomaisia menettelytapoja pitää kaikkien noudattaa. Helsingin kaupunki on paljon suurempi koulutuksen järjestäjä kuin yksityinen säätiö tms. Usean koulun kokonaisuus aiheuttaa tiettyjen periaatteiden ja käytäntöjen yhtenäistämistä, joita tekevät eri päätöksentekojen kaupungissa. Tästä seuraa yksittäisen koulun tasolle ohjeistusta, mikä saattaa tuntua hallinnollisesti raskaalta. Yksityiset koulut voivat toimia omana kokonaisuutena, jossa rehtori on samalla käytännössä koulutuksen järjestäjä. Hallinto on yksityisten osalta paljon kompaktimpi verrattuna Helsingin kaupungin hallintoon.

Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistaminen

Perusopetuslaissa (1998/628) ja lukiolaissa (1998/629) on säännös koskien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta. Opetuksen/koulutuksen järjestäjän tulee edistää oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua koulun tai oppilaitoksen toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä. Oppilaille ja opiskelijoille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelmien ja siihen liittyvien suunnitelmien valmisteluun. Lisäksi lapset ja nuoret ovat mukana monissa koulujen ja lukioiden työryhmissä ja tiimeissä.

Kouluissa ja lukioissa tulee olla oppilaista tai opiskelijoista muodostuva oppilas- tai opiskelijakunta. Oppilas- tai opiskelijakunnan hallitus edustaa kaikkia koulun oppilaita ja tapaa säännöllisesti koulun johtoa. Oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta valmistaa lapsia ja nuoria aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. Oppilaat voivat Helsingissä saada oppilasedustuksen johtokuntiin aina alakouluihin asti, mikä lisää oppilaiden mahdollisuutta osallistua yhteisten asioiden hoitamiseen toimielinprosessin kautta. Kaupunkitasoiseen Ruuti-toimintaan osallistuminen ja

Ruudin kautta vaikuttaminen on yksi keino saada lasten ja nuorten ääni kuuluviin kaupungin päätöksenteossa.

Hallinnollisen työ määrän kokeminen kouluissa

Toimialalla hallinto käy jatkuvaa vuoropuhelua, keskustelua ja osallistamista muun ohella rehtoreiden kanssa. Tämä tapahtuu erityisesti esimiesrakenteen kautta. Aluepäälliköt rehtoreiden esimiehinä ovat tietoisia kuten palvelukokonaisuuden johtajatkin toiminnallisista haasteista aloitteessa kuvattujen asioiden osalta.

Yhteistyössä on noussut esiin, ettei työaika tunnu riittävän kaikkien työtehtävien suorittamiseen. Työmäärät vaihtelevat huomattavasti lukuvouden eri vaiheissa. Koetaan, ettei kehittämiseen jää riittävästi aikaa. Hallinnolliset tehtävät työllistävät. Jatkuva kiire ja työn keskeytykset korostuvat. Oman työn ja toimialan tavoitteita ei täysin samaisteta. Pedagogikalle ja suunnittelulle toivotaan lisää aikaa.

Toiminnan parantaminen

Koulujen ja lukioiden sekä hallinnon yhteistyölle asettaa selkeät rajat lainsäädäntö, viranomaisohjeistus, toimivaltaa koskevat päätökset ja kaupungin hallintosääntö. Toiminnan vapauttaminen ohi näiden reunaehtojen ei ole mahdollista. Lisäksi on todettava, että useaa peruskouluista ja lukioista esiin tullutta parannusehdotusta ei ole mahdollista toteuttaa sääntelyn muuttamisella tai toimivallan siirtämisellä kouluihin ja lukioihin, vaan niihin tarvitaan taloudellisia lisäresursseja. Toimivaltaa on siirretty toimialajohtajan päätöksellä rehtoreille, mikä myös vähentää byrokratiaa. Päätöksenteon tasot ovat samat kuin ennen organisaatiomuutosta.

Loppusyksystä 2018 toteutetaan kouluille ja lukioille asiakastytyvyyssyyskysely hallinto- ja tukipalvelujen palveluista.

Organisaatiomuutos on ollut voimassa noin vuoden. Hallinnon ja palvelukokonaisuuksien välisen yhteistyön muodot hakevat vielä lopullisia rakenteitaan. Olisi hyvä, että tämä rakentamistyö viedään loppuun ennen tulosten arviointia. Tässä työssä on tärkeintä, että hallinto tukee palvelutuotantoa eli parhaita hallinto on silloin, kun se koetaan näkyvämmäksi. Tällä hetkellä opetushenkilöstö ymmärrettävästi kokee myös työn kuormittavuutta. Mahdollinen kysely olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa, kun hieman enemmän aikaa on kulunut organisaatiomuutoksen voimaantulosta ja tällöin olisi toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, että kyselyn sisältö ja sen kohdentaminen harkittaisiin toimialan sisällä.

Käsittely

28.01.2019

19.06.2018 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Vesa Korkkula: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan lautakunnan tietoon ja laaditaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätettäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Kannattaja: Fatim Diarra

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan lautakunnan tietoon ja laaditaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätettäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Jaa-äännet: 6

Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Johanna Lai-saari, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Vesa Korkkula ehdotti Fatim Diarran kannattamana asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä.

Asiasta päätettiin esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

28.01.2019

Asia/11

§ 73

V 13.2.2019, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite koulujen pihojen kehittämisestä

HEL 2018-009103 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Uusi kappale 18:

"Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuoden 2019 talousarviossa on varattu määrärahat liikuntapaikkojen rakentamiseen vähintään 10 koulun pihalle."

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kartoittaa koulujen pihojen tarjontaa ja laatii sen pohjalta kehittämissuunnitelman, jotta kaikilla koulujen piholla olisi toimintaan ja liikuntaan kannustavia rakennelmia.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Liikkumisen puutteesta on tullut keskeinen terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä heikentävä tekijä kaikenikäisillä. Vain noin kolmannes peruskouluikäisistä lapsista ja nuorista täyttää ikäryhmälleen asetetut liikuntasuosituksen. Alakoulussa osuus on noin 40 % ja yläkoulussa noin 15 %.

Koulupihojen kehittämisestä liikkumiseen ja toiminnallisiin leikkeihin inostaviksi on monenlaista hyötyä. Piha on keskeinen liikkumisympäristö koululaisten arkipäivissä ja iltapäivätoiminnassa. Koulujen pihojen monimuotoisuus lisää osaltaan myös asuinalueiden viihtyisyyttä. Monikäyttöiset pihat ovat parhaimmillaan kiinnostavia ja liikkumaan houkuttelevia kaupunkitiloja asuinalueiden arkiympäristöissä. Ne lisäävät kaupunginosien viihtyisyyttä, yhteisöllisyyttä, omaleimaisuutta ja turvallisuutta. Helposti saavutettavina, maksuttomina ja avoimina lähiliikunta- ja leikkipaikkoina ne edistävät asukkaiden yhdenvertaisuutta ja luovat edellytyksiä asukkaisen omatoimiselle liikkumiselle, kohtaamiselle ja hyvinvoinnille.

Rakentamishjelman mukaisiin perusparannushankkeisiin sisältyy myös kiinteistöön kuuluvan pihan perusparantaminen. Erityisesti osakorjauksin kunnostetuissa kouluissa sekä kohteissa, joiden elinkaaren mukainen perusparannus tulee ajankohtaiseksi talousarvion kymmenen vuoden suunnitelmakauden jälkeen, voidaan tunnistaa sekä teknistä kunnostamista että liikunta- ja leikkiolosuhteiden parantamista tarvitsevia pihvoja.

Koulujen pihvoja on pyritty kehittämään mm. vuosina 2012–2015 järjestetyssä Inspiroivat koulupihat ja -luokat osana laadukasta iltapäivätoimintaa -hankkeessa, jonka tarkoituksena oli luoda toimivia koulujen piharatkaisuja iltapäivätoiminnassa olevien lasten vapaan ja ohjatun ulkoliikunnan edistämiseksi. Liikkuva koulu -ohjelman tueksi kehitettiin vuosina 2015–2018 Lähiörahastohankkeena Aktiiviset koulupihat toiminnallisen koulupäivän tukena.

Koulujen pihojen tilannetta liikkumisen näkökulmasta on kartoitettu valtakunnallisesti muun muassa seuraavilla kolmella kyselyllä, joissa kaikissa Helsingin tilanne osoittautui kansallista keskiarvoa heikommaksi:

1. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kehittämä ns. TEA-viisari (valtakunnallinen terveyden edistämisen aktiivisuuden mittari) vuosina 2014, 2016 ja 2018. Kouluilta kysyttiin, onko piha liikkumiseen innostava lähiliikuntapaikka, jota hyödynnetään myös koulupäivän ulkopuolella. Helsingissä 69 prosenttia kouluista vastasi kyllä vuoden 2018 kyselyssä, valtakunnallisesti 77 %.
2. Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisema opinnäytetyö vuodelta 2016, jossa rehtoreiden arvioitavana olivat mm. pihan yleinen tila, pelikenttä, koripallokorit, jalkapallomaalit, keinut ja kiipeilytelineet. Helsinki sai pisteet 1,97/4.
3. Liikkuva koulu -ohjelman nykytilan arviointi, jonka kaikki ohjelmaan rekisteröityneet koulut täyttävät säännöllisesti. Kouluja pyydetään mm. arvioimaan asteikolla 0–4, onko koulun pihalla pelialue ja riittävästi muita toiminnan paikkoja ja onko pihan virikkeellisyyttä lisätty koulun omilla toimilla.

Selvitys koulupihojen liikunnallisuuden tilasta on mahdollista laatia näiden jo olemassa olevien tiedonkeruiden sekä kaupungin toimialoilla olevan muun tiedon perusteella. Myös koululaisilta itseltään on kysytty näkemyksiä koulujen liikunnallisuuden tilasta mm. LIITU-tutkimuksessa vuonna 2018. Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tuottanut kaupunkilaisprofiili-työkalun, jota voidaan soveltaa erityisesti liikkumisen esteiden ja motivaatioiden kartoitukseen.

Selvityksen perusteella laaditaan kunnostustoimenpiteiden aikataulutettu suunnitelma, jossa huomioidaan toteutettavien parannustöiden alueellinen kattavuus ja tasapuolisuus. Alueelliset lähiliikuntapaikat ja leikkipuistot sekä niiden kunto ja monipuolisuus voidaan kartoittaa myös tässä yhteydessä, sillä yhdessä koulujen pihojen kanssa ne muodostavat monille kaupunkilaisille arkiliikkumisolosuhteiden verkoston Helsingissä. Tämä kartoitus ja sen avulla tehtävä kehittämissuunnitelma toteutetaan toimialojen yhteistyönä.

Helsingin liikuntapaikkojen alueellisesta saavutettavuudesta ja optimaalisesta sijainnista on tehty pitkän aikavälin tarkastelu vuonna 2017. Selvityksessä on mukana myös koulujen pihalla olevia lähiliikuntapaikkoja. Selvitystä täydennetään yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa korttelitalojen ja päiväkotien pihojen sekä rakentamishjelman mukaisesti suunniteltavien hankkeiden osalta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala työstää tältä pohjalta lii-

28.01.2019

kuntapalveluiden olosuhteiden selvitystä, joka tuottaa lisää tietoa mm. erilaisten liikkumisolosuhteiden alueellisesta kattavuudesta ja saavutettavuudesta.

Kaupunkistrategian kärkihankkeena olevan liikkumisohjelman päämääränä on, että liikkuminen Helsingissä on helppo, sujuva ja houkutteleva arjen valinta. Koulujen pihojen kehittäminen on kirjattu yhdeksi liikkumisohjelman toimenpiteistä:

"Koulujen pihoja kehitetään liikkumiseen innostaviksi. Pihojen toiminnallisuus ja monikäyttöisyys kartoitetaan hyödyntämällä mm. Etelä-Suomen Aluehallintoviraston koulupihojen kartoitusta ja Liikkuva Koulu -ohjelman koulujen nykytilan arviointia. Kunnostustoimenpiteistä tehdään aikataulutettu suunnitelma, jossa huomioidaan välituntiliikkumisen, oppituntien, iltapäivätoiminnan ja harrastuskäytön tarpeet sekä lasten, nuorten ja perheiden omatoimisen käytön edellytykset myös koulupäivien ulkopuolella. Kymmenen koulunpihan liikkumisolosuhteita parannetaan vuodelle 2019 myönnetyllä lisärahoituksella."

Kaikkia edellä esiteltyjä tarkasteluja voidaan hyödyntää koulujen pihojen kunnostussuunnitelmassa ja kymmenen kunnostettavan koulunpihan valinnassa. Em. liikkumisohjelman toimenpiteen toteuttaminen vastaisi suurelta osin aloitteessa esitettyihin tavoitteisiin. Kunnostettavat pihat valitaan toimialojen yhteistyönä olemassa olevien selvitysten tuloksia hyödyntäen. Sijainnin valinnassa ja pihasuunnittelussa huomioidaan liikunta oppimisen välineenä, lasten ja asukkaiden osallistaminen ja vaikutus syrjäytymisen ehkäisyyn.

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, että koulujen pihojen varustelusta ja käytettävyydestä tehdään kokonaiskartoitus, jonka pohjalta voidaan tehdä suunnitelmia kaikkien koulujen pihojen korjaamiseksi liikuntaan, leikkiin ja toimintaan kannustavaksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 22.01.2019 § 26

HEL 2018-009103 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kiinteistöjen ulkoalueiden hoitamisesta ja valvomisesta, ja toimialan ylläpitopalvelun tehtäviin kuuluvat toimitilojen ylläpidon ja kiinteistönhoidon järjestäminen, valvonta ja kunnossapito. Kaupungin hallinnassa olevien kiinteistöjen tulee tarjota terveelliset ja turvalliset puitteet päivähoidon ja koulutuksen järjestämiselle.

Koulujen pihoja on pyritty kehittämään myös muun muassa vuosina 2012-2015 järjestetyssä Inspiroivat koulupihat ja -luokat osana laadukasta iltapäivätoimintaa -hankkeessa, jonka tarkoituksena oli luoda toimivia koulujen piharatkaisuja iltapäivätoiminnassa olevien lasten vapaan ja ohjatun ulkoliikunnan edistämiseksi. Liikkuva koulu -ohjelman tueksi vuosina 2015-2018 kehitettiin Lähiörahastohankkeena Aktiiviset koulupihat toiminnallisen koulupäivän tukena. Kaupunkiympäristön toimiala on myös antanut lausunnon Karhuvaara ym. valtuustoaloitteeseen koskien marjapensaiden ja hedelmäpuiden istuttamista koulujen, päiväkotien ja hoitolaitosten pihaille. Lausunnossa ehdotettiin pilottihankkeen järjestämistä, jossa esimerkiksi koulujen pihaille olisi mahdollista istuttaa marjapensaita ja hedelmäpuita piha-alueiden viihtyvyyden lisäämiseksi.

Vuoden 2019 talousarvioon on myös lisätty investointimäärärahoja 2,5 miljoonaa euroa liikuntapaikkarakentamiseen. Tarkoituksena on kehittää kymmentä koulupihaa liikkumiseen innostavaksi. Kunnostustoimenpiteistä tehdään aikataulutettu suunnitelma, jossa huomioidaan välituntiliikunnan, oppituntien, iltapäivätoiminnan ja harrastuskäytön tarpeet sekä lasten, nuorten ja perheiden omatoimisen käytön edellytykset myös koulupäivien ulkopuolella.

Lautakunta toteaa, että tehdään kokonaiskartoitus koulujen pihojen varustelusta ja käytettävyydestä, jonka pohjalta voidaan tehdä suunnitelmia ja ratkaisuja kaikkien koulujen pihojen korjaamiseksi liikuntaan, leikkiin ja toimintaan kannustavaksi huomioiden kaiken ikäisten koululaisten tarpeet.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.01.2019

22.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa, että tehdään kokonaiskartoitus koulujen pihojen varustelusta ja käytettävyydestä, jonka pohjalta voidaan tehdä suunnitelmia ja ratkaisuja kaikkien koulujen pihojen korjaamiseksi liikuntaan, leikkiin ja toimintaan kannustavaksi huomioiden kaiken ikäisten koululaisten tarpeet.

Kannattaja: Eveliina Heinäluoma

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

15.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Lotta Hakanpää, projektiasiantuntija, puhelin: 310 21397
lotta.hakanpaa(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.12.2018 § 283

HEL 2018-009103 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana valtuutettu Johanna Nuortevan ja allekirjottaneiden valtuustoaloitetta koulupihojen kartoittamiseksi ja tarvittavien parannusehdotusten laatimiseksi. Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että kartoitusta tehtäessä koulupihojen lisäksi huomioidaan kaupungin muutkin liikuntapaikat sekä liikuntapaikkojen kartoitukset ja toteaa seuraavaa:

Koulupihojen kehittämisessä liikkumiseen ja toiminnallisiin leikkeihin innostavaksi on nähty monenlaista hyötyä. Piha on keskeinen liikkumisympäristö koululaisten arkipäivissä ja iltapäivätoiminnassa. Koulujen pihojen monimuotoisuus lisää osaltaan myös asuinalueiden viihtyisyyttä. Monikäyttöiset koulujen pihat ovat parhaimmillaan kiinnostavia ja liikkumaan houkuttelevia kaupunkitiloja asuinalueiden arkiympäristöissä ja lisäävät kaupunginosien viihtyisyyttä, yhteisöllisyyttä, omaleimaisuutta ja turvallisuutta. Helposti saavutettavina, maksuttomina ja avoimina lähiliikunta- ja leikkipaikkoina koulujen pihat edistävät myös asukkaiden yhdenvertaisuutta ja luovat edellytyksiä asukkaisten omatoimiseen liikkumiseen, kohtaamiseen ja hyvinvoinnille.

Koulujen pihojen tilannetta liikkumisen näkökulmasta on kartoitettu valtakunnallisesti muun muassa seuraavilla kolmella kyselyllä, joissa kaikissa Helsingin tilanne osoittautui kansallista keskiarvoa heikommaksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kehittämä valtakunnallinen terveyden edistämisen aktiivisuuden ns. TEA-mittari -kyselyllä (vuosina 2014, 2016 ja 2018) kouluilta kysyttiin onko koulupiha liikkumiseen innostava lähiliikuntapaikka, jota hyödynnetään myös koulupäivän ulkopuolella (kyllä/ei). Helsingissä 69 prosenttia (valtakunnallisesti 77 %) kouluista vastasi kyllä vuoden 2018 kyselyssä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisema opinnäytetyöllä vuodelta 2016, jossa Helsinki sai pisteet 1,97/4. Rehtoreiden arvioitavana olivat pihan yleinen tila, pelikenttä, koripallokorit, jalkapallomaalit, keinut ja kiipeilytelineet.

Liikkuva Koulu -ohjelman nykytilan arvioinnilla, jonka kaikki ohjelmaan rekisteröityneet koulut täyttävät säännöllisesti. Nykytilan arvioinnissa kouluja pyydetään mm. arvioimaan asteikolla 0-4, onko koulun pihalla pelialue ja riittävästi muita toiminnan paikkoja ja onko pihan virikkeellisyttä lisätty koulun omilla toimilla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rakentamisohjelman perusparannushankkeisiin sisältyy myös kiinteistöön kuuluvan pihan perusparantaminen. Liikunta- ja leikkitarpeiden lisäksi pihasuunnittelussa huomioidaan saatto- ja huoltoliikenteen integroiminen toimintaan turvallisesti. Erityisesti osakorjauksin kunnostetuissa kouluissa sekä kohteissa, joiden elinkaaren mukainen perusparannus tulee ajankohtaiseksi talousarvion kymmenen vuoden suunnitelmakauden jälkeen, voidaan tunnistaa sekä teknistä kunnostamista että liikunta- ja leikkiolosuhteiden parantamista tarvitsevia pihvoja.

Selvitys koulupihojen liikunnallisuuden tilasta on mahdollista laatia jo olemassa olevien tiedonkeruiden (TEA-viisari, Liikkuva koulu -nykytilan arviointi ja AVI-selvitys) sekä kaupungin toimialoilla olevan muun tiedon perusteella. Myös koululaisilta itseltään on kysytty näkemyksiä koulujen liikunnallisuuden tilasta mm. LIITU-tutkimuksessa 2018, ja jonka tulokset raportoidaan myöhemmin. Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tuottanut kaupunkilaisprofiili-työkalun, jota voidaan soveltaa erityisesti liikkumisen esteiden ja motivaatioiden kartoitukseen.

Selvityksen perusteella laaditaan kunnostustoimenpiteiden aikataulutettu suunnitelma, jossa huomioidaan toteutettavien parannustöiden alueellinen kattavuus ja tasapuolisuus. Alueelliset lähiliikuntapaikat ja leikkipuistot sekä niiden kunto ja monipuolisuus voidaan kartoittaa myös tässä yhteydessä, sillä yhdessä koulujen pihojen kanssa ne muodostavat monille kaupunkilaisille arkiliikkumisolosuhteiden verkoston Helsin-

28.01.2019

gissä. Tämä kartoitus ja sen avulla tehtävä kehittämissuunnitelma toteutetaan toimialojen yhteistyönä.

Helsingin liikuntapaikkojen alueellisesta saavutettavuudesta ja optimaalisesta sijainnista on tehty pitkän aikavälin tarkastelu vuonna 2017 (pro gradu -tutkielma Helsingin yliopisto, aluetiede). Selvityksessä on mukana myös koulujen piholla olevia lähiliikuntapaikkoja. Selvitystä täydennetään yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa korttelitalojen ja päiväkotien pihojen sekä rakentamishjelman mukaisesti suunniteltavien hankkeiden osalta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala työstää tältä pohjalta liikuntapalveluiden olosuhde-selvitystä, joka tuottaa lisää tietoa mm. erilaisten liikunnolosuhteiden alueellisesta kattavuudesta ja saavutettavuudesta.

Edellä mainittuja tarkasteluja voidaan hyödyntää tehtävässä koulujen pihojen kunnostussuunnitelmassa sekä kymmenen kunnostettavan koulunpihan valinnassa. Kunnostettavat pihat valitaan toimialojen yhteistyönä kaikkien edellä esiteltyjen selvitysten tuloksia hyödyntäen. Lisäksi lautakunta painottaa että koulujen oppilaita ja oppilasneuvostoja pitää kuulla ja osallistaa suunnitteluprosesseissa. Tämän lisäksi sijainnin valinnassa ja pihasuunnittelussa tulee huomioida liikunta oppimisen välineenä, lasten ja asukkaiden osallistaminen, koulutiloihin sijoittuva kasvava esiopetuksen lapsimäärä ja vaikutus syrjäytymisen ehkäisyyn.

Tätä lausuntoehdotusta on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

Käsittely

18.12.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Martina Harms-Aalto: Lisäksi lautakunta painottaa että koulujen oppilaita ja oppilasneuvostoja pitää kuulla ja osallistaa suunnitteluprosesseissa. Tämän lisäksi sijainnin valinnassa tulee huomioida.....
(tämä on siis lisälause 11. kohtaan)

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Martina Harms-Aallon tekemän ja Pia Pakarisen kannattaman vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

mauno.kemppi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.11.2018 § 222

HEL 2018-009103 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää valtuustoaloitteessa esitettyä koulujen pihojen tarjonnan kartoitusta ja sen pohjalta laadittavaa kehittämissuunnitelmaa yhteistyössä toimialojen välillä hyvänä asiana.

Liikkumisen puutteesta on tullut keskeinen terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä heikentävä tekijä kaiken ikäisillä. Vaikka liikunta on suhteellisen suosittu vapaa-ajan harrastus, arkielämästä on samanaikaisesti tullut istuvaa. Luontainen liikkuminen on vähentynyt olennaisesti.

Vain noin kolmannes peruskouluikäisistä lapsista ja nuorista täyttää ikäryhmälleen asetetut liikuntasuosituksot, alakoulussa osuus on noin 40 % ja yläkoulussa noin 15 %. Kouluikäiset lapset ja nuoret viettävät valvellaoloajastaan noin 7,5 tuntia paikallaan joko istuen tai makuulla. Liikunta ja liikkuminen vähenevät ratkaisevasti iän myötä: yläkoululaiset harrastavat ja liikkuvat vähiten ja istuvat eniten. Edes kaikki säännöllistä, ohjattua liikuntaa harrastavat lapset eivät liiku terveytensä kannalta riittävästi.

Liian vähäisen liikkumisen seuraukset ovat vakavia. Liikkumisen puute on maailmanlaajuisesti jo neljänneksi yleisin taustatekijä pitkäaikaissairauksien aiheuttamiin kuolemantapauksiin. Muita seurauksia ovat muun muassa fyysisen kunnan ja toimintakyvyn heikkeneminen, tuki- ja liikuntaelinongelmat, ylipaino, tyypin 2 diabetes, sydän- ja verisuonisairaudet sekä mielenterveys- ja uniongelmat. Liikkumattomuuteen kytkeytyvien kansantaloudellisten kustannusten on arvioitu Suomessa olevan vuosittain vähintään 3,2 miljardia euroa.

Arki- ja hyötyliikkumisen lisääminen on mahdollista kehittämällä niitä arkiympäristöjä, joissa ihmiset elävät. Näistä merkittävimpiä ovat julkinen tila, julkinen liikenne, varhaiskasvatus, koulu, työpaikat ja vanhuspalvelut. [Tutkimusviitteet liikkumisohjelman projektisuunnitelmasta: ks. mm. Helajärvi Harri, Lindholm Harri, Vasankari Tommi ja Heinonen Olli J. (2015); Husu, Pauliina (ym.) (2018).; Itkonen Hannu, Lehtonen Kati ja Aarresola Outi. (2018); Kokko Sami & Mehtälä Anette (toim.) (2016).; Vasankari Tommi & Kolu Päivi (toim) (2018); World Health Organization (2017).]

Koulupihojen kehittämisessä liikkumiseen ja toiminnallisiin leikkeihin innostaviksi on nähty monenlaista hyötyä. Piha on keskeinen liikkumisympäristö koululaisten arkipäivissä ja iltapäivätoiminnassa. Koulujen pihojen monimuotoisuus lisää osaltaan myös asuinalueiden viihtyisyyttä. Monikäyttöiset koulujen pihat voivat parhaimmillaan olla hyvinkin kiinnostavia kaupunkitiloja asuinalueiden arkiympäristöissä ja lisätä sellaisina kaupunginosien elävyyttä, omaleimaisuutta ja turvallisuutta. Helposti saavutettavina, avoimina lähiliikunta- ja leikkipaikkoina koulujen pihat edistävät myös asukkaiden yhdenvertaisuutta ja luovat edellytyksiä asukkaisen omatoimiselle liikkumiselle, kohtaamiselle ja hyvinvoinnille.

Kaupunkistrategian mukaan ”kaupunkiympäristöä sekä liikunta- ja kulttuuritarjontaa kehitetään liikkumiseen ja arkiaktiivisuuteen kannustavaksi tasapuolisesti eri kaupunginosissa. Lapsia ja nuoria liikutetaan yhä enemmän kiinteänä osana heidän arkeaan varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Kaupunkia suunnitellaan ja rakennetaan tavalla, joka ottaa erilaiset käyttäjät huomioon.”

Kaupunkistrategian kärkihankkeen, liikkumisohjelman, tavoitteena on saada kaupunkilaiset liikkumaan enemmän ja istumaan vähemmän. Päämääränä on, että liikkuminen Helsingissä on helppo, sujuva ja houkutteleva arjen valinta. Jo vähäisellä arki- ja hyötyliikkumisella on terveyttä ja hyvinvointia edistäviä vaikutuksia erityisesti niiden henkilöiden osalta, jotka liikkuvat vähän.

Koulujen pihojen tilannetta liikkumisen näkökulmasta on kartoitettu valtakunnallisesti kolmella tavalla. Kaikissa seuraavissa tiedonkeruissa Helsingin tilanne on kansallista keskiarvoa heikompi:

1. THL:n ns. TEA-viisari (Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kehittämä valtakunnallinen terveyden edistämisen aktiivisuuden mittari) vuosina 2014, 2016 ja 2018. Koululle suunnattu kysymys: Koulun piha on liikkumiseen innostava lähiliikuntapaikka, jota hyödynnetään myös koulupäivän ulkopuolella (Kyllä/ei). Helsingissä 69 prosenttia (valtakunnallisesti 77 %) kouluista vastasi kyllä vuonna 2018.
2. Etelä-Suomen aluehallintoviraston julkaisema opinnäytetyö vuodelta 2016, jossa Helsinki sai pisteet 1,97/4. Osa-alueina arvioitiin mm. pihan yleinen tila, kenttä, koripallokorit, jalkapallomaalit, keinut ja kiipeilytelineet. Arvio perustuu rehtorien itse antamaan pisteytykseen.
3. Liikkuva Koulu -ohjelman nykytilan arviointi, jonka kaikki ohjelmaan rekisteröityneet koulut täyttävät säännöllisesti. Nykytilan

arvioinnissa kouluja pyydetään mm. arvioimaan asteikolla 0–4, onko koulun pihalla pelialue ja riittävästi muita toiminnan paikkoja ja onko pihan virikkeellisyttä lisätty koulun omilla toimilla.

Helsingin kaupungilla on noin 100 hallinnollista koulua. Rakentamisohjelman mukaisesti perusparannushankkeisiin sisältyy myös kiinteistöön kuuluvan pihan perusparantaminen. Liikunta- ja leikkitarpeiden lisäksi suunnittelussa otetaan huomioon huollon tarpeet ja toimintojen integroiminen turvallisesti ja terveellisesti. Erityisesti osakorjauksin kunnostetuissa kouluissa sekä kohteissa, joiden elinkaaren mukainen todennäköinen perusparannus tulee ajankohtaiseksi talousarvion kymmenen vuoden suunnitelmakauden jälkeen, voidaan tunnistaa sekä teknistä kunnostamista että erityisesti liikunta- ja leikkiolosuhteiden parantamista tarvitsevia pihvoja.

Liikkumishjelman toimenpiteeksi on kirjattu: ”Koulujen pihvoja kehitetään liikkumiseen innostaviksi. Pihojen toiminnallisuus ja monikäyttöisyys kartoitetaan hyödyntämällä mm. Etelä-Suomen Aluehallintoviraston koulupihojen kartoitusta ja Liikkuva Koulu -ohjelman koulujen nykytilan arviointia. Kunnostustoimenpiteistä tehdään aikataulutettu suunnitelma, jossa huomioidaan välituntiliikkumisen, oppituntien, iltapäivätoiminnan ja harrastuskäytön tarpeet sekä lasten, nuorten ja perheiden omatoimimisen käytön edellytykset myös koulupäivien ulkopuolella. Kymmenen koulunpihan liikkumisolosuhteita parannetaan vuodelle 2019 myönnetyllä lisärahoituksella.” Tämän toimenpiteen toteuttaminen vastaisi suurelta osin aloitteessa esitettyihin tavoitteisiin. Näiden toimenpiteiden vaatimien resursoinnin ja investointien lisäksi tulee varautua käyttötalouden ylläpitokustannuksiin.

Selvitys koulupihojen liikunnallisuuden tilasta on mahdollista laatia jo olemassa olevien tiedonkeruiden (TEA-viisari, Liikkuva koulu -nykytilan arviointi ja AVI-selvitys) sekä kaupungin toimialoilla olevan muun tiedon perusteella. Myös koululaisilta itseltään on kysytty näkemyksiä koulujen liikunnallisuuden tilasta mm. LIITU-tutkimuksessa 2018, ja jonka tulokset raportoidaan myöhemmin. Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on tuottanut kaupunkilaisprofili-työkalun, jota voidaan soveltaa erityisesti liikkumisen esteiden ja motivaatioiden kartoitukseen.

Selvityksen perusteella laaditaan kunnostustoimenpiteiden aikataulutettu suunnitelma, jossa huomioidaan toteutettavien parannustöiden alueellinen kattavuus ja tasapuolisuus. Alueelliset lähiliikuntapaikat ja leikkipuistot sekä niiden kunto ja monipuolisuus tulisi kartoittaa myös tässä yhteydessä, sillä yhdessä koulujen pihojen kanssa ne muodostavat monille kaupunkilaisille merkittävän arkiliikkumisolosuhteiden verkoston Helsingissä. Tämä kartoitus ja sen avulla tehtävä kehittämissuunnitelma tulisi toteuttaa kulttuurin ja vapaa-ajan, kasvatuksen ja koulutuksen

sekä kaupunkiympäristön toimialojen yhteistyönä. (Kartoitus vastaisi toteutuessaan myös liikuntapaikkojen ja leikkipuistojen kartoitus- ja kehittämissuunnitelmaa koskevassa valtuustoaloitteessa esitettyihin tavoitteisiin.)

Helsingin liikuntapaikkojen alueellisesta saavutettavuudesta ja optimaalisesta sijainnista on tehty pitkän aikavälin tarkastelu vuonna 2017 (Liikuntapaikkojen saavutettavuus ja optimaaliset sijainnit Helsingissä pitkän aikavälin tarkasteluna, Karvinen 2017; Pro Gradu –tutkielma Helsingin yliopisto, aluetiede). Selvityksessä on mukana myös koulujen piholla olevia lähiliikuntapaikkoja. Selvitystä täydennetään yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa korttelitalojen ja päiväkotien pihojen sekä rakentamishjelman mukaisesti suunniteltavien hankkeiden osalta. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala työstää tältä pohjalta liikuntapalveluiden olosuhteiden selvitystä, joka tuottaa lisää tietoa mm. erilaisten liikkumisolosuhteiden alueellisesta kattavuudesta ja saavutettavuudesta.

Näitä tarkasteluja voitaisiin hyödyntää tehtävässä koulujen pihojen kunnostussuunnitelmassa sekä kymmenen koulunpihan valinnassa, jotta niissä tulisi huomioiduksi myös alueellinen kattavuus ja saavutettavuus pidemmällä aikavälillä. Kunnostettavat koulujen pihat tulisi valita toimialojen yhteistyönä kaikkien edellä esiteltyjen selvitysten tuloksia hyödyntäen.

Käsittely

27.11.2018 Ehdotuksen mukaan

Esityslistalle merkityn esittelijän Tarja Loikkasen ollessa poissa kokouksesta asian esittelijänä toimi Petteri Huurre.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 040 726 2623
miika.paajala(a)hel.fi

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö (Kasko), puhelin: 040 7799 579
mauno.kemppi(a)hel.fi

Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, Rya Rakennetun omaisuuden hallinta (Kymp), puhelin: 040 1781 575

jarmo.raveala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 74

V 13.2.2019, Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite harrastus- ja liikuntapaikkojen sukupuolineutraaleista pukeutumistiloista

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nelli Ruotsalainen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kartoittaa, miten sukupuolen moninaisuuden huomioiminen toteutuu sen ylläpitämien harrastus- ja liikuntapaikkojen intiimitiloissa. Kartoituksen perusteella laaditaan yhteenveto siitä, min-kälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla pukeutumis-, peseytymis- ja wc-tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan ja tasa-arvotoimikunnan lausunnot.

Tilankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta, joka kieltää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän. Kaupungin hallinnassa olevien kiinteistöjen tulee tarjota terveelliset ja turvalliset puitteet palvelujen asiakaslähtöiselle järjestämiselle. Pääsääntöisesti kaupungin kaikissa tiloissa on jo nyt esteettömyyssäännösten perusteella ainakin yksi sukupuolineutraali wc, mutta nämä on tarkoitettu ensisijaisesti liikuntaesteisille.

Tasa-arvotoimikunta on lausunnossaan korostanut, että avoimen, tasa-arvoisen ja toimivan kaupungin rakentamisessa on tärkeää, että kaikki yhteiset ja julkiset tilat ovat myös todellisuudessa avoimia kaikkia sukupuolia edustaville kaupunkilaisille. Asia on erityisen merkittävä sukupuolivähemmistöihin kuuluvien lasten ja nuorten näkökulmasta, ja tilojen muuttaminen parantaisi muutoin helposti marginaaliin jäävien mahdollisuuksia osallistua tasa-arvoisesti kaupungin tarjoamiin vapaa-ajan palveluihin.

Myös kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan pitänyt kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten sukupuolen moninaisuuden huomioiminen toteutuu ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voitaisiin muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Kulttuuripalvelut toimivat useissa eri-ikäisissä rakennuksissa, joiden ratkaisut kuvastavat oman aikansa ajattelua. Useamman käyttäjän wc- ja pukeutumistilat on pääsääntöisesti sukupuolitettu, mutta yksittäisvesat voivat olla sukupuolineutraaleja. Esteettömyysvaatimusten takia kaikissa tiloissa on myös isompia yksittäisvessoja pyörätuolinkäyttäjien, pienten lasten perheiden ja muiden enemmän tilaa ja/tai yksityisyyttä tarvitsevien kävijöiden käyttöön. Nämä wc:t ovat sukupuolineutraaleja ja niitä voidaan tarvittaessa käyttää myös pukuhuoneina. Kulttuuriharrastukset eivät yleensä edellytä perusteellista vaatteidenvaihtoa.

Liikuntaharrastuksissa sen sijaan pukeutuminen ja peseytyminen vaatii suurempia tiloja, joten sukupuolineutraalien tilojen toteuttaminen on vaativampaa sekä taloudellisesti että käytössä olevien tilojen rajallisuuden vuoksi. Itäkeskuksen uimahallissa sukupuolineutraalit tilat saatiin kuitenkin aikaan syyskuussa 2018 avaamalla aiemmin vain vauvaperheiden käytössä ollut tila myös sukupuolivähemmistöjen käyttöön.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rakennushankkeista esimerkiksi keskustakirjasto Oodin asiakas-wc-tiloista valtaosa on sukupuolineutraaleja eikä niiden ovissa ole sukupuolitunnuksia. Tanssin talon uudisrakennuksen wc-tiloja suunnitellaan samoin. Uudessa kaupunginmuseossa wc:t ovat pääosin kaikille yhteisiä. Sukupuolineutraalit wc-tilat on toteutettu myös mm. Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa, jossa sukupuolittain jaotellut ryhmä-wc:t muutettiin yksittäisvessoiksi.

Wc- ja peseytymistilojen sekä pukuhuoneiden tilamuutoksia arvioidessa tulee huomioida tiloihin vaadittavat muutostyöt ja niistä syntyvät kustannukset. Wc-, pukuhuone- ja peseytymistilat sijaitsevat usein samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot on kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Ensi vuonna julkaistavassa kiinteistöstrategiassa on yhtenä linjauksena tilankäytön tehostaminen eikä tilojen kokonaismäärän tulisi kasvaa nykyisestä.

Toisaalta innovatiivisilla tilaratkaisuilla voidaan edistää intiimitilojen muuttamista kaikki sukupuolet huomioiviksi: esteettömät sukupuolineutraalit wc-tilat voidaan varustella niin, että ne toimivat myös peseytymistiloina ja näin palvelevat asiakkaita sukupuolesta riippumatta. Koulujen ja muiden julkisten tilojen yksittäisvessat on mahdollista muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi yksinkertaisilla uudelleenmerkinnöillä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite
- 2 Tasa-arvotoimikunnan lausunto 20.12.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 22.01.2019 § 25

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta sekä käytettävyydestä. Kaupungin hallinnassa olevien kiinteistöjen tulee tarjota terveelliset ja turvalliset puitteet palvelujen asiakaslähtöiselle järjestämiselle. Kaupungin ensi vuonna julkaistavassa kiinteistöstrategiassa on

myös yhtenä strategisena linjauksena määritelty tilankäytön tehostaminen, eikä tilojen kokonaismäärän tulisi kasvaa nykyisestä.

Tilankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta, joka kieltää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän. Kaupunki on toteuttanut sukupuoli-neutraalit wc-tilat muun muassa keskustakirjasto Oodissa ja Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa, jossa sukupuolittain jaotellut ryhmäkäymälät muutettiin yksittäisiksi vessaeriöiksi. Esteettömyyssäännös myös takaa sen, että lähes kaikissa kaupungin tiloissa on jo nyt ainakin yksi sukupuolineutraali wc.

Intiimitilojen muuttaminen kaikki sukupuolet huomioiviksi voi johtaa kustannusvaikutuksiin. Wc- ja peseytymistilojen sekä pukuhuoneiden tilamuutoksia arvioidessa tulee huomioida tiloihin vaadittavat muutostyöt ja niistä syntyvät kustannukset. Wc-, pukuhuone- ja peseytymistilat sijaitsevat usein myös samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot ovat kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Toisaalta innovatiivisilla tilaratkaisuilla voidaan edistää intiimitilojen muuttamista kaikki sukupuolet huomioiviksi: esteettömät sukupuolineutraalit wc-tilat voidaan varustella niin, että ne toimivat myös peseytymistiloina ja näin palvelevat henkilöitä sukupuolesta ja sukupuolen ilmaisusta riippumatta. Kouluissa wc-tilat ovat taas usein yksittäisiä vessaeriöitä, joten uudelleenmerkinnöillä on mahdollista muuttaa wc-tilat kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Käsittely

22.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Kannattaja: Silvia Modig

1 äänestys

28.01.2019

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Jaa-äännet: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen

Ei-äännet: 10

Eveliina Heinäluoma, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Poissa: 1

Kaisa Hernberg

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mai Kivelän vastaehdotuksen äänin 10-2 (1 poissa).

15.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Lotta Hakanpää, projektiasiantuntija: 310 21397
lotta.hakanpaa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.12.2018 § 228

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa valtuutettu Nelli Ruotsalaisen ym. valtuustoaloitteessa esitetyn kartoituksen ja yhteenvedon tekemistä harrastus- ja liikuntapaikkojen intiimitilojen muuttamisesta kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Aloitteessa viitataan myös kaupunginvaltuustossa 3.5.2017 hyväksytyyn kaupunginhallituksen lausuntoon valtuutettu Anna Vuorjoen 16.11.2016 valtuustoaloitteesta, johon on kirjattu periaate pyrkiä sukupuolineutraaleihin WC-tiloihin kaupungin korjaus- ja uudisrakennushankkeissa.

Valtuutettu Ruotsalaisen aloitteen intiimitiloilla tarkoitetaan harrastus- ja liikuntapaikkojen pukeutumis-, peseytymis- ja WC-tiloja. Nämä tilat on aiemmin toteutettu valtaosin sukupuolinormatiivisesti, joten ne on jaettu stereotyyppisen olettaman mukaan miesten ja naisten tiloiksi huomioimatta sukupuolivähemmistöjä.

Lain miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 7 §:ssä on kielletty sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan henkilön kokemusta omasta sukupuolestaan ja sukupuolen ilmaisulla sukupuolen tuomista esiin pukeutumisella, käytöksellä tai muulla vastaavalla tavalla. Esimerkiksi sukupuolitunnukset WC-tilojen ovilla voidaan nähdä sekä perinteisinä sosiaalisina normeina että tilan omistajan määräyksinä tilan käyttäjille, ja norminvastaisen WC:n valitsemisesta voi seurata muiden paheksuntaa.

Pääsääntöisesti kaupungin kaikissa tiloissa on jo nyt esteettömyyssäännösten perusteella ainakin yksi - vain yhden henkilön käytössä oleva - sukupuolineutraali WC, mutta nämä WC:t on tarkoitettu liikuntaesteisille. Vastaavissa muissa tiloissa neutraalius voidaan saavuttaa yksinkertaisesti poistamalla sukupuolitunnukset WC-tilojen ovilta.

Liikuntatiloissa pukeutumis- ja peseytymistilojen koko on melko suuri, mistä johtuen tällaisten muutosten toteuttaminen voi olla haasteellista sekä taloudellisesti että käytössä olevien tilojen rajallisuuden vuoksi. Itäkeskuksen uimahallissa sukupuolineutraalit tilat saatiin kuitenkin aikaan syyskuussa 2018 avaamalla aiemmin vain vauvaperheiden käytössä ollut tila myös sukupuolivähemmistöjen käyttöön.

Liikuntatiloissa ei ole edellä mainittua Itäkeskuksen uimahallia lukuun ottamatta tehty toiminnallisia perusparannustöitä pukeutumis-, peseytymis- ja WC-tiloissa vuosina 2017–2018.

Kulttuuripalvelut toimivat useissa eri-ikäisissä rakennuksissa, joiden ratkaisut kuvastavat oman aikansa ajattelua. Usein niissä on tarjolla sekä sukupuolitettuja että neutraaleja WC-tiloja. Useamman kävijän WC-tilat on säännönmukaisesti sukupuolitettu, mutta yksittäisvessat voivat olla sukupuolineutraaleja. Uudessa kaupunginmuseossa toiletit ovat pääosin kaikille yhteisiä. Esteettömyysvaatimusten takia kaikissa tiloissa on myös isompia yksittäisvessoja pyörätuolinkäyttäjien, pienten lasten perheiden ja muiden enemmän tilaa ja/tai yksityisyyttä tarvitsevien kävijöiden käyttöön. Nämä vessat ovat sukupuolineutraaleja ja niitä voidaan tarvittaessa käyttää pukuhuoneina. Kulttuurikohteiden harrastukset eivät yleensä edellytä perusteellista vaatteidenvaihtoa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rakennushankkeista esimerkiksi keskustakirjasto Oodin asiakas-wc-tiloista valtaosa on sukupuolineutraaleja. Niiden ovissa ei ole sukupuolitunnuksia. Lisäksi myös henkilökun-

nan pukuhuone- ja suihkutiloissa huomioidaan kaikki sukupuolet. Tanssin talon suunnittelussa on myös lähdetty siitä, että uudisrakennuksen wc-tilat ovat sukupuolineutraaleja. Hanke ei ole vielä rakennuslupavaiheessa.

Käsittely

18.12.2018 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä 12:n esityksen kokouksen kolmantena asiana.

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että sukupuolten tarve yksityisyyteen huomioidaan jatkossakin.

Mika Ebelingin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mika Ebeling jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavilla perusteilla:

Yleensä pyritään siihen, että ajattelumme on totuudenmukaista. Jos ajattelumme on tosiasioiden vastaista, pyrimme korjaamaan ajattelumme. Pyrimme myös auttamaan toisia ymmärtämään asiat totuudenmukaisesti.

Jos esim. 170 cm pitkä nuori nainen painaa 30 kg ja kokee olevansa läski, niin mitä me teemme? Ohjaammeko hänet rasvaimuun, jotta hän pääsee läskeistään eroon, vai toteammeko ystävällisesti, ettei hän on lainkaan läski, pikemminkin aliravittu?

Jos taas joku ihminen kokee olevansa amputoitu ihminen amputoimattomassa ruumiissa, niin ohjaammeko tämän ihmisen amputoitavaksi, vai yritämmekö auttaa häntä muuten?

Kuten Transtukipisteen sivuilta näemme, siellä propagoidaan ajatusta, että sukupuoli ei olisi biologinen tosiasia, vaan asia, jossa ajattelumme ei tulisikaan pyrkiä totuudellisuuteen, vaan jossa tosiasiat muuttuisivat ajattelumme mukaan.

Tähän kielipeliin ei pidä mennä mukaan. Tämän kielipelin voi nähdä myös uskontona, valheellisena uskontona, jota yritetään pakkoistuttaa kaikille. Tähän ei tule suostua.

Riippumatta siitä, millaisia ajatuksia ihmisen päässä liikkuu, pisuaarit soveltuvat niille, joilla on miehen ulkoiset sukupuolielimet, mutta niille, joilla on naisen ulkoiset sukupuolielimet, ne eivät sovi. Naisten pitää päästä istumaan pissatakseen.

Yhteiskunnan ei pidä haaskata rahaansa transuskonnon levittämiseen.

27.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 040 551 7335
tuula.haavisto(a)hel.fi

§ 75

V 13.2.2019, Valtuutettu Atte Harjanteen aloite liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä

HEL 2018-006850 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Atte Harjanteen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Reetta Vanhanen: Kaupunginhallitus palauttaa asian uudelleen valmisteluun siten, että aloitteessa esitetyn suunnitelman valmistelu aloitetaan osana päästövähennysohjelman toteuttamista. Tavoitteeksi asetetaan 50 % vähennys vuoteen 2025 mennessä. Suunnitelmassa on huomioitava eri toimialojen erilaiset mahdollisuudet vähentää liha- ja maitotuotteiden kulutusta.

Perustelut:

Aloite toteuttaa kaupungin päästövähennysohjelman seuraavia tavoitteita:

96. Lisätään kasvisruoan osuutta kouluissa ja päiväkodeissa. Sekä kouluruokasuositus että varhaiskasvatuksen ruokailusuositus kannustavat lisäämään kasvisruokaa ja molempien pohjana ovat kansalliset ravitsemussuositukset.

107. Kehitetään olemassa olevia ja käyttöön otetaan uusia hankintakriteerejä Helsingin kaupungin hankintoihin huomioiden elinkaari, kiertotalous ja ilmastonäkökulma paremmin.

108. Tunnistetaan kasvihuonekaasupäästöjen ja kiertotalouden kannalta merkittävät hankinnat ja kehitetään päästölaskentaa, elinkaarimalleja ja ilmastovaikutusten arviointia näihin hankintoihin. Tehdään hankintojen vaikuttavuuden arviointia ympäristönäkökulmasta.

109. Lisätään yritysysteistyötä tekemällä erilaisia kokeiluja ja yhteistyöpilotteja sekä haetaan rahoitusta innovatiivisten hankintojen toteuttamiseen ilmastopäästöjen vähentämiseksi.

Kannattaja: Ozan Yanar

Äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.01.2019

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
EI-ehdotus: Reetta Vanhasen palautusehdotus

Jaa-äännet: 9

Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 6

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 9 - 6.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Atte Harjanteen valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Atte Harjanne ja 22 valtuutettua esittävät aloitteessaan, että ilmastonmuutos on merkittävimpiä uhkia ihmisten hyvinvoinnille ja ympäristölle. Aloitteessa todetaan mm, että Helsinki on strategiassaan linjannut ottavansa vastuunsa ilmastonmuutoksen torjunnassa vakavasti. Aloitteessa todetaan, että yksi merkittävimmistä ilmastonpäästöjen aiheuttajista on ruoantuotanto ja sillä on myös suuria vaikutuksia ympäristöön ja eläinten hyvinvointiin. Edellisten vaikutusten hillitsemiseksi voidaan vaikuttaa vähentämällä eläinperäisten tuotteiden osuutta ravinnosta. Aloitteessa todetaan myös, että kaupungin päästövähennystä koskevassa toimenpideohjelmassa esitetään kuitenkin vain yleinen suositus kasvisruokaan ilman konkreettisia toimia ja tavoitteita.

Aloitteessa esitetään, että kaupunki ottaa tavoitteeksi puolittaa liha- ja maitotuotteiden kulutuksen kaupunkikonsernissa vuoteen 2025 men-

nessä ja että tavoitteen tukemiseksi valmistellaan kaupunkikonsernin kattava suunnitelma ja ohjeistus.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lausunnossaan (30.10.2018 § 232), että varhaiskasvatuksen ja opetuksen ruokalista- ja ateriasuunnittelua ohjaavat voimassa olevat asiakasryhmäkohtaiset ravitsemussuositukset, kuten Terveyttä ja iloa ruoasta -varhaiskasvatuksen ruokailusuositus (VRN 2018), Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus (VRN 2017) ja Suomalaiset ravitsemussuositukset (VRN 2014).

Helsingin kouluissa, lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa on syyslukukaudesta 2007 tarjottu päivittäin ateriovaihtoehtoja. Liha- tai kalapääruoan rinnalla on kasvispääruokavaihtoehto. Viikoittainen kasvisruokapäivä tuli kaikkiin opetuksen toimipisteisiin alkuvuodesta 2011. Ateriovaihtoehtoja lisäkkeineen ovat ruokailijoiden vapaassa otossa. Vegaaneille on tarjottu päivittäin lämmin ateriakokonaisuus lukuvuodesta 2003–2004, varhaiskasvatuksessa kevästä 2018. Varhaiskasvatuksessa on myös viikoittain kasvisruokapäivä.

Nykyisin mm. Palvelukeskus Helsingin (palvelukeskusliikelaitos) kuuden viikon kiertävällä kouluruokalistalla on 30 päivän aikana kasvispääruokia 59,3 %, lihapääruokia 30,5 % ja kalapääruokia 10,2 %. Kalkkuna tai broileria on lihapääruoista 8,5 % ja punaista lihaa (sika ja/tai nauta) 22 %. Kalapääruoka on kasvispääruoan rinnalla kerran viikossa.

Ruokalistojen ja aterioiden suunnittelu tehdään yhteistyössä palveluntuottajien kanssa. Palvelukuvauksissa on määritelty mm. ruokalistojen ja aterioiden suunnittelun periaatteet, laatu ja sisältö. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjänä niiden määrittelystä. Palveluntuottajat vastaavat ruokapalvelujen tuottamisesta, elintarvikkeiden hankinnasta, ruoan valmistuksesta ja ruoan tarjoilusta.

Palveluntuottajat ovat kehittäneet toimialan pyynnöstä uusia proteiinipitoisia raaka-aineita sisältäviä ja lihaa sekä maitotaloustuotteita korvaavia kasvispohjaisia ravitsemuksellisesti täysipainoisia ruokalajeja esimerkiksi nyhtökaurasta, härkiksestä sekä soija- ja kaurajuomavalmistuksista.

Maito- ja lihatuotteiden käytön puolittaminen vuoteen 2025 edellyttää korvaavien uusien ja voimassa olevien ravitsemussuositusten mukaisen suurkeittiövalmistukseen soveltuvien proteiinipitoisten kasvisraaka-aineiden nykyistä laajempaa saatavuutta ja niistä kehitettyjen ruokalajien mieluisuuden ja hyväksyttävyyden varmistamista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa lausunnossaan (25.9.2018 § 241) muun muassa, että sosiaali- ja terveystoimialalla on sitouduttu noudattamaan kansallisia sekä erityisryhmiä koskevia ravitsemussuosituksia. Suomalaisten ravitsemussuosituksien 2014 mukaan terveyttä edistävä ruokavalio sisältää runsaasti kasvikunnan tuotteita, kalaa, kasviöljyjä, pähkinöitä, siemeniä sekä rasvattomia ja vähärasvaisia maitovalmisteita. Ravitsemussuosituksien pohjautuvat perusteelliseen tieteelliseen selvitystyöhön ja niiden tavoitteena on terveyden edistämisen lisäksi ympäristön kannalta mahdollisimman kestävä ruokavalio. Sosiaali- ja terveystoimialan ruokapalveluja järjestettäessä tulee huomioida myös asiakkaan erityistarpeet esim. ikääntyessä ja sairastaessa.

Ravitsemussuosituksissa otetaan huomioon suomalainen ruokakulttuuri ja tottumukset, joissa maitovalmisteet ovat osana. Maitovalmisteet ovat hyviä proteiinin, kalsiumin, jodin ja monien vitamiinien lähteitä ja maitovalmisteille on annettu päivittäiset määräsuosituksien. Rasvattomien ja vähärasvaisten maitovalmisteiden runsas käyttö on tutkimusten mukaan yhteydessä mm. pienempään kohonneeseen verenpaineeseen, aivohalvaukseen ja tyypin 2 diabeteksen riskiin. Runsaiden hyötyjen ohella maitovalmisteiden ilmastokuorma on suuri. Nestemäiset maitovalmisteet on mahdollista korvata kasviperäisillä kalsiumilla ja D-vitamiinilla täydennetyillä elintarvikkeilla, kuten esimerkiksi soija- tai kaurajuomilla. Kestävän kehityksen kannalta kotimaisista raaka-aineista jalostetut tuotteet ovat suositeltavampia.

Liha kuuluu osana suomalaisiin ravitsemussuosituksiin, koska se on maidon, kalan ja kananmunan ohella hyvä proteiinin lähde ja siinä on erityisen runsaasti hyvin imeytyvää rautaa. Lihavalmisteille ja punaiselle lihalle (naudan-, lampaan- ja sianliha) on ravitsemussuosituksissa annettu käytön enimmäismääräsuosituksia johtuen niiden runsaan käytön haitallisista terveysvaikutuksista. Punaisen lihan osalta suositellaan valitsemaan vähärasvaisia laatuja tai korvaamaan se siipikarjan lihalla, lihavalmisteista suositellaan vähärasvaisia ja -suolaisia laatuja. Erityisesti punaisen lihan ja siitä tehtyjen valmisteiden käytön vähentäminen on perusteltua myös ilmaston kannalta. Riistan lihan käytön ja terveyden välisistä yhteyksistä ei ole saatavilla riittävää tutkimusnäyttöä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasvisten osuutta ja houkuttelevuutta ruokavaliossa voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastomuutosta. Ruoan ilmastovaikutuksia vähennettäessä keskeistä on myös ruokahävikin pienentäminen, energiatehokkuuden lisääminen sekä kauden mukaisten ja lähialueella tuotettujen raaka-aineiden huomioiminen ruokalistasuunnittelussa ja ruokapalvelujen toteutuksessa.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta on lausunnossaan (23.8.2018 § 31) todennut muun muassa, että palvelukeskusliikelaitos toimii yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden mukaan palvelukeskus tuottajana tuottaa palvelut. Ruokavaihtoehtoja kehitetään yhteistyössä toimialojen kanssa huomioiden kaupungin, toimialojen ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta toteaa lausunnossaan myös, että kasvisruoan suosio on kasvanut hyvän kehitystyön tuloksena. Lausunnossa todetaan, että on mahdollisuuksia siihen, että etenkin lihapiitoisuutta voidaan vielä vähentää nykyisestään. Aloitteen ehdotusta puolittaa kulutus vuoteen 2025 mennessä pidetään hyvin haasteellisena, ellei alan kehityksessä tule markkinoille uusia korvaavia tuotteita, jotka vastaavat ravitsemussisällöltään suosituksia eri asiakasryhmille.

Kaupunginkansliassa on osana hankintojen kehittämistä tehty pitkään työtä kestävien ja ympäristömyönteisten hankintojen edistämiseksi ja tavoitteena on vähentää energian ja materiaalien käyttöä sekä haitallisia ympäristövaikutuksia tuotteen tai palvelun koko elinkaaren aikana. Näitä tavoitteita edistetään markkinavuoropuhelulla ja yhteistyöllä toimittajien kanssa. Kaupunki on myös osallistunut aktiivisesti kansallisen ekohankintaverkoston toimintaan, tehnyt pohjoismaisten kaupunkien kanssa yhteistyötä ja osallistunut ICLEIn Procura+ -hankkeeseen, jossa kokemusten vaihto ja hankintojen ympäristöosaamisen lisääminen ovat olleet keskiössä.

Maito- ja lihatuotteiden kilpailutuksessa esim. syksyn 2018 koulujen ja päiväkotien elintarvikekilpailutuksessa on margariineille ja pakasteleivonnaisille käytetty ensimmäistä kertaa palmuöljykriteeriä (ympäristöllisesti ja sosiaalisesti kestäväällä tavalla tuotettu palmuöljy) ja samassa kilpailutuksessa on lihoille asetettu ensimmäistä kertaa kriteerejä liittyen eläinten hyvinvointiin ja terveyteen, salmonellavapauteen ja mikrobilääkkeiden käyttöön. Kaikki nämä vähimmäisvaatimuksina.

Kaupunginhallitus toteaa, että ruokahuollon järjestäminen kuuluvat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali- ja terveystoimialan toimivaltaan. Kaupunginhallitus hyväksyi (Khs 10.12.2018) Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman ohjeellisena asiakirjana käynnistämään tarvittavat toimenpiteet kaupunkistrategiassa 2017 - 2021 asetettujen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Ko. toimenpideohjelman toimenpiteessä 96 todetaan: "Lisätään kasvisruoan osuutta kouluissa ja päiväkodeissa. Sekä kouluruokasuositus että varhaiskasvatuk-

28.01.2019

sen ruokailusuositus kannustavat lisäämään kasvisruokaa ja molempien pohjana ovat kansalliset ravitsemussuositukset."

Kaupunkitasoiselle liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamista koskevalle suunnitelmalle ja ohjeelle ei ole tarvetta, koska Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma asiakirja ohjaa ruokahuollon järjestämistä ko. tavoitteen suuntaisesti. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä sosiaali- ja terveystoimialan tulee ottaa ko. toimenpideohjelma huomioon.

Hallintosäännön 30 luvun §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Atte Harjanteen valtuustoaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Palvelukeskusliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 35

HEL 2018-006850 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.01.2019

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Maria Ohisalonn ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 30.10.2018 § 232

HEL 2018-006850 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ruokalistojen ja aterioiden suunnittelu tehdään yhteistyössä palveluntuottajien kanssa. Palvelukuvauksissa on määritelty mm. ruokalistojen ja aterioiden suunnittelun periaatteet, laatu ja sisältö. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäjänä niiden määrittelystä. Palveluntuottajat vastaavat ruokapalvelujen tuottamisesta, elintarvikkeiden hankinnasta, ruoan valmistuksesta ja ruoan tarjoilusta.

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen ruokalista- ja ateriasuunnittelua ohjaavat voimassa olevat asiakasryhmäkohtaiset ravitsemussuositukset, kuten Terveyttä ja iloa ruoasta -varhaiskasvatuksen ruokailusuositus (VRN 2018), Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus (VRN 2017) ja Suomalaiset ravitsemussuositukset (VRN 2014).

Suosittelun mukainen terveyttä edistävä ruokavalio sisältää runsaasti kasvikunnan tuotteita, kalaa, kasvisrasvoja ja -öljyjä ja vähärasvaisia maitovalmisteita. Ravitsemussuosittelun tavoitteena on terveyden edistämisen lisäksi myös ympäristön kannalta kestävä ruokavalio. Lasten ja nuorten ruokapalveluissa on ravitsemuslaadun lisäksi keskeistä, että ateriat ja ruokalajit ovat vaihtelevia, syömään houkuttelevia, tunnistettavia ja mieluisia. Ruokailijoiden ohjauksella vaikutetaan mm. ruokaan liittyviin asenteisiin, valintoihin ja säännölliseen ruokailurytmiin.

Toimialan eri asiakasryhmien aterioilla tarjotaan päivittäin vaihtelevasti ja monipuolisesti tuoreita juureksia, vihanneksia ja hedelmiä, ja ne ovat ruokailijoiden vapaasti otettavissa. Juurekset, vihannekset ja hedelmät tarjotaan pääsääntöisesti komponentteina ja paloina. Tarjoilutapa on lisännyt niiden menekkiä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen ruokasuosituksessa suositellaan ruokajuomaksi rasvatonta maitoa ja piimää lautasmallin mukaisesti. Maito on mm. hyvä proteiinin ja D-vitamiinin lähde. Suositusten mukaisesti toimialan ruokapalveluissa on vähennetty punaisen lihan ja lisätty valkoisen lihan käyttöä. Ruokien tuotekehityksen yhteydessä mietitään aina myös yksittäisten raaka-aineiden tarkoituksenmukaista käyttöä ruokalajeissa. Ravitsemussuosituksissa ja suunnittelussa otetaan kuitenkin huomioon myös suomalainen ruokakulttuuri ja tottumukset.

Nykyisin mm. Palvelukeskus Helsingin kuuden (6) viikon kiertävällä kouluruokalistalla on 30 päivän aikana kasvispääruokia 59,3 %, lihapääruokia 30,5 % ja kalapääruokia 10,2 %. Kalkkunaa tai broileria on lihapääruoista 8,5 % ja punaista lihaa (sika ja/tai nauta) 22 %, yhteensä lihapääruokia on 30,5 %. Kalapääruoka on kasvispääruoan rinnalla keran viikossa.

Helsingin kouluissa, lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa on syyslukukaudesta 2007 tarjottu päivittäin ateriavaihtoehtoja. Liha- tai kalapääruoan rinnalla on kasvispääruokavaihtoehto. Viikoittainen kasvisruokapäivä tuli kaikkiin opetuksen toimipisteisiin alkuvuodesta 2011. Ateriavaihtoehtoja lisäkkeineen ovat ruokailijoiden vapaassa otossa. Näin varmistetaan, että mahdollisimman moni ruokailija löytää päivittäin mieluisan vaihtoehdon. Vegaaneille on tarjottu päivittäin lämmin ateriakokonaisuus lukuvuodesta 2003 – 2004, varhaiskasvatuksessa kevästä 2018. Varhaiskasvatuksessa on myös viikoittain kasvisruokapäivä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruokapalvelujen ruokakasvatukseen kuuluu olennaisesti, että aikuiset ohjaavat ja rohkaisevat ruokailijoita ottamaan riittävästi tarjolla olevia aterianosia lautasmallin ja oman kulutuksen mukaan. Kouluissa, lukioissa ja oppilaitoksissa salaattipöydän monipuolinen valikoima on tarjolla linjastossa ennen lämpimiä aterianosia. Toimialan ruokapalvelut edistävät eri tavoin ruokailijoiden terveyttä ja hyvinvointia ja niiden tuottamisessa otetaan huomioon myös ekologiset vaikutukset. Lasten ja nuorten osallisuus ruokapalveluissa varmistaa ruokien hyväksyttävyyttä ja mieluisuutta (ruokaraadit, ravintolatoimikunnat, Sapere-menetelmä).

Palveluntuottajat ovat kehittäneet toimialan pyynnöstä uusia proteiinipitoisia raaka-aineita sisältäviä ja lihaa sekä maitotaloustuotteita korvaavia kasvispohjaisia ravitsemuksellisesti täysipainoisia ruokalajeja esimerkiksi nyhtökaurasta, härkiksestä, soija- ja kaurajuomavalmisteista.

Kasvisruokien suosio ja mieluisuus kasvaa uusien mieluisten ja monipuolisten ruokalajien kehittämisen, uudenlaisten proteiinipitoisten kas-

28.01.2019

visraaka-aineiden saatavuuden ja monipuolistumisen sekä ruokailijoiden ruokailutottumusten muuttuessa.

Maito- ja lihatuotteiden käytön puolittaminen vuoteen 2025 edellyttää kuitenkin, että korvaavien uusien ja voimassa olevien ravitsemussuositusten mukaisten suurkeittiövalmistukseen soveltuvien proteiinipitoisten kasvisraaka-aineiden nykyistä laajempaa saatavuutta ja niistä kehitettyjen ruokalajien mieluisuuden ja hyväksyttävyyden varmistamista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti siihen, että tehdyn valtuustoaloitteen tavoitteen tukemiseksi valmistellaan ja selvitetään kaupunkikonsernissa sitä koskeva suunnitelma ja ohjeistus siten, että ne varmistavat myös toimialan voimassa olevien ruokasuositusten toteutumisen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Airi Rintamäki, ruokapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86307
airi.rintamaki(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 25.09.2018 § 241

HEL 2018-006850 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Atte Harjanteen ym. valtuustoaloitteesta koskien liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamista vuoteen 2025 mennessä:

”Helsingin sosiaali- ja terveystoimialalla on sitouduttu noudattamaan kansallisia sekä erityisryhmiä koskevia ravitsemussuosituksia. Suomalaisen ravitsemussuositusten 2014 mukaan terveyttä edistävä ruokavalio sisältää runsaasti kasvikunnan tuotteita, kalaa, kasviöljyjä, pähkinöitä, siemeniä sekä rasvattomia ja vähärasvaisia maitovalmisteita. Ravitsemussuositukset pohjautuvat perusteelliseen tieteelliseen selvitystyöhön ja niiden tavoitteena on terveyden edistämisen lisäksi ympäristön kannalta mahdollisimman kestävä ruokavalio. Sosiaali- ja terveystoimialan ruokapalveluja järjestettäessä tulee huomioida myös asiakkaan erityistarpeet esim. ikääntyessä ja sairastaessa.

Ravitsemussuosituksissa otetaan huomioon suomalainen ruokakulttuuri ja tottumukset, joissa maitovalmisteet ovat osana. Maitovalmisteet ovat hyviä proteiinin, kalsiumin, jodin ja monien vitamiinien lähteitä ja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

maitovalmisteille on annettu päivittäiset määräsuositukset. Rasvattomien ja vähärasvaisten maitovalmisteiden runsas käyttö on tutkimusten mukaan yhteydessä mm. pienempään kohonneeseen verenpaineeseen, aivohalvauksen ja tyyppin 2 diabeteksen riskiin. Runsaiden hyötyjen ohella maitovalmisteiden ilmastokuorma on suuri. Nestemäiset maitovalmisteet on mahdollista korvata kasviperäisillä kalsiumilla ja D-vitamiinilla täydennetyillä elintarvikkeilla, kuten esimerkiksi soija- tai kaurajuomilla. Kestävän kehityksen kannalta kotimaisista raaka-aineista jalostetut tuotteet ovat suositeltavampia.

Liha kuuluu osana suomalaisiin ravitsemussuosituksiin, koska se on maidon, kalan ja kananmunan ohella hyvä proteiinin lähde ja siinä on erityisen runsaasti hyvin imeytyvää rautaa. Lihavalmisteille ja punaiselle lihalle (naudan-, lampaan- ja sianliha) on ravitsemussuosituksissa annettu käytön enimmäismääräsuosituksia johtuen niiden runsaan käytön haitallisista terveysvaikutuksista. Punaisen lihan osalta suositellaan valitsemaan vähärasvaisia laatuja tai korvaamaan se siipikarjan lihalla, lihavalmisteista suositellaan vähärasvaisia ja -suolaisia laatuja. Erityisesti punaisen lihan ja siitä tehtyjen valmisteiden käytön vähentäminen on perusteltua myös ilmaston kannalta. Riistan lihan käytön ja terveyden välisistä yhteyksistä ei ole saatavilla riittävää tutkimusnäyttöä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasvisten osuutta ja houkuttelevuutta ruokavaliossa voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastomuutosta. Ruoan ilmastovaikutuksia vähennettäessä keskeistä on myös ruokahävikin pienentäminen, energiatehokkuuden lisääminen sekä kauden mukaisten ja lähialueella tuotettujen raaka-aineiden huomioiminen ruokalistasuunnittelussa ja ruokapalvelujen toteutuksessa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ravitsemuksella on tärkeä merkitys yksilön hyvinvointiin ja terveyteen. Myös erityistilanteissa ja -tarpeissa on ensisijaisen tärkeää varmistua yksilön hyvän ravitsemuksen toteutumisesta. Kasvisten käytön lisääminen edistää terveyttä ja on suositeltavaa kaikissa sosiaali- ja terveystoimen asiakasryhmissä."

Käsittely

25.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sandra Hagman: Korvataan lausunnon toinen ja kolmas kappale seuraavilla muotoiluilla:

"Ravitsemussuosituksissa otetaan huomioon suomalainen ruokakulttuuri ja tottumukset. Ruokakulttuuri muuttuu ajassa, mistä syystä ilmastomuutoksen ajassa siihen on etsittävä ympäristön ja ilmaston kannalta kestäviä vaihtoehtoja. Suomalaisiin ravitsemussuosituksiin nykyisin kuuluvat maitovalmisteet ovat hyviä proteiinin, kalsiumin, jodin ja monien vitamiinien lähteitä, mutta runsaiden hyötyjen ohella niiden ilmastokuorma on suuri. Nestemäiset maitovalmisteet on mahdollista korvata kasviperäisillä kalsiumilla ja D-vitamiinilla täydennetyillä elintarvikkeilla, kuten esimerkiksi soija- tai kaurajuomilla. Kestävän kehityksen kannalta kotimaisista raaka-aineista jalostetut tuotteet ovat suositeltavampia.

Liha kuuluu osana suomalaisiin ravitsemussuosituksiin, koska se on hyvä proteiinin ja raudan lähde. Lihavalmisteille ja punaiselle lihalle (naudan-, lampaan- ja sianliha) on ravitsemussuosituksissa kuitenkin annettu käytön enimmäismääräsuosituksia johtuen niiden runsaan käytön haitallisista terveysvaikutuksista. Erityisesti punaisen lihan ja siitä tehtyjen valmisteiden käytön vähentäminen on perusteltua myös ilmastokannalta. Riistan lihan käytön ja terveyden välisistä yhteyksistä ei ole saatavilla riittävää tutkimusnäyttöä."

Kannattaja: jäsen Heidi Ahola

Vastaehdotus 2:

Jäsen Heidi Ahola: Korvataan lausunnon neljännessä kappaleessa virke "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasviksia ruokavalioon voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastomuutosta" virkkeellä "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että vähentämällä liha- ja maitotuotteiden käyttöä ja korvaamalla niitä kasvipohjaisilla tuotteilla voidaan vähentää ilmastopäästöjä ja samalla edistää terveyttä."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Vastaehdotus 3:

Jäsen Hannu Tuominen: Korvataan lausunnon neljännessä kappaleessa virke "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasviksia ruokavalioon voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastomuutosta" virkkeellä "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että lisäämällä kasvisten osuutta ja houkuttelevuutta ruokavaliossa voidaan vaikuttaa muiden ruokien kulutukseen vähentävästi ja samalla edistää terveyttä sekä torjua ilmastomuutosta."

Kannattaja: jäsen Seija Muurinen

Vastaehdotus 4:

Jäsen Hannu Tuominen: Korvataan terveys- ja hyvinvointivaikutuksia

28.01.2019

koskevassa kappaleessa virke "Kasvisten käytön lisääminen edistää terveyttä ja on suositeltavaa kaikissa sosiaali- ja terveystoimen asiakasryhmissä" virkkeellä "Kasvisten käytön lisääminen ja eläinperäisten tuotteiden vähentäminen edistää terveyttä ja on suositeltavaa kaikissa sosiaali- ja terveystoimen asiakasryhmissä."

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Vastaehdotus 5:

Jäsen Ahto Apajalahti: Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutuksia koskevan kappaleen loppuun uusi lause: "Eläinperäisten tuotteiden käytön vähentäminen edistäisi myös eläinten hyvinvointia."

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Sandra Hagman)

Jaa-äännet: 10

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Heidi Ahola)

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Hannu Tuominen)

Jaa-äännet: 3

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman

Ei-äännet: 8

Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2
Tapio Bergholm, Karita Toijonen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 8 - 3 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Hannu Tuominen)

Jaa-äännet: 4
Tapio Bergholm, Maritta Hyvärinen, Mari Rantanen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 9
Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Seija Muurinen, Matias Pajula, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Hannu Tuominen)

Jaa-äännet: 7
Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Mari Rantanen, Karita Toijonen

Ei-äännet: 6
Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 6.

5 äänestys

28.01.2019

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Ahto Apajalahti)

Jaa-äännet: 9

Tapio Bergholm, Cecilia Ehrnrooth, Maritta Hyvärinen, Seija Muurinen, Matias Pajula, Karita Toijonen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Heidi Ahola, Ahto Apajalahti, Sandra Hagman

Tyhjä: 1

Mari Rantanen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 3 (tyhjää 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Paula Marttinen, ruokapalveluohjaaja, puhelin: 310 43118
paula.marttinen(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 23.08.2018 § 31

HEL 2018-006850 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon:

Palvelukeskusliikelaitos toimii yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatusta ja koulutus –toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa siten että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden mukaan Palvelukeskus tuottajana tuottaa palvelut. Ruokavaihtoehtoja kehitetään yhteistyössä toimialojen kanssa huomioiden kaupungin, toimialojen ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset.

Kouluissa kasvisruokavaihtoehto on tarjolla joka päivä, ja se on ollut vapaasti otettavissa vuodesta 2007. Kaikkiin kouluihin tuli vuoden 2011 alusta kasvisruokapäivä, jolloin tarjolla on tarjolla kaksi kasvisruoka-

vaihtoehtoa. Päiväkodeissa on joka viikko yksi kasvisruokapäivä. Useimmissa henkilöstöravintoloissa on päivittäin tarjolla linjastotilojen salliessa kasvisvaihtoehto.

Päiväkodeissa, kouluissa ja hoitolaitoksissa halukkaille on tarjolla myös vegaanivaihtoehto. Valinnan monipuolisuudella pyrimme toteuttamaan tärkeimmän tavoitteen että etenkin päiväkotien, koulujen ja ikäihmisten ruokailussa asiakkaat oppivat ruokailemaan säännöllisesti ja tasapainoisesti.

Uusia kasvisruokia on kehitetty ja kehitetään koko ajan. Seuraamme uusien proteiinipitoisten lihaa korvaavien vaihtoehtojen kehittymistä. Kiinnitämme huomiota ruoan houkuttelevuuteen, jotta asiakkaat nauttivat tarjolla olevan aterian ja valitsisivat yhä useammin kasvisvaihtoehdon. Koulujen kasvisruokia kehitettäessä oppilaat ovat olleet mukana kehitystyössä. Kuluvan vuoden aikana on muun muassa päiväkotien ruokalistalla korvattu leikkeleitä kasvislevitteillä.

Ruokapalvelun toteuttamista ohjaavat kansalliset eri ryhmille laaditut ravitsemus- ja ruokailusuositukset, joiden pohjalta sovitaan tarkemmin ruokalistojen sisällöstä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa. Suosituksissa aterioille suositellaan ruokajuomaksi maitoa tai piimää, joten suositusten valossa emme näe aiheelliseksi vähentää maidon tarjoamista ruokajuomana. Maito pidetään hyvänä eri ravintoaineiden lähteenä, sillä siinä on proteiinia, B12-vitamiinia, kalsiumia, D-vitamiinia ja jodia.

Ikääntyneiden ruokailusuosituksessa proteiinin osuudeksi suositellaan 18 prosenttia energiasta. Koska ikääntyneiden syömät ruokamäärät ovat melko pieniä, on erittäin haastavaa turvata riittävä proteiinin saanti ilman maitotaloustuotteita ja lihaa toteutettaessa ruokailua hoitolaitoksissa ja kotiateriapalvelussa.

Päiväkoti- ja kouluruokailulla on myös kasvatuksellinen merkitys. Varhaiskasvatukseen on kehitetty yhdessä toimialan kanssa ruokakasvatust materiaalia, jonka avulla lapset tutustuvat mm. uusiin ruokalajeihin ja makuihin sekä erilaisiin kasviksiin.

Kasvisruoan suosio on kasvanut hyvän kehitystyön tuloksena, ja näemme mahdollisuuksia siihen että etenkin lihapitoisuutta voimme vielä vähentää nykyisestäään, mutta aloitteen ehdotusta puolittaa kulutus vuoteen 2025 mennessä pidämme hyvin haasteellisena, ellei alan kehityksessä tule markkinoille uusia korvaavia tuotteita, jotka vastaavat ravitsemussisällöltään suosituksia eri asiakasryhmille.

28.01.2019

Asia/13

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Raimo Niippa, hallintopäällikkö, puhelin: 310 27609
raimo.niippa(a)hel.fi
Anne Koskinen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 36983
anne.koskinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 76

V 13.2.2019, Valtuutettu Mai Kivelän aloite biomassalle laadittavista kestävyyskriteereistä

HEL 2018-007172 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Daniel Sazonov, Wille Rydman

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pia Pakarisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mai Kivelän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mai Kivelä ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginvaltuusto edellyttää Helsingin kaupungin edustajan esittävän Helenin yhtiökokouksessa Helenin sitovaksi päätökseksi, että Helen laatii tiukat kestävyyskriteerit käyttämälleen biomassalle.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki omistaa kokonaan Helen Oy:n, jonka toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito-, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja

muu energia-alan liiketoiminta. Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä.

Helen Oy on antanut valtuustoaloitteeseen liittyen lausunnon, jonka mukaan yhtiö on viime vuosina investoinut puupellettiin perustuvaan lämmöntuotantoon ja parhaillaan suunnittelee lisää uusia biolämpökeskuksia. Biomassan sekä hukkalämpöjen hyödyntämisen osuus kasvaa Helenin lämmöntuotannossa, kun kivihiilen käyttö vähenee ja uusiutuva energia lisääntyy matkalla kohti ilmastoneutraalia tulevaisuutta. Helen näkee biomassan käytön tarvittavana välivaiheen ratkaisuna, kun siirtyään kohti uusia teknologisia ratkaisuja. Biomassa on nopeasti käyttöön otettavissa ja sen avulla varmistetaan Helsingin lämmittäminen myös talvipakkasilla.

Tällä hetkellä Helen käyttää teollisuuden sivutuotteista valmistettuja pellettejä. Uusien investointien myötä polttoainevalikoima laajentuu muihinkin biomassajakeisiin kuten metsähakkeeseen, metsäteollisuuden sivutuotteisiin ja erilaisiin kiertotalousjakeisiin.

Helen Oy:n lausunnon mukaan metsiä ei kaadeta lähtökohtaisesti energiantuotantoa varten, vaan hakkuita tehdään metsäteollisuuden raaka-aineen hankintaa varten ja metsänhoidollisiin tarpeisiin. Hakkuiden sivutuotteena syntyy energiakäyttöön kelpaavia jakeita. Metsäteollisuus ja sitä myötä raaka-ainepuun hinta määrittävät, että ainespuu ohjautuu jalostukseen. Metsästä saatavan puun hiilidioksidipäästöt huomioidaan jo puun kaatamisen yhteydessä.

Helen siis käyttää biomassajakeita, joiden hiili vapautuisi ilmakehään melko lyhyessä ajassa myös ilman energiahyötykäyttöä tai metsään jätettynä. Näillä jakeilla korvataan fossiilisia polttoaineita.

Turve ei sen sijaan ole Helenin nykyisessä polttoainevalikoimassa eikä turvetta ole sisällytetty teknisiin suunnitelmiin eikä luvitukseen suunnitella olevissa biolämpölaitoshankkeissa.

EU:n kestävyysdirektiivi

Euroopan Unionin vastikään hyväksytyssä uudessa uusiutuvan energian direktiivissä (RED II) on kestävyysasiat otettu biomassan osalta hyvin valvontaan niin sanottujen kestävyyskriteerien avulla.

Poltettavan biomassan on oltava peräisin kestävästä lähteistä ja alitettava direktiivissä mainitut elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasujen päästövähennyskriteerit, jotta se lasketaan poltettaessa päästöttömäksi uusiutuvaksi energiaksi. Biomassan polton päästöt tulevat huomioiduksi maankäyttösektorilla (LULUCF) jo siinä vaiheessa kun puu kaadetaan.

Kestävyysskriteereillä halutaan varmistaa, että bioenergian energiakäyttö EU:ssa tuottaa merkittäviä kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiä ja biomassan tuottaminen on kestävää sisältäen mm. maatason riskiperustaista arviointia ja vaatimuksia hiilinielulaskennasta.

Biomassan nollapäästöisyys energiantuotannossa

Kaikki palaminen tuottaa hiilidioksidia, myös puun palaminen. Biomassan nollapäästöisyys energiantuotannossa perustuu EU-tasolta tulevaan lainsäädäntöön sekä YK:n ilmastosopimukseen. Kestävästi tuotettu bioenergia on nollapäästöistä, kun poltettaessa ilmaan vapautuu saman verran hiilidioksidia kuin biomassassa on kasvaessaan sitonut.

Biomassan hiilidioksidipäästöt huomioidaan kunkin maan päästötaseessa eli maankäyttö, maankäytön muutokset ja metsätalous -sektorilla (LULUCF). Käytännössä kun puu metsässä kaatuu, se merkitään tilastoissa päästökseen kokonaisuudessaan riippumatta siitä, miten ja millä sektorilla puu ja sen eri osat käytetään.

Biomassan käyttö kaikilla sektoreilla vaikuttaa Suomen nettopäästöihin, mutta kaksinkertaisen laskennan välttämiseksi metsäbiomassan päästöt lasketaan maankäyttösektorilla, ei esimerkiksi energiasektorilla.

Hyvin hoidettu metsä kasvaa ja sitoo hiiltä parhaiten. Nielujen merkitys ilmastonmuutoksen hillinnässä on suuri. Helen Oy:n kanta on, että tavoitteena pitää olla ylläpitää tai vahvistaa pitkän aikavälin hiilinieluja.

Tavoitteena kestävä biomassa

Helenin tavoitteena on, että 100 % hankitusta biomassasta on kestävä. Tämä tarkoittaa, että hankitut puupolttoaineet ovat joko kestävyyssertifioituja (esim. PEFC, FSC tai SBP) tai muulla tavoin alkuperävalvottuja. Yhtiön nykyiset ja tulevat biomassaa käyttävät laitokset on suunniteltu sellaisiksi, että ne käyttävät kestävyyskriteerien suhteen kaikkein vähäriskisimpiä biomassajakeita. Lisäksi biomassan hankinnassa otetaan huomioon Energiategorallisuuden suositukset lahopuiden jättämisestä metsään monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Helen Oy näkee, että sille ei tule asettaa yhtiökohtaisia biomassan kestävyyskriteereitä. Yhtiön nykyiset toimet ja tavoitteet biomassan hankinnassa ovat riittävät ja teknis-taloudellisesti toteutettavissa. Lisäksi Helenin tavoite hankkia 100 % kestävyyssertifioitua tai alkuperävalvottua biomassaa on tavoitteena tiukempi kuin voimassa oleva lainsäädäntö.

Biomassan tuottajat ja toimittajat noudattavat käytössä olevia ja yleisesti hyväksytyjä kriteereitä ja sertifikaatteja. Mikäli määritetään näitä tiukempia kriteereitä, voisi tämä Helenin näkemyksen mukaan johtaa

siihen, että kriteerit täyttävää biomassaa ei ole markkinoilta saatavilla tai hinta olisi merkittävästi markkinahintaa korkeampi. Lisäksi vain yhteisillä, koko toimialaa koskevilla kriteereillä ja sertifikaateilla voidaan vaikuttaa haluttuihin päämääriin, esimerkiksi biodiversiteettiin.

Helen Oy:n näkemyksen mukaan päästöjä täytyy ilmaston muutoksen hillitsemiseksi vähentää kaikessa toiminnassa. Energiasektorilla vahvan päästökaupan tulee olla ensisijainen ohjauskeino päästöjen vähentämiseen. Hiilinielujen kasvusta tulee huolehtia maankäyttösektorin ohjauksella. Näin taataan, että päästöt vähenevät.

Lopuksi

Kaupunginhallitus toteaa, että Helen Oy on markkinaehtoisesti toimiva osakeyhtiö. Voimassa olevan konserniohjeen perusteella kaupungin tulee pidättäytyä omaehtoisista omistajaohjauksen toimenpiteistä, jotka heikentäisivät Helen Oy:n asemaa erittäin kilpailluilla energiamarkkinoilla, ja antaa yhtiön toimia markkinoilla samojen pelisääntöjen mukaan kuin kilpailijansa.

Yhtiö voi asettaa itse itselleen lainsäädäntötason ylittäviä tavoitteita esimerkiksi biomassan kestävyyskriteereihin liittyen, mutta niiden ei tule olla yhtiötä velvoittavia. Poikkeustilanteissa yhtiön on voitava poiketa itse asettamistaan tavoitteista, kunhan kuitenkin saavutetaan lainsäädännön edellyttämä taso.

Hallintosäännön 8 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää on muun muassa toimiohjeiden antamisesta kaupunkia eri yhteisöissä ja säätiöissä edustavalle, kuten yhtiökokousedustajalle, kaupungin kannan ottamiseksi käsiteltäviin asioihin, silloin kun kyseessä on taloudellisesti merkittävä tai periaatteellisesti laajakantoinen asia, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Mai Kivelän aloite_allekirjoittamaton
- 2 Helen Oyn lausunto_allekirjoittamaton

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 36

HEL 2018-007172 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

§ 77

**V 13.2.2019, Valtuutettu Emma Karin aloite toimeentulotuen muutok-
sista aiheutuneiden ongelmien korjaamisesta**

HEL 2018-010103 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma Aloite Kvsto 26092018 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan niiden ongelmien selvittämistä ja pikaista korjaamista, joita toimeentulotukiasioiden siirtämisestä Kelalle on aiheutunut heikompiosaisille helsinkiläisille.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala vastaa asiakkaiden tuentarpeisiin perustoimeentulotuen Kela-siirron jälkeen seuraavilla tavoilla:

- ottamalla yhteyttä Kelan lähettämien sosiaalityön ilmoitusten ja hakemusten kautta tulleisiin asiakkaisiin,

- aikuisten ja nuorten sosiaalityöllä ja sosiaaliohjauksella,
- sosiaalineuvonnalla ja asumisneuvonnalla,
- etuuskäsittelyn palvelun kehittämisellä,
- asiakasviestinnällä,
- etsivällä lähityöllä ja asukastalotoiminnan sosiaaliohjauksella,
- riskiryhmien etsimisen ja tunnistamisen mallien käytöllä ja
- Kela-yhteistyöllä, Kelan ohjeistuksiin vaikuttamalla, yhteisillä palveluisteilla sekä Kelan huoliseulan avulla.

Aikuissosiaalityön palveluprosesseja uudistamalla parannetaan asiakkaiden palveluihin pääsyä.

Toimeentulotuki

Toimeentulotukilain mukaan (Laki toimeentulotuesta (1412/1997, jatkossa TTL) toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuki rakentuu perustoimeentulotuesta (TTL 7a § perusosa ja 7b § muut perusmenot), täydentävästä (TTL 7c §) ja ehkäisevästä toimeentulotuesta (TTL 13 §). Tukea maksetaan se määrä, jolla tuen tarpeessa olevan asiakkaan tukeen oikeuttavat menot ylittävät käytettävissä olevat tulot ja varat.

Täydentävään toimeentulotukeen sisältyvät erityismenot, joita ovat

- ylimääräiset asumismenot
- erityisistä tarpeista tai olosuhteista aiheutuvat menot (esimerkiksi pitkäaikaisesta toimeentulotuen saamisesta ja pitkäaikaisesta tai vaikeasta sairaudesta aiheutuvat menot sekä lasten harrastusmenot).

Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen omatoimista suoriutumista ja ehkäistä syrjäytymistä. Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää esimerkiksi ylivelkaantumisesta tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi.

Perustoimeentulotukea on haettu Kelasta 1.1.2017 alkaen. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki kuuluvat kuntien vastuulle.

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki Helsingissä

Asiakkaan luvalla Kela välittää kuntaan sähköisen Kelmu-järjestelmän kautta Kelaan jätetyt täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakeukset. Asiakas voi hakea täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea suoraan sosiaali- ja terveystoimelta sähköisesti, kirjallisesti ja suul-

lisesti. Hakemuksista Kelan välittämiä vuoden 2018 alusta lokakuun loppuun mennessä oli 8,3 %. Sähköisiä ja kirjallisia hakemuksia oli yhteensä 51,9 % ja suullisia hakemuksia 39,9 %.

Normitetun täydentävän toimeentulotuen myöntäminen tehdään etuuskäsittelytyönä. Sosiaalityöntekijä tai sosiaalihoaja päättää harkinnanvaraisesta täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta aikuissosiaalityössä, lastensuojelussa, vanhustyössä, vammaistyössä, asumisen tuessa ja päihde- ja psykiatriapalveluissa. Tavoitteena on, että se sosiaalialan työntekijä, joka tuntee asiakkaan tilanteen parhaiten, myöntää myös mahdollisen harkinnanvaraisen täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen asiakkaalle. Etuuskäsittelyn palvelumallin, ohjeistuksen ja yhteistyön kehittämistä jatketaan vuonna 2019.

Perustoimeentulotuen Kela-siirron jälkeen joudutaan myöntämään usein täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea perustoimeentulotukeen kuuluviin menoihin sellaisissa tilanteissa, joissa asiakkaalla ei tosiasiallisesti ole rahaa esimerkiksi välttämättömien lääkkeiden ostoon tai sähkölaskun maksuun. Asiakas on tällöin saanut kielteisen perustoimeentulotuen päätöksen Kelalta laskennallisen tuloylijäämän vuoksi. Ennen Kela-siirtoa sosiaalitoimi myönsi näissä tilanteissa harkinnan perusteella joustavasti maksusitoumuksen lääkkeisiin tai asiakkaan sähkölasku maksettiin toimeentulotukena.

Sosiaali- ja terveystoimen toimeentulotuen etuuskäsittelyn vastaanotto- ja lajittelutiimissä tehtiin kahden viikon seuranta tiimiin tulleista toimeentulotukihakemuksista syksyllä 2018. Sosiaalityöhön tai sosiaalihojaukseen siirrettiin päätettäväksi 539 hakemusta, joista 50,7 % seuraavalla syyllä:

- perustoimeentulotuki myönnetty, rahat eivät riitä
- perustoimeentulotuki evätty ja vuokravelka, menot huomioitu perustoimeentulotuessa
- hakemuksista 10,3 %:ssa haettiin sähkölaskurästiä, sähkönavausta, vesilaskurästiä, takuuvuokraa tai päällekkäistä vuokraa tai muuttokuluja, jotka Kela on hylännyt tai varastovuokraa.

Vuonna 2017 täydentävää toimeentulotukea sai 16 390 ja ehkäisevää toimeentulotukea 7 553 kotitaloutta. Täydentävän toimeentulotuen menot olivat 16,4 miljoonaa euroa ja ehkäisevän toimeentulotuen 5,1 miljoonaa euroa. Vuokravelkoihin käytettiin vuonna 2017 noin 2,2 miljoonaa euroa ja elintarvikkeisiin noin 0,6 miljoonaa euroa.

Kelan ilmoitusvelvollisuus kuntaan sosiaalihoitolaian mukaisesta sosiaalihoillon tarpeesta

Kela on ohjeistanut Toimeentulotuen etuusohjeessaan (<https://www.kela.fi/documents/10192/3464829/Toimeentulotuki.pdf>) ilmoitusten tekemistä kuntaan seuraavasti:

Jos Kelassa toimeentulotukiasian käsittelyssä ilmenee, että asiakkaalla on ilmeinen sosiaalihuollon tarve, sosiaalihuoltolaki velvoittaa Kelaa ohjaamaan asiakasta hakemaan kunnan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa olemaan yhteydessä kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, jotta tuen tarve arvioitaisiin.

Esimerkinomaisia tilanteita, joissa asiakkaalla voi olla ilmeinen sosiaalihuollon tarve ovat elämänhallinnan laaja-alaiset ongelmat, jotka vaikeuttavat arkea, vuokra- ja sähkövelka ja vuokravakuuksien realisoitumiset, erilaiset riippuvuudet kuten päihde- tai peliongelmat, itsensä tai lähimpiin vahingoittamisen uhkailu, lähisuuhdeväkivalta tai sen uhka.

Kela välittää ilmoitukset kuntaan sähköisen Kelmu-järjestelmän kautta. Sosiaali- ja terveystoimessa ilmoitukset välitetään sille sosiaalialan työntekijälle, jolle asia ensisijaisesti kuuluu.

Ilmoituksia ja hakemuksia Kelasta Helsinkiin on tehty 1.1.–30.10.2018:

toimeentulotukihakemukset	6 224
alennettu perusosa	4 237
sosiaalityön tarve	2 181
alle 25 vuotias työtön, joka on saanut vähintään 4 kk perustoimeentulotukea	1 426
25 vuotta täyttänyt työtön, joka on saanut perustoimeentulotukea vähintään 12 kk	3 785
maahanmuuttaja, joka on saanut toimeentulotukea vähintään 2 kk	122
yhteensä	17 975

Asiakkaaseen, josta on tehty Kelan ilmoitus, otetaan sosiaalityöstä yhteyttä ja hänelle varataan tarvittaessa tapaamisaika. Osa asiakkaista on jo sosiaalitoimen palvelujen piirissä.

Yhteistyökäytäntöjä PKS-kuntien sosiaali- ja terveystoimien ja Kelan välillä

Yhteistyötä tehdään seuraavissa pääkaupunkiseututasoisissa työryhmissä: PKS-ohjausryhmä, sen alatyöryhmät kumppanuus-työryhmä ja PKS-kuntien ja Kelan asiakaspalvelun ja ratkaisutyön yhteistyöryhmä sekä huoliseulan kehittämisryhmä.

Ryhmiin tavoitteena on kehittää Kelan ja PKS-kuntien välistä yhteistyötä tunnistamalla asiakastarpeet ja selvittämällä asiakasohjausta ja -prosesseja sekä käymällä läpi ongelmakohtia asiakastyössä ja Kelan päätöksenteossa konkreettisella tavalla. Kumppanuusryhmä on kehittänyt PKS-kuntien ja Kelan asiakaspalvelun yhteisen Saate-lomakkeen. Kelan, kuntien, PRO SOS-hankkeen sekä Apotin yhteistyönä kehitetään Kelan käyttöön huoliseulaa, jonka avulla Kelan työntekijä paremmin tunnistaisi erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat ohjattavaksi kunnan sosiaalityöhön.

Riskiryhmien etsiminen ja tunnistaminen

Sosiaali- ja terveystoimessa uudistetaan toimintatapoja riskiryhmissä olevien asiakkaiden tunnistamisen parantamiseksi. Tarkoituksena on, että asiakkaita ohjataan muun muassa terveystoimista entistä useammin heidän tarvitsemiinsa sosiaalipalveluihin. Etsivässä lähityössä ja muussa kadulle jalkautuvassa työssä sekä liikkuvan työn ryhmissä työskentelevät etsivät ja tunnistavat vaikeissa tilanteissa olevia ihmisiä ja ohjaavat heitä sosiaali- ja terveystoimien piiriin. Yhteistyötä on lisätty myös kolmannen sektorin kanssa tukea tarvitsevien asiakkaiden tavoittamisen parantamiseksi. Apottiin kehitetään riskiasiakkaiden tunnistamisen toimintatapoja.

Toimintamalleja

Asiakas voi hakea aikuissosiaalityön apua esimerkiksi työhön, asumiseen, perhe-elämän sujuvuuteen, raha-asioiden hoitoon ja erilaisiin elämän kriisitilanteisiin liittyvissä ongelmissa. Yli 30-vuotiaiden tiimejä on kahdeksan ja 16–29-vuotiaiden tiimejä kuusi, työntekijöitä on yhteensä 147. Tiimien esimiehinä toimivat johtavat sosiaalityöntekijät.

Aikuisille ja nuorille kohdennettua sosiaalineuvontaa järjestetään viidessä eri pisteessä. Sosiaalineuvontaan ei tarvitse varata aikaa. Asiakas saa sosiaalipalvelujen ja etuuksien tai tukien hakemisen neuvontaa ja ohjausta. Syyskuussa 2018 avattiin sosiaalineuvonnan chat-palvelu. Asiakkaita oli 1 173 lokakuussa 2018. Asiakasmäärä on ollut kasvussa koko vuoden. Työntekijöitä on 12 sosiaaliohjaajaa ja johtava sosiaaliohjaaja.

Asumisneuvonnalla pyritään ratkaisemaan kaikkien osapuolten näkökulmasta vuokravelan, häiritsevän elämän tai asunnon huonon hoidon ongelmia. Asumisneuvoja on sosiaalitoimen toimipisteissä ja Heka-alueyhtiöissä. Käytössä on myös chat-palvelu. Työntekijöitä on 16 asumisneuvojaa, yksi psykiatrinen sairaanhoitaja ja johtava sosiaaliohjaaja.

28.01.2019

Etsivää lähityötä tehdään ulkona asuvien sekä palvelujen ulkopuolella olevien parissa. Työntekijöinä on kahdeksan sosiaaliohjaajaa. Ruokavaruuden jakelupaikkoihin jalkautuvassa työssä asiakkaat voivat ilman ajanvarausta tavata yhden sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja työparin.

Asukastalot ja lähiöasemat toimivat asukkaiden olohuoneina, kokoustiloina, kahviloina, näyttelytiloina ja netti- ja infopisteinä. Niissä on monenlaista harrastustoimintaa kaikenikäisille. Helsinki ylläpitää kuutta asukastaloa ja kolmea lähiöasemaa. Vakinaisia työntekijöitä on 11, joiden lisäksi asukastaloissa on jatkuvasti työllistettyjä työntekijöitä.

Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa avattiin 10.9.2018 Kellan palvelupiste, josta sosiaalipalveluja tarvitsevat asiakkaat ohjataan luontevasti oikeaan paikkaan.

Sosiaali- ja terveystoimessa on kiinnitetty huomioita viestintään, jotta kaupunkilaiset olisivat tietoisia mahdollisuudesta hakea harkinnanvaraista toimeentulotukea sosiaali- ja terveystoimesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma Aloite Kvsto 26092018 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 37

HEL 2018-010103 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

28.01.2019

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 04.12.2018 § 326

HEL 2018-010103 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Emma Karin ym. valtuustoaloitteesta koskien toimeentulotuen muutoksista heikompiosaisille aiheutuneiden ongelmien korjaamista:

"Sosiaali- ja terveystoimiala vastaa asiakkaiden tuentarpeisiin perustoitteentulotuen Kela-siirron jälkeen seuraavilla tavoilla:

- ottamalla yhteyttä Kelan lähettämien sosiaalityön ilmoitusten ja hakemusten kautta tulleisiin asiakkaisiin,
- aikuisten ja nuorten sosiaalityöllä ja sosiaaliohjauksella,
- sosiaalineuvonnalla ja asumisneuvonnalla,
- etuuskäsittelyn palvelun kehittämisellä,
- asiakasviestinnällä,
- etsivällä lähityöllä ja asukastalotoiminnan sosiaaliohjauksella,
- riskiryhmien etsimisen ja tunnistamisen mallien käytöllä ja
- Kela-yhteistyöllä, Kelan ohjeistuksiin vaikuttamalla, yhteisillä palvelusteillä sekä Kelan huoliseulan avulla.

Aikuissosiaalityön palveluprosesseja uudistamalla parannetaan asiakkaiden palveluihin pääsyä.

Toimeentulotuesta

Toimeentulotukilain mukaan (Laki toimeentulotuesta/1997/19971412) toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuki rakentuu perustoitteentulotuesta (TTL 7a § perusosa ja 7b § muut perusmenot), täydentävästä (TTL 7c §) ja ehkäisevästä toimeentulotuesta (TTL 13 §). Tu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kea maksetaan se määrä, jolla tuen tarpeessa olevan asiakkaan tukeen oikeuttavat menot ylittävät käytettävissä olevat tulot ja varat.

Täydentävään toimeentulotukeen sisältyvät erityismenot, joita ovat

- ylimääräiset asumismenot
- erityisistä tarpeista tai olosuhteista aiheutuvat menot (esimerkiksi pitkäaikaisesta toimeentulotuen saamisesta ja pitkäaikaisesta tai vaikeasta sairaudesta aiheutuvat menot sekä lasten harrastusmenot).

Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen omatoimista suoriutumista ja ehkäistä syrjäytymistä. Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää esimerkiksi ylivelkaantumisesta tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi.

Perustoimeentulotukea haetaan Kelasta 1.1.2017 alkaen. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki kuuluvat kuntien vastuulle.

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki Helsingissä

Kela välittää kuntaan asiakkaan luvalla sähköisen Kelmu-järjestelmän kautta Kelaan jätetyt täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemukset. Asiakas voi hakea täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea suoraan sosiaali- ja terveystoimelta sähköisesti, kirjallisesti ja suullisesti. Hakemuksista Kela on välittänyt vuoden 2018 alusta lokakuun loppuun mennessä 8,3 %, sähköisiä ja kirjallisia hakemuksia oli yhteensä 51,9 % ja suullisia hakemuksia 39,9 %.

Normitetun täydentävän toimeentulotuen myöntäminen tehdään etuuskäsittelytyönä. Sosiaalityöntekijä tai sosiaalihoaja päättää harkinnanvaraisesta täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuista aikuissosiaalityössä, lastensuojelussa, vanhustyössä, vammaistyössä, asumisen tuessa ja päihde- ja psykiatrianpalveluissa. Tavoitteena on, että se sosiaalialan työntekijä, joka tuntee asiakkaan tilanteen parhaiten, myöntää myös mahdollisen harkinnanvaraisen täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen asiakkaalle. Etuuskäsittelyn palvelumallia, ohjeistusta ja yhteistyötä sosiaalityön yksiköiden kanssa kehitetään vuoden 2018–2019 aikana.

Perustoimeentulotuen Kela-siirron jälkeen joudutaan myöntämään usein täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea perustoimeentulotukeen kuuluviin menoihin sellaisissa tilanteissa, joissa asiakkaalla ei tosiasiallisesti ole rahaa esimerkiksi välttämättömien lääkkeiden ostoon tai sähkölaskun maksuun. Asiakas on tällöin saanut kielteisen perustoimeentulotuen päätöksen Kelalta laskennallisen tuloylijäämän vuoksi.

Ennen Kela-siirtoa sosiaalitoimi myönsi näissä tilanteissa harkinnan perusteella joustavasti maksusitoumuksen lääkkeisiin tai asiakkaan sähkölasku maksettiin toimeentulotukena.

Sosiaali- ja terveystoimen toimeentulotuen etuuskäsittelyn vastaanotto- ja lajittelutiimissä tehtiin kahden viikon seuranta tiimiin tulleista toimeentulotukihakemuksista syksyllä 2018. Sosiaalityöhön tai sosiaaliohjaukseen siirrettiin päätettäväksi 539 hakemusta, joista 50,7 % syystä:

- perustoimeentulotuki myönnetty, rahat eivät riitä
- perustoimeentulotuki evätty ja vuokravelka, menot huomioitu perustoimeentulotuessa
- hakemuksista 10,3 %:ssa haettiin sähkölaskurästiä, sähkönavausta, vesilaskurästiä, takuuvuokraa tai päällekkäistä vuokraa, muuttokuluja, jotka Kela on hylännyt tai varastovuokraa.

Vuonna 2017 täydentävää toimeentulotukea sai 16 390 ja ehkäisevää toimeentulotukea 7 553 kotitaloutta. Täydentävän toimeentulotuen menot olivat 16,4 miljoonaa euroa ja ehkäisevän toimeentulotuen 5,1 miljoonaa euroa. Vuokravelkoihin käytettiin vuonna 2017 noin 2,2 miljoonaa euroa ja elintarvikkeisiin noin 0,6 miljoonaa euroa.

Kelan ilmoitusvelvollisuus kuntaan sosiaalihuoltolain mukaisesta sosiaalihuollon tarpeesta

Kela on ohjeistanut Toimeentulotuen etuosohjeessaan (<https://www.kela.fi/documents/10192/3464829/Toimeentulotuki.pdf>), ilmoitusten tekemistä kuntaan:

”Jos Kelassa toimeentulotukiasian käsittelyssä ilmenee, että asiakkaalla on ilmeinen sosiaalihuollon tarve, sosiaalihuoltolaki velvoittaa Kelaa ohjaamaan asiakasta hakemaan kunnan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa olemaan yhteydessä kunnallisesta sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, jotta tuen tarve arvioitaisiin.

Esimerkinomaisia tilanteita, joissa asiakkaalla voi olla ilmeinen sosiaalihuollon tarve ovat elämänhallinnan laaja-alaiset ongelmat, jotka vaikeuttavat arkea, vuokra- ja sähkövelka ja vuokravakuuksien realisoitumiset, erilaiset riippuvuudet kuten päihde- tai peliongelmat, itsensä tai lähimpiin vahingoittamisen uhkailu, lähisuhdeväkivalta tai sen uhka.”

Kela välittää ilmoitukset kuntaan sähköisen Kelmu-järjestelmän kautta. Sosiaali- ja terveystoimessa ilmoitukset välitetään sille sosiaalialan työntekijälle, jolle asia ensisijaisesti kuuluu.

Ilmoituksia ja hakemuksia Kelasta Helsinkiin on tehty Kelaston mukaan 1.1.–30.10.2018:

toimeentulotukihakemukset	6 224
alennettu perusosa	4 237
sosiaalityön tarve	2 181
alle 25 vuotias työtön, joka on saanut vähintään 4 kk perustoimeentulotukea	1 426
25 vuotta täyttänyt työtön, joka on saanut perustoimeentulotukea vähintään 12 kk	3 785
maahanmuuttaja, joka on saanut toimeentulotukea vähintään 2 kk	122
yhteensä	17 975

Asiakkaaseen, josta on tehty Kelan ilmoitus, otetaan sosiaalityöstä yhteyttä ja hänelle varataan tarvittaessa tapaamisaika. Osa asiakkaista on jo sosiaalitoimen palveluiden piirissä.

Yhteistyökäytäntöjä PKS-kuntien sosiaali- ja terveystoimien ja Kelan välillä

Yhteistyötä tehdään neljässä pääkaupunkiseututasoisessa työryhmässä: PKS-ohjausryhmä, sen alatyöryhmät kumppanuus-työryhmä ja PKS kuntien ja Kelan asiakaspalvelun ja ratkaisutyön yhteistyöryhmä sekä huoliseulan kehittämisryhmä.

Ryhmien tavoitteena on kehittää Kelan ja PKS-kuntien välistä yhteistyötä tunnistamalla asiakastarpeet ja selventämällä asiakasohjausta ja -prosesseja sekä käymällä läpi ongelmakohtia asiakastyössä ja Kelan päätöksenteossa konkreettisella tavalla. Kumppanuusryhmä on kehittänyt PKS-kuntien ja Kelan asiakaspalvelun yhteisen Saate-lomakkeen. Kelan, kuntien, PRO SOS-hankkeen sekä Apotin yhteistyönä kehitetään Kelan käyttöön huoliseulaa, jonka avulla Kelan työntekijä paremmin tunnistaisi erityistä tukea tarvitsevat asiakkaat ohjattavaksi kunnan sosiaalityöhön.

Riskiryhmien etsiminen ja tunnistaminen

Sosiaali- ja terveystoimessa uudistetaan toimintatapoja riskiryhmissä olevien asiakkaiden tunnistamisen parantamiseksi. Tarkoituksena on, että asiakkaita ohjataan muun muassa terveystalvakuista entistä useammin heidän tarvitsemiinsa sosiaalipalveluihin. Etsivän lähityön ja muut kadulle jalkautuvat työntekijät ja liikkuvan työn ryhmät etsivät ja tunnistavat vaikeissa tilanteissa olevia ihmisiä ja ohjaavat heitä sosiaali- ja terveystalvakuuden piiriin. Yhteistyötä on lisätty myös kolmannen sektorin kanssa tukea tarvitsevien asiakkaiden tavoittamisen paranta-

miseksi. Apottiin kehitetään riskiasiakkaiden tunnistamisen toimintatapoja.

Toimintamalleja sosiaali- ja terveystoimessa

Asiakas voi hakea aikuissosiaalityön apua esimerkiksi työhön, asumiseen, perhe-elämän sujuvuuteen, raha-asioiden hoitoon ja erilaisiin elämän kriisitilanteisiin liittyvissä ongelmissa. Yli 30-vuotiaiden tiimejä on 8 ja 16–29-vuotiaiden tiimejä 6, työntekijöitä on yhteensä 147. Tiimien esimiehinä toimivat johtavat sosiaalityöntekijät.

Aikuiselle ja nuorille kohdennettua sosiaalineuvontaa järjestetään viidessä eri pisteessä. Sosiaalineuvontaan ei tarvitse varata aikaa. Asiakas saa neuvontaa ja ohjausta sosiaalipalveluista ja etuuksien tai tukien hakemisesta. Syyskuussa 2018 avattiin sosiaalineuvonnan chat-palvelu. Asiakkaita oli 1 173 lokakuussa 2018. Asiakasmäärä on ollut kasvussa koko vuoden. Työntekijöitä on 12 sosiaaliohjaajaa ja johtava sosiaaliohjaaja.

Asumisneuvonnalla pyritään ratkaisemaan vuokravelan, häiritsevän elämän tai asunnon huonosta hoidosta johtuvia ongelmia, ottaen huomioon kaikkien osapuolten näkökulmat. Asumisneuvojia on sosiaalitoimen toimipisteissä ja Heka-alueyhtiöissä. Käytössä on myös chat-palvelu. Työntekijöitä on 16 asumisneuvojaa, 1 psykiatrinen sairaanhoitaja ja johtava sosiaaliohjaaja.

Etsivä lähityötä tehdään ulkona asuvien sekä palveluiden ulkopuolella olevien parissa, joita ohjataan palveluiden piiriin. Työntekijöinä on 8 sosiaaliohjaajaa. Ruoka-avun jakelupaikkoihin jalkautuvassa työssä asiakkaat voivat ilman ajanvarausta tavata yhden sosiaalityöntekijä-sosiaaliohjaaja työparin.

Asukastalot ja lähiöasemat toimivat asukkaiden olohuoneina, kokoustiloina, kahviloina, näyttelytiloina ja netti- ja infopisteinä. Niissä on monenlaista harrastustoimintaa kaikenikäisille. Helsinki ylläpitää kuutta asukastaloa ja kolmea lähiöasemaa. Vakainaisia työntekijöitä on 11, joiden lisäksi asukastaloissa on jatkuvasti työllistettyjä työntekijöitä.

Kalasadaman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa avattiin 10.9.2018 Kelan palvelupiste, josta sosiaalipalveluita tarvitsevat asiakkaat ohjataan luontevasti niiden piiriin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Perustoimeentulotuen Kela-siirron jälkeen on mahdollista, ettei täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea tarvitseva henkilö tai perhe osaa hakea apua kunnasta. Sosiaali- ja terveystoimessa onkin kiinnitetty

28.01.2019

huomioita viestintään, jotta kaupunkilaiset olisivat tietoisia mahdollisuudesta hakea harkinnanvaraista toimeentulotukea sosiaali- ja terveystoimesta. Myös vakiintuneiden ja uusien toimintamallien tavoitteena on, että kaikki apua tarvitsevat löytäisivät ne palvelut, joita he tarvitsevat."

Esittelijä

vs. sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Tiina Mäki

Lisätiedot

Leena Luhtasela, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 58283
leena.luhtasela(a)hel.fi
Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303
marja.heikkinen(a)hel.fi

28.01.2019

Asia/16

§ 78

V 13.2.2019, Valtuutettu Otso Kivekkään aloite sataman paremmasta yhdistämisestä kaupunkiin

HEL 2018-007174 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Otso Kivekkään aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Otso Kivekkään aloite sataman paremmasta yhdistämisestä kaupunkiin
- 2 Helsingin Satama Oyn lausunto valtuustoaloite Sataman paremmasta yhdistämisestä kaupunkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otso Kivekäs ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kaupunki yhteistyössä Sataman kanssa selvittää mahdollisuudet ohjata Sataman rekkaliikennettä sekä henkilöliikenteen kasvua suuremmalta osin Vuosaaren satamaan muun muassa hintaohjauksen keinoin. Lisäksi esitetään Länsi- ja Etelä-Satamien joukkoliikenne-, kävely- ja pyöräyhteyksien parantamista, jotta matkustajaliikenteen kasvu ei johtaisi autoruuhkien kasvuun.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Helsingin kaupunkistrategia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupunkistrategian mukaan kaksoiskaupunkikonseptia Helsingin ja Tallinnan kanssa kehitetään. Strategiassa edellytetään aktiivista kehittämistä liike-elämän logistiisiin yhteyksiin ja elinkeinoelämän kilpailukykyä parantaviin liikennejärjestelyihin. Länsisataman liikenneyhteyksien sujuvoittaminen vastaa näihin tavoitteisiin ja kehittämistarpeisiin. Länsisataman yhteys on myös osa Euroopan laajuista TEN-T -verkkoa, jonka liikenneyhteyksien sujuvuus tulee varmistaa.

Kaupunkistrategian mukaan Helsingissä suunnitellaan liikenneinvestoinnit ja maankäyttö aina yhdessä Liikenneinvestoinneilla huolehditaan koko liikennejärjestelmän toimivuudesta. Kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Samalla huolehditaan kaikkien liikennemuotojen kehittämisestä ja elinkeinoelämän edellyttämän liikenteen kilpailukyky turvataan. Kaupungissa kehitetään aktiivisesti liike-elämän logistiikan edellytyksiä.

Helsingin satama

Helsingin Satama Oy on TEN-T- ydinsatama, kauppamerenkulun matka- ja kuljetusketjun risteyskohta ja Suomen suurin yleissatama. Satama on yksi maailman vilkkaimmista matkustajasatamista, jonka kautta kulki vuonna 2017 yli 12,3 miljoonaa matkustajaa. Matkustajaliikenteessä korostuu Länsisataman rooli Tallinnan liikenteen pääsatamana. Länsisataman vuosittainen matkustajamäärä on tällä hetkellä noin 7 miljoonaa matkustajaa. Matkustajamäärän kasvun ennakoidaan jatkuvan.

Helsingin Satama on sekä tuonti- ja vientisatama. Satamatoimintaa on keskusta-alueella ja Vuosaassa. Sataman kautta kulkee pääosa koko Suomen kulutus- ja päivittäistavaroista sekä teollisuuden ja palveluiden raaka-aineita ja tuotteita, yhteensä noin 14,3 miljoonaa tonnia vuodessa. Pääosa tavaraliikenteestä kulkee Vuosaaren sataman kautta. Osa tavaraliikenteestä kulkee keskustan satamiin liikennöivillä matkustaja-autolautoilla. Keskustan satamien kautta kulki vuonna 2017 noin 1,86 miljoonaa ajoneuvoa, joista noin 20 % on raskasta liikennettä.

Ympärivuotinen matkustajaliikenne tapahtuu matkustaja-autolautoilla. Helsingin Satama Oy on edellisen valtuustostrategian (2013-2016) linjausten mukaisesti toteuttanut Länsisatamaan uuden matkustajaterminaalin ja rakentanut yhdessä kaupungin kanssa Jätkäsaaren katujen katu- ja raideinfraa. Varustamot ovat puolestaan investoineet nopeisiin matkustaja-autolauttoihin, joiden liiketoimintamalli perustuu ajoneuvo- ja matkustajaliikenteen tehokkaaseen yhdistämiseen siten, että satama- ja matkustusajat ovat saatu lyhyiksi.

Päivittäiset 10 lähtöä tarjoavat matkustajille ja seudun elinkeinoelämälle korkean palvelutason Helsingin ja Tallinnan välisessä liikenteessä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Säännölliset ja tehokkaat kauppamerenkulun yhteydet ovat kilpailukykytekijä Suomen elinkeinoelämälle.

TEN-T -ydinsatama ja -ydinverkko

Euroopan Unionin TEN-T -ydinverkon liikennekäytävistä kaksi kulkee Helsingin kautta. Helsingin Satama on näiden käytävien risteyskohta. Euroopan laajuinen liikennekäytävä (TEN-T) perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen, jossa määritellään verkolle mm. teknisen infrastruktuurin taso ja palvelutaso.

Helsingin kaupunki on yhdessä Helsingin Sataman kanssa hakenut ja saanut Euroopan Unionilta merkittävää CEF/TEN-T -tukirahoitusta erityisesti Länsisataman kokonaisinvestointien kehittämiseen vuosille 2012 - 2023, yhteensä 43,1 miljoonaa euroa. Rahoituksen edellytyksenä on edistää Helsingin ja Tallinnan välisen merenkulun maa- ja meriyhteyksien osana Euroopan laajuisia liikenteen verkostoa. Toimenpiteiksi on määritelty mm. Länsisataman liikenneyhteyksien parantaminen ja olemassa olevien liikenteen pullonkaulojen poistaminen.

Taustaa

Matkustajamäärät Helsingin ja Tallinnan välillä ovat kasvaneet. Vuonna 2017 matkustajia oli jo yli 9 miljoonaa. Henkilöautojen määrän merkittävä kasvu alkoi vuonna 2004 ja on nyt jo lähes 1,4 miljoonaa vuodessa.

Länsisataman liikennemäärät ovat kasvaneet enemmän kuin mihin alueen osayleiskaavassa varauduttiin. Vuosina 2007–2017 laivakäyntien määrä Länsisatamassa on pysynyt samalla tasolla, mutta aluskoko on kasvanut huomattavasti. Kasvua on tapahtunut sekä laivojen matkustaja- että ajoneuvokapasiteetissa, jotka molemmat ovat alusta kohden nykyisin keskimäärin noin 40 % suuremmat kuin vuonna 2007. Aluskokojen merkittävää kasvua ei osattu aikanaan ennustaa oikein. Suuremmat aluskoot aiheuttavat myös suuremman pistemäisen liikennekuorman katuverkolle.

Ruoholahden ja Jätkäsaaren kokonaisliikennemääristä satamatoiminnasta johtuva liikenne on noin 6 - 10 %. Vaikka satamasta aiheutuvan liikenteen suhteellinen osuus on pieni, ruuhkauttaa se hetkellisesti aluetta. Lisäksi Jätkäsaaren ja Hernesaaren asuinalueiden rakennuttua Ruoholahden alueen liikennemäärät tulevat edelleen kasvamaan.

Matkustajasatamien joukkoliikenteen sekä kävely- ja pyöräliikenneyhteyksien kehittäminen ja näiden kulkumuotojen suunnitteleminen auto liikenteen ruuhkista riippumattomiksi mahdollistaa osaltaan satamien matkustajamäärien kasvun ja liikenteen ohjaamisen kestäviin kulkumuotoihin. Myös lippujärjestelmien tulee tukea tavoitetta ohjata kasvu

kestäviin kulkumuotoihin. HSL on jo mahdollistanut oman päivälippunsa yhdistämisen laivan matkalippuun. Uusi liikkumispalvelulaki edellyttää myös muiden joukkoliikennejärjestelmien lippuihin avoimet maksurajapinnat.

Satamien autoliikenteen kasvun ohjaaminen Vuosaareen

Jätkäsaaren ja Hernesaaren rakentaminen lisää liikennettä Hietaniemenrannassa ja Ruoholahdessa. Myös Länsisataman laivojen rahti- ja henkilöautoliikenne ruuhkauttaa ajoittain pahoin sataman ympäristön katuverkon liikennettä. Liikenteen jatkuva kasvu voi pahentaa ruuhkatiannetta entisestään ja siksi etsitään keinoja autoliikenteen kasvun hillintään erityisesti kysyntähuipun ajankohtina. Yhtenä keinona on rahtiliikenteen kasvun ohjaaminen Vuosaaren satamaan.

Helsingin ja Tallinnan välillä kulkee vuosittain yli 300 000 raskaanliikenteen ajoneuvoa. Pääosa liikenteestä kulkee Länsisatamasta, mutta myös Vuosaaresta ja Katajanokalta kuljetetaan kuorma-autoja autolauttoilla. Vuosaaresta kuorma-autoja kuljettava autolautta aloitti liikennöinnin 2015 ja vuonna 2017 laiva siirtyi Tallinnassa käyttämään Muugan rahtisatamaa. Vuosaaresta liikennöi yksi laiva, jolloin lähtöjäkin vain muutama päivässä. Liikenne on kuitenkin kasvanut ja vähentänyt paineita Länsisatamassa. Olisi toivottavaa, että linjaa liikennöisi tulevaisuudessa useampi laiva.

Raskaan liikenteen kasvun ohjaaminen Vuosaaren on tavoiteltavaa. Vuosaari on Helsingin rahtiliikenteen pääsatama ja sinne on hyvät yhteydet Kehä III:n kautta koko Suomesta. Vuosaaren kuorma-autoliikennettä pyritään edistämään hintaohjauksen keinoin ja lisäämällä yritysten informointia tarjonnasta. Tulevaisuudessa tulisi tarkastella myös mahdollisuutta tarjota henkilöautoille yhteyttä Vuosaaresta Muugaan Vuosaaren nykyisen matkustajaterminaalin tai sen laajennuksen kautta. Henkilöautojen määrän kasvu Vuosaareissa edellyttää kuitenkin investointeja satama-alueelle ja muutos vaatii aikaa. Toisaalta varustamot ovat puolestaan investoineet nopeisiin matkustaja-autolauttoihin, joiden liiketoimintamalli perustuu ajoneuvo- (ml. raskasliikenne) ja matkustajaliikenteen tehokkaaseen yhdistämiseen siten, että satama- ja matkustusajat on saatu lyhyiksi. Matkustaja-autolauttakonseptin on arvioitu olevan myös ympäristöystävällisempi kuljetusmuoto kuin matkustajien ja rahdin kuljettaminen erillisillä aluksilla.

Helsingin Sataman hinnoittelu vahvistetaan vuosittain. Helsingin Satama Oy veloittaa liikenteestä alus-, tavara- ja matkustajamaksuja sekä palvelumaksuja kuten laivojen jätehuoltoon liittyvät maksut. Henkilöautoliikenteen veloitus tapahtuu matkustajamaksuin. Raskaan liikenteen osalta on käytössä tonniperusteiset tavaramaksut. Helsingin Satama

Oy on selvittänyt mahdollisuuksia siirtyä tulevaisuudessa dynaamisempaan hinnoitteluun ja neuvotellut varustamoiden ja kuljetusyhtiöiden kanssa rekkaliikenteen hinnoittelun ohjauskeinoista eri satamanosissa ja eri vuorokauden aikoina.

Joukkoliikenne

HSL:n tekemän Satamien matkustajaliikennetutkimuksen (2016) mukaan Helsingin sataman matkustajista noin puolet käyttää joukkoliikennettä ja puolet henkilöautoa. Yli puolet matkustajista saapuu satamaan pääkaupunkiseudulta. Uudeltamaalta tai ulkomailta saapuu noin neljäsosa, ja muualta Suomesta noin neljäsosa.

Kaikkiin Helsingin keskustan satamiin on toimiva raitioliikenneyhteys ja niiden läheisyydessä on tai sinne pyritään saamaan kaupunkipyöräsema.

Raitioliikenneyhteyskehittäminen

Länsisataman joukkoliikenneyhteydet perustuvat Jätkäsaaren raitioliikenteeseen ja sen kehittämiseen. Tavoitteena on ollut kolme raitiolinjaa Länsisataman terminaaliin, joista kaksi kulkee Helsingin keskustaan ja Rautatieasemalle ja edelleen itäiseen kantakaupunkiin (linjat 7 ja 9) ja kolmas raitiolinja (linja 8) Ruoholahden metroaseman kautta Töölöön ja edelleen poikittaisyhteytenä Sörnäisten kautta Arabiaan. Nykyisten suunnitelmien mukaan tavoitetilanteeseen päästään loppuvuodesta 2020, kun Atlantinkadun silta ja Bunkkerin kääntöpaikka valmistuessaan mahdollistavat raitioliikenteen Länsiterminaalilta myös Ruoholahden suuntaan. Alun perin kokonaisuuden oli tarkoitus valmistua vasta 2025. Helsinki on saanut EU:lta investointiin osarahoituksen TwinPort 3 -hankkeen muodossa. Länsisataman matkustajamäärä ja sen kasvu on ollut merkittävä tekijä Jätkäsaaren raitioteiden nopeassa laajentamisessa. Joukkoliikenteen hyvästä palvelutasosta hyötyvät myös alueen asukkaat.

Tällä hetkellä raitioliikennettä on Länsiterminaalista keskustan suuntaan yhdellä kokopäiväisellä (linja 7) ja yhdellä laivaliikenteen ruuhka-aikoihin kulkevalla (linja 6T) raitiolinjalla. Suoraa joukkoliikenneyhteyttä Ruoholahden metroasemalle ei vielä ole. Raitiotietä pidennettiin Länsiterminaali T2:n edustalle terminaalin aueissa ja samalla myös T1:n edustalle rakennettiin uudet leveät pysäkkilaiturit.

Länsiterminaalien raitioliikenteen toimivuutta on parantanut kuljettajaliipunmyynnin lopettaminen raitiovaunuissa. Samalla lipunmyyntiyhteistyötä laivayhtiöiden kanssa on lisätty ja mobiililippujen käyttöä laajennettu eli matkustajilla on yhä paremmat mahdollisuudet hankkia matkaliput jo ennakkoon. Pysäkkiajat ovat lyhentyneet ja niiden hajonta on

pienentynyt suurilla nousijamäärillä. Lyhentynyt ajoaika on jo huomioitu aikatauluissa, mikä on tehnyt liikennöinnistä kustannustehokkaampaa.

Riittävästi erotellut raitiovaunukaistat ovat myös keskeisiä sujuvan raitioliikenteen kannalta. Länsisatamassa ongelmakohtana on Jätkäsaa-renlaituri, jonka kaarteissa radan puolelle jäävät rekkojen perävaunut toisinaan estävät raitiovaunun kulun. Tehokkaat liikennevaloetudet mahdollistavat raitioliikenteen sujuvan kulun Länsilinkin liittymässä ja niiden toimintaa kehitetään edelleen. Raitioliikenteen sujuvuuteen kiinnitetään huomiota myös Hietalahden puolella.

Olympiaterminaalin joukkoliikenneyhteydet perustuvat raitolinjoihin 2 ja 3, joiden päätepysäkki on terminaalin kohdalla. Molemmilla linjoilla pääsee Helsingin keskustaan, Rautatieasemalle tai Lasipalatsille. Laiva-aikataulut eivät vaikuta raitiolinjojen vuoroväleihin ja ne voivat ruuhkautua hetkellisesti aamupäivisin laivan saapuessa.

Katajanokan terminaalia palvelemaan on perustettu vuonna 2016 raitiolinja 5, jonka aikataulut suunnitellaan laivaliikenteen aikataulujen mukaisesti. Linja kulkee terminaalin ja Rautatieaseman välillä palvelen tehokkaasti laivamatkustajia molempiin suuntiin. Terminaalin pysäkkilaituria levennettiin kesällä 2018, mikä helpottaa suurien matkustajamäärien kulkua raitiovaunuihin. Olemassa oleva raitiotieverkko mahdollistaa linjan 5 nopean käynnön Rautatieasemalla. Myös raitiolinjan 4 pysäkit ovat kävelymatkan päässä Katajanokan terminaalista.

Joukkoliikenteen houkuttelevuutta laivamatkan liityntäyhteytenä voidaan kasvattaa tekemällä sen käytöstä mahdollisimman helppoa. Tähän hyviä keinoja ovat mm. joukkoliikennelippujen myyminen jo laivoilla, mikä vähentää sataman pysäkkien ruuhkautumista. Tavoitteena on saada laivalippuihin kytkettyä myös HSL:n joukkoliikennelippu. Teknisesti HSL:n puolelta tämä on jo mahdollistettu avoimen lippurajapinnan kautta. Kokonaisuuden kannalta olisi myös eduksi, jos laivayhtiöt markkinoisivat joukkoliikenneyhteyksiä satamiin nykyistä tehokkaammin asiakkailleen. Kulkumuotovalintaan vaikuttavat myös laivamatkan toisen sataman kulkumahdollisuudet.

Pyöräliikenteen yhteyksien kehittäminen

Helsingin satamien saavutettavuus polkupyörällä paranee, kun kanta-kaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkon toteutus etenee suunnitellusti. Länsisataman pyöräliikenteen yhteydet paranevat Ruoholahden suunnasta Atlantinkadun ja Länsisatamankadun rakentuessa. Hyväntoivonpuiston rakentuessa avautuu myös katuverkosta pääosin irrallaan kulkeva uusi pyörätieyhteys. Samalla paranee myös jalankulkuyhteys Länsisatamaan. Tavoiteverkon rakentaminen parantaa pyöräliikenteen

saavutettavuutta lopputilanteessa, mutta samalla tuo haasteita rakentamisen aikana myös pyöräliikenteelle.

Osa henkilöauto- ja tavaraliikenteen sujuvoittamistoimista on vaikeuttanut selkeiden ja laadukkaiden pyöräliikenteen järjestelyiden toteuttamista satamien läheisyydessä. Haasteina alueilla ovat olleet esimerkiksi vasemmalle kääntymisten toteuttamistavat risteyksissä sekä katutilan riittävyys pyöräliikenteen järjestelyille. Myös järjestelyiden keskeneräisyys ja useat muutokset ovat heikentäneet pyöräreittien nykyistä selkeyttä.

Olympiaterminaalin ja Katajanokan terminaaleihin johtavat pyöräliikenteen väylät eivät ole nykysuunnitteluohjeen mukaiset. Kauppatorin kaavan yhteydessä tarkistetaan sekä pyöräliikenteen että jalankulun järjestelyitä, mikä osaltaan parantaa näiden kohteiden saavutettavuutta.

Pyöräpysäköinnin kehittäminen on keskeistä matkustajaliikenteen ja satamien työntekijöiden pyöräilyn edistämisessä. Länsiterminaalin kaavaehdotuksessa on määräykset pyöräpaikkojen rakentamisesta matkustajille ja työntekijöille. Tarvittavaa pyöräpaikkamäärää on syytä arvioida tarkemmin jatkosuunnittelussa. Myös pyöräpysäköinnin laatuun panostaminen on tärkeää. Kaupunkipyöräjärjestelmän laajentamista Länsiterminaalille selvitetään, tavoitteena on uusien pyöräasemien ottaminen käyttöön jo vuonna 2019.

Helsingin satamien keskeinen sijainti on eduksi kasvavan pyörämatkailun osalta. Katualueiden lisäksi myös satama-alueilla pyöräily olisi syytä ottaa nykyistä paremmin huomioon mm. turvallisen ja selkeän laivaan pääsyn osalta. Turvallinen pyöräpysäköinti myös matkan aikana edistää osaltaan pyörämatkailua.

Autoliikenteen yhteyksien kehittäminen

Länsisataman autoliikenteen yhteyksien kehittämistä on suunniteltu pienimuotoisilla parantamistoimenpiteillä, joissa lähtökohtina ovat olleet myös joukkoliikenteen ja jalankulun sujuvuuden sekä esteettömyyden parantaminen. Länsisatamankadun reitille on suunniteltu parannuksia autoliikenteen kapasiteetin lisäksi jalankulun ja pyöräliikenteen erotteiluun sekä liittymäjärjestelyihin ja ne ovat rakentuneet vuoden 2018 aikana. Lisäksi Länsimetron liikennöinnin käynnistyttyä Ruoholahdessa on voitu ohjelmoida liikennevalot Mechelininkadulta Länsiväylälle ajavien autojen kulun sujuvoittamiseksi. Tämä on myös auttanut sataman autoliikenteen sujuvuutta.

Tyynenmerenkadun-Jätkäsaarenlaiturin-Mechelininkadun-Porkkalankadun-Länsiväylän reitillä pullonkauloina ovat Länsilinkin sekä Porkkalankadun liikennevaloliittymät. Näihin kohteisiin on etsitty ratkaisuja kaista-

lisäysten ja suojateiden poistojen kautta (kaupunkisuunnittelulautakunnan päätös 3.11.2015 § 326). Esillä olleet suojateiden poistot heikentävät jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksiä, eivätkä sujuvoita autoliikenteen kokonaisreittiä, joten niistä on toistaiseksi luovuttu ja selvitetään syntyvien haittojen kompensoimista muilla keinoin. Mikäli katuverkolta poistuu suojateita, tulee selkeästi osoittaa niiden positiivinen vaikutus kokonaisliikenteen toimivuuteen. Raitioliikenteen etuuksia Länsilinkin liittymässä ei ole rajoitettu, vaikka niillä olisikin vaikutusta risteyksen autoliikenteen välityskykyyn, sillä raitioliikenteellä saadaan palveltua hyvin tehokkaasti suurta joukkoa sataman matkustajia. Rekkaliikenne tullaan keskittämään Tyynenmerenkadulle. Tavoitteena on rakentaa raskaan liikenteen reitti sekä satamaan että satamasta vain Tyynenmerenkadun kautta kuluvan vuoden aikana. Tällöin Jätkäsaaren asuinalue jää lähes kokonaan sataman raskaan liikenteen suoran vaikutusalueen ulkopuolelle. Nykyisin rekkaliikennettä on saapunut Länsisatamaan myös Länsisatamankadun kautta.

Lopuksi

Helsingin Satama Oy on selvittänyt rekkaliikenteen ohjaavia toimenpiteitä ja ottanut keskustan satamissa käyttöön rekkaliikenteen hinnoittelurakenteen kapasiteetin käytön kannalta vuorokauden vilkkaimpina aikoina. Tavoitteena on dynaamisella hinnoittelulla rekkaliikenteen kasvun ohjaaminen Vuosaaren ja hiljaisempiin lähtöihin. Helsingin Satama Oy pyrkii samanaikaisesti Vuosaaren sataman kapasiteetin parempaan käyttöön asettamalla vastaavia taloudellisia kannustimia rekkaliikenteelle. Helsingin Satama käy varustamojen kanssa neuvotteluja Vuosaaren ja Viron välisen laivaliikenteen lisäämisestä, joka toteutessaan voisi palvella myös rajallista määrää automatkustajia. Hinnoitteluohjaksen muutokset ovat määräaikaista ja niiden vaikutuksia tarkastellaan vuosittain.

Länsisataman liikennejärjestelyjen pidemmän aikavälin kehittämismahdollisuuksiin liittyen jatketaan tarkasteluja kokonaisvaltaisen maankäytön ja liikennejärjestelyiden ratkaisun löytämiseksi. Helsingin Sataman ja erityisesti Länsisataman roolin TEN-T -ydinsatamana tulee ottaa kehittämässä huomioon Tarkastelut tehdään osana keskustan läpiajoliikennettä ja sataman raskasta liikennettä katutilassa vähentävän maanalaisen kokoojakadun edellytyksiä tutkivan selvitystyön kanssa. Muun muassa Ruoholahden siltaan kohdistuvia uusia liikennejärjestelyitä tullaan tarkastelemaan kokonaisvaltaisesti huomioiden kaikki kulkumuodot ja alueen maankäytön kehittäminen. Keskipitkän aikavälin liikennejärjestelyiden ja maankäytön yleissuunnitelma on tarkoitus viedä kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn keväällä 2019.

28.01.2019

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan todennut, että kaupungin tulisi yhteistyössä Helsingin sataman kanssa selvittää mahdollisuudet edellyttää keskustan satamiin saapuvalta raskaan liikenteen ajoneuvoilta päästöluokkaa euro 6, joka asettaa enimmäisrajat terveydelle haitallisille päästöille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Otso Kivekkään aloite sataman paremmasta yhdistämisestä kaupunkiin
- 2 Helsingin Satama Oyn lausunto valtuustoaloite Sataman paremmasta yhdistämisestä kaupunkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 38

HEL 2018-007174 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Maria Ohisaloon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.11.2018 § 540

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2018-007174 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tavoitteet ja kehitys

Helsingin kaupunkistrategiassa tavoitellaan kaksoiskaupunkikonseptia Helsingin ja Tallinnan välille. Strategiassa edellytetään myös aktiivista kehittämistä liike-elämän logistiin yhteyksiin ja elinkeinoelämän kilpailukykyä parantaviin liikennejärjestelyihin. Länsisataman liikenneyhteyksien sujuvoittaminen vastaa näihin tavoitteisiin ja kehittämistarpeisiin. Länsisataman yhteys on myös osa Euroopan laajuista TEN-T -verkkoa, jonka liikenneyhteyksien sujuvuus tulee varmistaa.

Helsinki ja Tallinna ovat kahden naapurimaan pääkaupunkeja, joiden etäisyys toisistaan on vain noin 80 kilometriä. Helsingin ja Tallinnan seuduilla asuu yhteensä noin 2,5 miljoonaa asukasta. Alueella on mahdollisuus kasvaa yhdeksi Pohjois-Euroopan merkittävistä keskuksista Tukholman ja Pietarin väliin. Tänä päivänä kaupungit yhdistää tiheävuorovälinen autolauttaliikenne, ja matka meritse kestää vain kaksi tuntia.

Tallinna ja Helsinki sijaitsevat molemmat Euroopan reuna-alueella. Tallinnan tilanne tulee radikaalisti muuttumaan vuonna 2026, kun Rail Baltica rautatieyhteys Varsovasta Tallinnaan valmistuu. Rail Balticalla tulee olemaan suuri vaikutus Baltian maiden keskinäiseen yhdentymiseen ja työmarkkinoihin. Rail Baltica palvelee myös Baltian maiden ja Suomen rahtiliikennettä Via Baltican ohella.

Viimeiset kaksikymmentä vuotta matkustajamäärät Helsingin ja Tallinnan välillä ovat kasvaneet jopa hämmästyttävää tahtia verrattuna maiden kokoon. Vuonna 2017 matkustajia oli jo yli 9 miljoonaa. Henkilöautojen määrän merkittävä kasvu alkoi vuonna 2004 ja on nyt jo lähes 1,4 miljoonaa vuodessa. Suurin osa matkustajista on Suomesta tulevia vapaa-ajan matkustajia, mutta työmatkaliikenteen osuus kasvaa tasaisesti. Helsingille Tallinnasta tuleva työvoima on elintärkeää. Virolaistaustaisia työntekijöitä on noin 60 000. Tallinna onkin merkittävin yksittäinen pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulevien työntekijöiden kotipaikka. Virolaiset tekevät Suomeen myös vapaa-ajan matkoja lähes saman verran kuin työmatkoja. Lisäksi suuri osa kaikista Virosta lähtevistä on matkalla johonkin muuhun maahan kuin Suomeen, yleensä Helsinki-Vantaan lentokentän kautta.

Länsisataman liikennemäärät ovat kasvaneet Jätkäsaaren suunnittelun alettua todella voimakkaasti eikä alueen osayleiskaavassa varauduttu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

näin suureen kasvuun. Vuosina 2007–2017 laivakäyntien määrä Länsisatamassa on pysynyt samalla tasolla, mutta aluskoko on kasvanut huomattavasti. Kasvua on tapahtunut sekä laivojen matkustaja- että ajoneuvokapasiteetissa, jotka molemmat ovat alusta kohden nykyisin keskimäärin noin 40 % suuremmat kuin vuonna 2007. Aluskokojen merkittävää kasvua ei osattu aikanaan ennustaa oikein. Suuremmat aluskoot aiheuttavat myös suuremman pistemäisen liikennekuorman katuverkolle.

Matkustajasatamien joukkoliikenteen sekä kävely- ja pyöräliikennetyksien kehittäminen ja näiden kulkumuotojen suunnitteleminen autoliikenteen ruuhkista riippumattomiksi mahdollistaa osaltaan satamien matkustajamäärien kasvun ja liikenteen ohjaamisen kestäviin kulkumuotoihin. Myös lippujärjestelmien tulee tukea tavoitetta ohjata kasvu kestäviin kulkumuotoihin. HSL on jo mahdollistanut oman päivälippunsa yhdistämisen laivan matkalippuun. Uusi liikkumispalvelulaki edellyttää myös muiden joukkoliikennejärjestelmien lippuihin avoimet maksurajapinnat.

Satamien autoliikenteen kasvun ohjaaminen Vuosaaren

Etelä-Helsingin rakentaminen mm Jätkäsaaren ja Hernesaaren lisäävät liikennettä Hietaniemenrannassa ja Ruoholahdessa. Myös Länsisataman laivojen rahti- ja henkilöautoliikenne ruuhkauttaa ajoittain pahoin sataman ympäristön katuverkon liikennettä. Liikenteen jatkuva kasvu voi pahentaa ruuhkatilannetta tulevaisuudessa ja siksi etsitään keinoja autoliikennemäärien kasvun hillintään erityisesti kysyntähuipun ajan-kohtina. Yhtenä keinona on tunnistettu myös rahtiliikenteen kasvun ohjaaminen Vuosaaren satamaan.

Helsingin ja Tallinnan välillä kulkee vuosittain yli 300 000 kuorma-autoa ja perävaunua. Helsingissä pääosa liikenteestä kulkee Länsisatamasta, mutta myös Vuosaaren kautta ja Katajanokalta kuljetetaan kuorma-autoja autolautoilla. Vuosaaren kautta kuorma-autoja kuljettava autolautta aloitti liikennöinnin 2015 ja vuonna 2017 laiva siirtyi Tallinnassa käyttämään Muugan rahtisatamaa. Koska liikenne toimii Vuosaaresta yhdellä laivalla, on lähtöjäkin vain muutama päivässä. Liikenne on kuitenkin kasvanut koko ajan ja vähentänyt paineita Länsisatamassa. Olisi toivottavaa, että linjaa liikennöisi tulevaisuudessa useampi laiva. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo myös, että Helsingin kaupungin tulisi yhteistyössä Helsingin Satama Oy:n kanssa selvittää mahdollisuuksia siirtää kumipyöräliikennettä Vuosaaren satamaan pitkällä aikavälillä.

Helsingin kaupungin ja Helsingin sataman tulisi tukea kuorma-autoliikenteen kasvua juuri Vuosaarella. Vuosaari on Helsingin rahtiliikenteen pääsatama ja sinne on hyvät yhteydet Kehä III:n kautta koko Suo-

mesta. Vuosaaren kuorma-autoliikennettä voisi edistää esim. hintaohjauksen keinoin ja lisäämällä yritysten informointia tarjonnasta. Näin toimitaan jo Länsi-Suomessa, jossa rekat hyödyntävät Turun matkustajasatamaa enemmän Naantalın rahtisatamaa. Tulevaisuudessa tulisi tarkastella myös mahdollisuutta tarjota henkilöautoille yhteyttä Vuosaaresta Muugaan Vuosaaren nykyisen matkustajaterminaalin tai sen laajenuksen kautta. Henkilöautojen määrän kasvu Vuosaaresta edellyttää investointeja satama-alueelle, joten muutos vaatii aikaa. Toisaalta varustamot ovat puolestaan investoineet nopeisiin matkustaja-autolauttoihin, joiden liiketoimintamalli perustuu ajoneuvo- (ml. raskasliikenne) ja matkustajaliikenteen tehokkaaseen yhdistämiseen siten, että satamaja matkustusajat on saatu lyhyiksi. Matkustaja-autolauttakonseptin on arvioitu olevan myös ympäristöystävällisempi kuljetusmuoto kuin matkustajien ja rahdin kuljettaminen erillisillä aluksilla.

Raitioliikenneyhteyksien kehittäminen

Länsisataman joukkoliikenneyhteydet perustuvat Jätkäsaaren raitioliikenteeseen ja sen kehittämiseen. Jätkäsaaren osayleiskaavasta alkaen tavoitteena on ollut tuoda Länsisataman terminaaleille kolme raitiolinjaa, joista kaksi kulkee Helsingin keskustaan ja Rautatieasemalle ja edelleen itäiseen kantakaupunkiin (linjat 7 ja 9) ja kolmas raitiolinja (linja 8) terminaaleilta Ruoholahden metroaseman kautta Töölöön ja edelleen poikittaisyhteytenä Sörnäisten kautta Arabiaan. Nykyisten suunnitelmien mukaan tavoitetilanteeseen päästään syksyllä 2020, kun Atlantinkadun silta ja Bunkkerin kääntöpaikka valmistuessaan mahdollistavat raitioliikenteen Länsiterminaalilta myös Ruoholahden suuntaan. Jätkäsaaren rakentamisen alkuvaiheissa kokonaisuuden oli tarkoitus valmistua vasta 2025, joten tavoitetilanteen saavuttaminen on tältä osin aikaistunut merkittävästi. Helsinki on saanut EU:lta investointiin osarahoituksen TwinPort 3 -hankkeen muodossa. Länsisataman matkustajamäärä ja sen kasvu on ollut merkittävä tekijä Jätkäsaaren raitioteiden nopeassa laajentamisessa. Joukkoliikenteen hyvästä palvelutasosta hyötyvät myös alueen asukkaat.

Nykyisin raitioliikennettä Länsiterminaalista on keskustan suuntaan yhdellä kokopäiväisellä (linja 7) ja yhdellä laivaliikenteen ruuhka-aikoihin kulkevalla (linja 6T) raitiolinjalla. Suoraa joukkoliikenneyhteyttä Ruoholahden metroasemalle ei vielä ole. Raitiotietä pidennettiin Länsiterminaalilla T2:n edustalle terminaalin auetessa ja samalla myös T1:n edustalle rakennettiin uudet leveät pysäkkilaiturit.

Länsiterminaalın raitioliikenteen toimivuudelle olennaista on ollut kuljetajalipunmyynnin lopettaminen raitiovaunuissa. Samalla lipunmyyntiyhteistyötä laivayhtiöiden kanssa on lisätty ja mobiililippujen käyttöä laajennettu eli matkustajilla on yhä paremmat mahdollisuudet hankkia

matkaliput jo ennakkoon. Pysäkkiajat ovat lyhentyneet ja niiden hajonta on pienentynyt suurilla nousijamäärillä. Säästynyt ajoaika on jo huomioitu aikatauluissa, mikä on tehnyt liikennöinnistä kustannustehokkaampaa.

Riittävästi erotellut raitiovaunukaistat ovat myös keskeisiä sujuvan raitioliikenteen kannalta. Länsisatamassa ongelmakohtana on Jätkäsaa-renlaituri, jonka kaarteissa radan puolelle jäävät rekkojen perävaunut toisinaan estävät raitiovaunun kulun. Tehokkaat liikennevaloetudet mahdollistavat raitioliikenteen sujuvan kulun Länsilinkin liittymässä ja niiden toimintaa kehitetään edelleen. Raitioliikenteen sujuvuuteen kiinnitetään huomiota myös Hietalahden puolella.

Olympiaterminaalin joukkoliikenneyhteydet perustuvat raitolinjoihin 2 ja 3, joiden päätepysäkki on terminaalin kohdalla. Molemmilla linjoilla pääsee Helsingin keskustaan, Rautatieasemalle tai Lasipalatsille. Laiva-aikataulut eivät vaikuta raitiolinjojen vuoroväleihin ja ne voivat ruuhkautua hetkellisesti aamupäivisin laivan saapuessa.

Katajanokan terminaalia palvelemaan on perustettu vuonna 2016 raitiolinja 5, jonka aikataulut suunnitellaan laivaliikenteen aikataulujen mukaisesti. Linja kulkee terminaalin ja Rautatieaseman välillä palvelen tehokkaasti laivamatkustajia molempiin suuntiin. Terminaalin pysäkkilaituria levennettiin kesällä 2018, mikä helpottaa suurien matkustajamäärien kulkua raitiovaunuihin. Olemassa oleva raitiotieverkko mahdollistaa linjan 5 nopean käynnön Rautatieasemalla. Myös raitiolinjan 4 pysäkit ovat kävelymatkan päässä Katajanokan terminaalista.

Joukkoliikenteen houkuttelevuutta laivamatkan liityntäyhteytenä voidaan kasvattaa tekemällä sen käytöstä mahdollisimman helppoa. Tähän hyviä keinoja ovat mm. joukkoliikennelippujen myyminen jo laivoilla, mikä vähentää sataman pysäkkien ruuhkautumista. Tavoitteena on saada laivalippuihin kytkettyä myös HSL:n joukkoliikennelippu. Teknisesti HSL:n puolelta tämä on jo mahdollistettu avoimen lippurajapinnan kautta. Kokonaisuuden kannalta olisi myös eduksi, jos laivayhtiöt markkinoisivat joukkoliikenneyhteyksiä satamiin nykyistä tehokkaammin asiakkailleen. Kulkumuotovalintaan vaikuttavat myös laivamatkan toisen sataman kulkumahdollisuudet.

Pyöräliikenteen yhteyksien kehittäminen

Helsingin satamien saavutettavuus polkupyörällä paranee, kun kanta-kaupungin pyöräliikenteen tavoiteverkon toteutus etenee suunnitellusti. Länsisataman pyöräliikenteen yhteydet paranevat Ruoholahden suunnasta Atlantinkadun ja Länsisatamankadun rakentuessa. Hyväntoivonpuiston rakentuessa avautuu myös katuverkosta pääosin irrallaan kulkeva uusi pyörätieyhteys. Samalla paranevat myös jalankulkuyhteydet

Länsisatamaan. Tavoiteverkon rakentaminen parantaa pyöräliikenteen saavutettavuutta lopputilanteessa, mutta samalla tuo haasteita rakentamisen aikana myös pyöräliikenteelle.

Jotkin henkilöauto- ja tavaraliikenteen sujuvoittamistoimet ovat vaikeuttaneet selkeiden ja laadukkaiden pyöräliikenteen järjestelyiden toteuttamista satamien läheisyydessä. Haasteina alueilla ovat olleet esimerkiksi vasemmalle kääntymisten toteuttamistavat risteyksissä sekä katutilan riittävyys pyöräliikenteen järjestelyille. Myös järjestelyiden keskeneräisyys ja useat muutokset ovat heikentäneet pyöräreittien nykyistä selkeyttä.

Olympiaterminaalin ja Katajanokan terminaaleihin johtavat pyöräliikenteen väylät eivät ole nykysuunnitteluohjeen mukaiset. Kauppatorin kaavan yhteydessä tarkistetaan sekä pyöräliikenteen että jalankulun järjestelyitä, mikä osaltaan parantaa näiden kohteiden saavutettavuutta.

Pyöräpysäköinnin kehittäminen on keskeistä matkustajaliikenteen ja satamien työntekijöiden pyöräilyn edistämiseksi. Länsiterminaalin kaavaehdotuksessa on määräykset pyöräpaikkojen rakentamisesta matkustajille ja työntekijöille. Tarvittavaa pyöräpaikkamäärää on syytä arvioida tarkemmin jatkosuunnittelussa. Myös pyöräpysäköinnin laatuun panostaminen on tärkeää. Kaupunkipyöräjärjestelmän laajentamista Länsiterminaalille selvitetään, tavoitteena on uusien pyöräasemien ottaminen käyttöön jo vuonna 2019.

Helsingin satamien keskeinen sijainti on eduksi kasvavan pyörämatkailun osalta. Katualueiden lisäksi myös satama-alueilla pyöräily olisi syytä ottaa nykyistä paremmin huomioon mm. turvallisen ja selkeän laivaan pääsyn osalta. Turvallinen pyöräpysäköinti myös matkan aikana edistää osaltaan pyörämatkailua.

Autoliikenteen yhteyksien kehittäminen

Länsisataman autoliikenteen yhteyksien kehittämistä on suunniteltu pienimuotoisten parantamistoimenpiteiden kautta, joissa lähtökohtina ovat olleet myös joukkoliikenteen ja jalankulun sujuvuuden sekä esteettömyyden parantaminen. Länsisatamankadun reitille on suunniteltu parannuksia autoliikenteen kapasiteetin lisäksi jalankulun ja pyöräliikenteen erotteluun sekä liittymäjärjestelyihin ja ne rakentuvat vuoden 2018 aikana. Lisäksi Länsimetron liikennöinnin alettua Ruoholahdessa on voitu ohjelmoida liikennevalot Mechelininkadulta Länsiväylälle ajavien autojen sujuvoittamiseksi. Tämä on myös auttanut sataman autoliikenteen sujuvuutta.

Tyynenmerenkadun-Jätkäsaarenlaiturin-Mechelininkadun-Porkkalankadun-Länsiväylän reitillä pullonkauloiksi on nähty Länsilinkin sekä Pork-

kalankadun liikennevaloliittymät. Näihin kohteisiin on etsitty ratkaisuja kaistalisäysten ja suojateiden poistojen kautta (kaupunkisuunnittelulautakunnan päätös 3.11.2015). Esillä olleet suojateiden poistot heikentävät jalankulun ja pyöräliikenteen yhteyksiä, eivätkä ne sujuvoita autoliikenteen kokonaisreittiä, joten niistä on toistaiseksi luovuttu ja selvitetään syntyvien haittojen kompensoimista muilla keinoin. Mikäli katuverkolta poistuu suojateita, tulee selkeästi osoittaa niiden positiivinen vaikutus kokonaisliikenteen toimivuuteen. Raitioliikenteen etuuksia Länsilinkin liittymässä ei ole rajoitettu, vaikka niillä olisikin vaikutusta risteysten autoliikenteen välityskykyyn, sillä raitioliikenteellä saadaan palvelua hyvin tehokkaasti suurta joukkoa sataman matkustajia. Rekkaliikenne tullaan keskittämään Tyynenmerenkadulle. Tavoitteena on rakentaa raskaan liikenteen reitti sekä satamaan että satamasta vain Tyynenmerenkadun kautta jo ensi vuoden aikana. Tällöin Jätkäsaaren asuinalue jää lähes kokonaan sataman raskaan liikenteen suoran vaikutusalueen ulkopuolelle. Nykyisin väliaikaisratkaisuna rekkaliikennettä on saapunut Länsisatamaan myös Länsisatamankadun kautta.

Länsisataman liikenneratkaisujen pidemmän aikavälin kehittämismahdollisuuksiin liittyen jatketaan tarkasteluita kokonaisvaltaisen maankäytön ja liikennejärjestelyiden ratkaisun löytämiseksi. Tarkastelut sovitaan yhteen maanalaisen kokoojakadun edellytyksiä tutkivan selvitystyön kanssa. Muun muassa Ruoholahden siltaan kohdistuvia uusia liikennejärjestelyitä tullaan tarkastelemaan kokonaisvaltaisesti huomioiden kaikki kulkumuodot ja alueen maankäytön kehittäminen. Keskipitkän aikavälin liikennejärjestelyiden ja maankäytön yleissuunnitelma on tarkoitus viedä kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn keväällä 2019.

Lautakunta katsoo, että kaupungin tulisi yhteistyössä Helsingin sataman kanssa selvittää mahdollisuudet edellyttää keskustan satamiin saapuvalta raskaan liikenteen ajoneuvoilta päästöluokkaa euro 6, joka asettaa enimmäisrajat terveydelle haitallisille päästöille.

Käsittely

06.11.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Henkilöautojen määrän kasvu Vuosaarella edellyttää investointeja satama-alueelle, joten muutos vaatii aikaa. Tämän jälkeen lisäys: "Toisaalta varustamot ovat puolestaan investoineet nopeisiin matkustaja-autolauttoihin, joiden liiketoimintamalli perustuu ajoneuvo- (ml. raskasliikenne) ja matkustajaliikenteen tehokkaaseen yhdistämiseen siten, että satama- ja matkustusajat on saatu lyhyiksi. Matkustaja-autolauttakonseptin on arvioitu olevan myös ympäristöystävällisempi

kuljetusmuoto kuin matkustajien ja rahdin kuljettaminen erillisillä aluksilla. "

Kannattaja: Jape Lovén

Vastaehdotus:

Jape Lovén: Korvaava 9) kohta:

Helsingin ja Tallinnan välillä kulkee vuosittain yli 300 000 kuorma-autoa ja perävaunua. Helsingissä pääosa liikenteestä kulkee Länsisatamasta, mutta myös Vuosaaren kautta ja Katajanokalta kuljetetaan kuorma-autoja autolautoilla. Vuosaaren kautta kuorma-autoja kuljettava autolautta aloitti liikennöinnin 2015 ja vuonna 2017 laiva siirtyi Tallinnassa käyttämään Muugan rahtisatamaa. Koska liikenne toimii Vuosaaresta yhdellä laivalla, on lähtöjäkin vain muutama päivässä. Liikenne on kuitenkin kasvanut koko ajan ja vähentänyt paineita Länsisatamassa. Olisi toivottavaa, että linjaa liikennöisi tulevaisuudessa useampi laiva. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo myös, että Helsingin kaupungin tulisi yhteistyössä Helsingin Satama Oy:n kanssa selvittää mahdollisuuksia siirtää kumipyöräliikennettä Vuosaaren satamaan pitkällä aikavälillä.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Jape Lovénin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta katsoo, että kaupungin tulisi yhteistyössä Helsingin sataman kanssa selvittää mahdollisuudet edellyttää keskustan satamiin saapuvilta raskaan liikenteen ajoneuvoilta päästöluokkaa euro 6, joka asettaa enimmäisrajat terveydelle haitallisille päästöille.

Kannattaja: Kaisa Hernberg

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Henkilöautojen määrän kasvu Vuosaarella edellyttää investointeja satama-alueelle, joten muutos vaatii aikaa. Tämän jälkeen lisäys: "Toisaalta varustamot ovat puolestaan investoineet nopeisiin matkustaja-autolauttoihin, joiden liiketoimintamalli perustuu ajoneuvo- (ml. raskasliikenne) ja matkustajaliikenteen tehokkaaseen yhdistämiseen siten, että satama- ja matkustusajat on saatu lyhyiksi. Matkustaja-autolauttakonseptin on arvioitu olevan myös ympäristöystävällisempi

28.01.2019

kuljetusmuoto kuin matkustajien ja rahdin kuljettaminen erillisillä aluksilla. "

Jaa-äännet: 6

Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Ei-äännet: 7

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Nuutti Hyttinen, Kristiina Ilvonen, Jape Lovén, Risto Rautava, Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Risto Rautavan vastaehdotuksen äänin 7-6.

30.10.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Niko Setälä, projektipäällikkö: 310 37031
niko.setala(a)hel.fi

§ 79

V 13.2.2019, Valtuutettu Petrus Pennasen aloite Kruunusiltojen avaamisesta yöaikaan takseille ja sähköbusseille

HEL 2018-009101 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite
- 2 Kaupunginvaltuuston päätös 1.3.2017 § 145 valtuutettu Seija Muurisen aloitteeseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuutettu Petrus Pennanen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että selvitetään Kruunusiltojen varustamista älypuomeilla tms. taksi- ja bussiliikenteen sallimiseksi yöaikaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että kaupunginvaltuusto käsitteli 1.3.2017 valtuutettu Seija Muurisen vastaavanlaisen aloitteen Kruunusiltojen käytön sallimisesta yöaikaan joukkoliikenteelle. Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vastauksen, jossa puomijärjestelmää lukuun ottamatta käsiteltiin vastaavia

28.01.2019

asioita kuin nyt esillä olevassa vastauksessa. Kaupunginhallituksen vastaus päätöshistorioineen on liitteenä 2.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.8.2016 Kruunusillat -hankkeen hankesuunnitelman ja raitiotien yleissuunnitelman, joiden mukaan Kruunusillat on suunniteltu ajokelpoiseksi raitioliikenteen lisäksi vain kiireellisille hälytysajoneuvoliikenteelle. Hanke samoin kuin siihen eri tavoin liittyvä muu suunnittelu on edennyt tästä lähtökohdasta käsin.

Kruunusillat -yhteyden siltaosuuksilla Merihaasta Nihtiin ja Nihdistä Korkeasaaren kautta Kruunuvuorenrantaan on suunniteltu liikennöitävän raitiovaunuilla päivittäin noin kello 5.30 - 2.00. Liikennöintiajan ulkopuolellakin radalla ajetaan kalustosiirtoja varikoiden välillä ja tehdään kunnossapitotöitä.

Kuten jo vastauksessa valtuutettu Seija Muurisen aloitteeseen on aiemmin todettu, taksi- ja bussiliikenteen salliminen yöaikaan tarkoittaisi reitin liikennejärjestelyjen toteuttamista katumaisina ja säännöllisen ajoneuvoliikenteen mahdollistavina. Katutilan mitoitus tulisi muuttaa ajoneuvoliikenteen vaatimusten mukaiseksi. Jo hyväksytyjä katu- ja rakennussuunnitelmia, Hakaniemen ja Nihdin alueen asemakaavoja ja liikennesuunnitelmia sekä Kruunuvuoren liikennesuunnitelmaa jouduttaisiin muuttamaan. Uusien suunnitelmien valmistelu- ja käsittelyprosessi merkitsisi aikatauluriskejä Kruunusillat -hankkeen valmistumiselle.

Liikenteen rajoittaminen puomijärjestelmällä vaatisi useita puomeja raitiotien varrelle, puomien aukaisutekniikkaan liittyvän varustuksen asentamista kaikkiin reittiä mahdollisesti käyttäviin ajoneuvoihin sekä puomilaitteiston ohjaus- ja seurantajärjestelmää ym. investointeja. Ajoneuvoliikenteen tuominen Kruunusilloille kasvattaisi raitioradan kunnossapitotarvetta ja kustannuksia. Puomijärjestelmä lisäisi osaltaan häiriöalttiutta reitin raitioliikenteessä.

Puomijärjestelmän toteuttamiseen liittyvien investointien arvioiminen edellyttäisi tarkempaa suunnittelua, jota ei kaupunginhallituksen mielestä voida pitää perusteltuna. Kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä 4.11.2018 oli vastaehdotuksena esillä tarkemman selvityksen tekeminen, mutta äänestyksen tuloksena lautakunta päätyi kielteiselle kannalle lisäselvityksen tekemisen suhteen.

Jo aikaisemmassa vastauksessa kaupunginvaltuustolle todettiin, että katuyhteys Laajasaloon Herttoniemen kautta on käytössä ympäri vuorokauden ja yöaikaan ruuhkaton. Bussi- ja taksiliikenteen salliminen siltoja pitkin nopeuttaisi matkoja erityisesti Kruunuvuorenrannan alueelle, muualla Laajasalossa vaikutus olisi vähäinen. Raitiovaunumatkat sen sijaan todennäköisesti hidastuisivat autoliikenteen mahdollistavien ratkaisujen takia. Raitiovaunumatkojen hidastumisesta aiheutuvien haitto-

28.01.2019

jen voidaan kaupunkiympäristön toimialan mukaan arvioida olevan huomattavasti suuremmat siihen matka-aikasäästöön nähden, joka bussi- ja taksimatrustajille öiseen aikaan koituisi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä sanotun perusteella, ettei Kruunusillat - yhteyden muuttamista taksi- ja bussiliikenteen käytön mahdollistavaksi yöaikaan eikä puomijärjestelmän toteuttamista edelleenkään voida katsoa taloudellisesti ja teknisesti perustelluksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite
- 2 Kaupunginvaltuuston päätös 1.3.2017 § 145 valtuutettu Seija Muurisen aloitteeseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 39

HEL 2018-009101 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 04.12.2018 § 613

HEL 2018-009101 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kruunusillat-hankkeen taustaa ja tavoitteita

Kruunusillat -hankkeen hankepäätöksen (kaupunginvaltuusto 31.8.2016) mukaisesti joukkoliikenneyhteyttä on suunniteltu siitä lähtökohdasta, että siltayhteyksiä Merihaasta Nihtiin ja Nihdistä Korkeasaaren kautta Kruunuvuorenrantaan saavat käyttää vain raitiovaunut, pyöräliikenne ja jalankulkijat, joiden lisäksi reittiä voivat käyttää hälytysajoneuvot kiireellisissä tehtävissä.

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa nopea ja luotettava joukkoliikenneyhteys Kruunuvuorenrantaan ja muualle Laajasaloon. Siksi raitiotie on suunniteltu omalle muusta liikenteestä erotellulle väylälleen. Rata-alueella kulkeva muu ajoneuvoliikenne olisi riski pikaraitioliikenteen turvallisuudelle ja sujuvuudelle ja pelkkänä raitiotienä yhteyden maise-mointi ja liittäminen nykyiseen katuverkkoon on helpompaa ja vähemmän haittoja aiheuttavaa. Yhteys on myös edullisempi toteuttaa, kun rata-aluetta ja sen liittymiä katuverkkoon ei tarvitse mitoittaa bussiliikenteen vaatimusten mukaisesti.

Raitiotien pinta toteutetaan maisemoituna nurmirataratkaisuna Korkeasaarella, Merihaan edustalla ja Kruunuvuorenrannassa. Ratkaisu mahdollistaa hälytysajoneuvojen kulun rata-alueella tarvittaessa, mutta ei sovellu jatkuvalla kumipyöräliikenteelle. Liittymät muotoillaan siten, että ajoneuvoliikenne ei ohjaudu raitiotielle. Tarkoituksena on osoittaa selvästi, että kyseessä ei ole yleinen ajoreitti, vaikka hälytysajoneuvojen onkin mahdollista sitä tarpeen vaatiessa käyttää.

Raitioliikenteen liikennöinti-aikojen ulkopuolelle jäävä liikenne

Kruunusillat-yhteyden siltaosuuksilla Merihaasta Nihtiin ja Nihdistä Korkeasaaren kautta Kruunuvuorenrantaan, eli keskustan ja Laajasalon välisillä linjoilla, liikennöidään raitiovaunuilla tämänhetkisen suunnitelman mukaan päivittäin noin kello 5.30 – 2.00, eli liikennettä on varhaisaamusta yöhön asti. HSL ei ole sulkenut pois liikennöinti-aikojen laajentamista, jos se osoittautuu kustannustehokkaaksi tavaksi hoitaa Laajasalon yöliikennettä. Liikennöintiajan ulkopuolellakin radalla aje-

taan kalustosiirtoja varikoiden välillä sekä tehdään raitiotien kunnossapitoon liittyviä töitä.

Aamuyöllä Laajasalon joukkoliikenne on tarkoitus hoitaa Herttoniemen kautta kulkevin bussilinjoin. Nykyisin Laajasalon alueen yöbussilinjat kulkevat arkipäivisin noin kahteen asti yöllä, viikonloppuisin lähes viiteen aamulla. Raitioliikenteen kulkuajkojen ulkopuolella on siis käytännössä bussiliikennettä vain viikonloppuisin, nykytilanteessa 9 vuoroa yössä Laajasalon suuntaan. Yöaikaisen taksiliikenteen määrästä ei ole tutkittua tietoa.

Katuyhteys Laajasaloon Herttoniemen kautta on käytössä ympäri vuorokauden ja yöaikaan reitti on ruuhkaton ja sujuva. Aikasäästö siltayhteyden kautta liikennöitäessä ei siten ole niin merkittävä kuin päiväaikaan liikenteen ollessa vilkkaampaa. Aamuyön bussi- ja taksiliikenteen salliminen Kruunusillat-yhteyden raitiotietä ja siltoja pitkin nopeuttaisi matkoja lähinnä Kruunuvuorenrannan alueelle, mutta muualla Laajasalossa vaikutus olisi vähäinen. Nopeutuvien matkojen vähäinen määrä ei perustele raitiotien muuttamista bussi- ja taksiliikenteelle sopivaksi kaudeksi.

Taksi- ja bussiliikenteen muuttaminen sähkövoimalla kulkeväksi on kannatettava tavoite niiden reitistä riippumatta.

Yhteyden muuttaminen ajoneuvoliikenteelle sopivaksi

Taksi- ja bussiliikenteen salliminen Kruunusillat -yhteydellä raitioliikenteen liikennöinti-ajkojen ulkopuolella eli öisin noin kello 02.00 – 05.30 välisenä aikana tarkoittaisi käytännössä raitiotien rata-alueen muuttamista normaaliksi kaduksi ja ei-sallitun liikenteen pääsyn estämistä tälle kadulle puomijärjestelyin.

Jos raitiotieyhteydellä sallittaisiin moottoriajoneuvoliikenne, vaikka vain raitiotien liikennöinti-ajkojen ulkopuolella ja puomeilla rajoitettuna, tulisi myös reitin liikennejärjestelyt toteuttaa jatkuvan moottoriajoneuvoliikenteen mahdollistavina katuina eli käytännössä normaalina katuna. Katutilan mitoitusta tulisi kasvattaa bussiliikenteen vaatimusten mukaiseksi ja ajorata päällystää asfaltilla koko pituudeltaan, niin Merihaan edustalla kuin Korkeasaressakin. Koko väylän leveys ja liittymäjärjestelyt tulisi tarkistaa ja tarpeen mukaan suunnitella uudestaan, huomioiden myös puomijärjestelmien tilantarve. Ajoratojen leventäminen voi johtaa esimerkiksi kävelyalueiden ja istutusalueiden kaventamiseen tai siltojen leventämiseen.

Vastaavasti myös liikenteenohjauksessa tulisi ottaa huomioon reittiä käyttävä ajoneuvoliikenne, mikä tekisi mm. liikennevalo- ja järjestelyistä monimutkaisempia. Ajoneuvoliikenteen tuominen yhteydelle kasvattaisi

28.01.2019

raitioradan kunnossapitotarvetta ja -kustannuksia ja kasvattaisi myös kadun muuta kunnossapitotarvetta.

Muutos toisi öistä läpiajavaa moottoriajoneuvoliikennettä Merihaan rantaan, Nihtiin, Korkeasaaren pohjoisrannalle ja Kruunuvuoren alueelle. Vaikka käyttöoikeus olisi rajattu sähkökäyttöisiin ajoneuvoihin, toisi liikenne kuitenkin lisähaittaa näille alueille yön hiljaisina tunteina.

Liikenteen rajoittaminen puomijärjestelyin

Liikennettä rajoittavan puomijärjestelmän tulisi kattaa raitiotien varsi Merihaan ja Kruunuvuorenrannan välillä. Puomeja tarvittaisiin alustavasti noin kuuteen kohtaan yhteyden varrella: Merihaassa sekä Sörnäisten rantatien että Haapaniemenkadun liittymiin, Nihdissä Merihaansillan ja Finkensillan päihin, Korkeasaarissa pysäkkialueen itäpuolelle ja Kruunuvuorenrannassa Koirasaarentien länsipäähän.

Puomien aukaisutekniikkaan liittyvä varustus pitäisi asentaa kaikkiin reitillä potentiaalisesti käytettäviin raitiovaunuihin (osuus Merihaan ja Nihdin välillä on mahdollisesti myös kaupunkiraitioliikenteen reitti) ja huoltokalustoon, hälytysajoneuvoihin jotka käyttäisivät siltayhteyttä (paloautot, ambulanssit, poliisiautot ym.), yöliikenteessä käytettävään busikalustoon ja lisäksi varustuksen pitäisi olla saatavilla kaikille taksiryttäjille, jotka sen haluavat käyttöönsä. Nykyisen lainsäädännön mukaan taksilupien määrää ei ole rajoitettu, joten potentiaalisia käyttäjiä laitteistolle olisi tuhansia. Ajo-oikeuden myönnölle pitäisi laatia selkeät kriteerit. Puomien tulisi olla hallittavissa myös liikenteenohjauskeskuksesta, jossa seurattaisiin niiden mahdollisia vikatilanteita ja reagoitaisiin niihin.

Puomijärjestelmän toimintavarmuudella on suuri vaikutus raitioliikenteeseen. Jos puomijärjestelmä vikaantuu, aiheuttaa se helposti merkittäviä viiveitä raitioliikenteeseen. Vikatilanteessa puomit voidaan joutua nostamaan pysyvästi auki -asentoon, mikä mahdollistaa raitioliikenteen toiminnan, mutta myös luvattoman ajoneuvoliikenteen raitiotielle. Puomijärjestelmä nostaisi yhteyden häiriöalttiutta uuden teknisen järjestelmän myötä.

Raitiovaunun tunnistamisen tulisi tapahtua vauhdissa siten, ettei vauunun tarvitse hidastaa puomin kohdalla aukeamista odotellessa, mikä tarkoittaa vauunun tunnistustarvetta melko kaukana puomista. Todennäköisesti puomien avaaminen aiheuttaisi normaalikäytössäkin pieniä viiveitä raitiovaunuille. Bussi- ja taksiliikenteen osalta hidastaminen puomin kohdalla voidaan sallia, tosin tällöin tulee huomioida puomien sijoittaminen mm. liittymien yhteydessä niin, ettei odottava ajoneuvo häiritse muuta liikennettä. Puomin tulisi sulkeutua heti raitiovaunun tai ajoneuvon kuljettua sen ali, ettei perässä pääse ajamaan luvattomia ajoneuvoja.

Puomijärjestelmän kustannukset koostuisivat itse puomilaitteistoista kaapelointeineen ja asennuksineen, raitiovaunuihin ja yhteyttä käyttöviin muihin ajoneuvoihin asennettavista tunnistinlaitteista, puomilaitteiston ohjausjärjestelmästä ja valvomo-asennuksista sekä järjestelmän toiminnan jatkuvasta seuraamisesta ja huoltovalmiudesta. Kustannuksen arvioiminen vaatisi tarkempaa suunnittelua.

Muutostarpeet Kruunusillat-hankkeen suunnitelmiin

Merihaan ja Kruunuvuorenrannan välisen raitiotien muuttaminen moottoriajoneuvoliikenteelle sopivaksi vaatisi muutoksia Nihti-Kruunuvuorenranta -välin hyväksytyihin katusuunnitelmiin ja valmistumassa oleviin rakennussuunnitelmiin, valmisteilla oleviin Hakaniemen alueen ja Nihdin asemakaavoihin ja liikennesuunnitelmiin sekä hyväksytyyn Kruunuvuoren liikennesuunnitelmaan. Esimerkiksi Merihaan edustalla raitiotien muuttaminen normaaliksi kaduksi olisi suuri periaatteellinen muutos valmisteilla olevaan suunnitelmaan.

Näillä ehdotuksen edellyttämällä katutilan muutoksilla tulisi olemaan Kruunusillat-hankkeeseen toteutus- ja ylläpitokustannuksia nostava vaikutus. Moottoriajoneuvoliikenteen mahdollistamisen vaatimien muutoksien tekeminen tuo myös riskin Kruunusillat-hankkeen valmistumisen viivästymisestä, kun jo päätettyjä suunnitelmia pitää tuoda uudelleen valmisteluun ja päätöksentekoon. Päätöksistä tehtävät valitukset ovat myös merkittävä aikatauluriski Kruunusillat-hankkeessa.

Yhteenveto

Kruunusillat-yhteyttä mahdollisesti käyttävän aamuyön bussi- ja taksiliikenteen lyhyt toiminta-aika raitioliikenteen liikennöinti-aikojen ulkopuolella ja yhteyden myötä nopeutuvien matkojen vähäinen määrä suhteessa muutoksista johtuviin rakennus- ja ylläpitokustannuksiin, yhteyden valmistumisen viivästymisriskiin, raitioliikenteen kasvavaan häiriö-riskiin sekä maisemallisiin ja kaupunkitilallisiin muutoksiin ei perustele ehdotettua muutosta.

Näillä perusteilla Kruunusillat-yhteyden siltaosuuksien käyttöä Merihaan ja Kruunuvuorenrannan välillä ei ole tarkoituksenmukaista sallia bussi- ja taksiliikenteelle edes yöaikaan ja puomilaitteistolla ohjattuna.

Käsittely

04.12.2018 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Niko Setälä. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

28.01.2019

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: Kaupunkiympäristötoimiala teettää kaupungin ulkopuolisella asiantuntijalla selvityksen siitä, millaisilla ratkaisuilla on mahdollisuus avata Kruunusillat öiseen aikaan sähköbussien ja taksien liikennöinnille. Selvitys tulee sisältämään rakenteellisten ja teknisten ratkaisujen lisäksi kustannusvaikutukset. Selvityksen määräaika on viimeistään 31.3.2019 mennessä.

Kannattaja: Laura Rissanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: Kaupunkiympäristötoimiala teettää kaupungin ulkopuolisella asiantuntijalla selvityksen siitä, millaisilla ratkaisuilla on mahdollisuus avata Kruunusillat öiseen aikaan sähköbussien ja taksien liikennöinnille. Selvitys tulee sisältämään rakenteellisten ja teknisten ratkaisujen lisäksi kustannusvaikutukset. Selvityksen määräaika on viimeistään 31.3.2019 mennessä.

Jaa-äännet: 7

Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Mai Kivelä, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Ei-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Atte Kaleva, Jape Lovén, Risto Rautava, Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7-6.

27.11.2018 Pöydälle

20.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Niko Setälä, projektipäällikkö: 310 37031
niko.setala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 80

V 13.2.2019, Valtuutettu Jenni Pajusen aloite Laajasalon ja Herttoniemen liikenteen sujuvuuden varmistamisesta

HEL 2018-009108 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Jenni Pajusen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jenni Pajunen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Laajasalon ja Herttoniemen liikenteen sujuvuus ennen Kruunusiltojen toteutumista varmistetaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että liikenteen sujuvuuden varmistaminen ennen Kruunusiltojen valmistumista on otettu monin eri tavoin huomioon Laajasalon ja Herttoniemen alueiden rakentamisessa.

Tuleva raideyhteys ja uusi maankäyttö Laajasalossa edellyttävät keskeisten katujen ja niihin liittyvien teknisten verkostojen laajaa uudelleen

rakentamista. Toimenpiteet ajoitetaan siten, että liikenteen toimivuus turvataan. Laajasalontien keskiosa rakennetaan 2020-2021, Koirasaa-
rentien itäpää 2022-2023 sekä Laajasalontien pohjoispää 2024-2025.
Reposalmentie rakennetaan 2022-2023 sekä Ilomäentie 2023-2024.

Herttoniemessä on käynnissä Suunnittelijankadun sillan rakentaminen
Itäväylän yli. Siltayhteys parantaa liikenteen toimivuutta reitillä Itäväylä-
Suunnittelijankatu-Laivalahdenkatu. Kun Suunnittelijankatu saadaan
käyttöön arviolta vuonna 2021, reitti tarjoaa yhteyden Herttoniemenran-
nan ja Laajasalon suuntiin. Syksyllä 2019 käynnistyvä runkolinja 500
Itäkeskus-Pasila-Meilähti-Munkkivuori tulee käyttämään Suunnittelijan-
kadun reittiä.

Herttoniemen metrokortteli rakennetaan arviolta 2022-2026. Linnanra-
kentajantien ja Itäväylän liittymän parantaminen aloitetaan metrokorte-
lin työmaan loppuvaiheessa. Metrokorttelin uusi bussiterminaali otetaan
käyttöön heti, kun korttelin rakentaminen on edennyt riittävän pitkälle.
Bussiterminaalin ja Itäväylän välissä kulkeva katuysteys poistetaan
moottoriajoneuvojen käytöstä, ja liittymän pääsuunta Linnanrakentajan-
tieltä Itäväylälle keskustan suuntaan sujuvoituu.

Joukkoliikenteen toimivuuden turvaamiseksi kiskot ja raideliikenteeseen
liittyvät järjestelmät rakennetaan siten, että vähintään lopputilan-
teen mukainen kaistamäärä on kullakin rakennettavalla katuosuudella
koko ajan häiriöttä käytössä.

Laajasaloa palvelee nykyisin viisi liityntäbussilinjaa. Ennen Kruunusilto-
jen tuomaa joukkoliikennepalvelua busseja tarvitaan nykyistä enem-
män tyydyttämään kasvavaa matkakysyntää. Bussiliikenne voidaan jär-
jestää tarpeeksi kattavasti Hiihtäjätien ja Hiihtomäentien varresta.
HSL seuraa säännöllisesti liityntäbussien matkustajamääriä ja ajoaiko-
ja. Mahdolliset muutokset huomioidaan linjojen aikataulusuunnittelun
yhteydessä.

Pyöräliikenteen tavoiteverkko Laajasalon ja Herttoniemen alueilla täy-
dentyy sitä mukaa kuin kadut valmistuvat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 40

HEL 2018-009108 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 13.11.2018 § 570

HEL 2018-009108 T 00 00 03

Hankennumero 5264_173

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Laajasalon täydentyvässä ja tiivistyvässä kaupunkirakenteessa Kruunusillat-hankkeen mukainen raitiotie on keskeisessä asemassa. Tuleva raide ja uusi maankäyttö edellyttävät keskeisten katujen ja niihin liittyvien teknisten verkostojen laajaa uudelleen rakentamista. Samanaikaisesti täydennetään merkittävästi Herttoniemen keskustaa, jonka katuverkko jäsentyy osittain uudella tavalla.

Riittävän joukkoliikennepalvelun tarjoamiseksi HSL seuraa palvelutasausta jatkuvasti ja voi tarvittaessa tehdä muutoksia reitteihin ja aikatau-

luihin. Pyöräliikenteen tavoiteverkko täydentyy sitä mukaa kuin kadut valmistuvat. Rakentamisaikatauluja koordinoidaan tiiviissä yhteistyössä sekä kaupungin sisällä (KYMP, Kanslia) että eri teknisten operaattoreiden, yksityisten rakennushankkeiden ja HSL:n kanssa. Rakentamisesta koituvia haittoja liikenteelle ja viihtyisyydelle ei kuitenkaan voida täysin välttää.

Laajasalo

Laajasalossa suurimmat muutokset koskevat Koirasaarentien itäosaa, Laajasalontien keskiosaa (Koirasaarentie-Yliskyläntie), Ilomäentietä, Reposalmentietä ja Laajasalontien pohjoisosaa (Yliskyläntie-Herttoniemensalmen silta). Pää tavoitteena toimenpiteiden ajoituksessa on liikenteen toimivuuden turvaaminen siten, että keskeisiä katuyhteyksiä ei rakenneta yhtä aikaa. Tarkoitus on rakentaa Laajasalontien keskiosa 2020–2021, Koirasaarentien itäpää 2022–2023 sekä Laajasalontien pohjoispää 2024–2025. Reposalmentie rakennetaan 2022–2023 sekä Ilomäentie 2023–2024.

Lisäksi Laajasalossa rakennettavien tonttien ja katujen aikatauluja sovitaan yhteen siten, että rakentamattomia tontteja voidaan hyödyntää tilapäisiin liikennejärjestelyihin ja työmaatiloiksi. Tällainen mahdollisuus on Koirasaarentien itäpäässä ja Laajasalontielle, joille myös liikenteellisiltä vaikutuksiltaan mittavimmat katutyöt kohdistuvat.

Herttoniemi

Herttoniemen keskustassa on meneillään ja vireillä useita muutoksia: keskustan katuverkon täydennystyöt, useita talonrakennuskohteita sekä metrokorttelin korjaus- ja uudisrakentaminen. Lisäksi Linnanrakentajantien ja Itäväylän liittymä tulee mittavan korjaustyön kohteeksi vuoden 2030 mennessä.

Herttoniemessä liikenteen toimivuutta tulee parantamaan uuden hyväksytyin suunnitelman mukainen yhteys reitillä Itäväylä-Suunnittelijankatu-Laivalahdenkatu, kun tilannetta verrataan aiemmin esitettyyn vaihtoehtoon, jossa oli tarkoitus toteuttaa Itäväylän rinnakkaiskadut Suunnittelijankadun ja Linnanrakentajantien välille. Suunnittelijankadun silta valmistuu 2019 mennessä. Suunnittelijankadun katualuetta tarvitaan toistaiseksi Hertsin kauppakeskuksen rakentamiseen ja osa katualueesta odottaa asemakaavan (nro 12481) lainvoimaistumista, minkä vuoksi Työnjohtajankadulta avataan tilapäinen liittymä Itäväylälle itään. Kun Suunnittelijankatu saadaan käyttöön arviolta vuonna 2021, reitti tarjoaa yhteyden sekä Herttoniemenrannan että Laajasalon suuntiin ja tarjoaa myös runkolinjalle 500 uuden reitin kulkea Suunnittelijankadun kautta. Tällöin myös Työnjohtajankadun väliaikainen liittymä poistetaan käytöstä.

Metrokorttelin rakentaminen on alustavasti ohjelmoitu vuosiksi 2022–2026. Ennen Kruunusiltojen tuomaa joukkoliikennepalvelua busseja tarvitaan nykyistä enemmän tyydyttämään kasvavaa matkakysyntää, ja siihen vastaaminen on väliaikaisjärjestelyiden suunnittelun yksi keskeinen lähtökohta. Bussiliikenne on tutkittu voitavan järjestää tarpeeksi kattavasti lähikatujen (Hiihtäjätie, Hiihtomäentie) varresta. Metrokorttelin uusi bussiterminaali otetaan käyttöön heti, kun korttelin rakentaminen on edennyt riittävän pitkälle. Tämä tapahtuu mahdollisesti vaiheittain.

Linnarakentajantien ja Itäväylän liittymän liikenteen välityskykyä heikentää se, että idästä tulevan rampin ja bussiterminaalin ulosajo tarvitsevat liikennevaloissa omat vaiheensa. Kyseiset liikennesuunnat liittyvät samasta suunnasta eikä niillä ole omia vastaanottavia kaistoja. Kun yhteys Suunnittelijankadun kautta valmistuu, bussiterminaalin ja Itäväylän välissä kulkeva katuyhteys voidaan poistaa moottoriajoneuvojen käytöstä ja liittymän pääsuunta Linnanrakentajantieltä Itäväylälle keskustan suuntaan sujuvoituu.

Linnanrakentajantien ja Itäväylän liittymän parantaminen voidaan aloittaa aikaisintaan metrokorttelin työmaan loppuvaiheessa. Uuden sillan yleissuunnittelu käynnistyy loppusyksystä 2018. On mahdollista, että vanhaa siltaparia voidaan osittain käyttää rakentamisen aikana. Lisäksi selvitetään mahdollisuudet vaiheistaa uuden siltarakenteen käyttöönottoa siten, ettei liikenteen välityskyvyssä tapahtuisi notkahduksia.

Muita toimenpiteitä

Joukkoliikenteen toimivuuden turvaamiseksi kiskojen ja raideliikenteeseen liittyvien järjestelmien rakentaminen järjestetään siten, että vähintään lopputilanteen mukainen kaistamäärä on koko ajan häiriöttä käytössä.

Muiden saneeraustarpeiden osalta ei keskeisillä kaduilla tulla ennen Kruunusiltojen valmistumista sallimaan muita kuin täysin välttämättömiä katutöitä. Liikenteen toimivuus on lähtökohtana, kun selvitetään, milloin Linnanrakentajantielle rakennetaan kaukolämmön siirtoputki.

Ennen Kruunusiltojen valmistumista kiinnitetään erityistä huomiota myös jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteisiin. Pyöräliikenteen tavoiteverkko reitit Laajasalossa ja Herttoniemessä täydentyvät sitä mukaa kuin katuverkko valmistuu.

Laajasaloa palvelee nykyisin viisi liityntäbussilinjaa. Joukkoliikenteen palvelutason parantamiseksi ja riittävän tarjonnan varmistamiseksi liityntäbussien matkustajamääriä ja ajoaikoja seurataan säännöllisesti.

28.01.2019

HSL tutkii joukkoliikennereittien matkustajamääriä säännöllisesti ja reagoi muutostarpeisiin linjojen aikataulusuunnittelun yhteydessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi

§ 81

V 13.2.2019, Valtuutettu Emma Karin aloite koulujen kahdeksan aamuista luopumisesta

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus muistutti, että helsinkiläiset koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta.

Samalla kaupunginhallitus kehotti, että ne koulut, jotka siirtyvät myöhäisempään koulun aloitukseen, varmistavat samalla erityislasten ja vammaisten lasten mahdollisuuden aamutoimintaan ennen varsinaisen koulun alkua.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen: Lisätään päätösehdotukseen kohta

"Ne koulut, jotka siirtyvät myöhäisempään koulun aloitukseen, varmistavat samalla erityislasten ja vammaisten lasten mahdollisuuden aamutoimintaan ennen varsinaisen koulun alkua."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään kappaleeseen 2)

"... ja muistuttaa, että helsinkiläiset koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta."

Kannattaja: Wille Rydman

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vastaehdotusten mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kasvatus- ja koulutuslautakunta ohjeistaa Helsingin kouluja suunnittelemaan koulupäivät niin, että aikaisista aamuista luovutaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa todennut, että aloitteen huomiot nuorten unentarpeesta ja koulunkäynnin myöhentämisestä ovat tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia. Kasvatus- ja koulutuslautakunta tulee suosittelemaan, että peruskoulujen 7–10-luokkien ja lukioiden koulupäivät alkavat kello 8.30-9.00 välillä syksystä 2019 alkaen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan kuitenkin korostanut, että koulut ja oppilaitokset saavat itse vapaasti päättää koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan. Peruskouluissa ja lukioissa huolehditaan siitä, että rehtorit, opettajat ja opiskelijat osallistuvat koulupäivien alkamisaikaa koskevaan valmisteluun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan arvion mukaan alkamisajan myöhentäminen erityisesti 7–10-luokilla ja lukioissa vastaa teini-iän uni-valverytmin tuomiin haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa on tuotu esiin teini- ja nuorten aikuisten kroonistunut univaje. WHO:n koululaistutkimuksen mukaan yli 15-vuotiaista suomalaisista yli 70 prosenttia menee nukkumaan klo 23 tai myöhemmin. Uni-valverytmi kääntyy myöhäisemmäksi varhaisteini-iässä ja nukahtaminen myöhentyy. Erityisesti tämä tulee esiin perusopetuksen 7–9-luokilla. Luonnollinen unijakson muutos siirtää vuorokausi-

rytmiä muutaman tunnin myöhäisemmäksi. Vireystila on korkeimmillaan illalla. Unentarve ei kuitenkaan vähene. Nuoret tarvitsevat enemmän unta kuin aikuiset, keskimäärin kahdeksan tai yhdeksän tuntia yössä.

Teini-ikäisen uni-valverytmin muutos sekä elämäntapoihin ja -tilanteeseen liittyvät tekijät aiheuttavat helposti pitkäkestoista univajetta, joka vaikuttaa päiväaikaiseen toimintakykyyn. Univaje ilmenee vaikeutena herätä kouluun ajoissa, päiväaikaisena väsymyksenä, keskittymiskyvyn herpaantumisenä ja oppimisen vaikeutumisenä. Nuorella uni jakaantuu epätasaisemmin arjen ja viikonlopun/lomien välillä, jolloin nukutaan huomattavasti pidempään. Tämä ei kuitenkaan riitä univajeen kompensointiin.

Perusopetus

Nuorille kohdennetussa vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä tuli esiin, että valtaosa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista voi hyvin. He pitävät koulunkäynnistä ja harrastavat erilaisia asioita. Huolenaiheena on mm. se, että monet nuoret nukkuvat liian vähän. Perusopetuksen koulupäivien alkaminen myöhemmin 7–10-luokilla vastaisi tutkimuksissa esiintulleisiin varhaisteini-ikäisen muuttuneen uni-valverytmin tuomiin haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Koulupäivien kokonaissuunnittelussa on kuitenkin huomioitava perusopetusasetuksessa säädetty koulupäivien pituus. Koulupäivän aloitus myöhemmin merkitsee koulupäivän pidentymistä iltapäivällä.

Koulupäivän suunnittelussa on huomioitava myös koulutilojen käyttömahdollisuudet päivän aikana. Luokkatilat ovat jo nyt tehokkaassa käytössä, ja koulupäivän aloituksen myöhentäminen voi joissain kouluissa olla luokkatilojen järjestämisen kannalta haasteellista. Koulupäivän aloituksen myöhentämisessä onkin huomioitava koulukohtainen joustomahdollisuus.

Lukio

Suomen lukiolaisten liitto toteutti keväällä kyselyn koulupäivien aikatauluista omille jäsenilleen. Kyselyyn vastasi runsas 1 000 lukiolaista. Vastajaista hieman yli puolet toivoi koulun alkavan aikaisintaan kello 9.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteutti 25.10.–2.11.2018 kaupungin lukioden rehtoreille ja opettajille sekä lukiolaisille kyselyn koskien koulupäivien alkamisaikaa. Kyselyyn vastasi yhteensä 782 opiskelijaa, joista 69 prosenttia kannatti luopumista kahdeksan aamuista. Opiskelijat kuvaavat varhain aamulla alkavia oppitunteja raskaina ja väsyttävänä. Harrastukset ja opiskelutehtävät viivästyttävät opiskelijoiden nukkumaanmenoaikaa. Koulumatka voi kestää kauan, jolloin varhain alkaville

oppitunneille ehtiminen edellyttää heräämistä hyvin aikaisin. Toisaalta kyselyyn vastanneet opiskelijat kuvasivat vastauksissaan myös koulupäivän pituutta ja huolta myöhäisemmän alkamisajan vaikutuksesta koulupäivän päättymisaikaan.

Lukioiden rehtoreista ja opettajista kyselyyn vastasi yhteensä 47 henkilöä, joista 47 prosenttia kannatti varhaisista aamuista luopumista. Kaikki kuusi kyselyyn vastannutta rehtoria oli sitä mieltä, että varhaisista aamuista luopuminen on mahdollista toteuttaa lukujärjestysteknisesti. Osassa lukioista koulupäivä on jo nyt suunniteltu alkamaan kello 8.30. Myös rehtorien ja opettajien vastauksissa viitataan opiskelijoiden väsymykseen varhain alkavilla oppitunneilla. Toisaalta vastauksissa pohditaan koulupäivän myöhäisemmän alkamisajan vaikutusta lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan.

Lukiokoulutukseen on suunnitteilla uusi tuntikiertokaavio, jolloin on mahdollista huomioida oppituntien myöhäisempi aloitus kello 8.30-9.00 välillä.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa koulutusta ammatillisissa perustutkinnoissa, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, oppisopimuskoulutuksissa, valmentavissa koulutuksissa, perusopetuksen lisäopetuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja lyhytkoulutuksissa. Lisäksi oppilaitos järjestää koulutusta avoimena ammatillisina opintoina sekä nuorten työpajatoimintana. Opiskelijoiden ikä, elämäntilanne, valmiudet ja tavoitteet ovat vaihtelevia. Ammatilliseen koulutukseen kuuluu myös oppiminen työpaikalla, jolloin työpäivän alkamisesta sovitaan yhdessä työnantajan kanssa. Työpäivät alkavat tietyillä ammattialoilla ennen kello kahdeksaa.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on siirrytty opettajien vuosityöaikaan sekä tiimimäiseen työskentelyyn, mikä mahdollistaa aikaisempaa monipuolisemmat opetusjärjestelyt. Oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimisen ohjausta on mahdollista järjestää joustavasti klo 8.00-20.00 välillä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 45

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Pia Pakarisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.12.2018 § 281

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen huomioiden nuorten unentarpeesta ja koulunkäynnin myöhentämisestä ovat tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia.

Kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa on tuotu esiin teinien ja nuorten aikuisten kroonistunut univaje. WHO:n koululaistutkimuksen mukaan suomalaisista yli 15-vuotiaista yli 70 prosenttia menee nukkumaan klo 23 tai myöhemmin. Nuorten uni-valverytmi ja nukahtaminen kääntyy myöhäisemmäksi varhaisteini-iässä ja sen vuoksi illalla nukahtaminen myöhentyy. Erityisesti tämä tulee esiin perusopetuksen 7–9-luokilla. Teini-ikäisen (13–19-vuotiaiden) kehossa tapahtuu lukuisia

normaaleja muutoksia ja vuorokausirytmien muutos on vain yksi niistä. Tämä luonnollinen unijakson muutos siirtää vuorokausirytmisiä muutosten tunteita myöhäisemmäksi. Vireystila on korkeimmillaan illalla. Unentarve ei kuitenkaan vähene. Nuoret tarvitsevat enemmän unta kuin aikuiset, keskimäärin kahdeksan tai yhdeksän tuntia yössä.

Teini-ikäisten uni-valverytmien muutos sekä elämäntapoihin ja -tilanteeseen liittyvät tekijät aiheuttavat helposti pitkäkestoista univajetta, mikä vaikuttaa päiväaikaiseen toimintakykyyn. Univaje ilmenee vaikeutena herätä kouluun ajoissa, päiväaikaisena väsymyksenä ja keskittymiskyvyn heikkenemisenä, jolloin oppiminen vaikeutuu. Nuorella uni jakaantuu epätasaisemmin arjen ja viikonlopun/lomien välillä, jolloin nukutaan huomattavasti pidempään, mikä ei kuitenkaan riitä univajeen kompensointiin.

Perusopetus

Nuorille kohdennetussa vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä tuli esiin, että valtaosa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista voi hyvin, he pitävät koulunkäynnistä ja harrastavat erilaisia asioita. Huolen aiheena on muun muassa se, että monet nuoret nukkuvat liian vähän. Perusopetuksen koulupäivien alkaminen myöhemmin 7–10-luokilla vastaisi tutkimuksissa esiin tulleisiin varhaisteini-ikäisten muuttuneeseen uni-valverytmien haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Peruskoulujen koulupäivien kokonaissuunnittelussa on kuitenkin huomioitava perusopetusasetuksessa säädetty koulupäivien pituus. Koulupäivän aloitus myöhemmin merkitsee koulupäivän pidentymistä iltapäivällä. Suunnittelussa on huomioitava myös koulutilojen käyttömahdollisuudet koulupäivän aikana. Luokkatilat ovat jo nyt tehokkaassa käytössä. Koulupäivän aloituksen myöhentäminen voi joissain kouluissa olla luokkatilojen järjestämisen kannalta haasteellista. Koulupäivän aloituksen myöhentämisessä on huomioitava koulukohtainen joustomahdollisuus suunnittelussa.

Lukio

Suomen lukiolaisten liitto toteutti keväällä kyselyn koulupäivien aikatauluista omille jäsenilleen. Kyselyyn vastasi runsas 1 000 lukiolaista. Vastajista hieman yli puolet toivoi koulun alkavan aikaisintaan kello 9. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteutti oman kyselyn koskien koulupäivien alkamisaikaa ajalla 25.10. – 2.11.2018 Helsingin kaupungin lukion rehtoreille ja opettajille sekä lukiolaisille.

Kyselyyn vastasi yhteensä 782 opiskelijaa, joista 69 prosenttia kannatti luopumista kahdeksan aamuista. Opiskelijat kuvaavat varhain aamulla alkavia oppitunteja raskaina ja väsyttävänä. Harrastukset ja opiskelutehtävät viivästyttävät opiskelijoiden nukkumaanmenoaikaa. Koulumatka voi kestää kauan, jolloin varhain alkaville oppitunneille ehtiminen edel-

lyttää heräämistä hyvin aikaisin. Toisaalta kyselyyn vastanneet opiskelijat kuvasivat vastauksissaan myös koulupäivän pituutta ja huolta oppituntien mahdollisen myöhäisemmän alkamisajan vaikutuksesta koulupäivän päättymisaikaan.

Lukioiden rehtoreista ja opettajista kyselyyn vastasi yhteensä 47 henkilöä, joista 47 prosenttia kannatti varhaisista aamuista luopumista. Vastanneista 6 oli rehtoreita. Kaikki kyselyyn vastanneista rehtoreista olivat sitä mieltä, että varhaisista aamuista luopuminen on mahdollisuus toteuttaa lukujärjestysteknisesti. Osassa lukioista koulupäivä on jo suunniteltu alkamaan kello 8.30. Vastauksissa viitataan myös opiskelijoiden väsymykseen varhain alkavilla oppitunneilla. Toisaalta vastauksissa pohditaan koulupäivän myöhäisemmän alkamisajan vaikutusta lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Koulupäivän alkamisaikaa suunniteltaessa on huomioitava vaikutukset lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Lukiokoulutukseen suunnitellaan myös uutta tuntikiertokaa-viota, jolloin on mahdollista huomioida oppituntien myöhäisempi aloitus kello 8.30-9.00 välillä.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa koulutusta ammatillisissa perustutkinnoissa, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, oppisopimuskoulutuksissa, valmentavissa koulutuksissa, perusopetuksen lisäopetuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja lyhytkoulutuksissa. Lisäksi oppilaitos järjestää koulutusta avoimina ammatillisina opintoina sekä nuorten työpajatoimintana. Opiskelijoiden ikä, elämäntilanne, valmiudet sekä tavoitteet ovat vaihtelevia. Ammatilliseen koulutukseen kuuluu myös oppiminen työpaikalla, jolloin työpäivän alkamisesta sovitaan yhdessä työnantajan kanssa. Työpäivät alkavat tietyillä ammattialoilla ennen kello kahdeksaa. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on siirrytty opettajien vuosityöaikaan sekä tiimimäiseen työskentelyyn, mikä mahdollistaa aikaisempaa monipuolisemmat opetusjärjestelyt. Oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimisen ohjausta on mahdollista järjestää joustavasti klo 8.00-20.00 välillä.

Koulupäivien alkaminen myöhemmin peruskoulussa vuosiluokilla 7-10 ja lukioissa vastaisi edellä kuvattuihin tutkimushavaintoihin teini-iän uni-valverytmin tuomista haasteista nuorten koulunkäyntiin. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opetusjärjestelyt on mahdollista toteuttaa joustavasti klo 8:00-20.00 välillä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että peruskoulujen 7–10-luokkien ja lukioiden koulupäivät alkavat kello 8.30-9.00 välillä syksystä 2019 alkaen. Peruskouluissa ja lukioissa huolehditaan siitä, että rehtorit, opettajat ja opiskelijat osallistuvat valmisteluun koskien koulupäivien alkamista. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti

28.01.2019

Asia/19

itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan.

Käsittely

18.12.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään kappaleen 13 loppuun viimeinen virke:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan".

Kannattaja: Ville Jalovaara

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Pia Pakarisen vastaehdotuksen.

20.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

§ 82

V 13.2.2019, Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite perhevalmennuksen käynnistämisestä murrosikäisten nuorten vanhemmille

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Nuorteva et al

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnatun perhevalmennuksen käynnistämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskierteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä.

Vanhemmuuden tukeminen on keskeinen osa sosiaali- ja terveystalvulujen perustehtävää. Ensimmäistä lastaan odottaville järjestetään perhevalmennusta äitiys- ja lastenneuvoloiden ja leikkipuistojen yhteistyönä sekä sähköisenä perhevalmennuksena Perheentuki -verkkosivuston kautta tarjottuna. Peruskouluikäisten nuorten kohdalla kaikille perheille kohdennettua vanhemmuuden tukea ovat kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset (viidennellä ja kahdeksannella luokalla), joihin myös vanhemmat kutsutaan yhdessä nuoren kanssa ja joissa tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat ovat aina tervetulleita muillakin luokka-asteilla kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Lisäksi koulun yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto tukee monin tavoin vanhempien kasvatustyötä.

Jos perheillä ilmenee lisätuen tarvetta nuoren kasvatukseen ja kehitykseen liittyen, kasvatus- ja perheneuvonta tarjoaa tukea 0–17-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille. Syksyllä 2018 on alkanut uutena palveluna 11–16-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille kohdennettu lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Erityisen tuen sosiaalityön palveluja on tarjolla 0–17-vuotiaille lapsille ja perheille sekä lastensuojelun asiakkaille lastensuojelun palveluja 20 ikävuoteen asti. Lastensuojelun palveluissa järjestetään myös ryhmämuotoista tukea murrosikäisten lasten vanhemmille.

Vanhemmuuden vahvistaminen on nostettu valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman (LAPE) yhdeksi tavoitteeksi ja Helsinki osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön. Tavoitteena on rakentaa vanhemmuuden tuen toimintamalleja sekä verkkopalveluja. Lisäksi kouluissa kokeillaan erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille räätälöityjä vanhempainiltoja.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille eri toimijoiden yhteistyönä. Tällainen perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia. Yläasteelle siirtymistä (seitsemäs luokka) voidaan pitää hyvänä ajankohtana valmennukselle peruskouluikäisten arkiympäristöön sovitettuna palveluna siten, että nuoret ovat myös itse osallisia. Koulujen oppilashuolto tavoittaa nuoret ja heidän vanhempansa. Myös verkkoympäristöön viety perhevalmennus voi soveltua tälle kohderyhmälle. On tärkeää, että vanhemmuuden tukeen tulee jatkumo aina vauvasta murrosiän päättymiseen asti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

28.01.2019

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Nuorteva et al

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 47

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Maria Ohisalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 252

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ehdotus murrosikäisten vanhemmille tarjottavasta perhevalmennuksesta on kannatettava. Luontevinta olisi pilotoida mallia muutamalla alueella ja laatia siltä pohjalta koko kaupunkiin sovellettava toimintamalli. Päävastuussa perhevalmennuksesta olisivat uudet perhekeskukset, joi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.01.2019

den kautta vanhemmuuden tuki on tarkoitus jatkossa pääosin järjestää. Koulun opiskeluhoito ja nuorisotoimi tarjoavat tähän tukea.

Perhevalmennus viittaa käsitteenä useimmiten aivan pienten lasten vanhemmille tarjottavaan ryhmämuotoiseen tukeen. Ajoittain on eri puolilla maata kokeiltu myös murrosikäisten lasten vanhemmille tarjottavaa perhevalmennusta. Näistä kokeiluista on saatu pääosin myönteisiä tuloksia. Koulujen vanhempainilloissa käsitellään murrosikään liittyvää tematiikkaa asiantuntijoiden johdolla. Koulun oppilashuolto tukee lisäksi yksittäisiä vanhempia kasvatustehtävässä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.11.2018 § 290

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnattua perhevalmennusta:

"Vanhemmuuden tukeminen on keskeinen osa sosiaali- ja terveystalouden perustehtävää. Ensimmäistä lastaan odottaville järjestetään perhevalmennusta äitiys- ja lastenneuvoloiden ja leikkipuistojen yhteistyönä sekä sähköisenä perhevalmennuksena Perheentuki -verkkosivuston kautta tarjottuna. Peruskouluikäisten nuorten kohdalla kaikille perheille kohdennettua vanhemmuuden tukea ovat kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset (5. lk ja 8. lk), joihin myös vanhemmat kutsutaan yhdessä nuoren kanssa ja joissa tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat ovat myös aina tervetulleita muillakin luokka-asteilla toteutettaviin kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Lisäksi koulun yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto tukee monin tavoin vanhempien kasvatustyötä.

Jos perheillä ilmenee lisätuen tarvetta nuoren kasvatukseen ja kehitykseen liittyen, kasvatus- ja perheneuvonta tarjoaa tukea 0–17-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille. Syksyllä 2018 on alkanut uutena palveluna 11–16-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille kohdennettu lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Erityisen tuen sosiaalityön palveluja on tarjolla 0–17-vuotiaille lapsille ja perheille sekä lastensuojelun asiakkaille las-

28.01.2019

tensuojelun palveluja 20 vuoteen asti. Lastensuojelun palveluissa järjestetään myös ryhmämuotoista tukea murrosikäisten lasten vanhemmille.

Vanhemmuuden vahvistaminen on nostettu valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) yhdeksi tavoitteeksi ja Helsinki osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön. Tavoitteena on rakentaa vanhemmuuden tuen toimintamalleja sekä verkkopalveluja. Lisäksi kouluissa kokeillaan erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille räätälöityjä vanhempainiltoja.

Sosiaali- ja terveystoimiala kannattaa perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille eri toimijoiden yhteistyönä. Yläasteelle siirtyminen (7. lk) voisi olla hyvä ajankohta valmennukselle peruskouluikäisten arkiympäristöön sovitettuna palveluna ja niin, että nuoret ovat myös itse osallisia. Koulujen oppilashuolto on keskeinen nuoria ja heidän vanhempiaan tavoitettava taho. Myös verkkoympäristöön viety perhevalmennus voisi soveltua tälle kohderyhmälle. On tärkeää, että vanhemmuuden tukeen muodostuu jatkumo aina vauvasta murrosiän päättymiseen asti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä. Murrosikäisten vanhemmille sekä nuorille suunnattu perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Taina Hussi, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43830
taina.hussi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.10.2018 § 208

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

28.01.2019

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäiselle nuorille tarpeellisena ja näkee murrosikäisiin nuoriin kohdistettavan tuen lisäämisen perusteltuna. Tuen tarjoaminen juuri murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä, johon tulisi panostaa nykyistä enemmän.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluissa on kehitetty menetelmiä murrosikäisten nuorten ja heidän perheidensä tukemiseksi, mutta nykyisillä resursseilla tarpeisiin ei pystytä vastaamaan riittävästi. Luotsi-toiminta, jota toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa, tarjoaa tukea yläkouluikäiselle nuorille sekä heidän huoltajilleen. Luotsi-toiminnassa nuoren yksilöllisen tuen lisäksi nuoren huoltajilla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti nuoriso- ja/tai sosiaaliohjaajan kanssa murrosikään liittyvistä kysymyksistä ja saada joustavasti ohjausta matalalla kynnyksellä.

Lisäksi Luotsi-toiminnan yhteydessä on järjestetty vanhemmille vertaisryhmätoimintaa yhteistyössä perheneuvoloiden kanssa. Vanhempien vertaisryhmätoiminnassa on voitu keskustella ja vaihtaa kokemuksia muiden vanhempien kanssa murrosikään liittyvistä haasteista ohjaajien tukemana. Nykyresurssein toiminta on kuitenkin vähäistä eikä vastaa tarpeeseen riittävästi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa murrosikäisiin suunnatun perhevalmennuksen järjestämistä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Yhteistyökumppanina kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisotyö voi tarjota osaamista, menetelmiä ja luontevan keskusteluyhteyden nuoriin ja vanhempiin, mutta tämä edellyttää resurssien suuntaamista nykyistä enemmän syrjäytymistä ehkäisevään työhön.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi
Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 83

**V 13.2.2019, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite kuntoutumista
tukevan palvelukeskuksen perustamisesta asunnottomille päihteitä
käyttävillä nuorilla**

HEL 2018-009589 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Todettiin, että teknisenä korjauksena päivitetään kaupunginvaltuuston esityslistalle asuntotuotantoa koskevat luvut.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Said Ahmed Suldaan Aloite Kvsto 12092018 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kuntoutumista tukevan palvelukeskuksen perustamista asunnottomille päihteitä käyttävillä nuorilla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin asuntomarkkinaselvityksen mukaan nuorten asunnottomien lukumäärä on noussut sadalla henkilöllä vuosina 2016–2017. Yhteensä Helsingissä arvioidaan olevan asunnottomia alle 25-vuotiaita nuoria noin 800, joista pitkäaikaisasunnottomia on noin 200 nuorta. Suurin osa asunnottomista nuorista on väestörekisterikeskuksen vailla asuntoa (VVA) -merkinnän mukaan väliaikaisesti asunnottomia elämäntilanteen muuttumisen vuoksi. Nuorten asunnottomuuden syitä ovat mm. vuokrasopimuksen päättymisen, avio- tai avoero, paikkakunnan vaihto esimerkiksi opiskeluun liittyen, liian suuret asumiskustannukset ja itsenäistyminen lapsuudenkodista. Osalla asunnottomuuteen vaikuttavat myös talousvaikeudet ja työttömyys. Pitkäaikaisemmin asunnottomina olevilla nuorilla asunnon puute yhdistyy muihin elämäntilanteen vaikeuksiin, päihteiden käyttöön, mielenterveyden ongelmiin tai vankeusrangaistukseen. Luvut eivät ole täysin luotettavia, sillä asunnottomuuden tilastointi ei ole yksiselitteistä ja nuorten asunnottomuus jää myös osin piiloon. Syynä tähän on nuorten matala kynnys majoittua tuttavien luona ja toisaalta korkea kynnys hakeutua asunnottomien palveluihin.

Asunnottomuuden tilastoinnin tarkentamiseksi on syksyllä 2018 työsty Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseen (jatkossa ARA) asuntomarkkinaselvityksen uudistamista yhteistyössä ARAn, Y-säätiön ja pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Tavoitteena on saada entistä luotettavampi luku asunnottomien määrästä.

Nuoret asuvat tilapäisesti tuttavien luona useimmiten kohtuuhintaisten asuntojen puutteen vuoksi. Nuorten asunnottomuutta vähennetään parhaiten takaamalla riittävä kohtuuhintaisten asuntojen asuntotuotanto. Kohtuuhintaisten vuokra-asuntotuotannon varmistaminen on yksi Helsingin kaupungin keskeisistä asuntopoliittisista tavoitteista. Kotikaupunkina Helsinki - Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa tavoitteena on tuottaa vuodesta 2019 lähtien 7 000 asuntoa vuosittain. Tavoitteena on myös, että 25 % asuntotuotannosta on aravuokra-asuntoja (sisältäen opiskelija- ja nuorisoasunnot).

Asuntotuotantomäärät ovat tällä hetkellä ennätyskorkeat Helsingissä. Vuonna 2018 marraskuun loppuun mennessä valmistui 4 619 asuntoa, joista 18,5 % on aravuokra-asuntoja. Valmistuneista asunnoista 303 on opiskelija- ja nuorisoasuntoja.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimessa on useita toimintamalleja ja -käytäntöjä nuorten asunnottomuuden ehkäisemisessä ja eritasoisia tuetun asumisen vaihtoehtoja. Haasteena on soveltuvien ja riittävän vahvasti tuettujen asumis- ja kuntoutuspalvelujen löytäminen vaikeasti oireileville nuorille ja toisaalta nuorten saaminen palvelujen piiriin.

28.01.2019

Aikuissosiaalityön nuorten tiimeissä on syksystä 2018 lähtien ollut ajanvarauksetonta palvelua, jossa tarjotaan mm. asumisneuvontaa nuorten asunnottomuuden ehkäisyyn. Kriisimajoitus on sosiaalihuoltolain edellyttämä viimesijainen asumisratkaisu vakavia ongelmia aiheuttavissa akuuteissa asunnottomuustilanteissa. Ongelmana on, että nuoret asunnon tarvitsijat eivät aina halua tai osaa hakeutua sosiaalityöntekijän vastaanotolle.

Päihteitä käyttäville nuorille on vahvasti ympärivuorokautisesti tuettuja asumispalveluja mm. omana toimintana Kulosaaren tukikodissa, ostopalveluna Ruusulankadun asumispalveluyksikössä ja Rukkilan asumisyhteisössä. Näihin asumispalveluihin on mahdollista sijoittua nopealla aikataululla.

Lastensuojelun jälkihuollolla on 302 tukiasuntoa, joissa 18 vuotta täyttäneet lastensuojelun asiakkaat saavat sosiaaliohjausta. Näissä tukiasunnoissa saa asua 21-vuotiaaksi asti, jonka jälkeen jälkihuollon asukkaille tarjotaan Helsingin kaupungin vuokra-asuntoa (Heka) sosiaali- ja terveystoimen lausunnon perusteella. Suurin syy jälkihuollon asiakkaiden asunnottomuuteen on vakava päihdeongelma ja tästä syystä menetetty tukiasunto.

Hietaniemenkadun palvelukeskus tarjoaa tilapäismajoitusta täysi-ikäisille helsinkiläisille asunnottomille. Hietaniemen palvelukeskus ei ole tarkoituksenmukainen tilapäismajoitus nuorille eikä sen palveluja ole kohdennettu nuorille.

Sosiaali- ja terveystoimessa on tunnistettu tarve järjestää laadukasta ja turvallista nuorille kohdennettua tilapäismajoitusta, jossa olisi mahdollisuus asumistarpeen, päihdehoidon ja muun kuntoutustarpeen arviointiin sekä mahdollisuus odottaa soveltuvaa kuntoutusta ja tuettua asumisratkaisua.

Sosiaali- ja terveystoimi selvittää vuoden 2019 aikana nuorten tilapäismajoituksen, päihdehoidon ja muiden kuntouttavien palvelujen nykyisten toimintamallien mahdollisuudet ja kehittämistarpeet. Erillisen kuntoutuskeskuksen perustaminen asunnottomille päihdeongelmallisille nuorille on yksi varteenotettava vaihtoehto kohderyhmän sitouttamisen näkökulmasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Said Ahmed Suldaan Aloite Kvsto 12092018 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 49

HEL 2018-009589 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka.

Käsittely

21.01.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 28.1.2019 saakka Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.11.2018 § 308

HEL 2018-009589 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Said Ahmeed Suldaanin ym. valtuustoaloitteesta kuntoutumista tukevan palvelukeskuksen perustamisesta asunnottomille päihteitä käyttäville nuorille:

"Helsingin asuntomarkkinaselvityksen mukaan nuorten asunnottomien lukumäärä on noussut sadalla henkilöllä vuosina 2016–2017. Yhteensä Helsingissä arvioidaan olevan asunnottomia alle 25-vuotiaita nuoria noin 800, joista pitkäaikaisasunnottomina on noin 200 nuorta. Suurin osa asunnottomista nuorista on väestörekisterikeskuksen vailla asun-

toa (VVA) -merkinnän mukaan väliaikaisesti asunnottomina elämäntilanteen muuttumisen vuoksi. Nuorten asunnottomuuden syitä ovat mm. vuokrasopimuksen päättymisen, avio- tai avoero, paikkakunnan vaihto esim. opiskeluun liittyen, liian suuret asumiskustannukset ja itsenäistymisen lapsuudenkodista. Osalla asunnottomuuteen vaikuttavat myös talousvaikeudet ja työttömyys. Pitkäaikaisemmin asunnottomina olevilla nuorilla asunnon puute yhdistyy muihin elämänhallinnan vaikeuksiin, päihteiden käyttöön ja/tai mielenterveyden ongelmiin tai vankeusrangaistukseen. Luvut eivät ole täysin luotettavia, sillä asunnottomuuden tilastointi ei ole yksiselitteistä ja nuorten asunnottomuus jää myös osin tilastoilta piiloon. Syitä tähän ovat nuorilla matala kynnys majoittua tuttavien luona ja toisaalta vastaavasti korkea kynnys hakeutua asunnottomien palveluihin.

Tilapäisesti tuttavien luona asuvien nuorten asumisen haaste on useimmiten kohtuuhintaisten asuntojen puute. Tärkein keino parantaa nuorten tilannetta on lisätä kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen ja nuorille kohdennettujen asuntojen tarjontaa kasvukeskuksissa.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimessa on useita toimintamalleja ja -käytäntöjä nuorten asunnottomuuden ehkäisemisessä ja eritasoisia tuetun asumisen vaihtoehtoja. Haasteena on soveltuvien ja riittävän vahvasti tuettujen asumis- ja kuntoutuspalvelujen löytyminen vaikeasti oireileville nuorille ja toisaalta nuorten saaminen palvelujen piiriin.

Nuorille, joiden haasteena on sopivan asunnon löytyminen ja joilla ei ole päihde- tai mielenterveysongelmia, pystytään asunto löytämään kohtuullisen nopeasti ja tarjolla on useita asumisvaihtoehtoja. Aikuissoisialityön nuorten tiimeissä on syksystä 2018 lähtien toteutettu ajanvarauksetonta palvelua. Osana ajanvarauksetonta sosiaaliohjausta tarjotaan asumisneuvontaa, jonka avulla voidaan vaikuttaa nuorten asunnottomuuden ehkäisyyn. Myös kevyemmin tuettuihin sosiaali- ja terveystoimen asumisen tuen palveluihin (tukisoluasunnot, pienasunnot lähityön tuella) pääsee jonottamatta. Nuorten palveluissa ja aikuissosiaalitoimissa on olemassa kriisimajoituksen malli, joka on sosiaalihuoltolain edellyttämä viimesijainen asumisratkaisu vakavia ongelmia aiheuttavissa akuuteissa asunnottomuustilanteissa. Ongelmana on, että nuoret asunnon tarvitsijat eivät välttämättä halua tai osaa hakeutua sosiaalitoimiston vastaanotolle.

Päihteitä käyttäville nuorille on vahvasti ympärivuorokautisesti tuettuja asumispalveluja mm. omana toimintana Kulosaaren tukikodissa ja ostopalveluna Ruusulankadun asumispalveluyksikössä ja Rukkilan asumisyhteisössä. Näihin asumispalveluihin on vain muutamia nuoria jonoissa ja palveluun on mahdollista sijoittua nopeallakin aikataululla.

Lastensuojelun jälkihuollolla on 302 tukiasuntoa, joissa 18 vuotta täytäneet lastensuojelun asiakkaat saavat sosiaaliohjausta. Näissä tukiasunnoissa saa asua 21-vuotiaaksi asti, jonka jälkeen jälkihuollon asukkaille tarjotaan Helsingin kaupungin vuokra-asuntoa (Heka) sosiaali- ja terveystoimen lausunnon perusteella. Suurin syy jälkihuollon asiakkaiden asunnottomuuteen on vakava päihdeongelma, jonka vuoksi he menettävät tukiasunnon. Ensimmäisen asunnon menettämisen jälkeen harva on motivoitunut päihdehoitoon.

Haasteena on vahvasti tuettujen asumispalvelujen löytyminen nuorille, joilla on vaikeita mielenterveysongelmia, eritasoisia käytöshäiriöitä ja päihdeongelmia. Nuoret ovat usein lastensuojelulaitoksista itsenäistyneitä, lastensuojelun jälkihuollon asiakkaita. Vaikeasti oireilevat nuoret tarvitsevat kohdennettuja asumispalveluja, joissa on moniammatillista osaamista mm. psykiatrian, neuropsykiatrian ja päihdehoidon osalta. Näille nuorille on pääsääntöisesti ostettu tehostettua asumispalvelua Helsingin ulkopuolelta.

Hietaniemenkadun palvelukeskus tarjoaa tilapäismajoitusta täysi-ikäisille helsinkiläisille asunnottomille. Valtaosa Hietaniemenkadun yöpyjistä (80 %) on vanhempia aikuisia, joilla usealla asunnottomuus, päihteidenkäyttö ja muut elämänhallinnan vaikeudet ovat pitkäaikaisia. Hietaniemen palvelukeskus ei ole tarkoituksenmukainen tilapäismajoitus nuorille eikä palvelukeskuksen palvelut ole kohdennettuja nuorille.

Sosiaali- ja terveystoimessa on tunnistettu tarve laadukkaan ja turvallisen nuorille kohdennetun tilapäismajoituksen järjestämiselle, jossa olisi mahdollisuus asumistarpeen, päihdehoidon ja muun kuntoutustarpeen arviointiin sekä mahdollisuus odottaa soveltuvaa kuntoutus- ja tuettua asumisratkaisua. Osalle nuorista kiinnittyminen palveluihin, ja päihdehoitoon ja kuntoutukseen on vaikeaa, eivätkä he ole motivoituneita päihdearviointiin ja -hoitoon tai kuntouttaviin asumispalveluihin.

Olisi tarkoituksenmukaista selvittää keinoja ja kehittää toimintamalleja, joilla nuoret saataisiin tulemaan tilapäismajoitukseen ja kiinnittymään päihdehoitoon ja muihin kuntouttaviin palveluihin. Sosiaali- ja terveystoimen lautakunta pitää kannatettavana, että sosiaali- ja terveystoimi selvittää vuoden 2019 aikana nykyisten toimintamallien mahdollisuudet ja kehittämistarpeet siitä, miten nuoret saataisiin tulemaan tilapäismajoitukseen ja kiinnittymään päihdehoitoon ja muihin kuntouttaviin palveluihin. Tähän tarkoitukseen erillisen kuntoutuskeskuksen perustaminen asunnottomille päihdeongelmallisille nuorille on yksi varteenotettava vaihtoehto kohderyhmän sitouttamisen näkökulmasta. Samalla kartoitetaan mahdollisuudet hyödyntää ja kehittää nykyrakenteiden ja toimipisteiden kokonaisuutta tarjoamaan nuorille kohdennettua tilapäismajoitusta ja kuntouttavia palveluja.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnon turvaaminen ja sopivan asumisratkaisun löytyminen niin tilapäistä majoitusta tarvitseville kuin vahvemman tuen tarpeessa oleville nuorille antaa mahdollisuuden kiinnittyä itsenäiseen elämään ja tarvittavan tuen piiriin. Keskeistä asuntojen, asumispalvelujen ja päihdehoidon lisäksi on saada tarvittaessa riittävä arjen ja itsenäistymisen tuki sekä riittävä toimeentulo ja osaaminen talousasioissa."

Käsittely

20.11.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Saku Etholen: Lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia toiseksi viimeisen virkkeen "ja kiinnittymään päihdehoitoon ja muihin kuntouttaviin palveluihin" jälkeen lisätään virke: "Tähän tarkoitukseen erillisen kuntoutuskeskuksen perustaminen asunnottomille päihdeongelmallisille nuorille on yksi varteeno-tettava vaihtoehto kohderyhmän sitouttamisen näkökulmasta."

Kannattaja: jäsen Cecilia Ehrnrooth

1 äänestys

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Saku Etholen)

Jaa-äännet: 4

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Sakari Männikkö, Matias Pajula

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Saku Etholenin vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

28.01.2019

Asia/21

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Sari Tuominen, idän aikuissosiaalityön päällikkö, puhelin: 310 46700
sari.tuominen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 84

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahanke

HEL 2018-012167 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Mukana-ohjelman projektipäällikkö Katja Rajaniemi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Liisa Pohjolainen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, puhelin: 310 86200
liisa.pohjolainen(a)hel.fi
Katja Rajaniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 23625
katja.rajaniemi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn strategiahankkeen 2017-2021 (Mukana-ohjelma) ja sen viestintäsuunnitelman ohjeellisena asiakirjana Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021:ssä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus kehottaa kaikkia toimialoja ja kaupunginkansliaa yhteistyössä edistämään Mukana-ohjelman toimenpiteiden toteuttamista.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 kokouksessaan 27.9.2017 (§ 321). Strategiassa todetaan, että nuorten syrjäytymiskierre, erityisesti koulutuksesta ja työstä, on yhteiskuntamme vakavimpia ongelmia ja huolestuttava seuraus metropolialueilla koro-rostuvasta polarisoitumiskehityksestä. Ongelman lievittäminen on tärkeää niin inhimilliseltä kuin taloudelliselta kannalta sekä kaupungin tur-

vallisuuden, viihtyisyyden ja elinkeinopoliittisten intressien edistämiseksi. Strategian kunnianhimoisena tavoitteena on pitää jokainen nuori mukana.

Strategian kärkihankkeen tavoitteena on pureutua haasteeseen entistä kokonaisvaltaisemmin ja kunnianhimoisemmin. Uusien toimintamallien kehittämisessä Helsingillä on myös erityinen intressi olla edelläkävijä syrjäytymisestä aiheutuvien ongelmien ja haasteiden tyypillisesti kasautuessa erityisesti suuriin kaupunkkeihin.

Mukana-ohjelman valmistelussa syrjäytymisen haastetta on lähestytty perinteisen ongelmalähtöisen tarkastelun sijaan systeemisestä tulokulmasta. Käynnistyvällä ohjelmalla pyritään muovaamaan järjestelmää, prosesseja ja toimintamalleja syrjäytymisen juurisyytä poistaviksi ja lieventäviksi toimintatavoiksi.

Mukana-ohjelma on kokonaisvaltainen ohjelma, jonka toiminta kattaa kaikki kaupungin toimialat ja jonka tavoittelemat muutokset ovat kaupunkitasoisia. Ohjelman toteuttamisessa kaupunki kumppanoituu myös syrjäytymisen haastetta ratkovie verkostojen, järjestöjen ja muiden kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Kaupunkistrategian linjauksen mukaan projektin aikana selvitetään erityisesti ylisukupolvista syrjäytymistä ja sen torjunnan keinoja.

Helsingin kaupungin johtoryhmä on ohjannut nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkiyhteisen strategiahankkeen operatiivisen vetovastuun kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on laatinut yhdessä muiden toimialojen, kaupunginkanslian, sidosryhmien ja kaupunkilaisten kanssa ehdotuksen Helsingin kaupungin lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn kaupunkistrategiahankkeesta vuosille 2017-2021.

Mukana-ohjelman tavoitteet

Tilastot osoittavat nuorten hyvinvoinnin polarisoituneen: osalla menee hyvin, osa voi huonosti ja on vaarassa jäädä ulkopuolelle. Vaikka syrjäytymisen ehkäisemiseksi on tehty paljon työtä, ongelma on edelleen merkittävä.

Syrjäytyminen on usein kasauma vastoinikäymisiä ja huonoja lähtökoh-
tia. Riskit sekoittuvat nuorella vyyhdiksi, josta on vaikea erottaa, mikä tekijä on syrjäytymisen alullepanija. Syrjäytymistä ehkäisevillä tekijöillä on suuri merkitys lasten ja nuorten elämässä.

Mukana-ohjelman tavoitteena on saada aikaan systeeminen muutos, jonka myötä lasten ja nuorten syrjäytyminen, syrjäytymisen periytyminen ja alueellinen eriytyminen vähenevät Helsingissä. Olemassa ole-

van tutkimustiedon, viranomaistiedon ja nuorilta kerätyn kokemustiedon perusteella keskeisiksi pääsyiksi ylisukupolviselle syrjäytymiselle on tunnistettu:

- yksinäisyys ja ulkopuolisuus
- turvaton lapsuus
- peruskoulun jälkeisen tutkinnon puuttuminen
- lapsuuden ajan köyhyys

Pääsystä on johdettu Mukana-ohjelman tavoitteet, jotka muodostavat neljä toimenpidekokonaisuutta ja sisältävät seuraavan määrän toimenpiteitä:

1. Jokaisella lapsella ja nuorella on sosiaalisia suhteita ja tunne kuulumisesta. (10 toimenpidettä)
2. Jokaisella lapsella ja nuorella on vähintään yksi turvallinen aikuinen. (9 toimenpidettä)
3. Jokaiselle nuorelle turvataan peruskoulun jälkeinen koulutus. (6 toimenpidettä)
4. Lapsuuden köyhyys ei määritä liaksi tulevaisuutta ja mahdollisuuksia. (7 toimenpidettä)

Syrjäytymistä ehkäisevien toimenpiteiden vaikutukset syntyvät pienten tekojen kokonaisuudesta, jotka yhdessä muodostavat vaikuttavia interventioita. Näiden interventioiden löytämiseksi noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Oikea-aikaisuus: Tunnistetaan ja tuetaan riittävän varhain niitä perheitä, lapsia ja nuoria, joiden hyvinvoinnin ja osallisuuden toteutumiseen kaikille yhteiset palvelut eivät riitä. Toimenpiteiden oikea-aikaista kohdentamista ohjataan tarkastelemalla, milloin interventio on vaikuttavin.
- Kohderyhmänäkökulma: Tunnistetaan ja kuullaan ihmisryhmiä ja identiteettejä, jotka ovat erityisen haavoittuvassa asemassa tai joille huono-osaisuutta kasaantuu - kuten maahanmuuttajat, vammaiset lapset ja nuoret, kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret, sukupuolivähemmistöt. Tarvittaessa kohdennetaan toimenpiteitä ja resursseja yhdenvertaisuuden periaatteiden toteutumiseksi (myönteinen erityiskohtelu).
- Yhteistoimijuus ja yhteistyö: Kaikkien toimialojen oleelliset toimijat sekä sidosryhmät toimivat yhdessä yli hallinnollisten rajojen silloin, kun ollaan tekemisissä yhteistyötä vaativien asioiden kanssa.
- Saavutettavuus: Varmistetaan, että palvelumme ovat asiakaslähtöisiä ja helposti saavutettavia eivätkä leimaa asiakkaita.

- Tutkimusperusteisuus: Tutkimustieto ohjaa ohjelman suuria linjoja ja perustelee mahdollisuuksien mukaan toimenpiteiden valintaa, tarvetta ja kohdentumista. Tutkimustiedon puute ei saa estää ohjelman toiminnan kohdentamista tai uudenlaisten kokeilujen toteuttamista, koska esimerkiksi kaikista vähemmistöistä ei saada eriteltyä tutkimustietoa.

Suunnitelmaan sisältyy sekä systeemiseen muutokseen tähtääviä suurempia toimenpiteitä, jotka kohdennetaan alueellisesti, että nykyisten palveluiden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä, jotka kohdentuvat laajemmin koko kaupungin alueella.

Ohjelman toteuttaminen

Ohjelman toimenpiteitä toteutetaan kaikilla kaupungin toimialoilla ja kaupunginkansliassa.

Toimenpidesuunnitelma päivittyy hankkeen edetessä, sillä systeemiset ratkaisut vaativat pitkäjänteistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken.

Ohjelman toimenpiteet kohdistuvat yksilöihin ja lähiyhteisöihin; alueta- salla keskitytään erityisesti alueille, joille huono-osaisuus on kasaantunut sekä kaupunkitasolla syrjäytymistä aiheuttaviin rakenteisiin, toimintatapoihin ja asenteisiin.

Kaupunkistrategiassa tavoitteeksi on myös asetettu Helsingin kaupunginosien välisen eriytymisen väheneminen ja kaupunginosien välisen hyvinvointierojen kaventuminen.

Toiminta-alueiksi systeemistä muutosta tavoittelevissa toimenpiteissä on valittu Mellunmäki, Kontula, Meri-Rastila, Malmi, Kannelmäki ja Malminkartano. Aluevalinnat on tehty huono-osaisuutta ennakoivista teki- jöistä kerättyyn dataan perustuen. Ohjelman aluevalintoihin liittyy myös kaupunkiympäristön toimialan täydennysrakentamista, joilla voidaan yleisesti nostaa alueiden profilia ja vahvistaa alueiden myönteistä kehitystä.

Strategiahankkeen koordinaatio ja johtaminen

Mukana-ohjelman tavoitteissa onnistuminen edellyttää poikkeuksellisen laajaa koordinaatiota ja yhteistyötä niin kaupungin sisällä kuin ulkopuolisten kumppaneiden kanssa. Kuitenkin on yhtä tärkeää, että ohjelmalla on myös selkeä keskitetty vastuutaho ja ohjausryhmä, joka viime kädessä huolehtii ohjelman vaikuttavuudesta ja etenemisestä.

Strategiahankkeessa työskentelee työparina projektipäällikkö ja projekti-koordinaattori valtuustokauden loppuun saakka. Heidän tukenaan toimii toimialojen ja kanslian edustajista sekä ulkopuolisista asiantuntijois-

ta muodostettu hankkeen ohjausryhmä, joka projektijohdon kanssa vastaa siitä, että asetetut toimenpiteet etenevät aikataulussa. Projektijohdon tehtävänä on myös säännöllisesti arvioida työn tuloksia ja vaikuttavuutta sekä kehittää ohjelmaa eteenpäin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja raportoi Mukana-ohjelman edistymisestä kaupungin johtoryhmälle säännöllisesti. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan myös kaupunkitasoisilla ja toimenpidekohtaisilla mittareilla.

Kaupunginhallitus saa katsauksen strategiahankkeiden etenemisestä vuosittain. Kaupunginvaltuustolle esitellään kaikkien kaupunkiyhteisten strategiahankkeiden sisältöä vuoden 2019 alussa.

Päätösperuste

Hallintosäännön 8 luvun 1§ mukaan kaupunginhallitus asettaa kaupungin toimielimille, keskushallinnolle ja toimialoille tavoitteita ja seuraa niiden toteutumista.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Liisa Pohjolainen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, puhelin: 310 86200
liisa.pohjolainen(a)hel.fi
Katja Rajaniemi, projektipäällikkö, puhelin: 310 23625
katja.rajaniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 MUKANA-ohjelman projektisuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

§ 85

Helsingin kaupungin henkilöstön tasa-arvosuunnitelma vuosille 2019-2021

HEL 2018-010298 T 01 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, va. henkilöstöjohtaja, puhelin: 09 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Susanna Puustinen, hr-asiantuntija, puhelin: 09 310 25586
susanna.puustinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy henkilöstön tasa-arvosuunnitelman (liite 1) päämäärät ja toimenpiteet vuosille 2019-2021.

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi erillisen toimenpidesuunnitelman vuosille 2019-2020 (liite 2).

Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa kaikkia toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia yhteistyössä edistämään henkilöstön tasa-arvosuunnitelman päämääriä ja toimenpiteitä.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta. Helsingin kaupungin henkilöstön tasa-arvosuunnitelman 2014-2018 kausi on päättynyt. Sitä toteutettiin yhteistyössä Helsingin kaupungin toimialojen, liikelaitosten ja kaupunginkanslian kesken.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta edellyttää henkilöstön sukupuolten tasa-arvon edistämistä kunnan työnantajaroolissa. Tasa-

28.01.2019

arvolakiin on lisätty myös uusi 6 c §, jonka mukaan työnantajien tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Tämä on huomioitu henkilöstön tasa-arvosuunnitelmaa valmisteltaessa.

Tasa-arvotyö on pitkäjänteistä työtä, jolloin tasa-arvotyön päämäärät ja tavoitteet on perusteltua suunnitella strategiakausittain. Tarkempia toimenpiteitä on perusteltua tarkastella kahden vuoden välein. Päätettävänä oleva henkilöstön tasa-arvosuunnitelma ulottuu näin ollen strategiakauden loppuun vuodelle 2021 ja toimenpidesuunnitelma vuoteen 2020. Suunnitelma on käsitelty kaupungin henkilöstötoimikunnassa 17.12.2018.

Helsingin kaupungin tasa-arvosuunnitelman 2019-2021 päämäärät ovat:

- kaupunki edistää ja kehittää aktiivisesti toimintakulttuuria jonka perustana ovat tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- työnantajana kaupunki edellyttää asiallista ja arvostavaa suhtautumista kaikkia työyhteisön jäseniä ja asiakkaita kohtaan
- jokainen tulee kohdeksi, kohdatuksi ja johdetuksi hyvin ja reilusti
- sukupuoleen, sen ilmaisuun tai sukupuoli-identiteettiin perustuvaa syrjintää ei ilmene
- työpaikoilla ei ilmene seksuaalista häirintää
- tasa-arvoon liittyvät mahdolliset ongelmat otetaan välittömästi puheeksi, niihin puututaan ja toimitaan.

Sukupuolinäkökulma huomioidaan entistä paremmin kaikessa henkilöstön liittyvässä toiminnassa ja päätöksenteossa. Suunnitelman päämäärien toteutumista tuetaan erillisillä henkilöstöpoliittisilla toimenpiteillä (liite 2), jotka kohdentuvat tasa-arvoisen rekrytoinnin edistämiseen, työssä ja uralla kehittymiseen, palkkaukseen ja palkitsemiseen, työn ja muun elämän yhteensovittamiseen, tasa-arvoista työelämää tukeviin työyhteisöihin, johtamiseen ja esihenkilötyöhön sekä tasa-arvoa edistävään käytäntöihin, työkaluihin ja tukeen.

Helsingin kaupungin henkilöstön tasa-arvosuunnitelman laatiminen on toteutettu osallistavana prosessina. Sen laatimisessa on ollut mukana henkilöstöjärjestöjen, työsuojeluorganisaation, työterveyshuollon, henkilöstöhallinnon ja linjajohdon edustajia sekä kaupungin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöverkoston jäseniä.

Helsingin kaupungin tasa-arvotoimikunta on kommentoinut suunnitelman toimenpiteitä 18.10.2018 kokouksessa. Toimikunnan ehdotuksia on otettu huomioon valmistelussa. Tasa-arvotoimikunta on pyytänyt kiinnittämään erityistä huomiota palkka-avoimuuden edistämiseen. Ta-

28.01.2019

sa-arvotoimikunta on myös kehottanut kiinnittämään huomiota tasa-arvoa tukevan termistön käyttöön. Tästä syystä henkilöstön tasa-arvosuunnitelmassa aiempi esimies-termi on korvattu esihenkilö-termillä tarkoituksena edistää termin käyttöä laajemminkin.

Henkilöstön tasa-arvosuunnitelman toimenpanon tueksi tullaan laatimaan erillinen viestintäsuunnitelma ja verkkoaineisto. Suunnitelmasta tehdään myös painotuote, jota jaetaan työpaikoille.

Henkilöstön tasa-arvosuunnitelman mukaisen toiminnan toteutumisesta ja seurannasta vastaavat yhdessä kaupunginkanslia, toimialat, muut virastot ja liikelaitokset. Tasa-arvosuunnitelmaa seurataan myös yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen ja työsuojelun edustajien kanssa henkilöstötoimikunnissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, va. henkilöstöjohtaja, puhelin: 09 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Susanna Puustinen, hr-asiantuntija, puhelin: 09 310 25586
susanna.puustinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1. Henkilöstöntasa-arvosuunnitelma 2019-2021
- 2 Liite 2. Henkilöstön tasa-arvosuunnitelman 2019-2021 toimenpiteet, vastuut, mittarit, aikataulu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Toimialat, virastot ja liikelaitokset

§ 86

Maankäyttöjohtajan virkasuhteen päättymisen ja viran täyttömenettelyn aloittaminen

HEL 2019-000476 T 01 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi Raimo K. Saarisen eroilmoituksen kaupunkiympäristön toimialan maankäyttöjohtajan virasta.

Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa käynnistämään viran täyttämiseksi julkisen hakumenettelyn.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riitta Hellman, rekrytointipäällikkö, puhelin: 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi
Anne K. Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928
anne.k.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ero ilmoitus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Eron pyytäjä

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Raimo K. Saarinen on jättänyt eroilmoituksen kaupunkiympäristön toimialan maankäyttöjohtajan virasta eläkkeelle siirtymisen johdosta 1.4.2019 alkaen.

Kaupungin hallintosäännön 23 luvun 3 §:n mukaan virkasuhteen päättämisestä päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisena. Hallintosään-

28.01.2019

nön 8 luvun 1§:n mukaan palvelukokonaisuuden johtajan ottaa kaupunginhallitus ja 23 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan palvelukokonaisuuden johtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, koke-
musta johtamistehtävistä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin
kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riitta Hellman, rekrytointipäällikkö, puhelin: 310 32950
riitta.hellman(a)hel.fi
Anne K. Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928
anne.k.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ero ilmoitus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Eron pyytäjä

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Taloushallintopalvelut
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

§ 87

Valtuutettu Kaisa Hernbergin toivomusponsi Vantaan Energia Oy:n päästövähennystoimien ohjaamisesta

HEL 2018-002464 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.2.2018 hyväksymän toivomusponnen (Kaisa Hernberg) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuutettu Mai Kivelän aloitteen Vantaan Energian turveinvestoinneista loppuun käsitellyksi kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

”Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta sille, että konserniyksikkö ohjaa käytettävissä olevin tavoin Vantaan Energiaa omaksumaan huomattavasti nykyistä kunnianhimoisempia päästövähennystoimia ja laatimaan konkreettisen suunnitelman hajautetun, vähäpäästöisiin energiantuotantomuotoihin perustuvan energiantuotantojärjestelmän aikaansaamiseksi.” (Kaisa Hernberg)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on hyväksytystä toivomusponnosta toimitettava ponnen ehdottajalle kirjalli-

nen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi valtuutetuille.

Vantaan Energia Oy on Helsingin (40 %) ja Vantaan kaupungin (60 %) yhdessä omistama yhtiö, jonka toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energiahuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta.

Vantaan Energia Oy:n antaman lausunnon mukaan Vantaan Energia -konsernin toiminnan päätavoitteina ovat hiilineutraaliin tuotantoon perustuvan sähkön ja kaukolämmön luotettava toimittaminen asiakkaille sekä yhtiön arvon kasvattaminen. Luotettavaan toimituskykyyn kuuluu oleellisena osana yhtiön tuotantokyvyn ja tuotantokapasiteetin varmistaminen myös tulevaisuudessa.

Yhtiö suhtautuu ilmastonmuutoksen torjumiseen kunnianhimoisesti ja vähentää kasvihuonepäästöjä askel askeleelta nopealla aikataululla. Yhtiö on jo vuosia toteuttanut kehitysohjelmaa, jonka tavoitteena on leikata energiantuotannon hiilidioksidipäästöt vuoden 2010 tasolta kymmenesosaan vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi yhtiö julkisti jo keväällä 2017 luopuvansa kokonaan kivihiilen käytöstä 2020-luvun aikana.

Lausunnon mukaan Vantaan Energian 2010-luvun suurin ilmastoteko ja edistysaskel puhtaamman tulevaisuuden eteen on vuonna 2014 valmistunut Långmossebergenin jätevoimala, joka tuottaa sähköä ja kaukolämpöä 1,5 miljoonan suomalaisen kierrätyskelvottomasta sekajätteestä. Käynnistyttyään jätevoimala laski Vantaan energiantuotannon hiilidioksidipäästöjä 30 prosenttia sekä vähensi samalla 40 prosenttia fossiilisten tuontipolttoaineiden käyttöä. Jätevoimala palvelee oleellisena osana koko pääkaupunkiseudun jätehuoltoa.

Vantaan Energian näkemyksen mukaan yhtiön toinen suuri edistysaskel on Martinlaakson biovoimalan valmistuminen aikataulun mukaisesti vuoden 2018 lopussa. Biovoimalassa käytetään polttoaineena pääasiassa kotimaista läheltä tuotua puuhaketta, kuten ylijäämähaketta, sahanpurua ja vaneriteollisuuden hukkapaloja. Biovoimalan valmistumisen jälkeen yhtiö on muutamassa vuodessa puolittanut hiilidioksidipäästönsä sekä vähentänyt fossiilisten polttoaineiden käyttöä 60 prosenttia.

Kuluvalla kymmenluvulla Vantaan Energia on vahvistanut ja varmistanut tulevaisuuden sähköntuotantokykyään myös osallistumalla osakkaana vesi-, tuuli- ja ydinvoimahankkeisiin.

Kivihiilestä luopuminen edellyttää uusien investointien tekemistä. Vantaan Energia on aloittanut Långmossebergenin laitosalueella ympäris-

tövaikutusten arviointiohjelman koskien muun muassa uuden laitostyösköön rakentamisesta. Uudessa laitostyösköössä on tarkoitus hyödyntää energiaksi jätteen lajittelulaitoksista jäljelle jäävää muihin tarkoituksiin kelpaamatonta kiertotalouspolttainetta. Uudella voimalaitoskapasiteetilla korvataan nykyistä Martinlaakson voimalaitoksen kivihiileen ja maakaasuun perustuvaa energiantuotantoa.

Lausunnon mukaan Vantaan Energian toimenpiteet ovat oleellinen osa yhtiön osakkeenomistajien omien hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttamista. Yhtiö hakee aktiivisesti ja kokeilee ennakkoluulottomasti parhaita mahdollisia keinoja tuottaakseen energiaa fiksusti, innovatiivisesti ja kestävästi. Uusia toteutusvaihtoehtoja 2020-luvulla ovat muun muassa myös Martinlaakson voimalaitoksen kivihiilikattilan muuttaminen biopolttainekattilaksi, kaukolämmön tuotantotehokkuuden lisääminen uusilla lämpövarastoilla, vanhojen kaatopaikkojen materiaali- ja energiahyödyntäminen jätevoimalassa, jätevoimalan kehittäminen kiertotalouskehityksen mukaisesti polttamaan energiaköyhempää sekajätettä, geoterminen lämpö sekä aurinkoenergia.

Kaupunginvaltuuston 17.5.2017, § 241 hyväksymän konserniohjeen mukaan kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuujakoja. Konserniohjetta sovelletaan soveltuvin osin kaupungin osakkuusyhteisöihin, kuten Vantaan Energia Oy:öön.

Vantaan Energia Oy toteuttaa päästövähennysohjelmaansa, jolla se siirtyy vaiheittain ja systemaattisesti pois fossiilisista polttoaineista kohti vähäpäästöisiä energialähteitä. Yhtiö on viime vuosina vähentänyt merkittävästi toiminnastaan aiheutuvia hiilidioksidipäästöjä. Kaupungin tulee konserniohjeen mukaisesti ja Vantaan Energia Oy:n vähemmistöomistajan roolissa pidättäytyä yhtiön päästövähennystavoitteiden toteuttamiseen liittyvien operatiivisten asioiden tai yhtiön hallituksen toimivaltaan kuuluvien asioiden käsittelystä sekä muista yhtiön asemaa energiamaarkkinoilla mahdollisesti heikentävistä konserniohjauksen toimenpiteistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Vantaan Energia Oyn lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

28.01.2019

§ 88

Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta kansalliseksi ilman- suojeluohjelmaksi 2030

HEL 2018-013400 T 11 00 01

VN/7112/2018; YM

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindèn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa ympäristöministeriölle luonnoksesta kansalliseksi ilmansuojeluohjelmaksi seuraavan lausunnon:

Toimenpiteiden vaikuttavuus

Ilmanlaadun parantamiseksi tarvitaan laaja-alaisia toimenpiteitä. Vaikka lainsäädännössä asetetut raja-arvot alittuvat Suomessa useimpien ilmansaastekomponenttien osalta, aiheutuu niistä tästä huolimatta haittaa terveydelle ja viihtyisyydelle sekä ympäristölle. Luonnoksen tavoitteet päästöjen ja pitoisuuksien vähentämiseksi ovat kannatettavia. Määrätietoista ilmansuojelutyötä tulee jatkaa.

Helsingissä liikenteen päästöt heikentävät ilmanlaatua ja aiheuttavat terveyshaittoja erityisesti kantakaupungissa ja vilkasliikenteisten väylien varrella. EU:n yhteinen, valtioneuvoston asetuksella asetettu typpi-dioksidin vuosikeskiarvopitoisuuden raja-arvo 40 µg/m³ ylittyy tai on vaarassa ylittyä usean kilometrin matkalla. Vuosiraja-arvo piti saavuttaa 1.1.2010, ja EU on ryhtynyt valvontamenettelyyn useita jäsenmaita

kohtaan ilmanlaatudirektiivin raja-arvojen ylitysten vuoksi. Helsingin kaupunki sai ympäristöministeriöltä ympäristönsuojelulain 149 §:n mukaisesti ja Euroopan komission suostumuksella typpidioksidiraja-arvon noudattamiselle jatkoaikaa niin, että raja-arvo ei saisi ylittyä enää vuonna 2015. Koska tähän ei päästy, oli kaupungin laadittava ympäristönsuojelulain 147 §:n mukaisesti uusi ilmansuojelusuunnitelma, joka sisältää ne toimenpiteet, joilla liikenteen päästöt vähenevät niin, että typpidioksidin vuosiraja-arvo ei enää ylitä. Helsingin ympäristölautakunta hyväksyi 1.11.2016 Ilmansuojelusuunnitelman vuosille 2017 - 2024. Helsingin suunnitelma sisältää toimenpiteitä paitsi pakokaasuperäisten päästöjen, myös katupölyn ja puun pienpolton päästöjen vähentämiseksi. On tärkeää, että Helsingin ilmansuojelusuunnitelma ja kansallinen ohjelma tukevat toisiaan.

Pienhiukkaspitoisuudet eivät ylitä raja-arvoa Helsingissä, mutta tutkimusten mukaan niillä on merkittäviä terveysvaikutuksia myös täällä. Pienhiukkasille asetettu raja-arvo on hyvin korkea verrattuna WHO:n ohjearvoon. Nykytietämyksen mukaan niiden pitoisuudelle ei voida osoittaa terveyden kannalta haitatonta kynnyksarvoa.

Luonnoksen luvussa 6 esitetyt toimenpiteet tukevat Helsingin kaupungin sekä muiden kuntien ilmansuojelutoimenpiteiden toteuttamista, sekä ilmastonmuutoksen torjumistyötä. Toimenpiteet pohjautuvat suurelta osin ajoneuvoteknologian kehittymiseen, millä on suuri vaikutus päästöjen vähenemiseen. Tieliikenteen osalta raskaalle liikenteelle sekä henkilö- ja pakettiautoille asetetut raja-arvot EU-tasolla ovat tehokkaasti vähentäneet uusien autojen päästöjä. Raja-arvojen kehittämistä ja asteittaista tiukentamista on syytä tukea edelleen, jotta varmistetaan myönteinen kehitys.

Markkinaehtoisten uusien liikkumispalveluiden toimintaedellytyksiä parantamalla voidaan kehittää liikennejärjestelmän energiatehokkuutta ja vähentää oman auton omistamisen tarvetta. Erityistä huomiota tulee kuitenkin kiinnittää siihen, että uudet liikkumisen palvelut parantavat liikennejärjestelmän energiatehokkuutta eivätkä ohjaa käyttäjiä vähemmän kestäviin kulkumuotoihin.

Helsingin hiilineutraalisuustavoite nojaa liikenteen osalta sähköautojen määrän ripeään kasvuun vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen vaatii autokannan nykyistä nopeampaa uusiutumista ja riittävän kattavaa latausinfraa. Yleisesti tieliikenteen vähäpäästöisiä käyttövoimia tulee tukea ja edistää kansallisella tasolla muun muassa mahdollistamalla maantieteellisesti riittävän kattavan ja yhtenäisen jakeluinfraan toteutuminen siten, ettei jakeluinfra puute rajoita tai estä vähäpäästöisten käyttövoimien yleistymistä tieliikenteessä. Vähäpäästöisten käyttövoimien yleistymisen kannalta on hyvin tärkeää myös edesauttaa

autokannan entistä nopeampaa uudistumista esimerkiksi liikenteen verotusta kehittämällä.

On erittäin hyvä, että ohjelmassa on huomioitu paitsi liikenteen pako-kaasupäästöt, myös katupöly ja puun pienpoltto, joiden vaikutukset paikalliseen ilmanlaatuun ovat ajoittain hyvin suuria.

Katupölyn eli hengitettävien hiukkasten raja-arvot eivät ole ylittyneet Helsingissä viime vuosina, mutta ylitysriski on edelleen olemassa erityisesti vilkasliikenteisissä katukuiluissa, ja katupöly heikentää yleisesti ilmanlaatua etenkin keväisin. Ilman tehokkaita pölyntorjuntatoimenpiteitä ja niiden jatkuvaa kehittämistä raja-arvo ylittyisi edelleen. Ilmansuojeluohjelman toimenpiteissä tulisi tuoda vahvemmin esiin katupölyn ennalta ehkäisyn merkitystä. Katujen kunnossapidolla voidaan vaikuttaa jo muodostuneen katupölyn poistamiseen katutilasta. Tulisi olla kuitenkin mahdollista vaikuttaa katupölyn syntyyn, erityisesti edistämällä kitkarenkaiden käyttöä. Tiedonvaihtoa ja parhaiden käytäntöjen levittämistä edistävät toimenpiteet ovat kannatettavia. Helsingissä on muun muassa laajojen tutkimushankkeiden yhteydessä tunnistettu hyviä käytäntöjä liukkaudentorjuntaan, pölynsidontaan ja kadunpuhdistukseen. Käytännöt ovat sovellettavissa muihin kuntiin ja valtion maanteihin.

Puun pienpolton osalta tarvitaan sekä suoraan päästöihin vaikuttavia toimia että myös työkaluja haittoihin puuttumiseen eli valvonnan tehostamiseen. Kuluttajien takka- ja erityisesti kiuasvalintojen tueksi tarvitaan helposti ymmärrettävää tietoa ja ohjausta.

Pienpolton savuhaittojen ehkäisemisessä valvonnan rooli korostuu sitä mukaa kun vanhojen talojen tulisijat ja niiden käyttäjät ikääntyvät, asukkaat vaihtuvat ja asuinalueet tiivistyvät. Helsingissä myös yleiset grillipaikat kaupunkialueella yleistyvät, mikä lisää valvontatarvetta. Nykyinen savuhaittojen valvontakäytäntö on runsaasti resursseja kuluttavaa, sillä monesti valvontakäyntejä joudutaan tekemään useita eikä terveys- tai viihtyisyyshaittaa pystytä kuitenkaan todentamaan. Haitan suuruuteen vaikuttaa hyvin paljon säätila, maantieteellinen sijainti, poltettava materiaali, ja lisäksi kiukaiden ja takkojen lämmittäminen on satunnais- ta ja ennakoimatonta. Haitta on monesti jo ohi, kun tarkastajat pääsevät tarkastuksille.

Kunnissa on erilaisia valvontakäytäntöjä. Kuntien ympäristön- ja terveys-ensuojeluviranomaisten tarve saada yhtenäisiä ohjeita ja valvontatyökaluja savuhaittojen arvioimisessa onkin ensisijaisen tärkeää. Valviran ohjeen päivittäminen olisi siksi priorisoitava korkealle toimenpidelistas- sa. Esimerkiksi Helsingissä savuhaittoja valvovat pääsääntöisesti ympäristötarkastajat, joten tärkeää olisi ottaa ohjeen valmistelutyöryh- mään kuntien terveysensuojeluviranomaisten lisäksi myös kuntien ym-

päristönsuojeluviranomaisia. Ohje on tarpeen laatia hyvin laajassa yhteistyössä eri tahojen kanssa, ja valmistelutyössä tulee huomioida kuntien erilaiset lähtökohdat ja tarpeet. Kuntien valvojat tarvitsevat lisää työkaluja savuhaittojen selvittämiseen ja todentamiseen, esimerkiksi päästöjen mittaushetken mahdollisuuden. Yhteistyötä nuohoojien kanssa tässä asiassa on tarpeen kehittää edelleen. Pääkaupunkiseudulla ja Turussa on käynnistymässä siihen liittyvä pilottihanke, jonka tuloksia kannattaa hyödyntää.

Puun polton päästöjen terveysvaikutuksista sekä ilmastonmuutosta kiihdyttävästä mustahiilestä viestiminen kansallisella tasolla on hyvin tärkeää.

Toimenpiteiden kustannustehokkuus

Vaikka ilmanlaadun raja-arvojen ylityksiä ei ole mitattu muualla kuin Helsingissä, aiheuttavat ilman epäpuhtaudet kuitenkin merkittäviä terveyshaittoja ja sitä kautta myös huomattavia kustannuksia koko maassa. Ilmanlaatuhaikkojen pienentäminen tuo huomattavia säästöjä terveydenhoitokustannuksissa. Ilmansuojeluohjelmassa tulisikin kustannustehokkuutta arvioitaessa tuoda vahvemmin esiin ilmalaatuhaikkojen aiheuttamat terveyskustannukset. Päästökattodirektiivin tavoitteena on, että päästövähennysten ansiosta ilman epäpuhtauksien aiheuttamat ennenaikaiset kuolemat Euroopassa vähenisivät lähes puolella vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tilanteeseen. Suomessakin ilmansaasteiden arvioidaan aiheuttavan lähes 2000 ennenaikaista kuolemaa vuosittain ja lisäksi erittäin huomattavan määrän sairastumisia ja sairauksien pahenemisia.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaa valmisteltaessa liikenteen hinnoittelun arvioitiin olevan ilmastopäästövähennysten näkökulmasta liikenteen osa-alueen sekä vaikuttavin että kustannustehokkain toimenpide. Liikenteen hinnoittelun kokonaisuus koostuu pysäköinnin hinnoittelusta, joukkoliikenteen hinnoittelusta sekä ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmästä.

Luonnoksessa esitetyt toimenpiteet voidaan suurelta osin toteuttaa kustannustehokkaasti kehittämällä muun muassa hankintakriteereitä ja verotusta. Hankinnoissa on tärkeää huomioida koko elinkaaren aikaiset kustannukset.

Mahdolliset muut toimenpiteet

On tärkeää, että valtio ja kansallinen ohjelma tukee kuntien ja kaupunkien tekemää ilmansuojelutyötä ja ottaa huomioon erilaisten kuntien erilaiset lähtökohdat. Kuntien ja valtion yhteistyö sekä yhteiset tavoit-

teet ja toimenpiteet ovat välttämättömiä. Kunnalla on rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa alueellaan useisiin ilmanlaatuun vaikuttaviin asioihin.

Ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmän käyttöönotto nostettiin Helsingin ilmansuojelusuunnitelmassa 2017 – 2024 tehokkaimmaksi keinoksi vaikuttaa vilkasliikenteisten katujen ilmanlaatuun. Tällä hetkellä lainsäädäntö ei kuitenkaan mahdollista maksujen asettamista. Jos tällaista lainsäädäntöä annetaan, olennaisen tärkeää on, että tiemaksuilla saatavat tulot voidaan kohdentaa kyseisen alueen liikennejärjestelmän kehittämiseen. Ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmän käyttöönotto on myös Helsingin seudun MAL-työssä todettu tehokkaaksi henkilöautoliikenteen suoritteen ja päästöjen vähentämiskeinoksi ja sen käyttöönoton selvittäminen sisältyy toimenpiteenä myös Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmaan. Myös kansallisella tasolla ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmät kaupunkiseuduilla on tunnustettu tärkeäksi toimenpiteeksi liikenteen päästöjen vähentämiseksi esimerkiksi liikenteen ilmastopolitiikan

työryhmän joulukuussa 2018 julkaistussa loppuraportissa (Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 13/2018). Ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmä mahdollistaisi myös muun muassa kannusteiden luomisen vähäpäästöisille ajoneuvoille ja elinkeinoelämän kuljetuksille.

Autojen tekniikan kehittyminen ja käyttövoimien muuttuminen eivät vähennä katupölyn muodostumista. Pääkaupunkiseuduilla tehdyissä laajoissa tutkimushankkeissa on havaittu, että noin puolet katupölystä on peräisin tienpintojen päällysteestä. Suurin osa tästä aineksesta on nastarenkaiden kuluttamaa. Rengasvalinnoilla onkin erittäin merkittävä vaikutus katupölyn muodostumiseen, ja kitkarenkaiden edistäminen on nostettu Helsingin ilmansuojelusuunnitelmassa tärkeäksi toimenpiteeksi. Kitkarenkaiden lisääminen turvallisesti edellyttäisi kuitenkin laajalaista yhteistyötä. Liukkaudentorjuntaa tulisi kehittää yhteistyössä sekä kuntien että valtion vastuulla olevilla teillä kitkarenkaiden laajamittaisemman käytön mahdollistamiseksi. Myös viestintää asiasta olisi hedelmällisintä tehdä yhteistyössä laaja-alaisesti. Kansalliseen ohjelmaan kitkarenkaiden edistäminen tulisikin nostaa voimakkaammin mukaan. Myös nastarenkaiden alueellinen käyttökielto tai -maksu tulisi mahdollistaa.

Valtion vastuulla olevat pääväylät vaikuttavat merkittävästi useiden taajamien ilmanlaatuun ja niiden pölyntorjunta on hyvin keskeinen toimi katupölyhaittojen vähentämisessä. Tutkimushankkeissa ja kaupunkien käytännön työssä on havaittuja tehokkaita käytäntöjä ja toimenpiteitä, joista viestimistä ja niiden jalkauttamista laajemmin kannattaa tehostaa. Ilmansuojeluohjelman luonnoksessa viitataan pääväylien osalta ainoastaan Pölyävät maantiet –hankkeen suositusten toteuttamiseen. Niitä olisi syytä avata, konkretisoida ja vastuuttaa tarkemmin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Katupöly ei ole pelkästään viihtyisyyshaitta vaan aiheuttaa hyvin merkittäviä terveyshaittoja. Kaikkia sen haittamekanismeja ja vaikutuksia ei vielä tunneta. Tutkimuksia vaikutuksista ja torjumiskeinoista onkin syytä edelleen jatkaa.

Kaupunkien tiivistyessä on riskinä, että vilkasliikenteisten katujen ilmanlaatu heikkenee tuulettumisen heikentyessä. On tärkeää tutkia ja selvittää ilmansaasteiden ulko-sisäilmasiirtymää ja mahdollisuuksia tehokkaasti vaikuttaa siihen, sekä kehittää muita keinoja ihmisten altistumisen vähentämiseksi. Maankäytön suunnittelun tueksi tarvitaan lisäksi tietoa muun muassa päästöistä ja niiden kehittymisestä sekä ilmansaastepitoisuuksista nyt ja tulevaisuudessa. Myös ilmanlaadun mallinnusta on syytä kehittää.

Muita havaintoja

Ilmansuojeluohjelman luonnoksessa ei ole tarpeettomia toimenpiteitä.

Ohjelma on laaja ja ottaa hyvin huomioon eri toimenpiteiden tarpeellisuuden. Kuitenkin osan toimenpiteistä tulisi olla konkreettisempia ja vastuutettuja, jotta niiden toteutuminen varmistuisi. On tärkeää, että valtio varaa toimenpiteiden toteuttamiseen riittävästi resursseja.

Ilmansuojeluohjelmassa tulisi tuoda vahvemmin esiin ilmalaatuhaittojen aiheuttamat terveystaloudelliset kustannukset. Ilmalaatuhaittojen pienentämisellä on mahdollista saavuttaa huomattavia säästöjä terveydenhoitokustannuksissa.

Luonnoksessa on hyvin kattavasti kuvattu kansallisen ilmansuojelun toimintaympäristö. Lainsäädäntö, ilmansaastekomponentit, päästölähteet, pitoisuuksien ja päästöjen kehitys, haasteet ja tavoitteet on kaikki koottu yhteen tarjoten hyvin kokonaisvaltaisen katsauksen kansalliseen ilmansuojeluun. Tärkeää on, että myös yhtymäkohdat ilmastotavoitteisiin ja -lainsäädäntöön on huomioitu ja kuvattu selkeästi.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Ympäristöministeriö pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa luonnoksesta kansalliseksi ilmansuojeluohjelmaksi 2030 lausuntoa. Lausuntoa on pyydetty 25.1.2019 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 5.2.2019 asti. Lausunnot on pyydetty antamaan lausuntopyynnöt.fi:ssä julkaistuu lausuntopyyntöön.

Kansallinen ilmansuojeluohjelma

Ympäristöministeriö asetti joulukuussa 2017 laajapohjaisen työryhmän valmistelemaan kansallista ilmansuojeluohjelmaa 2030. Ehdotuksen tuli kattaa päästökattodirektiivissä (EU) 2016/2284 ilmansuojeluohjelmalle asetut vaatimukset ja muut ilmanlaadun parantamiseksi tarvittavat toimet. Lisäksi tehtävänä oli tukea arktiselle neuvostolle tehtävän mustahiili ja metaani -selvityksen valmistelua.

Päästökattodirektiivi hyväksyttiin joulukuussa 2016. Direktiivin tavoitteena on, että päästövähennysten ansiosta ilman epäpuhtauksien aiheuttamat ennenaikaiset kuolemat Euroopassa vähenisivät lähes puolella vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tilanteeseen. Direktiivi edellyttää, että jäsenmaat vähentävät rikkidioksidin, typen oksidien, ammoniakkin, pienhiukkasten ja haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pois lukien metaani, päästöjään. Hengitettävät hiukkaset (PM10) eivät kuulu päästökattodirektiivin vähennysvelvoitteiden piiriin, mutta niiden päästömäärät pitää raportoida vuosittain komissiolle. Veloitteet ovat jatkoa ensimmäisen päästökattodirektiivin mukaisille päästöjen vähennysvelvoitteille. Direktiivi edellyttää, että jäsenmaat laativat kansallisen ilmansuojeluohjelman päästöjen vähentämiseksi.

Kansallinen ilmansuojeluohjelma ulottuu vuoteen 2030 ja sisältää ne toimenpiteet, joiden avulla direktiivin päästövähennysveloitteet toteutetaan sekä kansallisesti tarvittavat lisätoimet ilmanlaadun parantamiseksi ja huonolle ilmanlaadulle altistuvien ihmisten määrän vähentämiseksi. Ohjelmassa tarkastellaan mustahiilen ja metaanin päästöjen kehitystä myös osana ilmastomuutoksen hillintää erityisesti arktisella alueella. Näille epäpuhtauksille päästöille ei kuitenkaan ole asetettu päästökattodirektiivissä vähentämisvelvoitteita. Mustahiilipäästöt tulee raportoida osana päästökattodirektiivin EU-raportointia. Mustahiilipäästöjen vähentämistä koskevat arktisen neuvoston päästöjen vähentämistavoitteet ja -suositukset. Lausuntopyyynnön mukaan ohjelman valmistelun valmistelussa on otettu huomioon eri politiikkasektoreilla, kuten energia- ja ilmastopolitiikassa, liikenteessä ja maataloudessa, tehdyt ja valmisteilla olevat strategiat, ohjelmat ja hankkeet sekä niiden puitteissa tehtävät toimet.

Ilmansuojeluohjelman on otettu huomioon eri politiikkasektoreilla, kuten energia- ja ilmastopolitiikassa, liikenteessä ja maataloudessa tehdyt ja valmisteilla olevat strategiat, ohjelmat ja hankkeet sekä niiden puitteissa tehtävät toimet.

Kansallisen ilmansuojeluohjelman tavoitteet on esittää Suomen ilmansuojelun nykytilanne, sen tavoitteet ja veloitteet sekä toimenpiteet ilmanlaadusta aiheutuvien terveys- ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Ilmansuojeluohjelma hyväksytään valtioneuvostossa.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

28.01.2019

Asia/26

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindèn, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 21.12.2018, kansallinen ilmansuojeluohjelma 2030, Ympäristöministeriö
- 2 Kansallinen ilmansuojeluohjelma 2030 - luonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 18.01.2019 § 10

HEL 2018-013400 T 11 00 01

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antoi kaupunginhallitukselle ehdotuksesta Kansalliseksi ilmansuojeluohjelmaksi 2030 seuraavan lausunnon:

Ympäristöministeriön lausuntopyynnössä on pyydetty vastaamaan erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

Ovatko luvussa 6 esitetyt toimenpiteet vaikuttavia?

Ilmanlaadun parantamiseksi tarvitaan hyvin laaja-alaisia toimenpiteitä. Vaikka lainsäädännössä asetetut raja-arvot alittuvat Suomessa useimpien ilmansaastekomponenttien osalta, aiheutuu niistä tästä huolimatta haittaa terveydelle ja viihtyisyydelle sekä ympäristölle. Tämän vuoksi luonnoksessa olevat tavoitteet päästöjen ja pitoisuuksien vähentämiseksi ovat kannatettavia, ja määrätietoista ilmansuojelutyötä tulee jatkaa.

Helsingissä liikenteen päästöt heikentävät ilmanlaatua ja aiheuttavat terveyshaittoja erityisesti kantakaupungissa ja vilkasliikenteisten väy-

lien varrella. EU:n yhteinen, valtioneuvoston asetuksella asetettu typpi-dioksidin vuosikeskiarvopitoisuuden raja-arvo $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ylittyy tai on vaarassa ylittyä usean kilometrin matkalla. Vuosiraja-arvo piti saavuttaa 1.1.2010, ja EU on ryhtynyt valvontamenettelyyn useita jäsenmaita kohtaan ilmanlaatudirektiivin raja-arvojen ylitysten vuoksi. Helsingin kaupunki sai ympäristöministeriöltä ympäristönsuojelulain 149 §:n mukaisesti ja Euroopan komission suostumuksella typpidioksidiraja-arvon noudattamiselle jatkoaikaa niin, että raja-arvo ei saisi ylittyä enää vuonna 2015. Koska tähän ei päästy, oli kaupungin ympäristönsuojelulain 147 §:n mukaisesti laadittava uusi ilmansuojelusuunnitelma, joka sisältää ne toimenpiteet, joilla liikenteen päästöt vähenevät niin, että typpi-dioksidin vuosiraja-arvo ei enää ylitä. Helsingin ympäristölautakunta hyväksyi 1.11.2016 Ilmansuojelusuunnitelman vuosille 2017 - 2024. Helsingin suunnitelma sisältää toimenpiteitä paitsi pakokaasuperäisten päästöjen, myös katupölyn ja puun pienpolton päästöjen vähentämiseksi. On tärkeää, että Helsingin ilmansuojelusuunnitelma ja kansallinen ohjelma tukevat toisiaan.

Pienhiukkaspitoisuudet eivät ylitä raja-arvoa Helsingissä, mutta tutkimusten mukaan niillä on merkittäviä terveysvaikutuksia myös täällä. Pienhiukkasille asetettu raja-arvo on hyvin korkea verrattuna WHO:n ohjeeseen. Nykytietämyksen mukaan niiden pitoisuudelle ei voida osoittaa terveyden kannalta haitatonta kynnyksarvoa.

Luvussa 6 esitetyt toimenpiteet tukevat Helsingin kaupungin sekä muiden kuntien ilmansuojelutoimenpiteiden toteuttamista, sekä ilmastomuutoksen torjumistyötä. Toimenpiteet pohjautuvat suurelta osin ajoneuvoteknologian kehittämiseen, millä on suuri vaikutus päästöjen vähentämiseen. Tieliikenteen osalta raskaalle liikenteelle sekä henkilö- ja pakettiautoille asetetut raja-arvot EU-tasolla ovat tehokkaasti vähentäneet uusien autojen päästöjä. Raja-arvojen kehittämistä ja asteittaista tiukentamista on syytä tukea edelleen, jotta varmistetaan myönteinen kehitys.

Markkinaehtoisten uusien liikkumispalveluiden toimintaedellytyksiä parantamalla voidaan kehittää liikennejärjestelmän energiatehokkuutta ja vähentää oman auton omistamisen tarvetta. Erityistä huomiota tulee kuitenkin kiinnittää siihen, että uudet liikkumisen palvelut parantavat liikennejärjestelmän energiatehokkuutta eivätkä ohjaa käyttäjiä vähemmän kestäviin kulkumuotoihin.

Helsingin hiilineutraalisuustavoite nojaa liikenteen osalta sähköautojen määrän ripeään kasvuun vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen vaatii autokannan nykyistä nopeampaa uusiutumista ja riittävän kattavaa latausinfraa. Yleisesti tieliikenteen vähäpäästöisiä käyttövoimia tulee tukea ja edistää kansallisella tasolla muun muassa mah-

dollistamalla maantieteellisesti riittävän kattavan ja yhtenäisen jakeluinfraan toteutuminen siten, ettei jakeluinfraan puute rajoita tai estä vähäpäästöisten käyttövoimien yleistymistä tieliikenteessä. Vähäpäästöisten käyttövoimien yleistymisen kannalta on hyvin tärkeää myös edesauttaa autokannan entistä nopeampaa uudistumista esimerkiksi liikenteen verotusta kehittämällä.

On erittäin hyvä, että ohjelmassa on huomioitu paitsi liikenteen pako-kaasupäästöt, myös katupöly ja puun pienpoltto, joiden vaikutukset paikalliseen ilmanlaatuun ovat ajoittain hyvin suuria.

Katupölyn eli hengitettävien hiukkasten raja-arvot eivät ole ylittyneet Helsingissä viime vuosina, mutta ylitysriski on edelleen olemassa erityisesti vilkasliikenteisissä katukuiluissa, ja katupöly heikentää yleisesti ilmanlaatua etenkin keväisin. Ilman tehokkaita pölyntorjuntatoimenpiteitä ja niiden jatkuvaa kehittämistä raja-arvo ylittyisi edelleen. Ilmansuojeluohjelman toimenpiteissä tulisi tuoda vahvemmin esiin katupölyn ennalta ehkäisyn merkitystä. Katujen kunnossapidolla voidaan vaikuttaa jo muodostuneen katupölyn poistamiseen katutilasta. Tulisi olla kuitenkin mahdollista vaikuttaa katupölyn syntyyn, erityisesti edistämällä kitkarenkaiden käyttöä. Tiedonvaihtoa ja parhaiden käytäntöjen levittämistä edistävät toimenpiteet ovat kannatettavia. Helsingissä on muun muassa laajojen tutkimushankkeiden yhteydessä tunnistettu hyviä käytäntöjä liukkaudentorjuntaan, pölynsidontaan ja kadunpuhdistukseen. Käytännöt ovat sovellettavissa muihin kuntiin ja valtion maanteihin.

Puun pienpolton osalta tarvitaan sekä suoraan päästöihin vaikuttavia toimia että myös työkaluja haittoihin puuttumiseen eli valvonnan tehostamiseen. Kuluttajien takka- ja erityisesti kiuasvalintojen tueksi tarvitaan helposti ymmärrettävää tietoa ja ohjausta.

Pienpolton savuhaittojen ehkäisemisessä valvonnan rooli korostuu sitä mukaa kun vanhojen talojen tulisijat ja niiden käyttäjät ikääntyvät, asukkaat vaihtuvat ja asuinalueet tiivistyvät. Helsingissä myös yleiset grillipaikat kaupunkialueella yleistyvät, mikä lisää valvontatarvetta. Nykyinen savuhaittojen valvontakäytäntö on runsaasti resursseja kuluttavaa, sillä monesti valvontakäyntejä joudutaan tekemään useita eikä terveys- tai viihtyisyyshaittaa pystytä kuitenkaan todentamaan. Haitan suuruuteen vaikuttaa hyvin paljon säätila, maantieteellinen sijainti, poltettava materiaali, ja lisäksi kiukaiden ja takkojen lämmittäminen on satunnais- ja ennakoimatonta. Haitta on monesti jo ohi, kun tarkastajat pääsevät tarkastuksille.

Kunnissa on erilaisia valvontakäytäntöjä. Kuntien ympäristön- ja terveysuojeluviranomaisten tarve saada yhtenäisiä ohjeita ja valvontatyökaluja savuhaittojen arvioimisessa onkin ensisijaisen tärkeää. Valviran

ohjeen päivittäminen olisi siksi priorisoitava korkealle toimenpidelistas-
sa. Esimerkiksi Helsingissä savuhaittoja valvovat pääsääntöisesti ym-
päristötarkastajat, joten tärkeää olisi ottaa ohjeen valmistelutyöryh-
mään kuntien terveydensuojeluviranomaisten lisäksi myös kuntien ym-
päristönsuojeluviranomaisia. Ohje on tarpeen laatia hyvin laajassa yh-
teistyössä eri tahojen kanssa, ja valmistelutyössä tulee huomioida kun-
tien erilaiset lähtökohdat ja tarpeet. Kuntien valvojat tarvitsevat lisää
työkaluja savuhaittojen selvittämiseen ja todentamiseen, esimerkiksi
päästöjen mittaushetken mahdollisuuden. Yhteistyötä nuohoojien kanssa tässä
asiassa on tarpeen kehittää edelleen. Pääkaupunkiseudulla ja Turussa
on käynnistymässä siihen liittyvä pilottihanke, jonka tuloksia kannattaa
hyödyntää.

Puun polton päästöjen terveysvaikutuksista sekä ilmastonmuutosta
kiihdyttävästä mustahiilestä viestiminen kansallisella tasolla on hyvin
tärkeää.

Ovatko luvussa 6 esitetyt toimenpiteet riittävän kustannustehokkaita?

Vaikka ilmanlaadun raja-arvojen ylityksiä ei ole mitattu muualla kuin
Helsingissä, aiheuttavat ilman epäpuhtaudet kuitenkin merkittäviä ter-
veyshaittoja ja sitä kautta myös huomattavia kustannuksia koko maas-
sa. Ilmanlaatuhaaittojen pienentäminen tuo huomattavia säästöjä tervey-
denhoitokustannuksissa. Ilmansuojeluohjelmassa tulisikin kustannuste-
hokkuutta arvioitaessa tuoda vahvemmin esiin ilmalaatuhaaittojen ai-
heuttamat terveyskustannukset. Päästökattodirektiivin tavoitteena on,
että päästövähennysten ansiosta ilman epäpuhtauksien aiheuttamat
ennenaikaiset kuolemat Euroopassa vähenisivät lähes puolella vuoteen
2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tilanteeseen. Suomessakin il-
mansaasteiden arvioidaan aiheuttavan lähes 2000 ennen aikaista kuo-
lemaa vuosittain ja lisäksi erittäin huomattavan määrän sairastumisia ja
sairauksien pahenemisia. Näiden aiheuttamat taloudelliset menetykset
ovat maassamme EU:n selvityksen mukaan useita miljardeja euroja jo-
ka vuosi.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaa valmisteltaessa liiken-
teen hinnoittelun arvioitiin olevan ilmastopäästövähennysten näkökul-
masta liikenteen osa-alueen sekä vaikuttavin että kustannustehokkain
toimenpide. Liikenteen hinnoittelun kokonaisuus koostuu pysäköinnin
hinnoittelusta, joukkoliikenteen hinnoittelusta sekä ajoneuvoliikenteen
hinnoittelujärjestelmästä.

Luonnoksessa esitetyt toimenpiteet voidaan suurelta osin toteuttaa
kustannustehokkaasti kehittämällä muun muassa hankintakriteereitä ja
verotusta. Hankinnoissa on tärkeää huomioida koko elinkaaren aikaiset
kustannukset.

Puuttuuko jokin merkittävä toteuttamiskelpoinen toimenpide?

On hyvin tärkeää, että kansallinen ohjelma tarjoaa selkänöjaa kuntien tekemälle ilmansuojelutyölle. Kuntien ja valtion yhteistyö sekä yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet ovat välttämättömiä. Kunnalla on rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa alueellaan useisiin ilmanlaatuun vaikuttaviin asioihin.

Ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmän käyttöönotto nostettiin Helsingin ilmansuojelusuunnitelmassa 2017 – 2024 tehokkaimmaksi keinoksi vaikuttaa vilkasliikenteisten katujen ilmanlaatuun. Tällä hetkellä lainsäädäntö ei kuitenkaan mahdollista maksujen asettamista. Lisäksi lainsäädännöllä tulisi mahdollistaa tiemaksuilla saatavien tulojen kohdentaminen kyseisen alueen liikennejärjestelmän kehittämiseen. Ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmän käyttöönotto on myös Helsingin seudun MAL-työssä todettu tehokkaaksi henkilöautoliikenteen suorituksen ja päästöjen vähentämiseksi ja sen käyttöönoton selvittäminen sisältyy toimenpiteenä myös Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelmaan. Myös kansallisella tasolla ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmät kaupunkiseuduilla on tunnustettu tärkeäksi toimenpiteeksi liikenteen päästöjen vähentämiseksi esimerkiksi liikenteen ilmastopoliitiikan työryhmän joulukuussa 2018 julkaistussa loppuraportissa (Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 13/2018). Ajoneuvoliikenteen hinnoittelujärjestelmä mahdollistaisi myös muun muassa kannusteiden luomisen vähäpäästöisille ajoneuvoille ja elinkeinoelämän kuljetuksille.

Autojen tekniikan kehittyminen ja käyttövoimien muuttuminen eivät vähennä katupölyn muodostumista. Pääkaupunkiseuduilla tehdyissä laajoissa tutkimushankkeissa on havaittu, että noin puolet katupölystä on peräisin tienpintojen päällysteestä. Suurin osa tästä aineksesta on nastarenkaiden kuluttamaa. Rengasvalinnoilla onkin erittäin merkittävä vaikutus katupölyn muodostumiseen, ja kitkarenkaiden edistäminen on nostettu Helsingin ilmansuojelusuunnitelmassa tärkeäksi toimenpiteeksi. Kitkarenkaiden lisääminen turvallisesti edellyttäisi kuitenkin laaja-alaista yhteistyötä. Liukkaudentorjuntaa tulisi kehittää yhteistyössä sekä kuntien että valtion vastuulla olevilla teillä kitkarenkaiden laajamittaisemman käytön mahdollistamiseksi. Myös viestintää asiasta olisi hedelmällisintä tehdä yhteistyössä laaja-alaisesti. Kansalliseen ohjelmaan kitkarenkaiden edistäminen tulisikin nostaa voimakkaammin mukaan. Myös nastarenkaiden alueellinen käyttökielto tai -maksu tulisi mahdollistaa.

Valtion vastuulla olevat pääväylät vaikuttavat merkittävästi useiden taajamien ilmanlaatuun ja niiden pölyntorjunta on hyvin keskeinen toimi katupölyhaittojen vähentämisessä. Tutkimushankkeissa ja kaupunkien käytännön työssä on havaittuja tehokkaita käytäntöjä ja toimenpiteitä,

joista viestimistä ja niiden jalkauttamista laajemmin kannattaa tehostaa. Ilmansuojeluohjelman luonnoksessa viitataan pääväylien osalta ainoastaan Pölyävät maantiet –hankkeen suositusten toteuttamiseen. Niitä olisi syytä avata, konkretisoida ja vastuuttaa hieman tarkemmin.

Katupöly ei ole pelkästään viihtyisyyshaitta vaan aiheuttaa hyvin merkittäviä terveyshaittoja. Kaikkia sen haittamekanismeja ja vaikutuksia ei vielä tunneta. Tutkimuksia vaikutuksista ja torjumiskeinoista onkin syytä edelleen jatkaa.

Kaupunkien tiivistyessä on riskinä, että vilkasliikenteisten katujen ilmanlaatu heikkenee tuulettumisen heikentyessä. On tärkeää tutkia ja selvittää ilmansaasteiden ulko-sisäilmasiirtymää ja mahdollisuuksia tehokkaasti vaikuttaa siihen, sekä kehittää muita keinoja ihmisten altistumisen vähentämiseksi. Maankäytön suunnittelun tueksi tarvitaan lisäksi tietoa muun muassa päästöistä ja niiden kehittymisestä sekä ilmansaastepitoisuuksista nyt ja tulevaisuudessa. Myös ilmanlaadun mallinnusta on syytä kehittää.

Onkin jokin toimenpide ilmansuojelun näkökulmasta tarpeeton tai toteuttamiskelvoton?

Ilmansuojeluohjelman luonnoksessa ei ole tarpeettomia toimenpiteitä.

Mahdolliset muut kommentit ohjelmaluonnoksesta?

Ohjelma on laaja ja ottaa hyvin huomioon eri toimenpiteiden tarpeellisuutta. Kuitenkin osan toimenpiteistä toivoisi olevan hieman konkreettimpia, jotta niille löytyisi vastuutaho ja niiden toteutuminen varmistuisi. On tärkeää, että toimenpiteiden toteuttamiseen varataan myös riittävästi resursseja.

Ilmansuojeluohjelmassa tulisi tuoda vahvemmin esiin ilmalaatuhaittojen aiheuttamat terveystaloudelliset kustannukset. Ilmanlaatuhaittojen pienentämisellä on mahdollista saavuttaa huomattavia säästöjä terveydenhoitokustannuksissa.

Luonnoksessa on hyvin kattavasti kuvattu kansallisen ilmansuojelun toimintaympäristö. Lainsäädäntö, ilmansaastekomponentit, päästölähteet, pitoisuuksien ja päästöjen kehitys, haasteet ja tavoitteet on kaikki koottu yhteen tarjoten hyvin kokonaisvaltaisen katsauksen kansalliseen ilmansuojeluun. Tärkeää on, että myös yhtymäkohdat ilmastotavoitteisiin ja –lainsäädäntöön on huomioitu ja kuvattu selkeästi.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

28.01.2019

Asia/26

Lisätiedot

Suvi Haaparanta, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32061
suvi.haaparanta(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 89

Alueen varaaminen Jätkäsaaren liikuntapuistosta jalkapallohallin suunnittelua varten

HEL 2018-009492 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus varasi 20. kaupunginosaan (Länsisatama) rakennettavasta Jätkäsaaren liikuntapuistosta maa-alueen Pallo-Pojat Juniorit ry:lle ylipainerakenteisen jalkapallohallin suunnittelua varten 31.8.2020 asti seuraavin ehdoin:

1

Varausalue käsittää 22.1.2016 voimaan tulleen asemakaavan nro 12277 yph-rakennusalan. Varsinaisen vuokra-alueen rajat määräytyvät myöhemmin tehtävän vuokrasopimuksen mukaisesti. Maa-alue on kaupungin omistuksessa.

Varausmaksu on 4 312,50 euroa vuodessa ja se on maksettava 31.5.2019 mennessä.

2

Hankkeen luonnospiirustukset on esitettävä liikuntapalvelukokonaisuu- den hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista.

3

Varauksensaajan tulee esittää vuokraushakemus hyvissä ajoin ennen varausajan päättymistä. Vuokrasopimuksen on oltava voimassa ennen kuin rakennuslupa myönnetään.

4

Varauksensaaja on tietoinen, että varattava alue on vuokrattu Helsingin Satamalle matkustajapysäköintiä varten ja että varauksensaajalle tehtävä vuokrasopimus voi tulla voimaan aikaisintaan kun Helsingin Satamalle tehty vuokrasopimus on päättynyt.

5

Varauksensaaja vastaa kaikkien viranomaislupien hakemisesta aiheutu- vista kustannuksista ja kaikista rakentamiskustannuksista sekä tule- valla vuokra-alueella mahdollisesti tarvittavien kulkuväylien, johtojen, ojien ym. siirroista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.01.2019

Asia/27

6

Kaupunki ei vastaa vahingosta, joka varauksensaajalle saattaa aiheutua siitä, ettei hankkeelle saada rakennuslupaa tai ettei varsinaista maanvuokrasopimusta tehdä.

7

Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle aiheutuneista kustannuksista, jos päätös oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

8

Tämä varauspäätös ei ole kaupungin sitoumus lainan myöntämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pallo-Pojat Juniorit ry:n suunnitteluvaraushakemus
- 2 Jalkapallohallin alustava luonnos
- 3 Hankkeen kustannuslaskelma 29.8.2018
- 4 Jätkäsaaren liikuntapuiston kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Pallo-Pojat Juniorit ry

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Pallo-Pojat Juniorit ry on 7.9.2018 päivätyllä suunnitteluvaraushakemuksella pyytänyt kaupunkia varaamaan sille maa-alueen Jätkäsaaren

28.01.2019

tulevasta liikuntapuistosta tekonurmikentän ja ylipainerakenteisen jalkapallohallin suunnittelua ja rakentamista varten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 30.10.2018 § 207 esittänyt kaupunginhallitukselle alueen varaamista Pallo-Pojat Juniorit ry:n hake muksen mukaisesti. Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on esityksessään todennut, että Jätkäsaaren liikuntapuistoon sijoittuva täysikokoinen, ympärivuotinen jalkapallohalli tulee parantamaan erityisesti jalkapallon talviharjoitteluolosuhteita merkittävästi. Palloliiton Helsingin piirin olosuhdetutkimus osoittaa, että suhteessa jalkapallon harrastajamääriin tekonurmikentille on tarvetta erityisesti läntisessä kantakaupungissa.

Pallo-Pojat Juniorit ry:llä on tällä hetkellä pieni jalkapallohalli Hernesaareissa, mutta se joudutaan purkamaan keväällä 2020 alueen muun rakentamisen tieltä. Uudelle, isommalle jalkapallohallille on etsitty sijoituspaikkaa yhteistyössä seuran, aluerakentamisprojektin, kaupunkiympäristön toimialan ja liikunnan palvelukokonaisuuden kesken. Parhaaksi vaihtoehdoksi on osoittautunut Jätkäsaareen rakentuva uusi liikuntapuisto. Kaupunkiympäristön toimiala on arvioinut, että nyt varattavalla paikalla ylipainerakenteinen halli voi olla pystyssä koko vuoden.

Jätkäsaaren liikuntapuisto on rakenteilla ja sen ensimmäinen tekonurmikenttä valmistuu kesällä 2019. Varattavalle alueelle suunnitellun toisen kentän perusrakenteet ovat keväällä 2020 sellaisessa kunnossa, että sille voidaan rakentaa tekonurmikenttä ja sijoittaa ylipainerakenteinen jalkapallohalli. Pallo-Pojat Juniorit ry:n toiminta voi siten jatkua ilman suurempaa keskeytystä.

Varattava alueella on 22.1.2016 voimaan tullut asemakaava, joka sallii ylipainehallin sijoittamisen (ns. yph-rakennusala). Jalkapallohalliin tulevan tekonurmikentän koko on 75 m x 115 m, mikä mahdollistaa sen käytön pelitapahtumissa joko täysmittaisena jalkapallokenttänä tai kahdena pienempänä kenttänä. Alueen kartta on esityksen liitteenä.

Uuden tekonurmen ja jalkapallohallin kustannusarvio on 2 500 000 euroa. Rakentaminen on suunniteltu rahoitettavan seuran omilla varoilla, rahoituslaitoslainalla ja lainalla kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta. Rahoitussuunnitelman mukaan sille on tarkoitus hakea myös opetus- ja kulttuuriministeriön rakentamisavustusta, mutta ko. avustusta ei ole tähän mennessä myönnetty ylipainehallien rakentamista varten.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

28.01.2019

Asia/27

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pallo-Pojat Juniorit ry:n suunnitteluvaraushakemus
- 2 Jalkapallohallin alustava luonnos
- 3 Hankkeen kustannuslaskelma 29.8.2018
- 4 Jätkäsaaren liikuntapuiston kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Pallo-Pojat Juniorit ry

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.10.2018 § 207

HEL 2018-009492 T 10 01 01 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle maa-alueen varaamista Pallo-Pojat Juniorit ry:lle Helsingin kaupungin 20. kaupunginosaan (Länsisatama) rakennettavalta Jätkäsaaren liikuntapuiston alueelta ylipainerakenteisen jalkapallohallin suunnittelua varten 31.8.2020 asti seuraavin ehdoin:

1

Varausalue käsittää 22.1.2016 voimaan tulleen asemakaavan nro 12277 yph-rakennusalan. Varsinaisen vuokra-alueen rajat määräytyvät myöhemmin tehtävän vuokrasopimuksen mukaisesti. Maa alue on Helsingin kaupungin omistuksessa.

Varausmaksu on 4 312,50 euroa vuodessa ja se on maksettava 31.5.2019 mennessä kaupungin lähettämää laskua vastaan Helsingin kaupungin talouspalveluiden varainhallintaan tai kaupungin osoittamalle pankkitilille.

2

Hankkeen luonnospiirustukset on esitettävä liikuntapalvelukokonaisuuden hyväksyttäväksi ennen rakennusluvan hakemista.

3

Varauksensaajan tulee esittää vuokraushakemus hyvissä ajoin ennen varausajan päättymistä.

Vuokrasopimuksen on oltava voimassa ennen kuin rakennuslupa myönnetään.

4

Varauksen saaja on tietoinen, että varattavaksi esitetty alue on vuokrattu Helsingin Satamalle matkustajapysäköintiä varten, ja että varauksen saajalle tehtävä vuokrasopimus voi astua voimaan aikaisintaan kun Helsingin Satamalle tehty vuokrasopimus on irtisanottu ja merkitty päättyneeksi.

5

Varauksensaaja vastaa kaikkien viranomaislupien hakemisesta aiheutuvista kustannuksista ja kaikista rakentamiskustannuksista sekä tulevalla vuokra-alueella mahdollisesti tarvittavien kulkuväylien, johtojen, ojien ym. siirroista.

6

Helsingin kaupunki ei vastaa siitä vahingosta, mikä varauksensaajalle saattaa aiheutua siitä, ettei hankkeelle saada rakennuslupaa tai ettei varsinaista maanvuokrausta voida solmia.

7

Kaupunki ei vastaa varauksensaajalle aiheutuneista kustannuksista, mikäli päätös oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

8

28.01.2019

Tämä varauspätös ei ole kaupungin sitoumus lainan myöntämiseen tekonurmen ja kuplahallin rakentamista varten. Siihen liittyvät esitykset käsitellään tarvittaessa erikseen.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

§ 90

Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite pyöräilyn ja jalankulun turvallisuuden edistämisestä Munkinseudulla

HEL 2018-006258 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Koulumies Terhi Aloite Kvsto 30052018 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Terhi Koulumies ja kuusi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pyöräilyn ja jalankulun turvallisuutta edistetään Munkinseudulla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Munkinseudun 22.5.2018 pidetyssä liikenneillassa esitetyn baanalinjaus on hyväksytyn Munkkiniemen puistotie 25 (entinen Koneen tontti) asemakaavan liikennesuunnitelmaluonnoksen mukainen. Liikennesuunnitelmaluonnos esiteltiin kaavan vuorovaikutuksen yhteydessä vuonna 2013. Linjausta on ohjannut tavoite johtaa baana Munkinpuiston pyörätien päässä olevalle suojaetelulle siten, että pyörätie tu-

lee kohtisuoraan ajorataan nähden, parantaen näin liikenneturvallisuu-
ta.

Baana kulkee kaksisuuntaisena Paciuksenkadun eteläreunaa pitkin, jo-
ten sen luonteva jatke lännempänä Munkinpuistossa on jalankulkuväy-
län eteläpuolella. Pohjoinen puoli on myös kioskin kohdalla liian kapea,
eikä kioski kestä siirtämistä. Esitetty linjaus ohjaa polkupyöräliikenteen
loitommalle kioskin asiakkaita. Asukastilaisuudessa ehdotettiin myös,
että Munkkiniemen puistotiellä olisi yksisuuntaiset pyöräkaistat, jolloin
se ei kulkisi lainkaan aukiolla. Ajoratojen kapeus ei kuitenkaan mahdol-
lista pyöräkaistojen merkitsemistä ilman että kadunvarsipysäköinti jou-
duttaisiin kieltämään.

Baanasuunnitelmasta riippumatta Laajalahden aukiolla oleva ympäris-
tötaideteos (valtuustoaloitteessa mainittu kivimonumentti) on tarkoitus
poistaa ja sijoittaa sen tilalle maisemapuu tai veistos. Jatkosuunnitte-
lussa osoitetaan aukiolle lisäksi riittävä määrä penkkejä oleskelua var-
ten. Baanalinjausta on tutkittu myös aukion eteläreunalle, missä se kul-
kisi lähempänä nykyistä pyörätietä, mutta eri tasossa jalankulun kans-
sa. Reitin jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että baana kulkee tunnis-
tettavana kaksisuuntaisena baanayhteytenä koko matkan.

Baanan vaaranpaikoista Solnantien ja Perustien kohdilla on mahdollis-
ta leventää puistoväylää siten, että pysähtyville autoille tulee riittävä tila
baanan ja ajoradan väliin. Baanan reitti Munkkiniemen aukion läpi rat-
kaistaan pikaraitotien suunnittelun yhteydessä. Uusi suunnitelma tulee
asukkaiden arvioitavaksi kuluvan vuoden aikana.

Munkkiniemen aukion bussipysäkki, jossa bussista astutaan pyörätie-
le, korjataan kun uudet katupiirustukset on hyväksytty. Pyörätie raken-
netaan kulkemaan pysäkkialueen takaa, mutta siirtoa ei voi tehdä ilman
asianmukaista rakennussuunnitelmaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Koulumies Terhi Aloite Kvsto 30052018 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 02.10.2018 § 463

HEL 2018-006258 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Munkinseudun liikenneillassa 22.5.2018 esitetty baanalinjaus on hyväksytyn Munkkiniemen puistotie 25 (entinen Koneen tontti) asemakaavan liikennesuunnitelmaluonnoksen mukainen. Liikennesuunnitelmaluonnos esiteltiin kaavan vuorovaikutuksen yhteydessä vuonna 2013. Linjausta on ohjannut tavoite johtaa baana Munkinpuiston pyörätien (baana) päässä olevalle suojielle siten, että pyörätie tulee kohtisuoraan ajorataan nähden. Tämä parantaa liikenneturvallisuutta.

Baana kulkee kaksisuuntaisena Paciuksenkadun eteläreunaa pitkin, joten sen luonteva jatke lännempänä Munkinpuistossa on jalankulkuväylän eteläpuolella. Pohjoinen puoli on lisäksi kioskin kohdalla liian kapea, eikä kioski kestä siirtämistä. Esitetty linjaus ohjaa polkupyöräliikenteen loitommalle kioskin asiakkaista. Asukastilaisuudessa ehdotettiin myös, että Munkkiniemen puistotiellä olisi yksisuuntaiset pyöräkaistat, jolloin se ei kulkisi lainkaan aukiolla. Ajoratojen kapeus ei kuitenkaan mahdollista pyöräkaistojen merkitsemistä ilman että kadunvarsipysäköinti jouduttaisiin kieltämään.

Baanasuunnitelmasta riippumatta Laajalahden aukiolla oleva ympäristötäideteos eli valtuustoaloitteessa mainittu kivimonumentti on tarkoitus poistaa ja sijoittaa sen tilalle maisemapuu tai veistos. Jatkosuunnittelussa osoitetaan aukiolle lisäksi riittävä määrä penkkejä oleskelua varten. Baanalinjausta on tutkittu myös aukion eteläreunalle, missä se kulki lähempänä nykyistä pyörätietä, mutta eri tasossa jalankulun kanssa. Reitin jatkuvuuden kannalta on tärkeää, että baana kulkee tunnistettavana kaksisuuntaisena baanayhteytenä koko matkan.

Baanavaaranpaikoista Solnantien ja Perustien kohdilla on mahdollista leventää puistoväylää siten, että pysähtyville autoille tulee riittävä tila baanajan ajoradan väliin. Baanan reitti Munkkiniemen aukion läpi ratkaistaan pikaraitotien suunnittelun yhteydessä. Uusi suunnitelma tulee asukkaiden arvioitavaksi talven 2018–2019 aikana.

Munkkiniemen aukion bussipysäkki, jossa bussista astutaan pyörätielle, korjataan kun uudet katupiirustukset saadaan hyväksytyksi. Pyörätie rakennetaan kulkemaan pysäkkialueen takaa, mutta siirtoa ei voi tehdä ilman asianmukaista rakennussuunnitelmaa.

28.01.2019

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eeva Väistö, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37353
eeva.vaisto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

28.01.2019

Asia/29

§ 91

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 4.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 21.1.2019
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 22.1.2019

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.1.2019

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 22.1.2019

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 24.1.2019

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto 24.1.2019

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveysjaosto 24.1.2019

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos 24.1.2019

- liikenneliikelaitos 25.1.2019

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

28.01.2019

Asia/29

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

28.01.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90 ja 91 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 86 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

28.01.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

28.01.2019

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Mari Tammisto
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Sanna Vesikansa

Pia Pakarinen

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 13.02.2019.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566